

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI
HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI**

**BUXORO VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI**

**BUXORO VILOYATINING
STATISTIK AXBOROTNOMASI**

**2024- YIL
YANVAR-SENTABR**

Buxoro - 2024

SO‘Z BOSHI

Buxoro viloyatining statistik axborotnomasi Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi, iqtisodiyot tarmoqlari va hududlar holatini kompleks tavsiflovchi Buxoro viloyati statistika boshqarmasining choraklik nashri hisoblanadi. Statistik axborotnomada 2024- yil yanvar-sentabr oylari yakunlari bo‘yicha Buxoro viloyatining asosiy statistik ko‘rsatkichlari chop etilgan.

Ushbu nashrda, hisobot davri uchun statistik ko‘rsatkichlar birinchi marta Yevropa hamjamiyatining Iqtisodiy faoliyat turlari statistik tasniflagichiga (NACE Rev.2) asoslangan O‘zbekiston Respublikasining iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichi (2- tahrir) bo‘yicha shakllantirilgan va taqdim etilgan.

Shu bilan birga, mavjud faoliyat turlaridan foydalanishda IFUT-2 talablari qo‘llanilgan. Xususan, foydalanilayotgan yoki qayta ishlanayotgan mahsulotlarni ularning yangi turlariga qayta shakllantirishga yo‘naltirilgan barcha faoliyat turlari ishlab chiqarish jarayonlariga kiritilgan: tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, qayta ishlab chiqarish sanoati, elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash, suv ta‘minoti, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish, qurilish (tasniflagichning B,C,D,E,F seksiyalari).

Shuningdek, xalqaro statistika amaliyotiga muvofiq, iqtisodiy trendlarni yanada aniqroq tahlil qilish maqsadida, Yalpi hududiy mahsulot tuzilmasidagi iqtisodiy faoliyat turlarining ulush ko‘rsatkichlari yalpi qo‘shilgan qiymatga nisbatan keltirilgan (ya’ni, Yalpi hududiy mahsulot hajmidan mahsulotlarga soliqlar va subsidiyalar chiqarib tashlangan).

Nashr 13 ta tematik qismlardan tashkil topgan bo‘lib, u asosiy makroiqtisodiy indikatorlarni, shuningdek, Yalpi hududiy mahsulotni ishlab chiqarish, korxonalar va tashkilotlar, jumladan kichik tadbirkorlik subyektlarining iqtisodiy faoliyati, investitsion faollik, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi, sanoat, qurilish, bozor xizmatlarining rivojlanish dinamikasi to‘g‘risidagi statistika ma’lumotlarini o‘z ichiga oladi.

Statistik axborotnomada sanoat, qurilish, qishloq xo‘jaligi, transport, ichki va tashqi savdo, ulgurji va chakana savdo, demografik holat va bandlik to‘g‘risidagi tahliliy ma’lumotlar keng yoritilgan.

Qisqartma va shartli belgilar

YAHM	-	yalpi hududiy mahsulot	0,0	-	katta bo'lmagan miqdor
%	-	foiz	m.	-	marta
mlrd.	-	milliard	-	-	ko'rsatkichning yo'qligi
mln.	-	million	ga	-	gektar
mln. AQSh doll.	-	million AQSh dollari	t	-	tonna
kv.	-	kvadrat	dona	-	dona
km	-	kilometr	yo'lovchi/km	-	yo'lovchi-kilometr
m	-	metr	1), 2), 3)	-	izohning mavjudligi
f.p.	-	foiz punkt	f.d.	-	foiz daraja

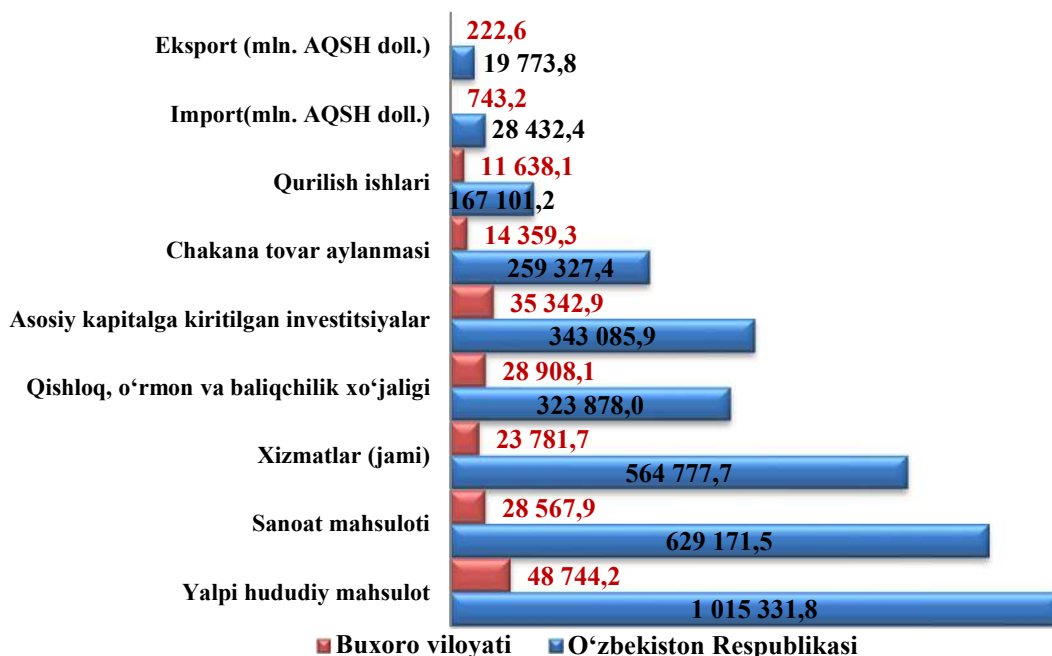
MUNDARIJA

Nomi	bet
ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLAR	6
BUXORO VILOYATINING O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI BILAN SOLISHTIRMA ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARI	7
I. YALPI HUDUDIY MAHSULOTNI ISHLAB CHIQUARISH	8
II. SANOAT	15
III. QISHLOQ, O'RMON VA BALIQCHILIK XO'JALIGI	30
IV. INVESTITSIYALAR VA QURILISH	51
V. XIZMATLAR	75
VI. TRANSPORT	88
VII. ISTE'MOL BOZORI	100
VIII. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT	109
IX. KICHIK TADBIRKORLIK	123
X. KORXONA VA TASHKILOTLARNING MOLIYAVIY NATIJALARI	140
XI. KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TA'RIFI	150
XII. DEMOGRAFIK HOLAT	167
XIII. O'RTACHA OYLIK NOMINAL HISOBLANGAN ISH HAQI	180

Asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlar

	<i>O'lchov birligi</i>	<i>2024-yil yanvar-sentabr</i>	<i>2023- yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>
Yalpi hududiy mahsulot	<i>mlrd.so 'm</i>	48 744,2	105,8
Sanoat mahsuloti	<i>mlrd.so 'm</i>	28 567,9	106,1
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	<i>mlrd.so 'm</i>	28 908,1	101,7
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	<i>mlrd.so 'm</i>	35 342,9	144,5
Qurilish ishlari	<i>mlrd.so 'm</i>	11 638,1	109,3
Yuk aylanmasi	<i>mln. tn-km</i>	2 024,1	107,4
Yo'lovchi aylanmasi	<i>mln. yo'lovchi-km</i>	7 591,9	102,2
Chakana tovar aylanmasi	<i>mlrd. so 'm</i>	14 359,3	108,3
Xizmatlar, jami	<i>mlrd. so 'm</i>	23 781,7	112,1
Tashqi savdo aylanmasi	<i>mln. AQSH doll.</i>	965,8	107,9
Eksport	<i>mln. AQSH doll.</i>	222,6	99,4
Import	<i>mln. AQSH doll.</i>	743,2	110,8

**O‘zbekiston Respublikasi va Buxoro viloyatining
2024-yil yanvar-sentabr oylari asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlari**
(mlrd. so‘m)

**O‘zbekiston Respublikasi va Buxoro viloyatining
2024-yil yanvar-sentabr oylari asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlari**

	O‘zbekiston Respublikasi		Buxoro viloyati	
	mlrd. so‘m	2023- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, % da	mlrd. so‘m	2023- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, % da
Yalpi ichki (hududiy) mahsulot	1 015 331,8	106,6	48 744,2	105,8
Sanoat mahsuloti	629 171,5	107,0	28 567,9	106,1
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	323 878,0	103,1	28 908,1	101,7
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	343 085,9	131,0	35 342,9	144,5
Qurilish ishlari	167101,2	109,1	11638,1	109,3
Chakana tovar aylanmasi	259 327,4	109,2	14 359,3	108,3
Xizmatlar (jami)	564 777,7	112,8	23 781,7	112,1
Eksport (mln. AQSH doll.)	19 773,8	111,5	222,6	99,4
Import (mln. AQSH doll.)	28 432,4	105,2	473,2	110,8

I. YALPI HUDUDIY MAHSULOT

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2024-yil yanvar-sentabr oylarida Buxoro viloyatining ishlab chiqarilgan yalpi hududiy mahsulot (keyingi o'rinlarda YAHM) ning hajmi 48 744,2 mlrd. so'mni tashkil etdi va 2023-yilning yanvar-sentabr oylari bilan taqqoslaganda 105,8 foizga o'sdi.

O'zbekiston Respublikasi bo'yicha YAHMning shakllanishida Buxoro viloyatining qo'shgan hissasi 4,8 foizga yetdi.

2023-2024- yillarning yanvar- sentabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari

		Mlrd. so'm		o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da
		2023-yil	2024-yil	
	I. YAHM	41 880,8	48 744,2	105,8
	<i>shu jumladan:</i>			
	Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	40 331,2	47 226,2	105,8
	Mahsulotlarga sof soliqlar	1 549,6	1 518,0	106,3
	II. Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	40 331,2	47 226,2	105,8
	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	15 384,4	16 843,3	101,7
	Sanoat (qurilishni qo'shgan holda)	11 367,3	13 617,8	107,3
	sanoat	7 124,4	8 667,7	106,1
	qurilish	4 242,9	4 950,1	109,3

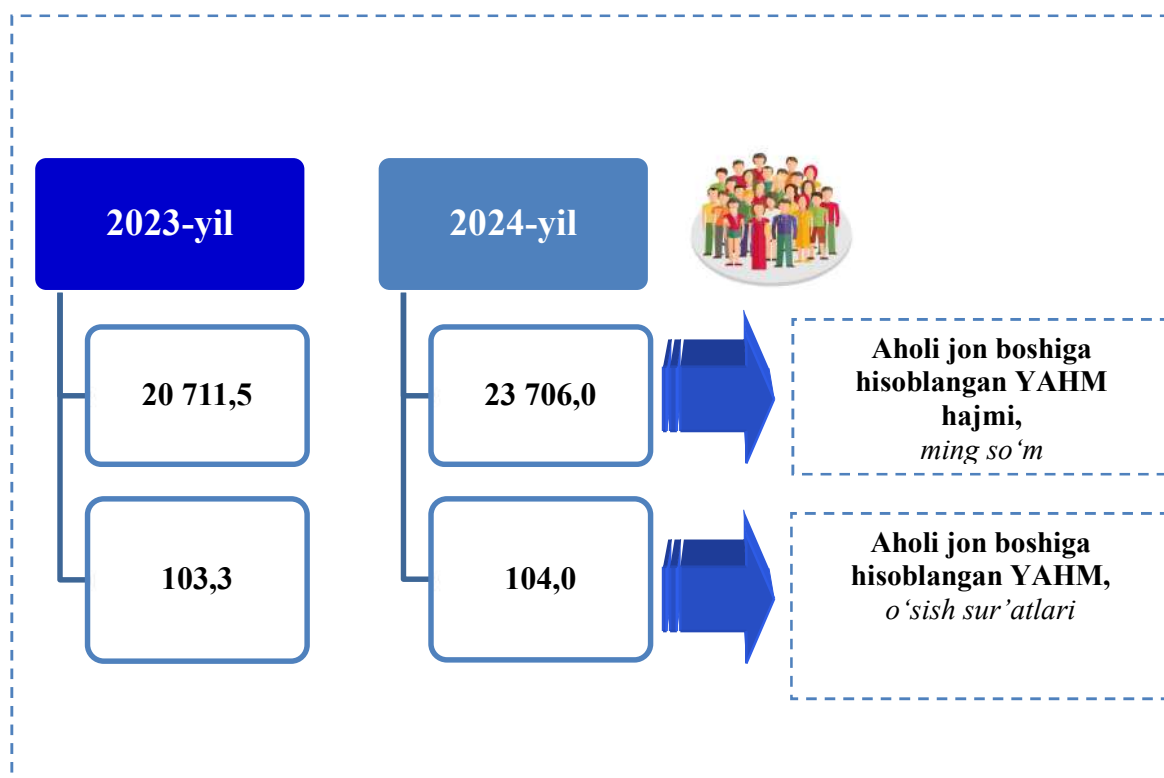
*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

		Mlrd. so‘m		o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % da
		2023-yil	2024-yil	
	Xizmatlar	13 579,5	16 765,1	109,2
	savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	5 064,0	6 238,3	112,3
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	2 052,7	2 581,4	111,4
	boshqa xizmat tarmoqlari	6 462,8	7 945,4	106,1

Aholi jon boshiga hisoblangan YAHM 23 706,0 ming so‘mni tashkil etdi va bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 104,0 foizga yuqoridir.

2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida aholi jon boshiga hisoblangan YAHMning o‘shish sur‘atlari (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % hisobida)

Hudud iqtisodiyotining barcha tarmoqlarida yaratilgan yalpi qo‘shilgan qiymat (YAQQ) hajmi umumiy YAHMning 96,9 foizini, mahsulotlarga sof soliqlar esa 3,1 foizini tashkil etdi.

Hisobot davrida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligining YAHMning tarmoqlar bo‘yicha tarkibidagi ulushi 35,7 foizni, sanoat tarmog‘ining ulushi 18,4 foizni, qurilish sohasida 10,5 foizni va xizmatlar sohasi 35,4 foizni tashkil qildi.

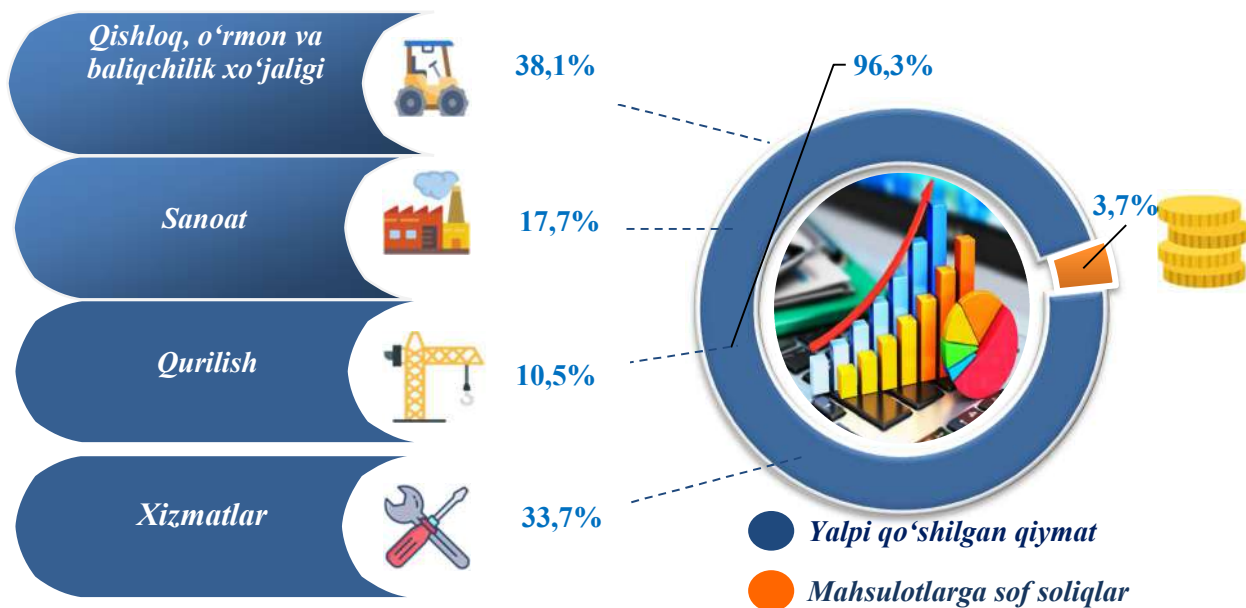
**2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha YAHM tarkibi
(jamiga nisbatan % da)**

		2023- yil	2024- yil
	I. YAHM	100,0	100,0
	<i>shu jumladan:</i>		
	Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	96,3	96,9
	Mahsulotlarga sof soliqlar	3,7	3,1
	II. Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	100,0	100,0
	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	38,1	35,7
	Sanoat (qurilishni qo‘shgan holda)	28,2	28,9
	sanoat	17,7	18,4
	qurilish	10,5	10,5
	Xizmatlar	33,7	35,4
	savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	12,6	13,2
	tashish va saqlash, axborot va aloqa	5,1	5,5
	boshqa xizmat tarmoqlari	16,0	16,7

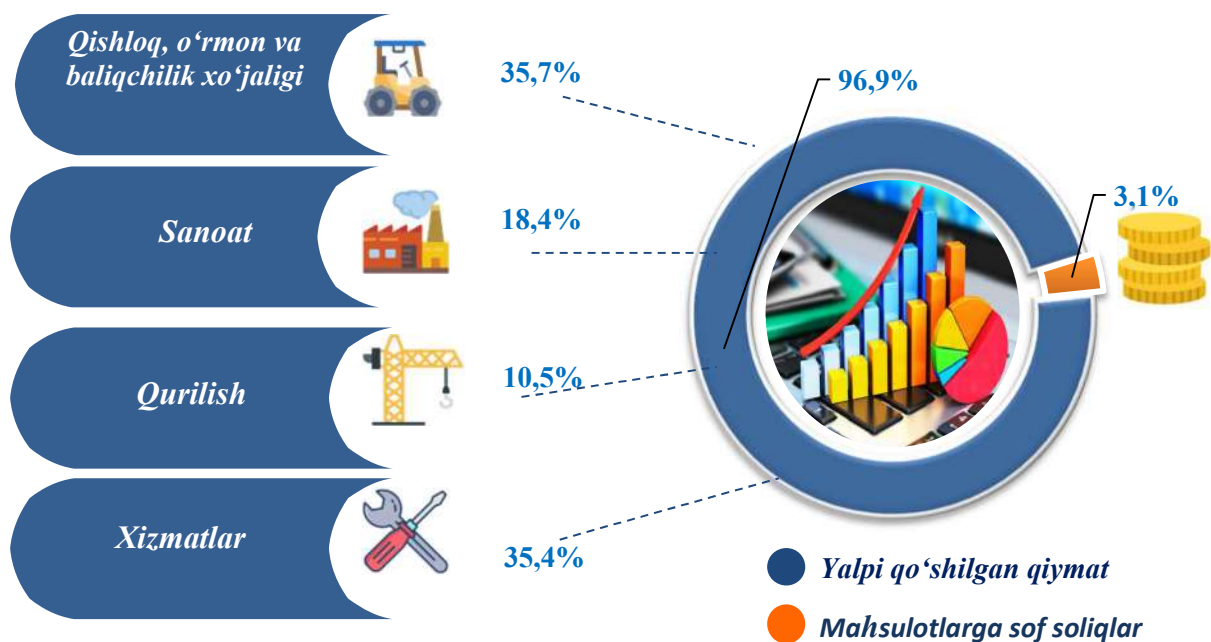

2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha YAHM tarkibi (jamiga nisbatan % da)

2023- yil

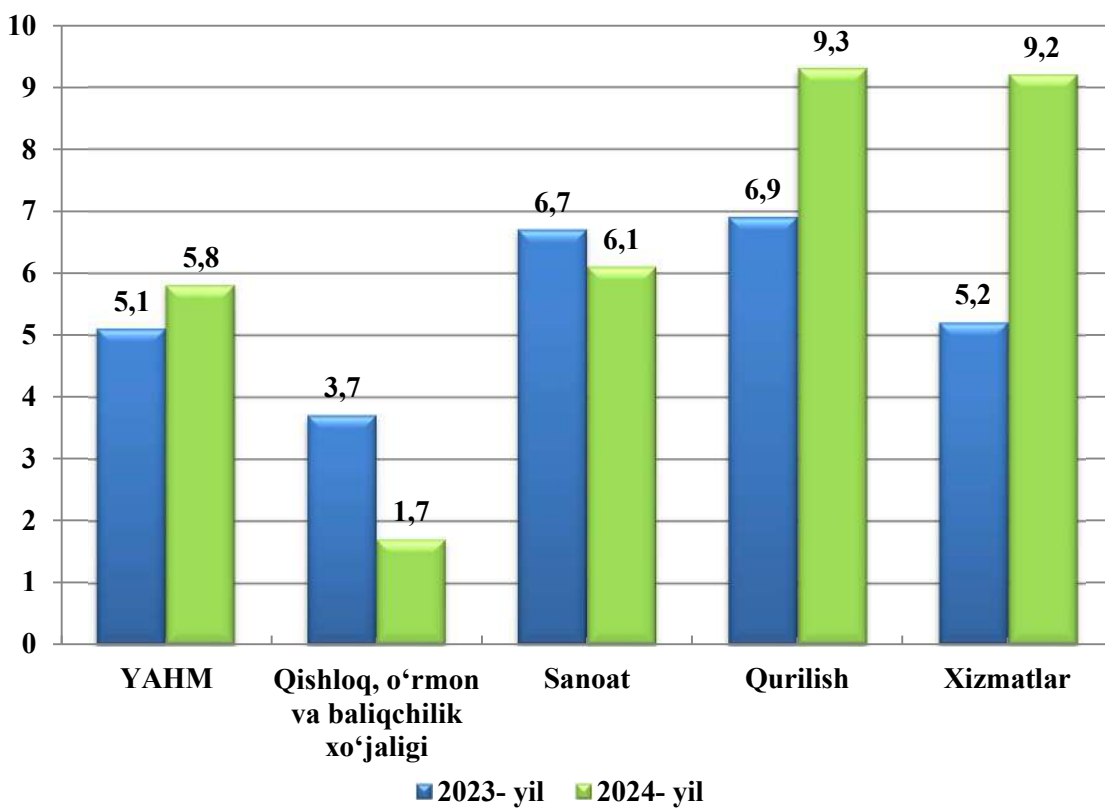
2024- yil

YAHMning o'sishi hudud iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridagi ijobiy o'sish sur'atlari bilan bog'liqdir. O'sish sur'atlari qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 101,7 foiz (YAHMning tarmoqlar bo'yicha tarkibidagi ulushi (35,7 foiz), sanoatda 106,1 foiz (18,4 foiz), qurilishda 109,3 foiz (10,5 foiz), xizmatlar sohasida 109,2 foizni (35,4 foiz) tashkil etdi.

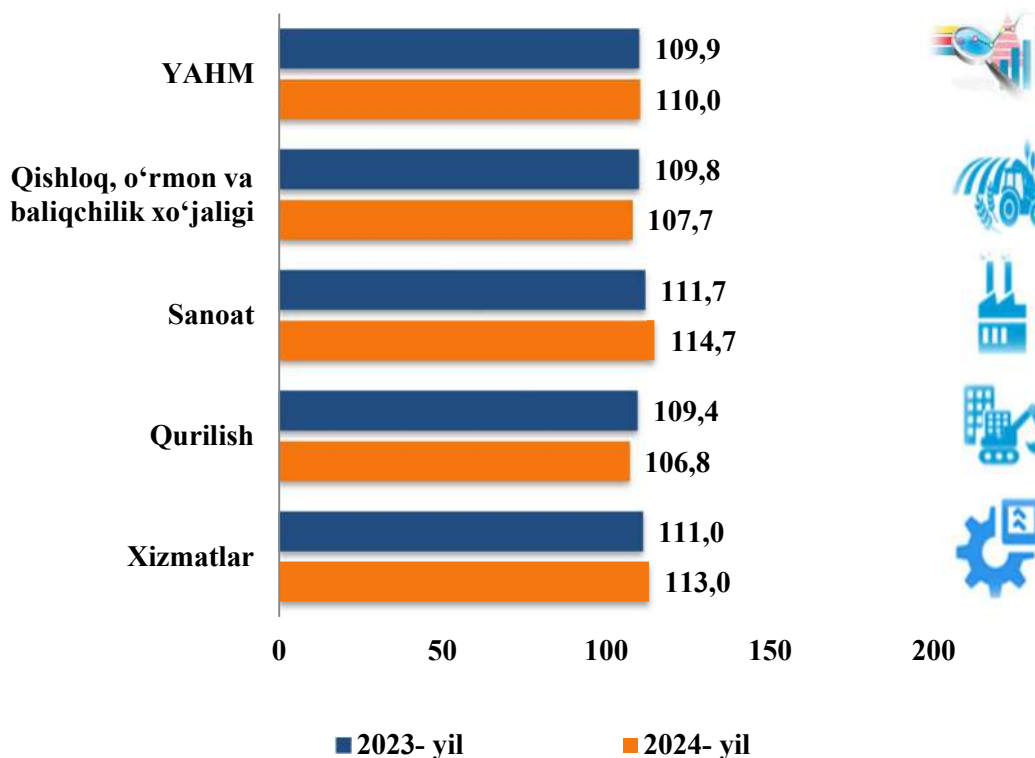
2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida YAHMning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha mutlaq o'sish sur'atlari (o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)

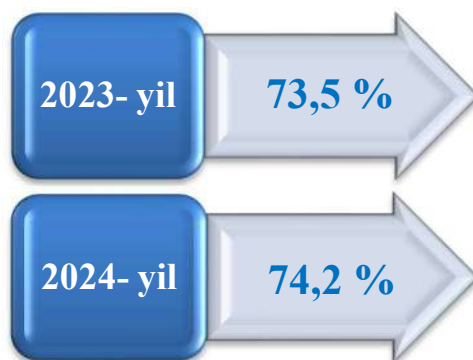
2024-yilga YAHM deflyatori indeksi 2023-yildagi narxlarga nisbatan 110,0 foizni tashkil etdi. YAHM deflyatori indeksining eng yuqori ko'rsatkichlari xizmatlar sohasida 113,0 foiz va sanoat sohasida 114,7 foiz qayd etildi.

2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida YAHMning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha deflyator indeksi (o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)

2023-2024- yillarning yanvar-sentabr oylarida Kichik biznesning hajmi va YAHMdagi ulushi (jamiga nisbatan %da)

2024- yilning yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlik 35 022,5 mlrd.so'm (2023- yilning yanvar-sentabr oylarida 29 654,2 mlrd.so'm) ni tashkil qildi. YAHMdagi ulushi 74,2 % (2023- yilning yanvar-sentabr oylarida 73,5 %) ni tashkil etdi.

Kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushining o'tgan yilning mos davriga nisbatan ko'payishi yirik korxonalar ulushining kamayishi bilan bog'liq.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Yalpi hududiy mahsulot – milliy hisoblar tizimining asosiy ko'rsatkichi bo'lib, muayyan davrda mintaqaning iqtisodiy hududida joylashgan rezident-institutsional birliklar ishlab chiqarish faoliyatining yakuniy natijasini ifodalaydi.

Aholi jon boshiga Yalpi hududiy mahsulot – muayyan davrda joriy narxlardagi Yalpi hududiy mahsulot hajmini mamlakat (hudud)ning o'rtacha aholisi soniga bo'lish orqali aniqlanadi.

Yalpi qo'shilgan qiymat – ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlar qiymati (ishlab chiqarish) hamda ishlab chiqarish jarayonida to'laligicha iste'mol qilingan tovarlar va xizmatlar qiymati (oraliq iste'mol) o'rtasidagi farq orqali aniqlanadi.

Mahsulotlar uchun soliqlar – tovar yoki xizmatning bir birligiga, ya'ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda solinadigan soliqlar. Ularga qo'shilgan qiymat solig'i, aksizlar, eksport va import uchun soliqlar hamda boshqalar kiradi.

Mahsulotlar uchun subsidiyalar – davlat budjetidan tovarlar yoki xizmatlarning bir birligiga, ya'ni rezidentlar tomonidan ishlab chiqariladigan, sotiladigan yoki import qilinadigan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda to'lanadigan mablag'lar (subsidiyalar).

Mahsulotlar uchun sof soliqlar mahsulotlar uchun soliqlardan mahsulotlar uchun subsidiyalarni ayirish orqali aniqlanadi.

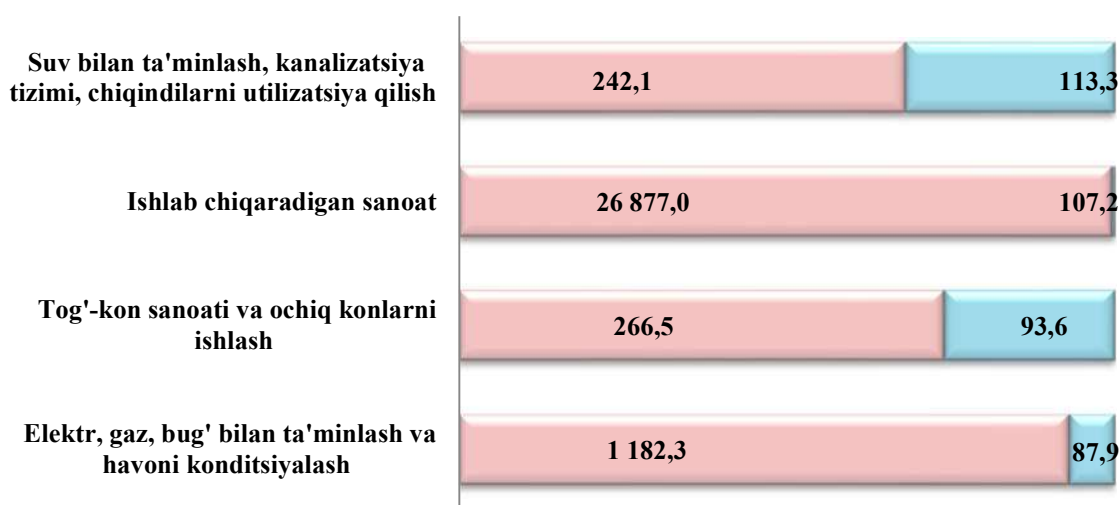
Yalpi hududiy mahsulot fizik hajm indeksi (o'sish sur'ati) doimiy narxlarda, ya'ni o'tgan yilning mos davri narxlarida hisoblangan hisobot davri Yalpi hududiy mahsulotni (real Yalpi hududiy mahsulot), joriy narxlardagi o'tgan yilning mos davri Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.

Yalpi hududiy mahsulot deflyator indeksi - iqtisodiyotda narxlarning o'rtacha o'zgarishini ifodalaydi va nominal Yalpi hududiy mahsulotning (joriy narxlardagi hisobot davri Yalpi hududiy mahsulot) real Yalpi hududiy mahsulotga nisbati orqali hisoblanadi.

II. SANOAT

Dastlabki ma'lumotlarga asosan 2024-yilning yanvar-sentabr oylarida viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan sanoat korxonalarini tomonidan hajmi 28 567,9 mlrd. so'mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilgan bo'lib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan sanoat mahsuloti fizik hajm indeksi 106,1 foizni tashkil etdi.

2024-yil yanvar-sentabr oylarida asosiy iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha sanoat ishlab chiqarish tarkibi, hajmi va fizik hajm indeksi

■ ishlab chiqarish hajmi, mlrd so'm. ■ o'tgan yilning mos davriga nisbatan fizik hajm indeksi, foizda

Jami sanoat ishlab chiqarish hajmi o'sishining asosiy omili bo'lib, suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish bo'yicha ishlab chiqarish hajmining o'tgan yilning shu davriga nisbatan 113,3 foizga o'sishi bilan birga, ishlab chiqaradigan (qayta ishlash) 107,2 foizni, tog'-kon sanoati va ochiq konlarda ishlash bo'yicha 93,6 foizni, elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash 87,9 foizni tashkil etganligini kuzatish mumkin.

*yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda

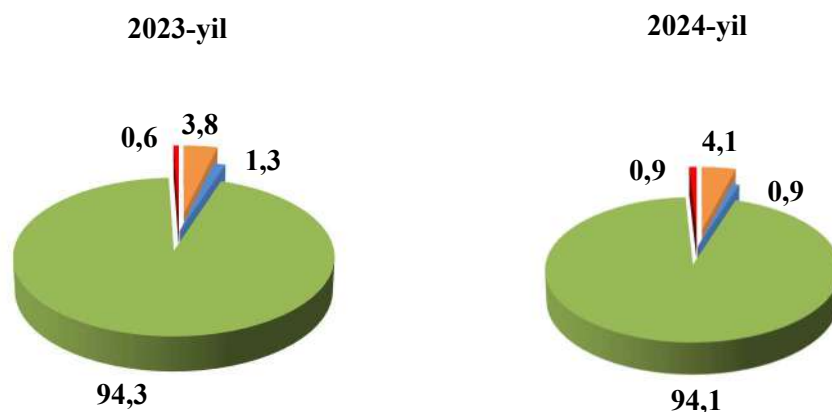
2024-yil yanvar-sentabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha sanoat mahsulotini ishlab chiqarish

	<i>mlrd. so'm</i>	<i>o'sish sur'ati, foizda</i>
Iqtisodiy faoliyatning alohida turlari bo'yicha sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi	28 567,9	106,1
Tog'- kon sanoati va ochiq konlarni ishlash	266,5	93,6
<i>ulardan:</i>		
Tog'- kon sanoati bilan bog'liq boshqa faoliyat	121,0	118,5
Tog'- kon sanoati sohasidagi texnik xizmatlar	145,5	75,2
Ishlab chiqaradigan sanoat	26 877,0	107,2
<i>undan:</i>		
Oziq- ovqat ichimliklar va tamaki mahsulotlari ishlab chiqarish	5 882,0	110,2
To'qimachilik, kiyim, teri va unga tegishli mahsulotlari ishlab chiqarish	6 004,7	111,7
Yog'och va po'kak buyumlar , poxol va to'qish uchun materiallar, qog'oz va qog'oz mahsulotlari, mebel ishlab chiqarish	409,2	185,9
Yozilgan materiallarni nashr qilish va aks ettirish	31,2	3,5 m.
Koks va neftni qayta ishlash mahsulotlari ishlab chiqarish	11 154,5	96,2
Kimyo mahsulotlari, rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish	764,7	131,8
Asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish	2,5	8,5
Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish	1 670,9	116,2

*yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>o‘shish sur‘ati, foizda</i>
Metallurgiya sanoati	79,3	109,7
Mashina va uskunalarni ishlab chiqarish, ta‘mirlash va o‘rnatish, avtotransport vositalari, treylar, yarim pritseplar va boshqa tayyor buyumlarni ishlab chiqarish	842,1	162,1
Boshqa tayyor buyumlar ishlab chiqarish	35,9	4,2 m.
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash	1 182,3	87,9
Suv bilan ta‘minlash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish	242,1	113,3

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish
(umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)
(yanvar-sentabr)

■	Ishlab chiqaradigan sanoat
■	Tog'-kon sanoati va ochiq konlardan ishlashi
■	Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash
■	Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

Iqtisodiy tarmoqlar kesimida o‘rganilganda,

Tog‘- kon sanoati va ochiq konlarni ishlash korxonalarini tomonidan 2024-yil yanvar-sentabr oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 266,5 mlrd.so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,9 foizni tashkil etdi.

Tog‘-kon sanoatida ishlab chiqarilgan mahsulotlar turi bo‘yicha o‘tgan yilning tegishli davriga nisbatan tog‘-kon sanoati sohasidagi texnik xizmatlar 0,5 foizga ko‘paygan, tog‘-kon sanoati bilan bog‘liq boshqa faoliyat 0,4 foizga kamaygan.

Ishlab chiqaradigan sanoat (qayta ishlash sanoati)

Buxoro viloyatida sanoat korxonalarini modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar hududda ishlab chiqarish hajmi va sifatini yuksaltirishga xizmat qilmoqda.

2024-yil yanvar-sentabr oylarida ishlab chiqaradigan sanoat korxonalarini tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 26 877,0 mlrd.so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 94,1 foizni tashkil etdi.

**Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik sanoat korxonalarini tomonidan
natura ko‘rinishida ayrim turdagi sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish**

	<i>O‘lchov birligi</i>	<i>2024-yil yanvar- sentabr</i>	<i>2023-yil yanvar-sentabrga nisbatan foiz</i>
Benzin	ming tn.	768,7	100,8
Dizel yoqilg‘isi	ming tn.	190,2	132,5
Mazut	ming tn.	60,8	140,0
Kerosin	ming tn.	154,1	109,7
Aroq	ming l. 100,0 foiz spirt	3 072,5	90,0
Uzum vinosi yoki uzum turpini distillash natijasida olingan spirt nastoykalari, konyak spirtidan tashqari	ming l. 100,0 foiz spirt	11,7	176,8
Uzum vinosi	ming l.	300,6	178,9

	<i>O'lchov birligi</i>	<i>2024-yil yanvar- sentabr</i>	<i>2023-yil yanvar-sentabrga nisbatan foiz</i>
Yumshoq bug'doy va spelta uni	ming tn.	23,7	166,7
Tozalangan o'simlik yog'i	tn.	7 043,1	54,5
Paxta tolasi	ming tn.	40,9	82,3
Paxta (linti)	tn.	3 482,0	77,8
Paxta chigiti	ming tn.	67,3	85,5
Chigitdan olingan kunjara va boshqa qattiq chiqindilar	ming tn.	22,6	72,3
Soapstoklar (neytrallash jarayoni mahsuloti)	tn.	206,7	35,8
Don ekinlarini qayta ishlashdan hosil bo'lgan kepak, chigit va boshqa chiqindilar	ming tn.	44,7	103,2
Yirik shoxli qoramollar uchun tayyor ozuqa (ko'p komponentli aralashmalardan tashqari)	ming tn.	1,4	23,6
Chakana savdo uchun qadoqlangan paxtadan yigirilgan ip	tn.	6 611,5	65,4
Yo'l qoplamalari uchun asfaltli aralashmalar	ming tn.	51,3	58,0

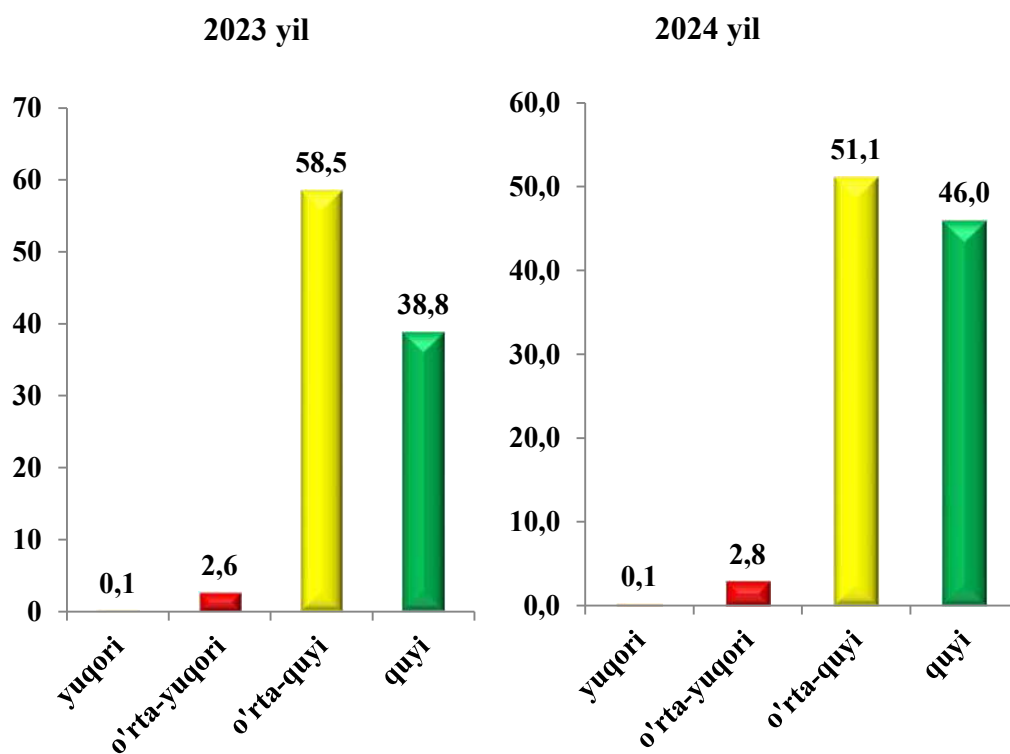
Shu bilan birga, oxirgi 5 yilning tegishli davrlari mobaynida un mahsulotlari eng ko'p ishlab chiqarish 2020-yilning yanvar- sentabr oylariga to'g'ri kelmoqda (2020-yil – 68,4 ming tonna, 2021-yil – 64,3 ming tonna, 2022-yil – 53,7 ming tonna, 2023-yil – 14,2 ming tonna, 2024-yil – 23,7 ming tonna)

O'z navbatida ishlab chiqaradigan sanoatda o'tgan yilning mos davriga nisbatan yog'och va po'kak buyumlar, poxol va to'qish uchun materiallardan buyumlar ishlab chiqarish 3,8 marta ko'p, yozilgan materiallarni nashr qilish va aks ettirish 3,5 marta ko'p, mashina va uskunalarni ta'mirlash va o'rnatish 3,3 marta ko'p, elektr uskunalar ishlab chiqarish 3,1 marta ko'p, qog'oz va qog'oz mahsulotlari ishlab chiqarish 2,8 marta ko'pni tashkil etganligini kuzatish mumkin.

Ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida yuqori texnologiyali ishlab chiqarish tarmog'ining ulushi 0,1 foizni, o'rta-yuqori texnologiyali 2,8 foizni, o'rta-quyi texnologiyali 51,1 foizni, quyi texnologiyali 46,0 foizni tashkil etdi.

Tarmoqlararo sanoat kooperatsiyasini rivojlantirish, tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish dasturini amalga oshirish doirasida tadbirkorlik sub'ektlari tomonidan 2024-yilning yanvar-sentabr oylarida 5 593,6 mlrd.so'mlik mahalliyashtirilgan mahsulot ishlab chiqarildi.

**2024-yil yanvar-sentabr oylarida ishlab chiqarishning
texnologik tarkibi bo'yicha ishlab chiqaradigan sanoat tarkibi,
(foizda)**

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash – elektr energiyasini, tabiiy gazni, bug‘ni, issiq suvni va shu kabilarni doimiy tarmoqlar – kabellar, quvurlar, suv quvurlari orqali yetkazib berish bilan bog‘liq faoliyatni o‘z ichiga oladi.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash korxonalarini tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 1 182,3 mlrd. so‘mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 4,1 foizni) tashkil etdi.

2024-yil yanvar-sentabr oylarida sanoatning mazkur tarmog‘ida elektr energiyani ishlab chiqarish, uzatish va taqsimlash hamda bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash tizimi hajmining o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 87,9 foizga kamayganligi kuzatildi.

2024- yilning yanvar-sentabr oyida o‘tgan yilning mos davriga nisbatan elektr energiya ishlab chiqarish 122,6 % ni, issiqlik energiyasi ishlab chiqarish esa 98,8 % ni tashkil etdi.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash sohasida yirik sanoat korxonalarini tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

<i>Sanoat mahsulotlari</i>	<i>2023- yil yanvar- sentabr</i>	<i>2024-yil yanvar- sentabr</i>	<i>Farqi +/-</i>
Bug‘ va issiq suv (issiqlik energiyasi), ming g.kal.	486,2	480,6	-5,6
Elektr energiya, mln.kVt.s	5,4	6,6	1,2

Suv bilan ta‘minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish.

Suv bilan ta‘minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish – qattiq va suyuq, sanoat va maishiy, shuningdek, zaharlangan chiqindilarning barcha turlariga ishlov berish (yig‘ish, qayta ishlash va yo‘qotish)ni o‘z ichiga oladi.

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish korxonalarini tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 242,1 mlrd. so'mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,9 foizni) tashkil etdi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish bo'yicha xizmatlar 113,3 foizga ko'payganligi kuzatildi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan oqova suvlarni yo'qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo'yicha xizmatlar 165,1 % ga ko'payishi kuzatildi. Shuningdek axlat o'ralarni, tindirgichlarni va septiklarni bo'shatish, tozalash va ishlov berish bo'yicha xizmatlar 99,1 % ga kamayishi kuzatildi.

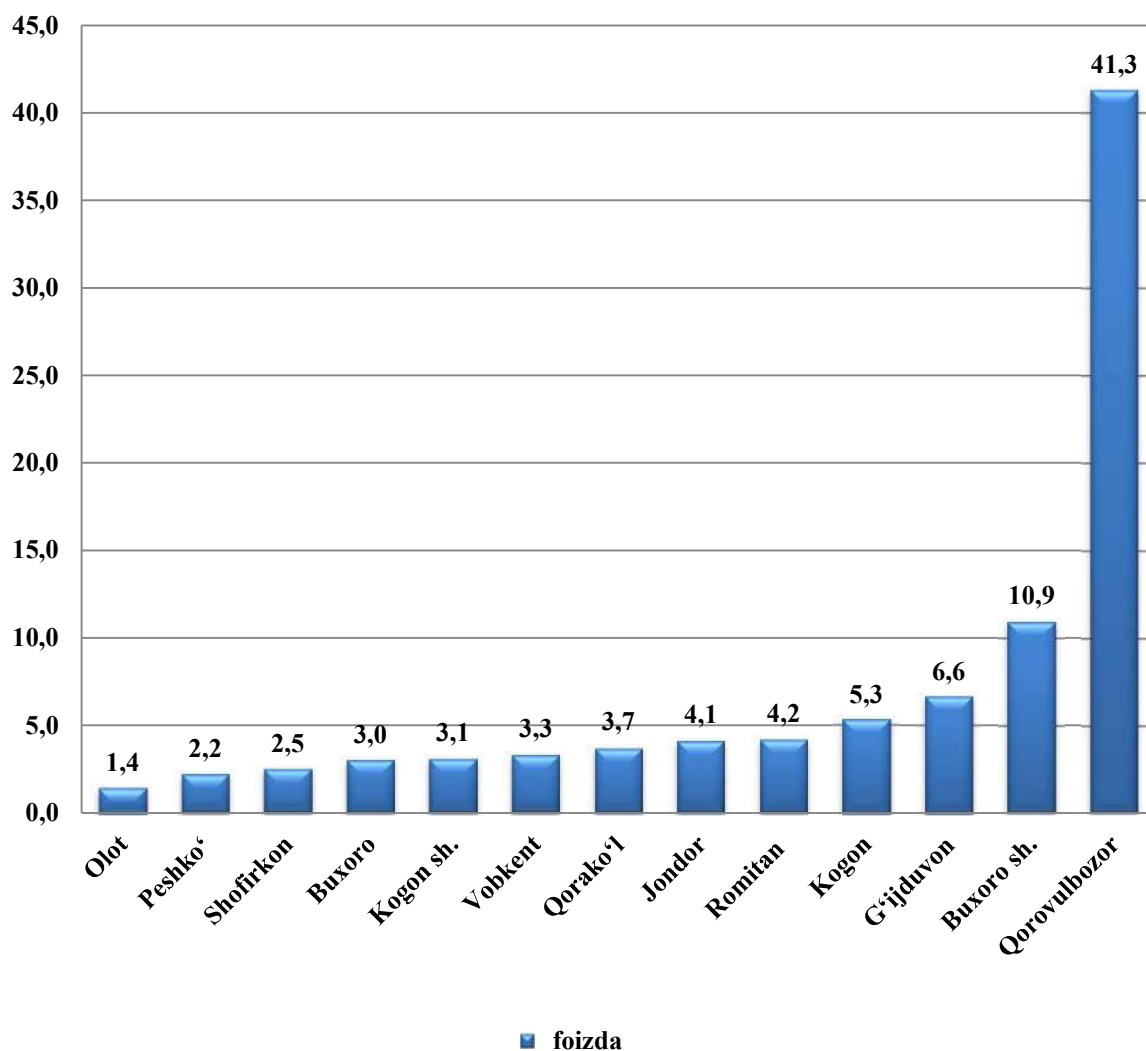
Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish korxonalarini tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

<i>Sanoat mahsulotlari</i>	<i>2023- yil yanvar- sentabr</i>	<i>2024-yil yanvar- sentabr</i>	<i>Farqi +/-</i>
Oqova suvlarni yo'qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo'yicha xizmatlar, mln. so'm	14 587 309,0	24 085 097,0	9 497 788,0
Axlat o'ralarni, tindirgichlarni va septiklarni bo'shatish, tozalash va ishlov berish bo'yicha xizmatlar, mln.so'm	308 250,0	305 507,0	-2 743,0

Hududlarning sanoat ishlab chiqarishi

Buxoro viloyatida sanoat korxonalarini modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar hududda ishlab chiqarish hajmi va sifatini yuksaltirishga xizmat qilmoqda. Buxoro viloyati sanoat ishlab chiqarish hajmi tarkibida eng ko'p Qorovulbozor tumani (viloyat sanoat ishlab chiqarish hajmining 41,3 foiz ulushi), Buxoro shahri (10,9 foiz), G'ijduvon tumani (6,6 foiz), Kogon tumani (5,3 foiz) hissasiga to'g'ri keladi.

2024-yil yanvar-sentabr oylarida shahar va tumanlarning jami sanoat ishlab
chiqarish hajmidagi ulushi, foizda

Hududlarning sanoat salohiyatini oshirish boʻyicha amalga oshirib kelinayotgan izchil choralar natijasida Jondor (2023-yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan 109,1 foizga), Olot (108,5 foizga), Shofirkon (108,3 foizga) va Kogon (108,1 foizga) tumanlarida sezilarli darajada ishlab chiqarish hajmining oʻsishi taʼminlandi.

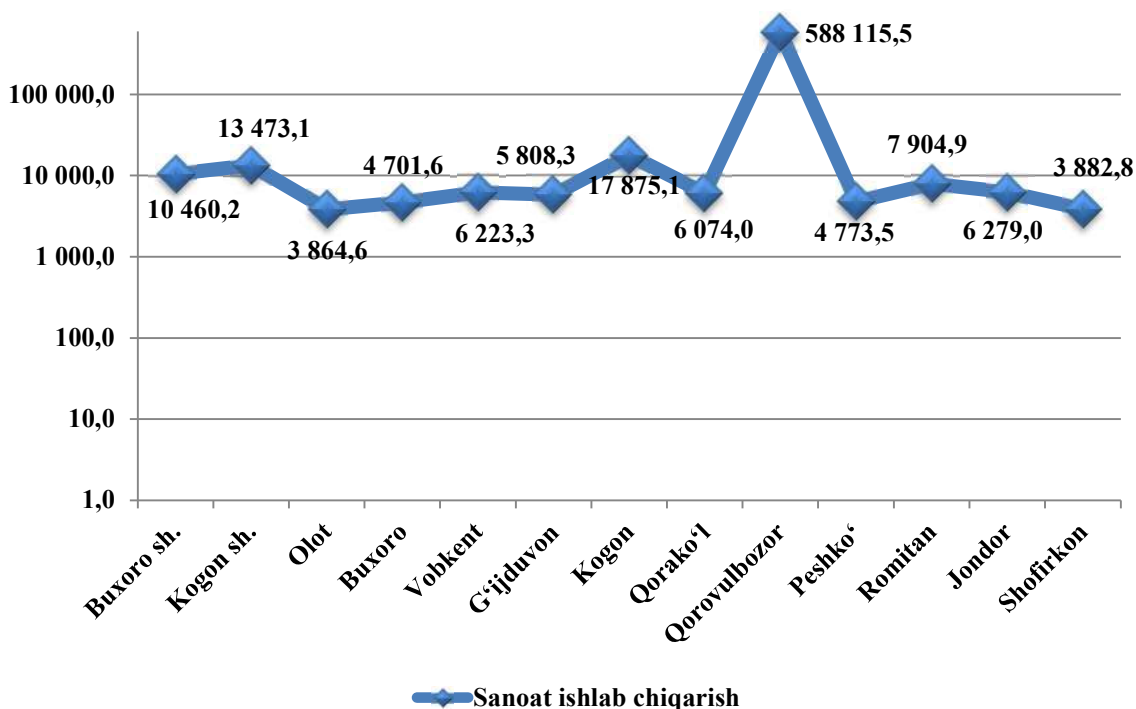
Sanoat mahsulotlari va aholi jon boshiga ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari
(2024-yil yanvar-sentabr)

	<i>Sanoat mahsulotlari, mlrd.so‘mda ¹⁾</i>	<i>2023-yil nisbatan, foizda</i>	<i>Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish ming.so‘mda</i>	<i>2023-yil nisbatan, foizda</i>
Buxoro viloyati	28 567,9	106,1	13 893,5	104,3
Buxoro sh.	3 104,2	107,9	10 460,2	105,8
Kogon sh.	875,8	103,2	13 473,1	101,7
<i>tumanlar</i>				
Olot	405,4	108,5	3 864,6	106,9
Buxoro	844,3	104,4	4 701,6	102,4
Vobkent	931,2	107,8	6 223,3	105,8
G‘ijduvon	1 884,7	106,5	5 808,3	104,8
Kogon	1 523,0	108,1	17 875,1	105,7
Qorako‘l	1 049,1	105,5	6 074,0	104,1
Qorovulbozor	11 811,7	97,5	588 115,5	95,4
Peshko‘	630,0	107,8	4 773,5	106,0
Romitan	1 202,1	106,8	7 904,9	105,2
Jondor	1 172,0	109,1	6 279,3	107,2
Shofirkon	726,6	108,3	3 882,8	107,1

Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning tabaqalanishi tahlili Qorovulbozor tumanida (588 115,5 ming so‘m) va Kogon tumanida (17 875,1 ming so‘m) o‘rtacha viloyat darajasi ko‘rsatkichidan (13 893,5 ming so‘m) ancha yuqoriligini ko‘rsatmoqda.

*yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda

**Hududlar bo'yicha aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari tovarlari ishlab chiqarish
hajmi, ming so'mda
(2024-yil yanvar-sentabr)**

Hududlar kesimida aholi jon boshiga o'rtacha sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmining yuqori o'sish sur'atlari Jondor tumani (2023-yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan 107,2 foizga), Shofirkon (107,1 foizga) va Olot tumanlarida (106,9 foizga) kuzatilgan bo'lsada, faqatgina Qorovulbozor (95,4 foizga) tumanida o'sishning past sur'ati kuzatildi.

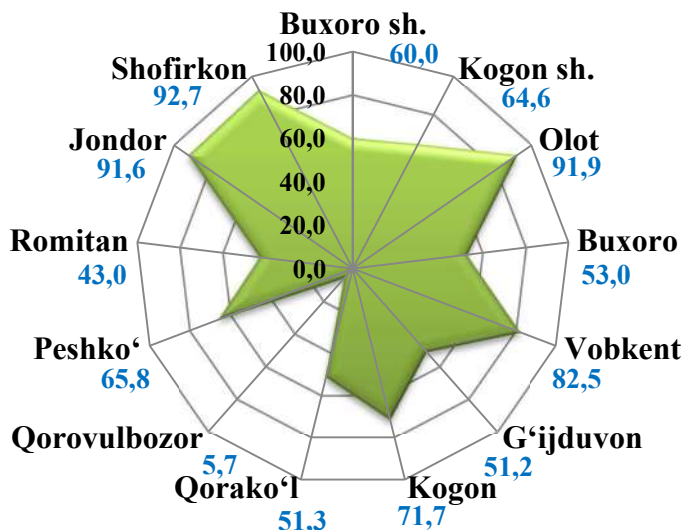
Sanoat ishlab chiqarishda kichik biznesning hissasi

Kichik tadbirkorlik subektlari sanoat ishlab chiqarishda keskin faollashgani natijasida ular tomonidan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish fizik hajmi indeksi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 129,1 foizga oshishini ta'minladi, o'z navbatida kichik biznesning jami sanoat ishlab chiqarishidagi ulushi esa 42,0 foizni tashkil etmoqda.

Hududlar kesimida kichik biznesning sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi eng yuqori ulushi Shofirkon (jami sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi 92,7 foiz), Olot (91,9 foiz), Jondor (91,6 foiz) va Vobkent (82,5 foiz) tumanlarida kuzatildi. Shu bilan birga, eng kam ulush G'ijduvon (51,2 foiz), Romitan (43,0 foiz) hamda Qorovulbozor (5,7 foiz) tumanlari kuzatildi.

**Hududlar bo'yicha kichik biznesning sanoat mahsulotlari
ishlab chiqarishdagi ulushi, foizda
(2024-yil yanvar-sentabr)**

Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish Dasturining amalga oshirilishi

Viloyat sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishining rivojlanishiga tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish Dasturining amalga oshirilishi ham o'z ta'sirini ko'rsatdi, mazkur dastur doirasida kiritilgan 165 ta loyiha bo'yicha 5 593,6 mlrd.so'mlik mahsulotlar ishlab chiqarilgan bo'lib, yanvar-sentabr oylarida 28 072,5 ming AQSH dollari miqdorida mahalliyashtirilgan mahsulotlar eksport qilindi.

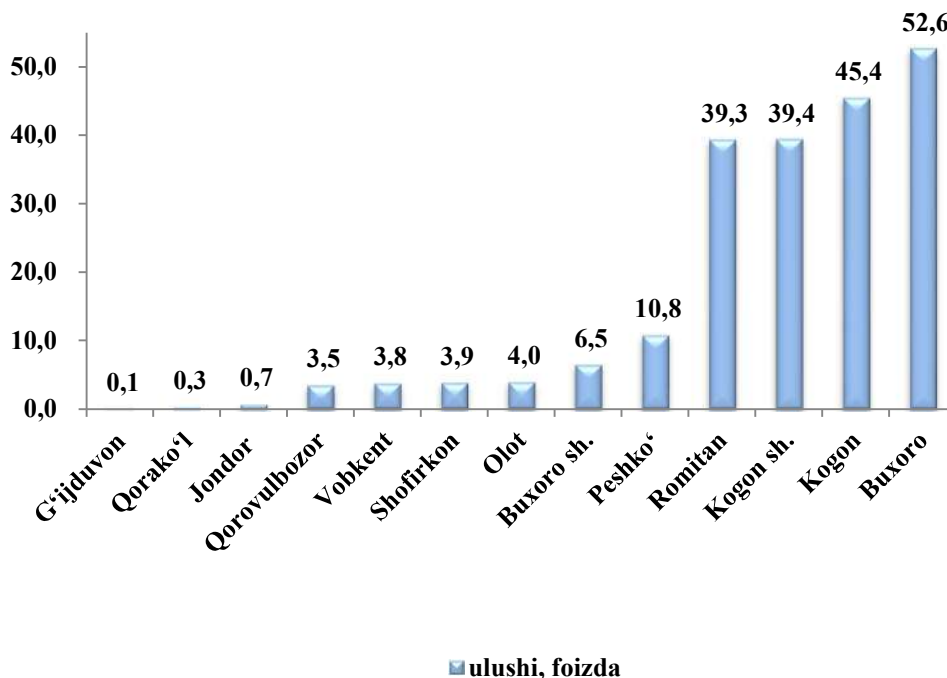
**Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish dasturining asosiy ko'rsatkichlari
(yanvar-sentabr)**

	<i>2023-yil</i>	<i>2024-yil</i>
Loyihalar soni, birlik	153	165
Korxonalar soni, birlik	137	151
Ishlab chiqarish hajmi, mlrd. so'm	3 162,3	5 593,6
Eksportga qilingan mahalliyashtirilgan mahsulot hajmi, mln. AQSH doll.	24,5	28,1
Yaratilgan yangi ish o'rinlari, birlik	99	624

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar mahsulotlarining ishlab chiqarilishi

Hisobot davrida viloyatdagi xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar tomonidan 2 724,5 mlrd. soʻmlik mahsulot ishlab chiqarilgan. Oʻtgan yilda qoʻshma korxonalarining umumiy ishlab chiqarishdagi ulushi 10,4 foizni tashkil etgan boʻlsa, hisobot davrida bu koʻrsatkich 9,2 foizni tashkil etgan holda oʻtgan yilning mos davriga nisbatan 1,2 bandga koʻpaygan.

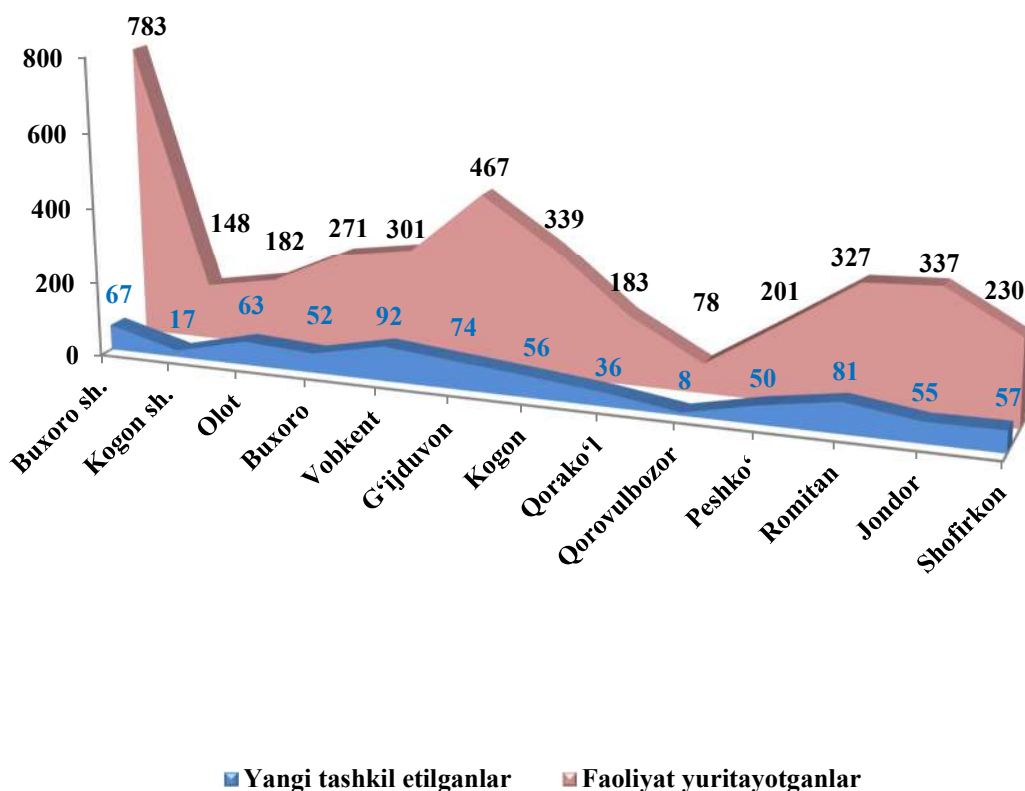
Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar mahsulotlarining sanoatning umumiy hajmidagi ulushi, foiz

Faoliyat yuritayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari

Bugungi kunda viloyatda 3 847 ta sanoat korxonalari faoliyat koʻrsatayotgan boʻlib, ulardan Buxoro shahriga 783 tasi, Gʻijduvon tumaniga 467 tasi, Kogon tumaniga 339 tasi, Jondor tumaniga 337 tasi, Romitan tumaniga 327 tasi, Vobkent tumaniga 301 tasi, Buxoro tumaniga 271 tasi, Shofirkon tumaniga 230 tasi, Peshkoʻ tumaniga 201 tasi, Qorakoʻl tumaniga 183 tasi, Olot tumaniga 182 tasi, Kogon shahriga 148 tasi va Qorovulbozor tumaniga 78 tasi toʻgʻri keladi.

Faoliyat yuritayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari soni, birlik
(2024-yil yanvar-sentabr)

2024-yil yanvar-sentabr oylarida viloyatda 708 ta yangi sanoat korxonalari tashkil etilgan bo'lib, ulardan Vobkent tumaniga 92,0 foizi, Romitan tumaniga 81,0 foizi, G'ijduvon tumaniga 74,0 foizi, Buxoro shahriga 67,0 foizi, Olot tumaniga 63,0 foizi, Shofirkon tumaniga 57,0 foizi, Kogon tumaniga 56,0 foizi, Jondor tumaniga 55,0 foizi, Buxoro tumaniga 52,0 foizi, Peshko' tumaniga 50,0 foizi, Qorako'l tumaniga 36,0 foizi, Kogon shahriga 17,0 foizi, hamda Qorovulbozor tumaniga 8,0 foizi to'g'ri keladi.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Sanoat bu – xom ashyoni qayta ishlash, yer osti boyliklarini o'zlashtirish, ishlab chiqarish vositalari va xalq iste'moli mollarini yaratishni qamrab oluvchi ishlab chiqarish tarmog'i.

Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi ishlab chiqarilgan mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) hajmining taqqoslanadigan davrlardagi o'zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko'rsatkichdir.

Sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi – korxonadan ishlab chiqarilgan tayyor mahsulotlar, yarim tayyor, chetga sotishga mo'ljallangan, nosanoat bo'linmalarga va kapital qurilishga mo'ljallangan mahsulotlar hajmini o'z ichiga oladi: ishlab chiqarilishi hisobot davrida tugallanmagan uzoq muddatli mahsulotlarni ishlab chiqarish bo'yicha ishlar; sanoat tusidagi ishlar (xizmatlar).

Natura ko'rinishida sanoat ishlab chiqarishi hajmi – boshqa korxonalarga jo'natish uchun yoki ishlab chiqarishga mo'ljallangan mahsulotlarni, shu jumladan, korxonaning sanoat ehtiyojlari uchun sarflangan mahsulotlarni o'z ichiga oladi, ya'ni yalpi mahsulot.

Mahalliyashtirish darajasi – ishlab chiqarishda ishlatiladigan mahalliy materiallar, mehnat va intellektual resurslarning ulushini belgilaydi; mahalliyashtirish darajasini hisoblashda xarajatlar, soliq to'lovlari va ishlab chiqarish jarayoniga bevosita aloqador bo'lmagan boshqa imtiyozlar hisobga olinmaydi.

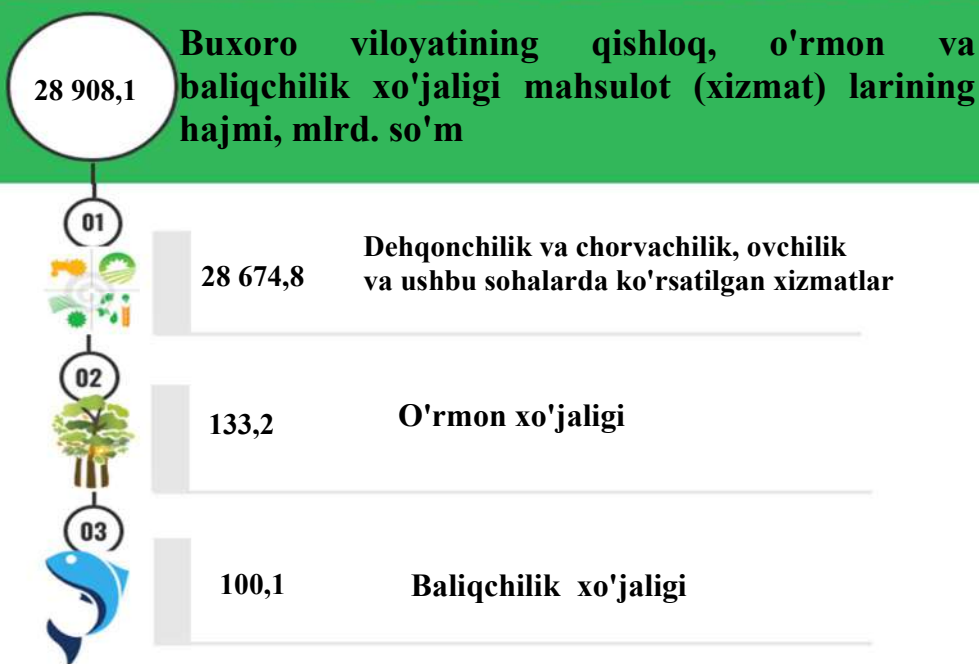
Mahsulot sotish hajmi – savdo narxlarida keltiriladi (QQS va aksiyalar bundan mustasno).

Milliy valyutada eksport qilinadigan mahsulotlarning qiymati – O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining kursi bo'yicha hisob-kitob qilgan holda to'ldiriladi.

Tayyor mahsulot - sotish uchun mo'ljallangan va texnik hamda sifat talablariga muvofiq keladigan, tashkilotning ishlab chiqarish siklining pirovard natijasi bo'lgan tovar

III. QISHLOQ, O‘RMON VA BALIQCHILIK XO‘JALIGI

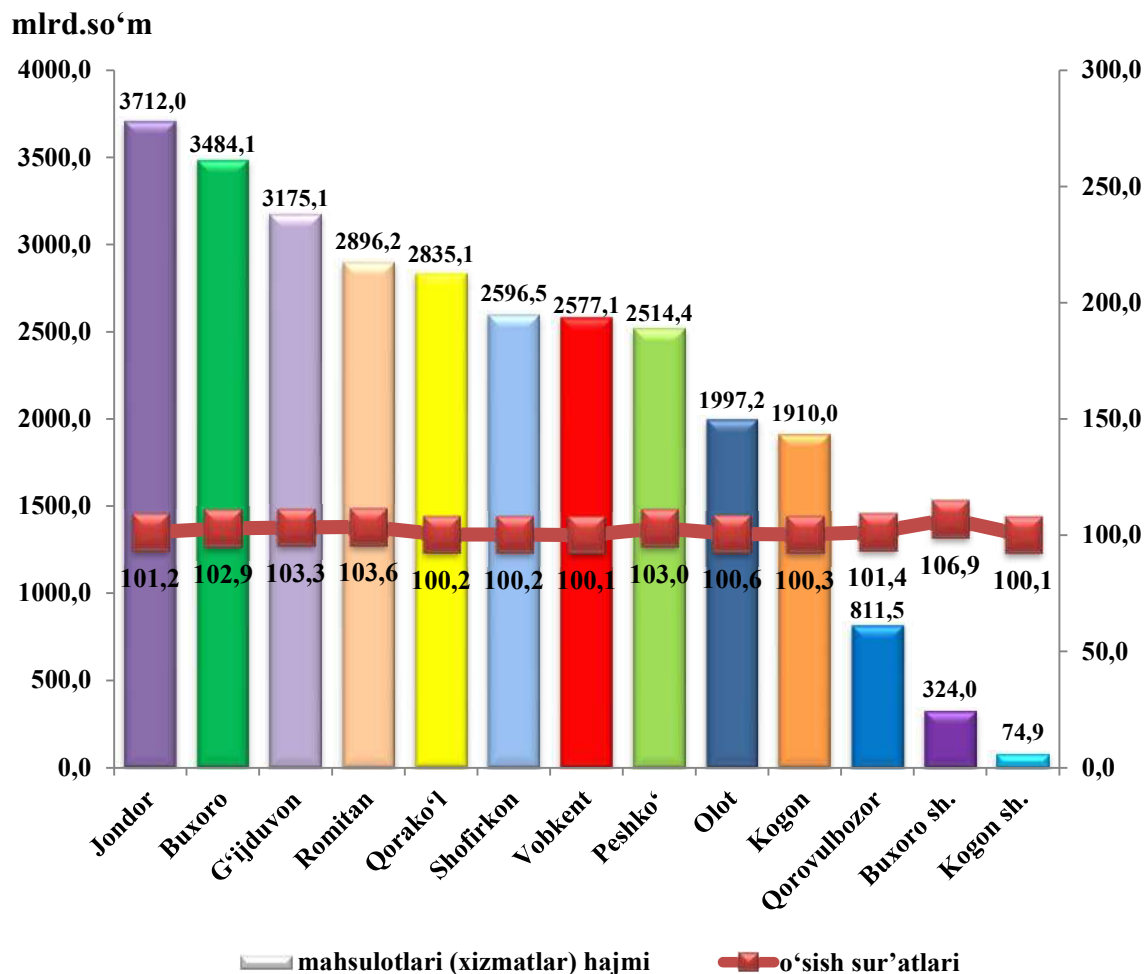
Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, viloyatda 2024 yil yanvar-sentabr oylarida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmatlar)larining umumiy hajmi 28 908,1 mlrd.so‘mni yoki 2023 yilning mos davriga nisbatan 101,7 foizni, shu jumladan yalpi dehqonchilik mahsulotlari hajmi 13 341,5 mlrd.so‘mni (98,3 foiz), yalpi chorvachilik mahsulotlari hajmi 15 126,6 mlrd.so‘mni (104,6 foiz), qishloq xo‘jaligida ko‘rsatilgan xizmatlar hajmi 205,6 mlrd. so‘mni (110,2 foiz), baliqchilik xo‘jaliklarida 100,1 mlrd. so‘mni (95,8 foiz), ovchilik xo‘jaligida 1,1 mlrd.so‘mni (100,6 foiz), o‘rmonchilik xo‘jaliklarida 133,2 mlrd.so‘mni (103,1 foiz) tashkil qildi.

**Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmatlar)
hajmining taqsimlanishi, foizda
(2024 yil yanvar-sentabr)**

	<i>Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulotlar hajmi</i>		<i>Aholi jon boshiga, (ming so‘m)</i>
	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, o‘shish sur‘ati % da</i>	
Buxoro viloyati	28 908,1	101,7	14 059,0
Buxoro sh.	324,0	106,9	1 091,8
Kogon sh.	74,9	100,1	1 152,5
<i>tumanlar</i>			
Olot	1 997,2	100,6	19 039,8
Buxoro	3 484,1	102,9	19 400,7
Vobkent	2 577,1	100,1	17 223,7
G‘ijduvon	3 175,1	103,3	9 785,1
Kogon	1 910,0	100,3	22 416,6
Qorako‘l	2 835,1	100,2	16 414,9
Qorovulbozor	811,5	101,4	40 407,6
Peshko‘	2 514,4	103,0	19 052,3
Romitan	2 896,2	103,6	19 045,1
Jondor	3 712,0	101,2	19 887,7
Shofirkon	2 596,5	100,2	13 874,1

2024 yil yanvar-sentabr oylarida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulotlari (xizmatlar)ning hajmi va o‘shish sur‘atlari

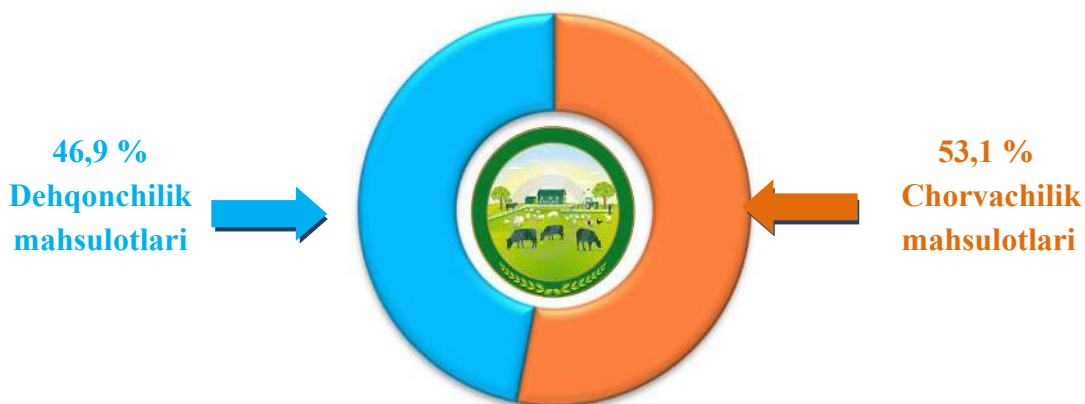

Xususan, yuqori o‘shish sur‘atlari Buxoro shahrida (106,9 foiz), Romitan (103,6 foiz), G‘ijduvon (103,3 foiz), Peshko‘ (103,0 foiz) tumanlarida kuzatildi. Vobkent (100,1 foiz) va Qorako‘l (100,2 foiz) tumanlarida esa aksincha past sur‘atlar kuzatildi.

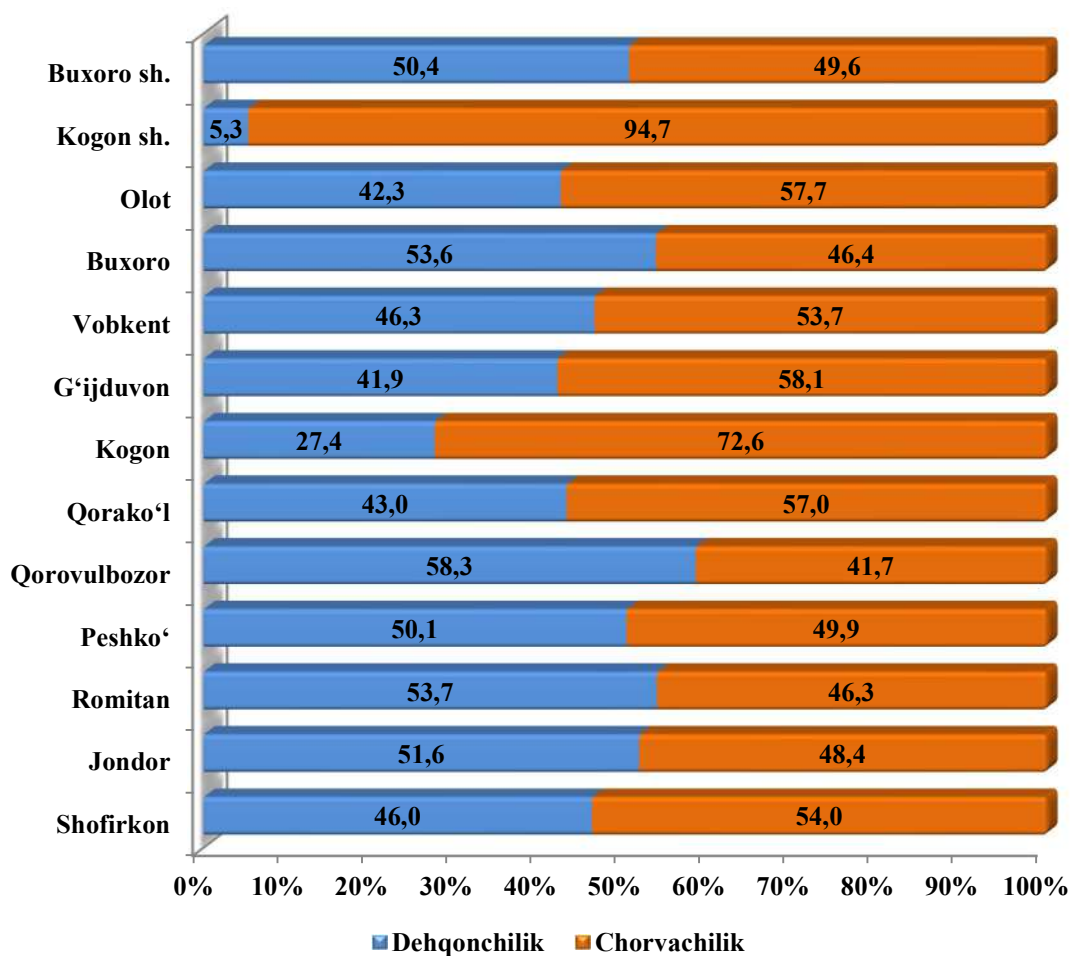
Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari

2024 yil yanvar-sentabr oylarida ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmining o‘shishi 2023 yil mos davriga nisbatan 101,6 foizni, shu jumladan dehqonchilik mahsulotlari 98,3 foizni va chorvachilik mahsulotlari 104,6 foizni tashkil qildi.

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari ishlab chiqarish hajmida dehqonchilik va chorvachilikning ulushi, foizda

Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmining hududlar kesimida taqsimlanishi, foizda

2024 yil yanvar-sentabr oylarida 28 468,1 mlrd. soʻmga teng boʻlgan qishloq xoʻjaligi mahsulotlari ishlab chiqarildi va ushbu hajmning 13 341,5 mlrd. soʻmga teng qismi yoki 46,9 foizi dehqonchilik, 15 126,6 mlrd. soʻmga teng qismi yoki 53,1 foizi chorvachilik sohasiga toʻgʻri keladi.

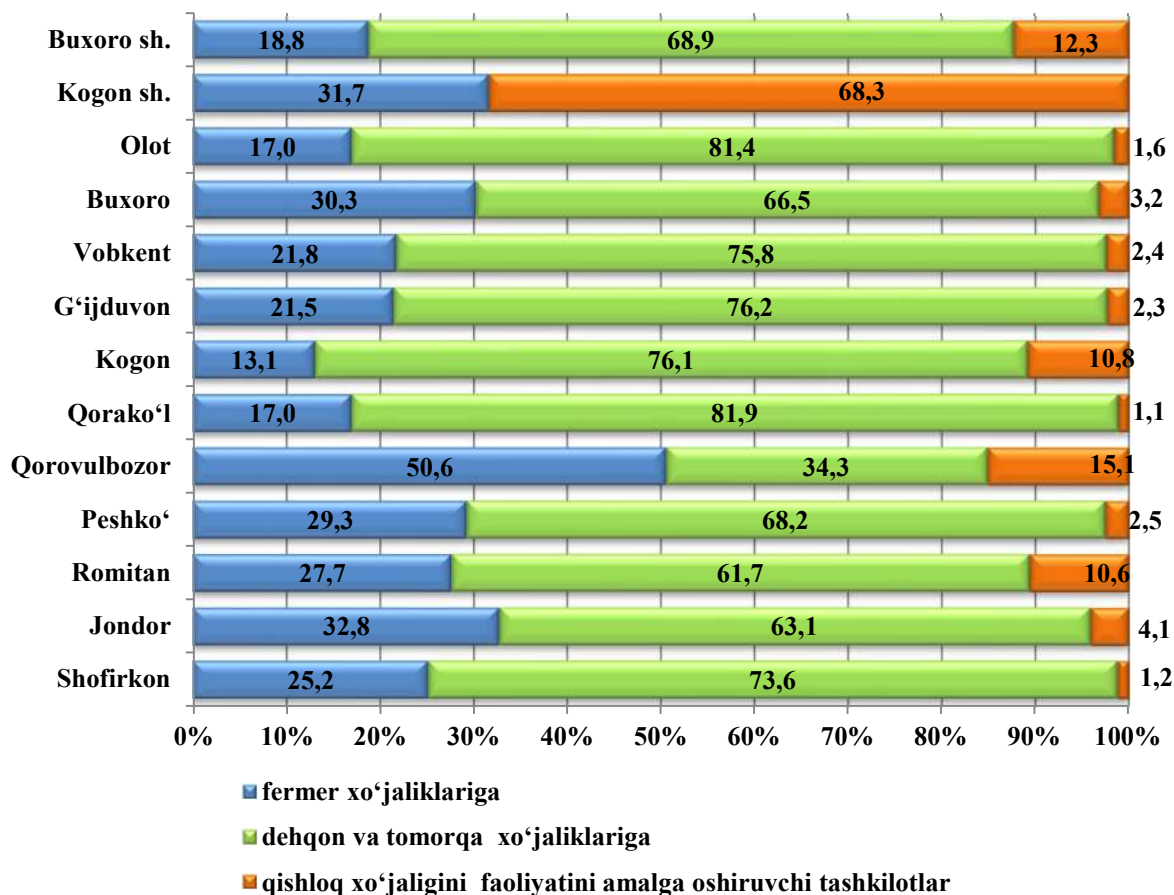
2024 yil yanvar-sentabr oylarida ishlab chiqarilgan dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlari umumiy hajmining hududlar kesimida taqsimlanishi tahlil qilinganda Qorovulbozor, Romitan tumanlarida va Buxoro tumnlarida asosan dehqonchilik sohasining ancha rivojlanganligini koʻrsatdi. Ushbu tumanlarda jami qishloq xoʻjaligi mahsulotlari hajmining 58,3 – 53,6 foizini dehqonchilik mahsulotlari tashkil etadi. Shuningdek, Kogon, Gʻijduvon, Olot tumanlarida asosan chorvachilik sohasining ancha rivojlanganligini kuzatish mumkin. Ushbu hududlarda jami qishloq xoʻjaligi mahsulotlari hajmining 72,6- 57,7 foizini chorvachilik mahsulotlari tashkil etadi.

**Ishlab chiqarilgan qishloq xoʻjaligi mahsulotlarining
xoʻjaliklar toifalari boʻyicha taqsimlanishi, foiz**

Xoʻjaliklar toifalari boʻyicha tahlillar, qishloq xoʻjaligi mahsulotlari umumiy hajmining 70,5 foizi dehqon va tomorqa xoʻjaliklariga, 25,1 foizi fermer xoʻjaliklariga, 4,4 foizi qishloq xoʻjaligini amalga oshiruvchi tashkilotlarga toʻgʻri kelishini koʻrsatmoqda.

Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha taqsimlanishi hududlar kesimida, foizda

Qishloq xo‘jaligi yalpi mahsulotining ulushi xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha taqsimlanishi tuman va shaharlar kesimida tahlil qilinganda, eng yuqori ko‘rsatkichlar barcha tuman va shaharlarda dehqon va tomorqa xo‘jaliklari hissasiga to‘g‘ri kelishi kuzatildi.

2024 yil yanvar-sentabr oylari yakunlariga ko‘ra fermer xo‘jaliklarining qishloq xo‘jaligi yalpi mahsuloti tarkibidagi ulushi bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Qorovulbozor (50,6 foizi), dehqon va tomorqa xo‘jaliklarining eng yuqori ulushi Qorako‘l (81,9 foizi) tumanlari va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng yuqori ulushi Qorovulbozor (15,1 foizi) tumanida qayd etildi.

Fermer xo'jaliklarining qishloq xo'jaligi yalpi mahsuloti tarkibidagi ulushi bo'yicha eng kam ko'rsatkich esa Kogon (13,1 foizi), dehqon va tomorqa xo'jaliklarining eng kam ulushi Kogon shahrida (31,7 foizi) hamda qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng kam ulushi Qorako'1 (1,1 foizi) tumanlarida qayd etildi.

Dehqonchilik

2024 yilning yanvar-sentabr oylarida ishlab chiqarilgan dehqonchilik mahsulotlarning hajmi 13 341,5 mlrd.so'mni yoki 2023 yilning mos davriga nisbatan 98,3 foizni tashkil etdi. Ishlab chiqarilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlarining umumiy hajmida dehqonchilik mahsulotlarining ulushi 46,9 foizni tashkil kildi.

Viloyatda 2024 yil 1 oktabr holatida davlat xirmoniga 50,5 ming tonna g'alla topshirildi. Bundan tashqari kelgusi yil hosili uchun 20,4 ming tonna urug'lik don ham tayyorlandi.

Dehqonchilik mahsulotlari ishlab chiqarishda dehqon va tomorqa xo'jaliklarining salmog'i yuqori bo'lmoqda, jumladan jami yetishtirilgan kartoshkaning 83,5 foizi, sabzavotning 79,9 foizi, poliz mahsulotlarining 73,3 foizi, uzumning 48,8 foizi va mevaning 46,6 foizi ular hissasiga to'g'ri keldi.

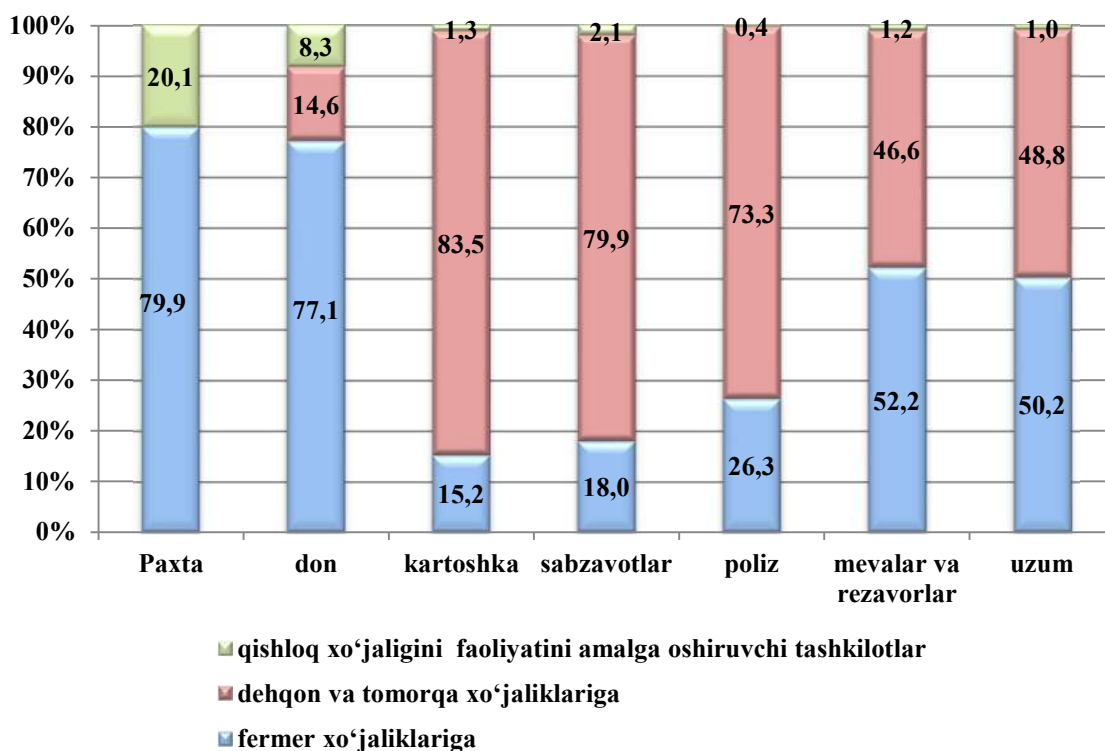
Hosilni yig'ib olish

2024 yilning yanvar-sentabr oylarida jami don 567 981 tonna (2023 yil shu davriga nisbatan 6,6 foizga ko'p), shu jumladan, boshhoqli don 491 509 tonna, shundan bug'doy 485 903 tonna o'rib olindi.

Kartoshka 244 077 tonna (3,4 foizga ko'p), sabzavot 710 538 tonna (5,2 foizga ko'p), poliz 132 190 tonna (5,3 foizga ko'p), meva 251 695 tonna (7,7 foizga ko'p), uzum 181 594 tonna (3,6 foizga ko'p) yig'ib olindi.

**Asosiy turdagi dehqonchilik mahsulotlarini
ishlab chiqarishda xo‘jalik toifalarining ulushi, % hisobida**

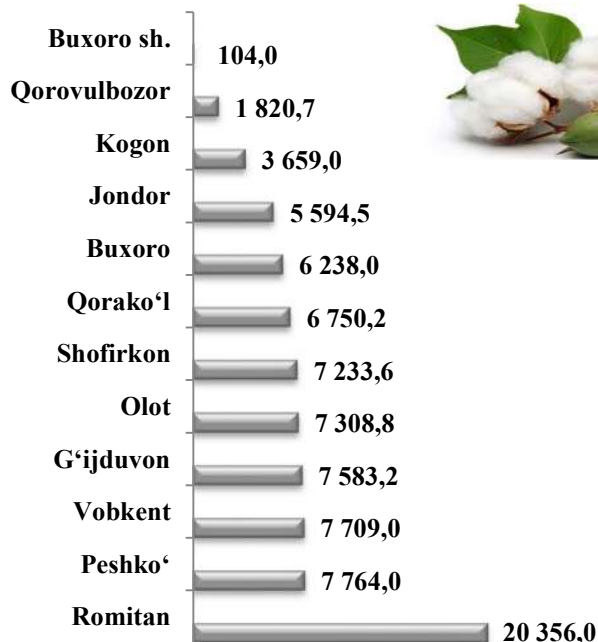

**2024 yilning yanvar-sentabr oylarida xo‘jalik toifalari bo‘yicha asosiy
turdagi dehqonchilik mahsulotlarini ishlab chiqarish**

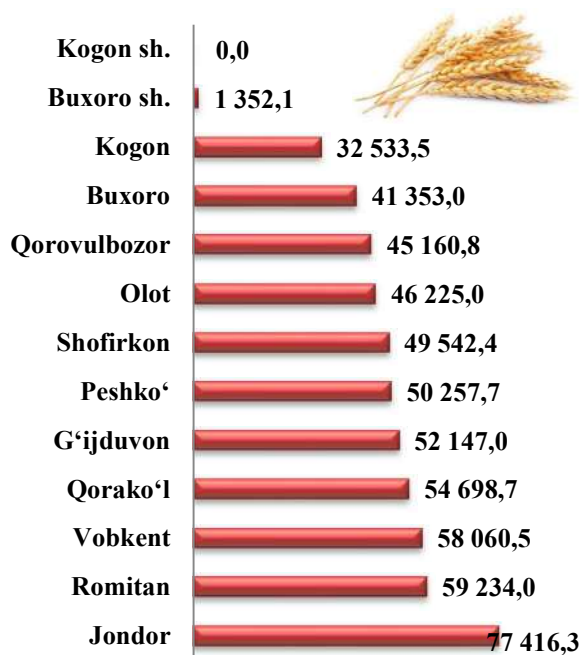
	<i>Fermer xo‘jaliklari</i>		<i>Dehqon va tomorqa xo‘jaliklari</i>		<i>Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar</i>	
	<i>ming tonna</i>	<i>o‘shish sur‘ati, foizda</i>	<i>ming tonna</i>	<i>o‘shish sur‘ati, foizda</i>	<i>ming tonna</i>	<i>o‘shish sur‘ati, foizda</i>
Paxta	65,6	34,6	x	x	16,5	68,6
Don	438,0	105,6	82,9	102,0	47,1	129,0
Kartoshka	37,2	102,3	203,8	103,6	3,1	102,4
Sabzavotlar	128,1	107,7	567,4	104,8	15,0	99,4
Poliz	34,7	113,0	96,9	102,7	0,6	124,7
Mevalar va rezavorlar	131,4	111,8	117,2	102,7	3,1	156,9
Uzum	91,2	106,3	88,6	100,1	1,8	2,0 m.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida shahar va tumanlar kesimida asosiy
turdagi dehqonchilik mahsulotlarini ishlab chiqarish

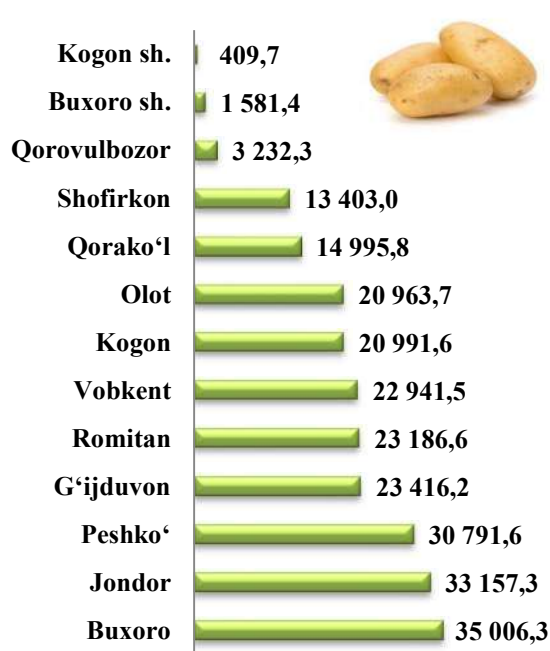
Paxta (tonna)

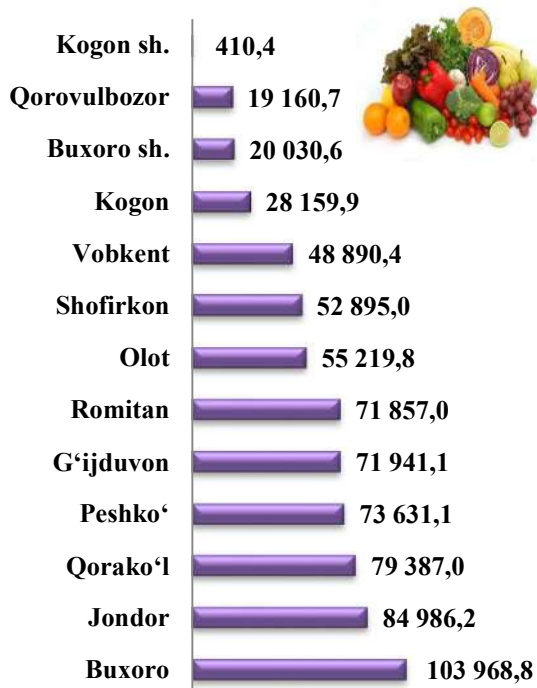
Don (tonna)

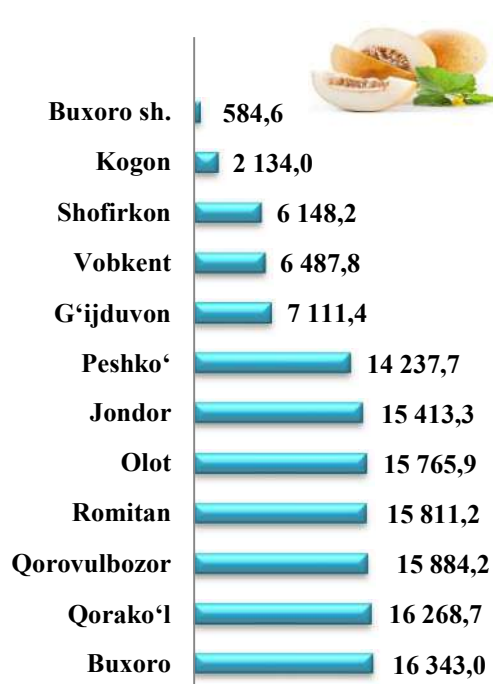
Kartoshka (tonna)

Sabzavotlar (tonna)

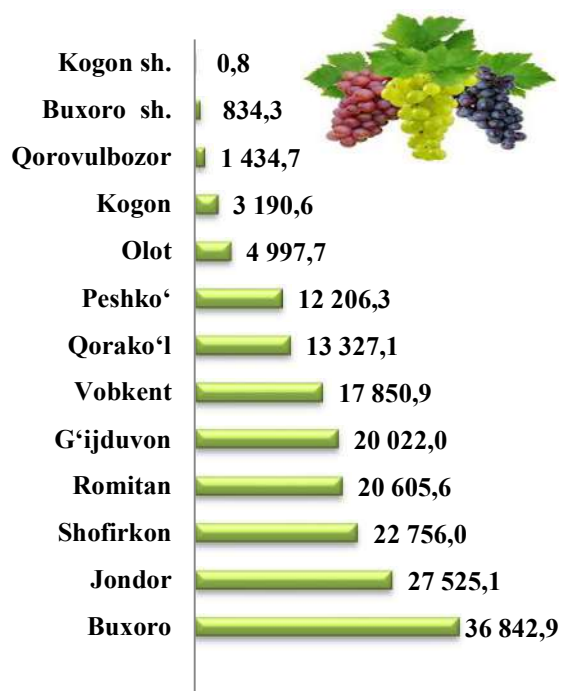
Poliz (tonna)

Mevalar va rezavorlar (tonna)

Uzum (tonna)

Chorvachilik

2024 yil yanvar - sentabr oylarida chorvachilik mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi 15 126,6 mlrd.soʻmni yoki 2023 yilning mos davriga nisbatan 104,6 foizni tashkil qildi. Ishlab chiqarilgan qishloq xoʻjaligi mahsulotlarining umumiy hajmida chorvachilik mahsulotlarining ulushi 53,1 foizni tashkil etdi.

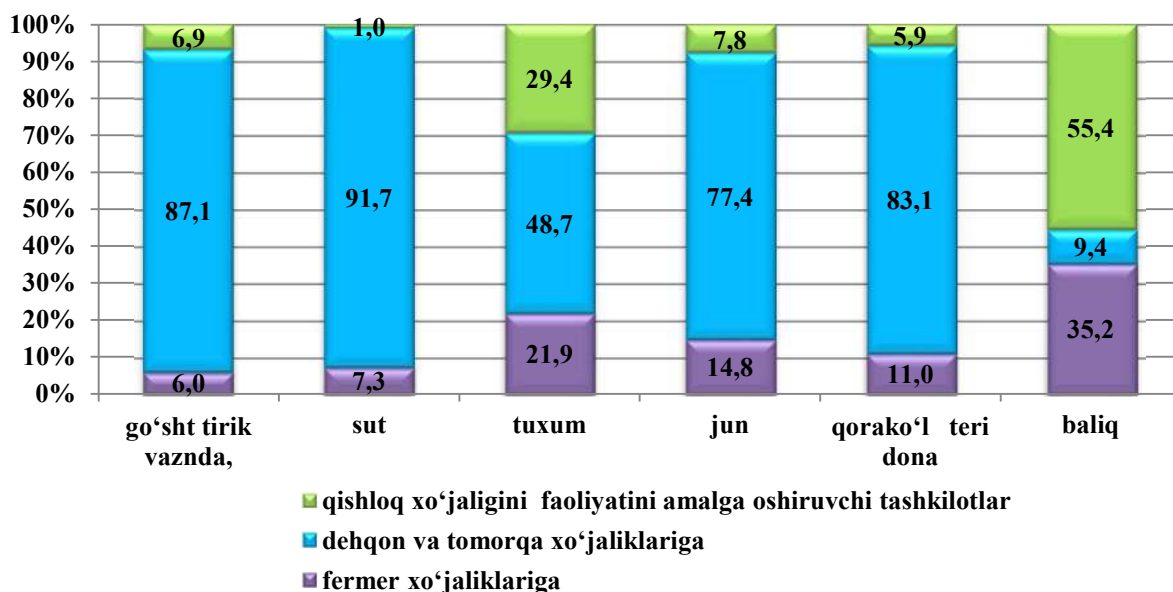
2024 yil yanvar-sentabr oylarida barcha toifadagi xoʻjaliklar tomonidan tirik vaznda 219 351 tonna goʻsht (2023 yil yanvar - sentabrga nisbatan 5,0 foizga koʻp), 796,3 ming tonna sut (4,4 foizga koʻp), 420,9 mln.dona tuxum (3,6 foizga koʻp), 3 333 tonna jun (5,1 foizga koʻp), 494,4 ming dona qorakoʻl teri (oʻtgan yilga nisbatan 3,7 foizga koʻp) ishlab chiqarildi.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida xoʻjaliklar toifalari boʻyicha asosiy turdagi chorvachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish

	<i>Barcha toifadagi xoʻjaliklar</i>		<i>shu jumladan:</i>					
			<i>fermer xoʻjaliklari</i>		<i>dehqon va tomorqa xoʻjaliklari</i>		<i>qishloq xoʻjaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar</i>	
	<i>miq-dori</i>	<i>oʻsish surʻati, foiz</i>	<i>miq-dori</i>	<i>oʻsish surʻati, foiz</i>	<i>miq-dori</i>	<i>oʻsish surʻati, foiz</i>	<i>miq-dori</i>	<i>oʻsish surʻati, foiz</i>
Goʻsht tirik vaznda, tonna	219 351	105,0	13 188	106,3	190 977	104,3	15 186	114,1
Sut, tonna	796 278	104,4	58 066	101,8	729 889	104,5	8 323	124,0
Tuxum, ming dona	420 927	103,6	92 181	102,7	204 802	101,3	123 944	108,3
Jun, tonna	3 333	105,1	493	110,5	2 581	104,2	259	104,9
Qorakoʻl teri dona	494 382	103,7	54 474	110,1	410 678	102,4	29 230	112,0

Chorvachilik mahsulotlari ishlab chiqarish ko'rsatkichlarini xo'jaliklar toifalari bo'yicha taxlil qilar ekanmiz, tirik vaznda go'shtning umumiy hajmidan 87,1 foizi dehqon va tomorqa xo'jaliklari hissasiga to'g'ri kelishini qayd etish lozim, shuningdek sutning 91,7 foizi, tuxumning 48,7 foizi, junning 77,4 foizi, qorako'l terining 83,1 foizi ham dehqon va tomorqa xo'jaliklari hissasiga to'g'ri keladi.

**Asosiy turdagi chorvachilik mahsulotlarini
ishlab chiqarishda xo'jalik toifalarining ulushi**

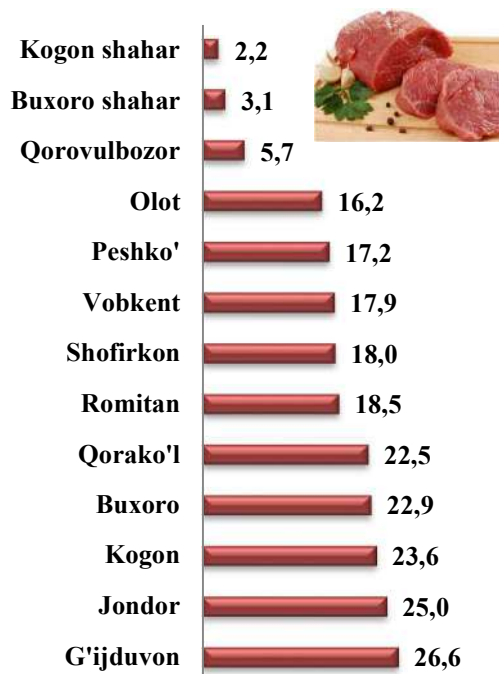
**2024 yil 1 oktabr holatiga xo'jaliklar toifalari bo'yicha
chorva mollari va parrandalar bosh soni**

	Barcha toifadagi xo'jaliklar		shu jumladan:					
			fermer xo'jaliklari		dehqon va tomorqa xo'jaliklari		Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	
	ming bosh	o'sish sur'ati, foiz	ming bosh	o'sish sur'ati, foiz	ming bosh	o'sish sur'ati, foiz	ming bosh	o'sish sur'ati, foiz
Yirik shoxli qoramollar	1 370,8	102,2	118,5	109,1	1 225,9	101,3	26,4	114,8
shu shumladan sigirlar	447,0	101,9	41,1	107,6	398,5	100,9	7,4	134,5
Qo'y va echkilar	2 466,5	102,4	447,0	106,5	1 831,8	100,9	187,7	108,2
Parrandalar	8 146,9	103,7	2 073,3	103,0	2 966,8	100,7	3 106,8	107,2

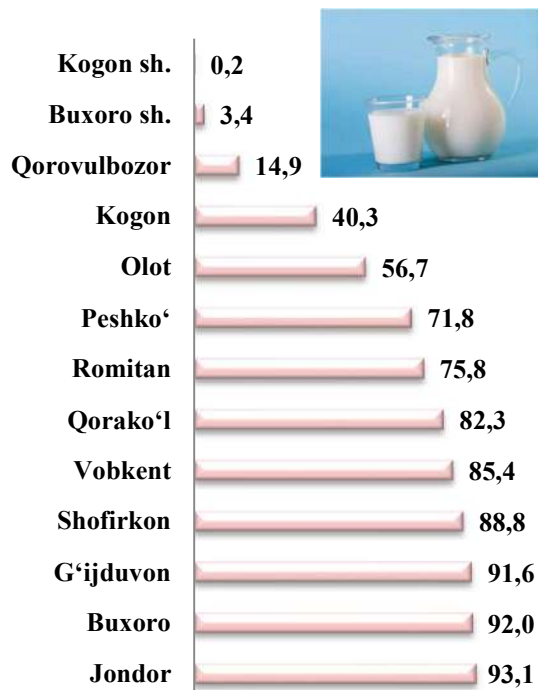

Ishlab chiqarilgan asosiy turdagi chorvachilik va baliqchilik mahsulotlarini hududlar kesimida taqsimlanishi

Go'sht (ming t.)

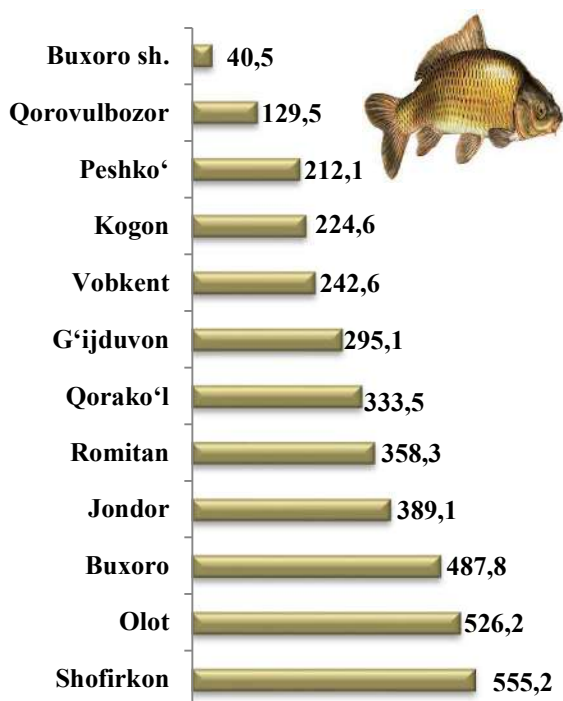
Sut (ming t.)

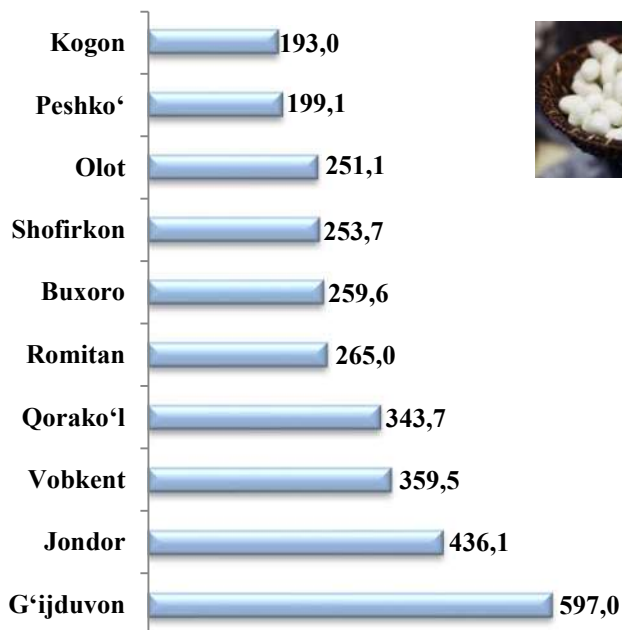
Tuxum (mln.dona)

Ovlangan baliq (tonna)

Pilla (tonna)

2024 yil 1 oktabr holatiga chorva mollari va parrandalar bosh soni

	<i>ming bosh</i>	<i>o'sish sur'ati, foiz</i>
Yirik shoxli qoramol	1 370,8	102,2
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	118,5	109,1
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	1 225,9	101,3
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	26,4	114,8
shundan sigirlar	447,0	101,9
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	41,1	107,6
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	398,5	100,9
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	7,4	134,5

	<i>ming bosh</i>	<i>o‘shish sur‘ati, foiz</i>
Qo‘y va echkilar	2 466,5	102,4
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo‘jaliklari	447,0	106,5
Dehqon va tomorqa xo‘jaliklari	1 831,8	100,9
Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	187,7	108,2
Otlar (bosh)	8 192	107,5
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo‘jaliklari	3 846	121,8
Dehqon va tomorqa xo‘jaliklari	2 925	90,2
Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	1 421	116,1
Parrandalar	8 146,9	103,7
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo‘jaliklari	2 073,3	103,0
Dehqon va tomorqa xo‘jaliklari	2 966,8	100,7
Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	3 106,8	107,2

2024 yil yanvar-sentabr oylarida ishlab chiqarilgan chorvachilik mahsulotlari

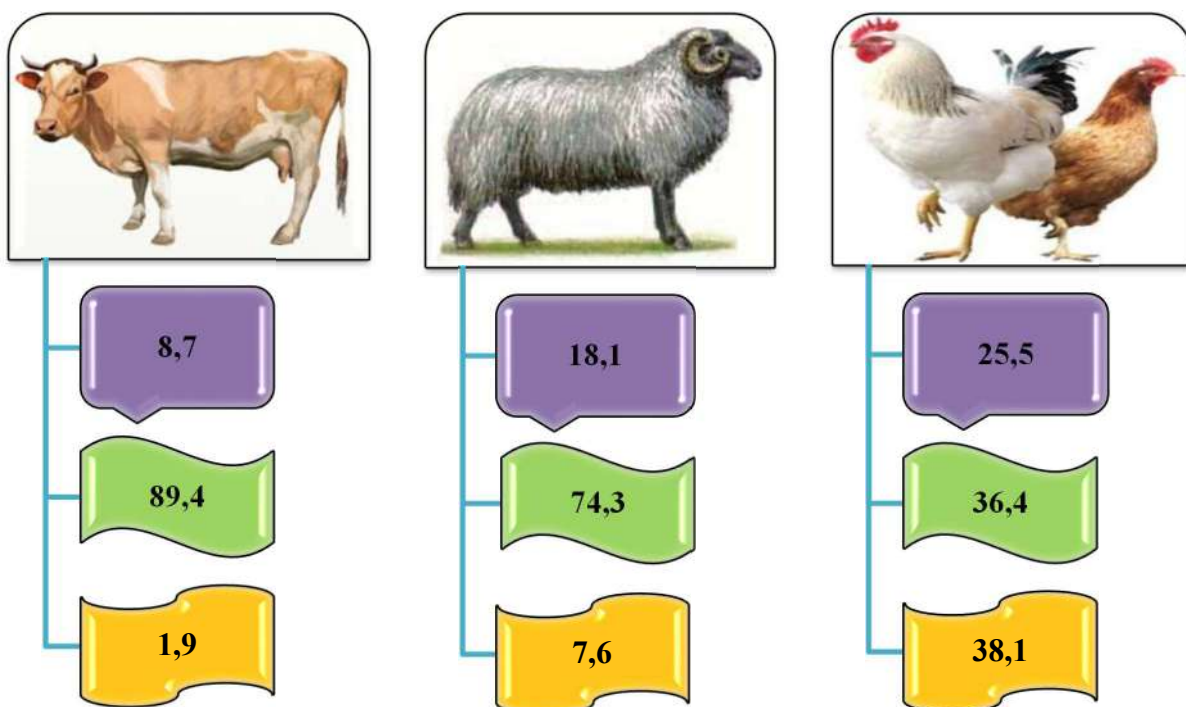
	<i>Miqdori</i>	<i>o‘shish sur‘ati, foiz</i>
Go‘sht (tirik vaznda), ming tn.	219,4	105,0
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo‘jaliklari	13,2	106,3

	<i>Miqdori</i>	<i>o'sish sur'ati, foiz</i>
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	191,0	104,3
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	15,2	114,1
Sut, ming tn.	796,3	104,4
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	58,1	101,8
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	729,9	104,5
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	8,3	124,0
Tuxum, mln. dona	420,9	103,6
<i>shu jumladan:</i>		
Fermer xo'jaliklari	92,2	102,7
Dehqon va tomorqa xo'jaliklari	204,8	101,3
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar	123,9	108,3

Yirik shoxli qoramollar va parrandalar bosh soni

2024 yil 1 oktabr holatiga yirik shoxli qoramollarning umumiy bosh soni 1 370,8 ming boshni, shu jumladan sigirlar 447,0 ming boshni, qo'y va echkilar 2 466,5 ming boshni, ot 8 192 boshni, parrandalar 8 146,9 ming boshni tashkil etdi. 2023 yilning mos davri bilan solishtirilganda barcha toifadagi xo'jaliklarda yirik shoxli qoramollar bosh soni 29,2 ming boshga (2,2 foizga), shu jumladan sigirlar 8,2 ming boshga (1,9 foizga), qo'y va echkilar 58,4 ming boshga (2,4 foizga), otlar 569 boshga (7,5 foizga), parrandalar 288,0 ming boshga (3,7 foizga) ko'paydi.

**Xo'jalik toifalarining chorva mollari
va parrandalar bosh sonidagi ulushi, foizda**

■ Fermer xo'jaliklari

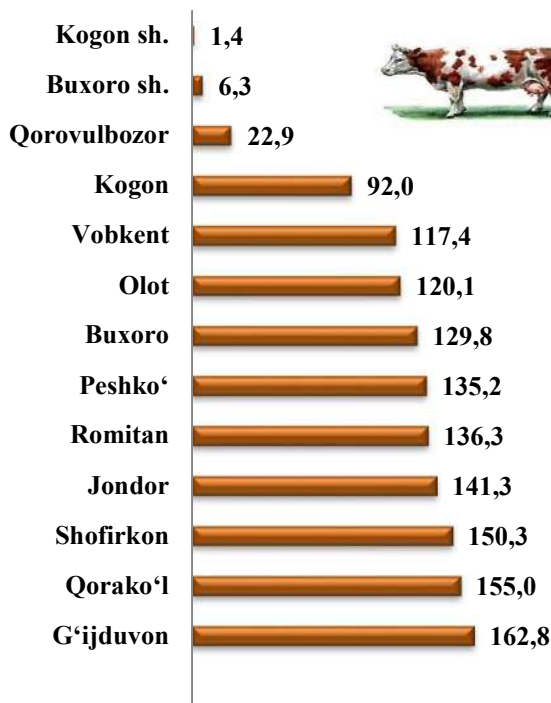
■ Dehqon va tomorqa xo'jaliklari

■ Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

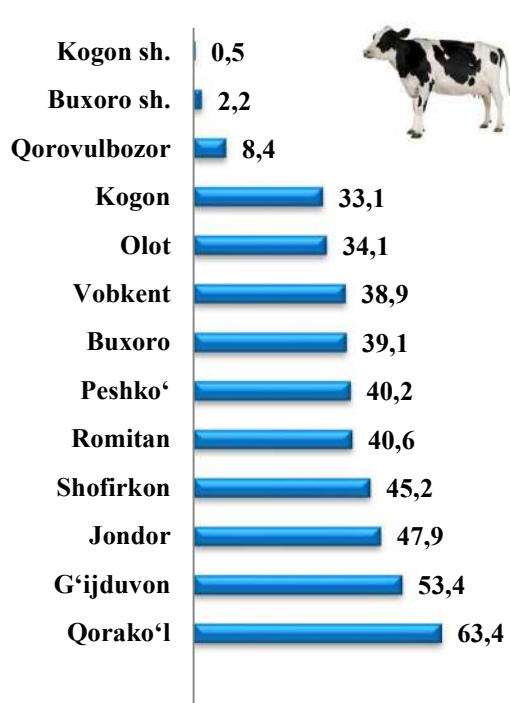
2024 yil 1 oktabr holatiga yirik shoxli qoramollar bosh soni to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, yirik shoxli qoramollar 8,7 foizi fermer xo'jaliklariga 89,4 foizi dehqon va tomorqa xo'jaliklariga, 1,9 foizi qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim, shunga mos ravishda qo'y va echkilarning umumiy sonidan 18,1 foizi fermer xo'jaliklariga, 74,3 foizi dehqon va tomorqa xo'jaliklariga, 7,6 foizi qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri keladi, shuningdek parrandalar umumiy sonidan 25,5 foizi fermer xo'jaliklariga, 36,4 foizi dehqon va tomorqa xo'jaliklariga, 38,1 foizi qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri keladi.

**2024 yil 1 oktabr xolatiga shahar va tumanlar kesimida
chorva mollari va parrandalar bosh soni**

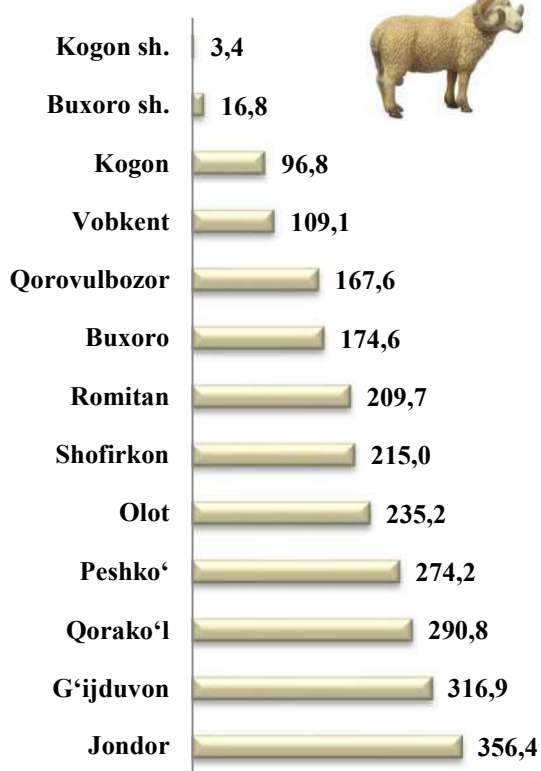
Yirik shoxli qoramollar (ming bosh)

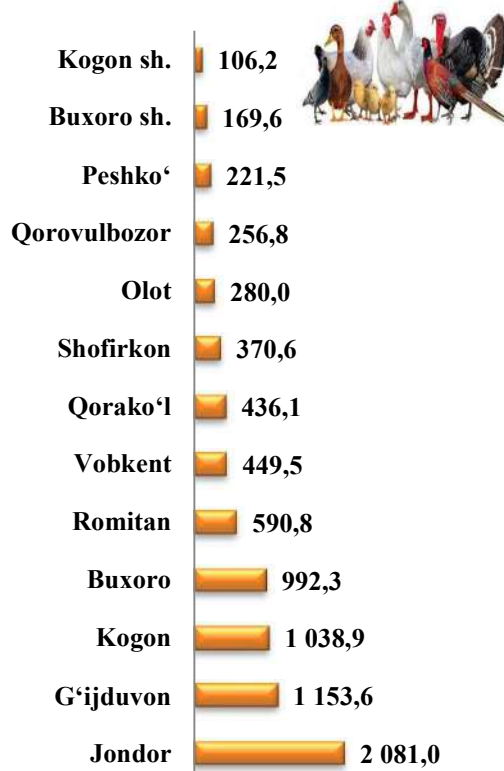
shu jumladan: sigirlar (ming bosh)

Qo'ylar va echkilar (ming bosh)

Parrandalar (ming bosh)

Fermer xo‘jaliklari. 2024 yil yanvar-sentabr oylarida fermer xo‘jaliklari tomonidan ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi 7 145,7 mlrd. so‘mni tashkil qildi. Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmida fermer xo‘jaliklarining ulushi 25,1 foizni tashkil etdi.

2024 yil 1 oktabr holatida fermer xo‘jaliklarida 118,5 ming bosh yirik shoxli qoramol, shu jumladan 41,1 ming bosh sigir, 447,0 ming bosh qo‘y va echkilar, 2 073,3 ming bosh parrandalar mavjud bo‘lib, 2023 yil 1 oktabr holatiga nisbatan yirik shoxli qoramollar soni 9,1 foizga ko‘p, qo‘y va echkilar 6,5 foizga, parrandalar 3,0 foizga ko‘paygan.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida fermer xo‘jaliklari tomonidan ishlab chiqarilgan asosiy turdagi qishloq xo‘jalik mahsulotlari

	2023 yil		2024 yil		o‘sish sur‘ati, foiz
	tonna	ishlab chiqarish umumiy hajmidagi ulushi, foiz	tonna	ishlab chiqarish umumiy hajmidagi ulushi, foiz	
Paxta	189 287	88,7	65 586	79,9	34,6
Don jami	414 809	77,9	438 017	77,1	105,6
Kartoshka	36 354	15,4	37 185	15,2	102,3
Sabzavot	118 944	17,6	128 150	18,0	107,7
Poliz jami	30 700	24,5	34 704	26,3	113,0
Mevalar	117 522	50,3	131 383	52,2	111,8
Uzum	85 867	49,0	91 234	50,2	106,3
Go‘sh, tirik vaznda	12 401	5,9	13 188	6,0	106,3
Sut	57 058	7,5	58 066	7,3	101,8
Tuxum, ming dona	89 720	22,0	92 181	21,9	102,7
Jun	446	14,1	493	14,8	110,5
Qorako‘l teri, dona	49 471	10,4	54 474	11,0	110,1
Pilla	525,9	19,4	133,9	4,2	25,5
Ovlangan baliq	1 247,2	31,5	1 337,6	35,2	107,2

2024 yil yanvar-sentabr oylarida fermer xo‘jaliklari tomonidan tirik vaznda 13 188 tonna go‘sh (2023 yil yanvar - sentabrga nisbatan 6,3 foizga ko‘p), 58,1 ming tonna sut (1,8 foizga ko‘p), 92,2 mln.dona tuxum (2,7 foizga ko‘p), 493 tonna jun (10,5 foizga ko‘p), 54,5 ming dona qorako‘l teri (o‘tgan yilga nisbatan 10,1 foizga ko‘p) ishlab chiqarildi.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Qishloq xo'jaligi mahsulotlari – hisobot davrida fermer xo'jaliklarida, dehqon va tomorqa xo'jaliklarida va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda ishlab chiqarilgan dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarining jami qiymatini belgilab, qishloq xo'jaligida yetishtirishning umumiy hajmini ifodalaydi.

Dehqonchilik mahsuloti – hisobot davrida yetishtirilgan qishloq xo'jaligi ekinlarining yalpi hosili va boshqa dehqonchilik mahsulotlarining qiymatini hamda ko'p yillik yosh ko'chatlarni o'stirish qiymati va yil boshidan yil oxirigacha tugallanmagan yetishtirish qiymatlarining o'zgarishi yig'indisidir.

Chorvachilik mahsuloti – mollar, parrandalar va boshqa chorva mollarini o'stirish, sut, tuxum, jun, asal va boshqa chorvachilik mahsulotlari yetishtirish qiymatlarini o'z ichiga oladi. Qishloq xo'jaligi mahsulotlari hajmi indekslarini hisoblashda ularning solishtirma narxlardagi qiymatidan foydalaniladi.

Ovchilik - ovchilik va yovvoyi hayvonlarni tutish, bu sohalarda xizmat ko'rsatish shuningdek, parvarishxona va fermalarda hayvonlarni saqlash, ko'paytirish va davolash harajatlari hisobga olinadi.

O'rmon xo'jaligi – o'rmon va o'rmon resurslaridan foydalanish kabi faoliyat turlarini o'z ichiga oladi. O'rmon xo'jaliklari tomonidan olib borilayotgan ishlar o'rmonlarning holatini yaxshilash, ularni uzluksiz yangilash, zararkunandalar, kasalliklar va noqonuniy kesishdan himoya qilish, sanitariya va yong'inga qarshi dasturlarni ishlab chiqarish kiradi. O'rmon xo'jaligi mahsulotlariga terak, eman, qayin, sosna, qoraqarag'ay va boshqa shu kabi daraxtlar ko'chatlarini olish va yetishtirish ham hisobga olinadi. Shuningdek, yovvoyi holda o'suvchi qo'ziqorin va tryufellar, rezavor mevalar, yong'oqlar va boshqalarni terib olingani ushbu tarmoqda hisobga olinadi.

Baliq xo'jaligi – ovlangan baliq, suv bioresurslari va akvakultura sohasining mahsuloti va ko'rsatilgan xizmatlar hajmini shuningdek, ushbu sohani rivojlantirish, zaxiralarni ko'paytirish va yaxshilashni o'z ichiga oladi.

Qishloq xo'jaligi ekinlarining yig'ilgan yalpi hosili qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar, fermer va dehqon va tomorqa xo'jaliklarida asosiy va takroriy, bog'larning qator oralaridagi qishloq xo'jaligi ekinlaridan yig'ib olingan mahsulotlar hajmini o'z ichiga oladi.

Fermer xo'jaliklari - ijaraga berilgan er uchastkalaridan foydalangan holda qishloq xo'jaligi mahsulotini yetishtirish hamda qonun hujjatlarida ta'qiqlanmagan boshqa faoliyat turlari bilan shug'ullanuvchi tadbirkorlik sub'ektidir.

Dehqon va tomorqa xo'jaliklari – oilaviy mayda tovar xo'jaligi bo'lib, oila a'zolarining shaxsiy mehnati asosida, meros qilib qoldiriladigan umrbod egalik qilish uchun oila boshlig'iga berilgan yer uchastkasida qishloq xo'jaligi mahsuloti yetishtiradi va realizatsiya qiladi.

Dehqon xo'jaligidagi faoliyat tadbirkorlik faoliyati jumlasiga kiradi hamda dehqon xo'jaligi a'zolarining istagiga ko'ra yuridik shaxs tashkil etgan holda va yuridik shaxs tashkil etmasdan amalga oshirilishi mumkin.

Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar – qishloq xo'jaligi mahsulotlari yetishtiruvchi, qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishiga xizmat qiluvchi, xo'jalik yuritish jarayonida erga hamda boshqa ishlab chiqarish mulklariga egalik qiluvchi yuridik shaxs huquqiga ega xo'jalik yurituvchi sub'ekt hisoblanadi.

Mollar bosh soni - xo'jalik toifalari bo'yicha barcha yosh guruhlaridagi asosiy turdagi chorva mollarini o'z ichiga oladi (yirik shoxli qoramollar, shu jumladan sigirlar, qo'y va echkilar, cho'chqalar va h.k.)

Go'sht yetishtirish - so'yish uchun sotilgan hamda o'z xo'jaligida so'yilgan barcha turdagi qishloq xo'jaligi hayvonlari va parrandalarning tirik vaznini o'z ichiga oladi.

Sut yetishtirish - yosh mollarga ichirish uchun sog'ib olingan sut va og'iz sutini qo'shgan holda, haqiqatda sog'ib olingan sigir, echki, qo'y, biya va tuya sutlari bilan aniqlanadi. Buzoqlar emgan sut yalpi yetishtirishga kiritilmaydi.

Tuxum yetishtirish - barcha turdagi parrandalardan olingan hamda kurk tovuqlar bilan va inkubatorlarda jo'ja ochish uchun sarflangan tuxumlar miqdorini o'z ichiga oladi.

Jun yetishtirish - xo'jalikning ichki ehtiyojlariga sarflangani hamda junni saqlash va tashish jarayonida yo'qotilganini qo'shgan holda, qo'y, echki, tuyalardan haqiqatda qirqib olingan natura vazndagi (qirqib olingandan keyingi vaznda) barcha junlarni o'z ichiga oladi, bunga tullash juni, echki tiviti hamda takroriy qirqib olingan junlar ham qo'shiladi.

IV. INVESTITSİYALAR VA QURILISH

2024 yil yanvar-sentabr oylarida viloyatning asosiy kapitalini ko'paytirishga 35 342,9 mlrd.so'm (dollar ekvivalentida 2,8 mlrd. AQSH doll.) miqdorida investitsiyalar kiritildi va o'sish sur'ati o'tgan yilning shu davriga nisbatan 144,5 foizni tashkil etdi.

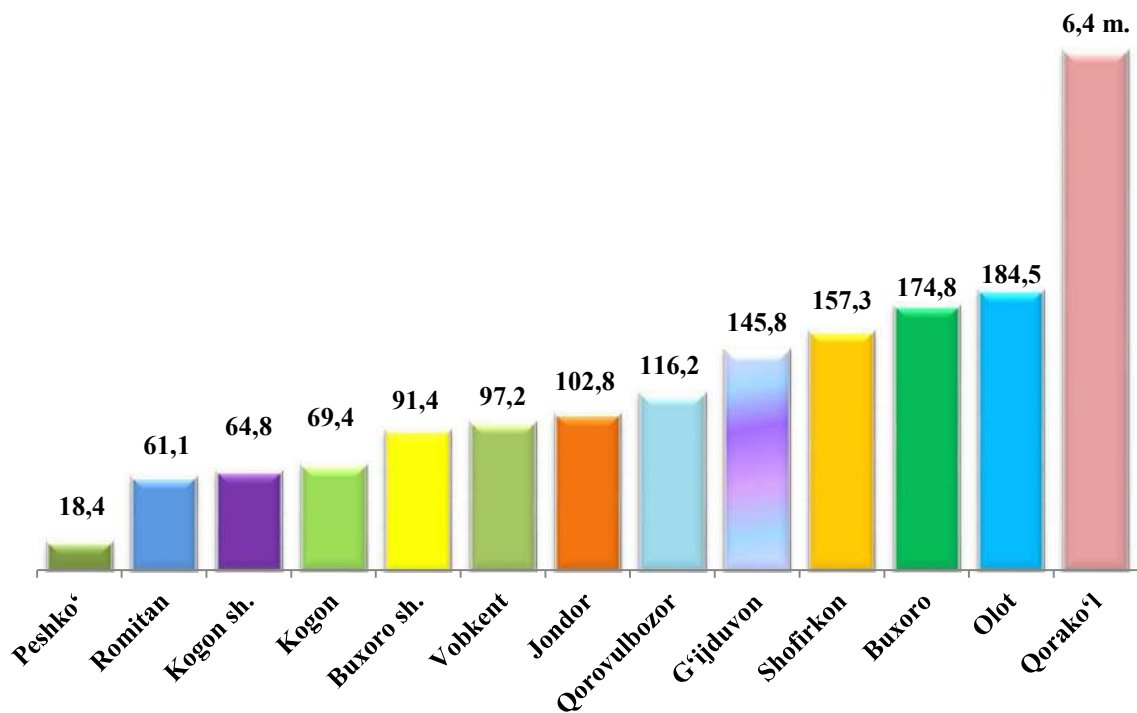
Asosiy kapitalga investitsiyalar yillar bo'yicha dinamikasini kuzatadigan bo'lsak, 2019 yilda – 10,4 trln. so'm yoki 95,9 foiz, 2020 yilda – 12,2 trln. so'm yoki 104,7 foizni , 2021 yilda – 20,5 trln. so'm yoki 147,4 foizni, 2022 yilda – 21,6 trln. so'm yoki 94,2 foizni 2023 yilda – 31,0 trln. so'm yoki 132,2 foiz, o'sishni tashkil etgan.

Hududlar kesimida kiritilgan investitsiyalar hajmi

(2024 yil yanvar-sentabr)

	<i>Investitsiya hajmi</i>		<i>Aholi jon boshi (ming so'm)</i>
	<i>mlrd. so'm</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan o'sish sur'ati, % da</i>	
Buxoro viloyati	35 342,9	144,5	17 188,5
Buxoro sh.	3 549,2	91,4	11 958,0
Kogon sh.	147,5	64,8	2 269,0
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	2 512,1	174,8	13 987,4
Vobkent	591,7	97,2	3 955,0
Jondor	463,4	102,8	2 483,3
Kogon	902,2	69,4	10 589,0
Olot	1 269,3	184,5	12 100,0
Peshko'	618,2	18,4	4 683,6
Romitan	2 050,1	61,1	13 478,7
Shofirkon	456,1	157,3	2 437,8
Qorako'l	13 899,8	6,4 m.	80 485,4
Qorovulbozor	3 292,9	116,2	163 827,3
G'ijduvon	5 590,4	145,8	17 227,7

**Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning o‘shish sur‘atlari, foizda
(yanvar-sentabr)**

Asosiy kapitalga investitsiyalarning yuqori o‘shish sur‘atlari Qorako‘l (o‘tgan yilga nisbatan o‘shish sur‘ati 6,4 marta ko‘p asosiy kapitalga investitsiyalar hajmi 13 899,8 mlrd. so‘m), Olot (184,5 foiz, 1 269,3 mlrd.so‘m), Buxoro (174,8 foiz, 2 512,1 mlrd. so‘m) tumanlarida kuzatildi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning o‘zlashtirilgan hajmi bo‘yicha tumanlar kesimida Qorako‘l tumani yetakchilik qilmoqda. Ushbu hududda jami asosiy kapitalga investitsiyalarning 39,3 foizi o‘zlashtirildi.

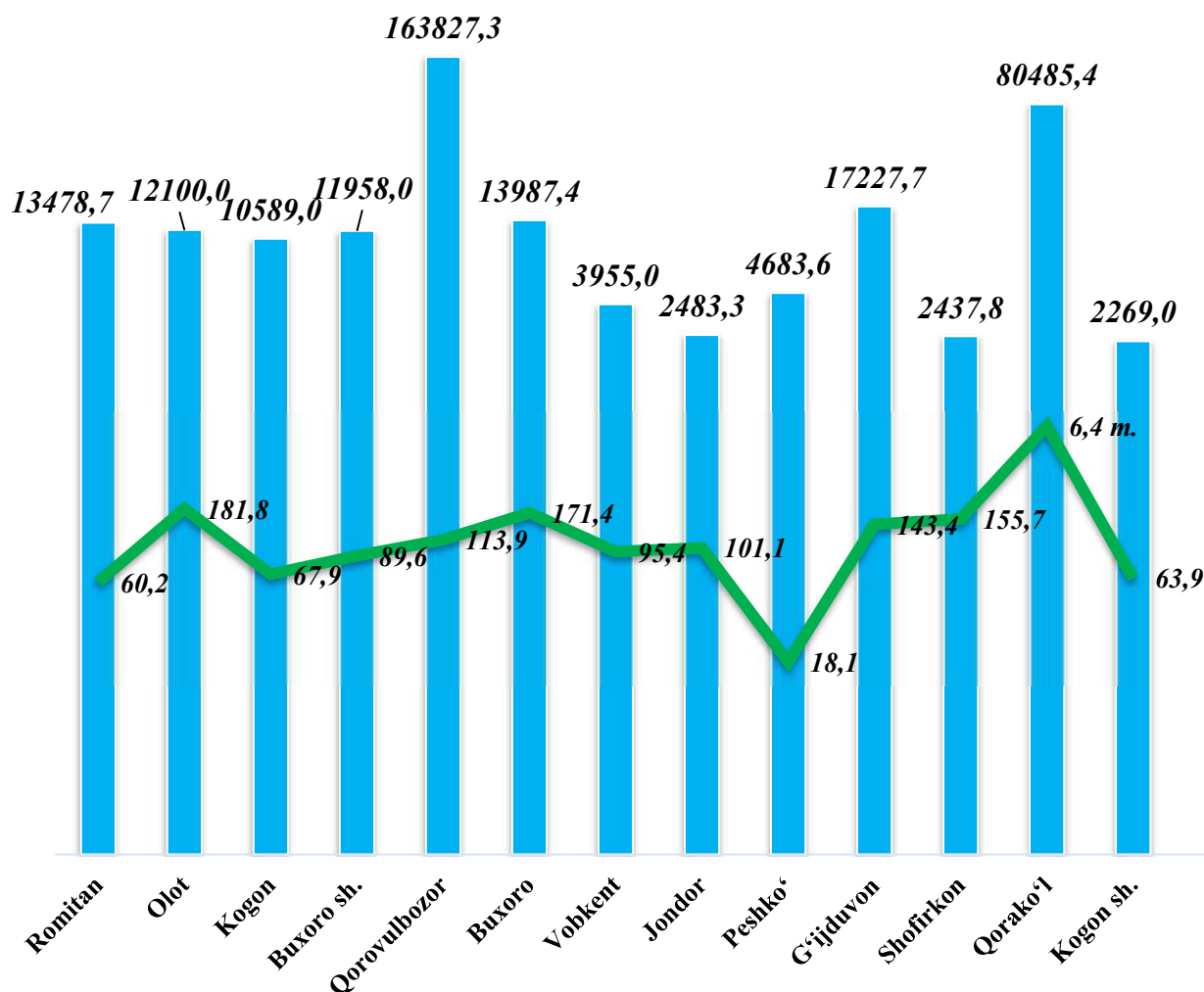
Shuningdek, G‘ijduvon tumani jami investitsiyalar hajmidan 15,8 foizini, Buxoro shahri 10,0 foizini tashkil etmoqda. Qorovulbozor, Buxoro, Romitan, Olot tumanlarida ushbu ko‘rsatkich mos ravishda 9,3 foizni, 7,1 foizni, 5,8 foizni va 3,6 foizini tashkil etdi.

Kogon shahri va Jondor tumanida investitsiyalar eng kam o‘zlashtirilgan bo‘lib, har birining viloyatdagi ulushi 0,4 foizi va 1,3 foizini tashkil etdi.

Aholi jon boshiga kiritilgan investitsiyalar

(2024 yil yanvar-sentabr)

— Ming.so'm — foizda

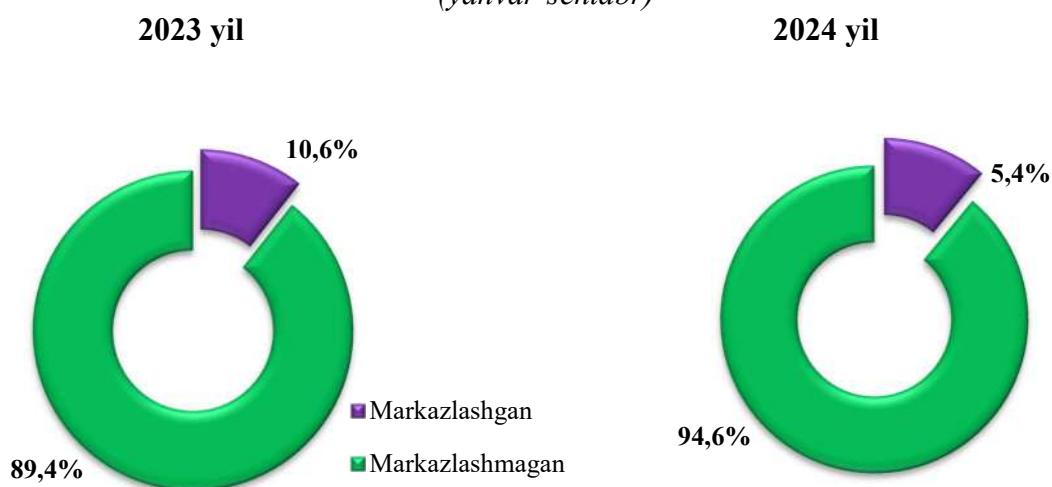

2024 yil yanvar-sentabr oylarida aholi jon boshiga hisoblangan asosiy kapitalga investitsiyalar hajmi bo'yicha yuqori ko'rsatkichlar Qorovulbozor tumani (163 827,3 ming so'm yoki o'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 113,9 foiz), Qorako'l tumanida (80 485,4 ming so'm, 6,4 marta ko'p) hamda, Buxoro tumanida (13 987,4 ming so'm, 171,4 foiz) qayd etildi.

Moliyalashtirish manbalari bo'yicha asosiy kapitalga kiritilgan
investitsiyalarning taqsimlanishi quyida keltirilgan

	<i>mlrd.so'm</i>	<i>o'sish sur'ati, foiz</i>	<i>yakunga nisbatan foiz</i>
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	35 342,9	144,5	100,0
<i>shu jumladan:</i>			
Markazlashgan investitsiyalar:	1 888,2	72,8	5,4
byudjet mablag'lari	491,1	42,4	1,4
suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jamg'armasi	25,3	35,0	0,1
hukumat kafolati ostida chet el kreditlari	1 371,8	100,7	3,9
Markazlashmagan investitsiyalar	33 454,7	152,9	94,6
korxonalarining o'z mablag'lari	2 542,6	74,8	7,2
aholi mablag'lari	2 280,6	106,3	6,5
to'g'ridan-to'g'ri va boshqa xorijiy investitsiya va kreditlar	28 255,4	177,3	79,9
tijorat bank kreditlari va boshqa qarz mablag'lari	376,1	100,7	1,0

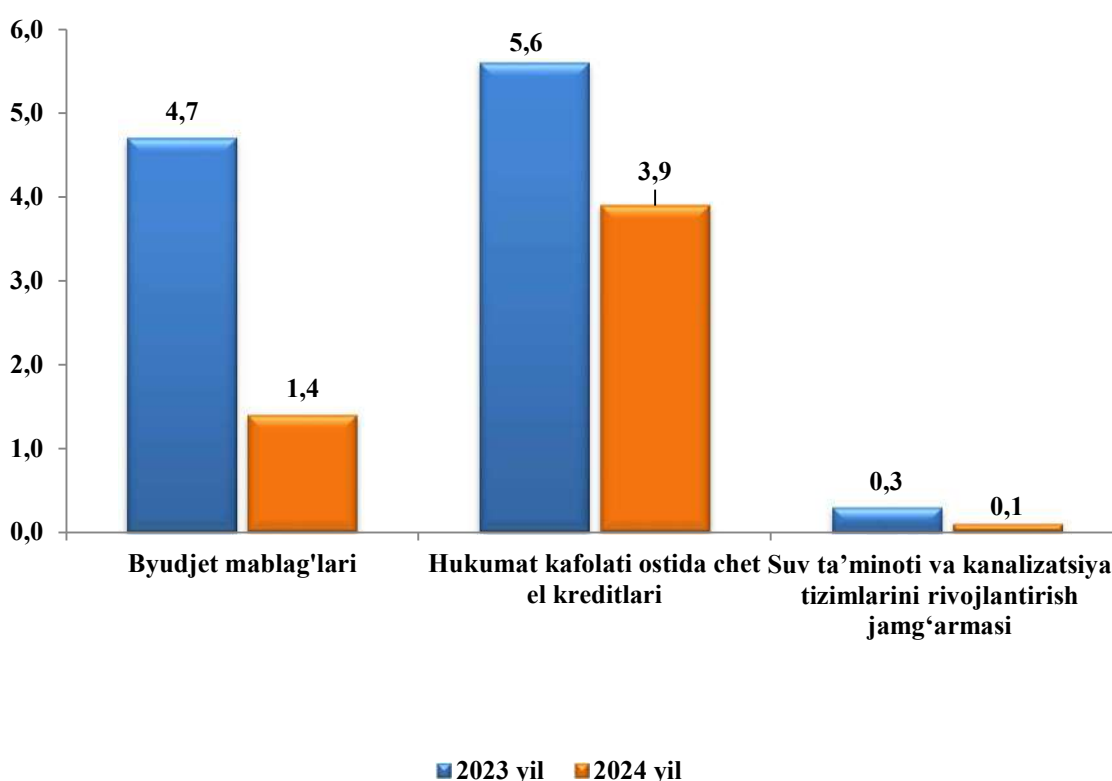
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarda markazlashgan va
markazlashmagan investitsiyalarning ulushlari
(yanvar-sentabr)

Markazlashgan moliyalashtirish manbaalari hisobidan kiritilgan investitsiyalar hajmi 2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan o'sish sur'ati 72,8 foizni tashkil etib, 1 888,2 mlrd. so'mga etdi. Jami investitsiyalar hajmida esa markazlashgan moliyalashtirish manbaalari hisobidan kiritilgan investitsiyalar hajmining ulushi 5,4 foiz (2023 yil yanvar-sentabr oylarida 10,6 foiz)ni tashkil qildi.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning markazlashgan moliyalashtirish manbalari

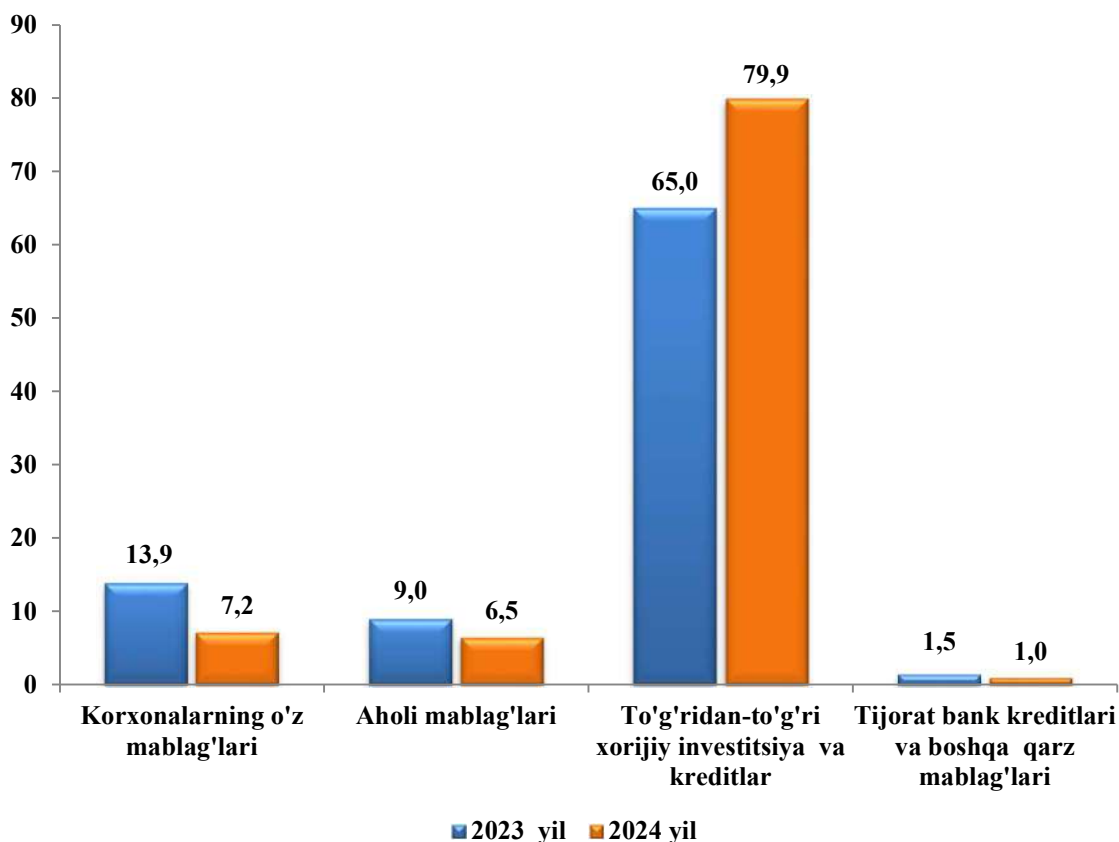
(yanvar-sentabr jami investitsiyalar hajmidagi ulushi, foizda)

Shundan, byudjet mablag'lari 491,1 mlrd. so'mni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 42,4 foizni tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 1,4 foiz) tashkil etdi, O'zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy kreditlar 1 371,8 mlrd. so'mni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 100,7 foizni tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 3,9 foiz), suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jamg'armasi 25,3 mlrd. so'mni tashkil etib (umumiy hajmdagi ulushi 0,1 foiz).

**Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning markazlashmagan
moliyalashtirish manbalari**

(yanvar-sentabr jami investitsiyalar hajmidagi ulushi, foizda)

Markazlashmagan moliyalashtirish manbalari hisobidan kiritilgan jami investitsiyalar 33 454,7 mlrd. soʻmni tashkil etdi, oʻtgan yilning mos davriga nisbatan 152,9 foiz (jami investitsiyalar hajmidagi ulushi 94,6 foiz) tashkil etdi. Shundan jami investitsiyalar hajmida eng koʻp ulush toʻgʻridan-toʻgʻri xorijiy investitsiya va kreditlar oʻzlashtirilgan investitsiyalar hisobiga oʻzlashtirilgan investitsiyalar boʻlib, 28 255,4 mlrd. soʻmni tashkil etdi, oʻsish surʼati oʻtgan yilning mos davriga nisbatan 177,3 foiz tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 79,9 foizni), korxonaning oʻz mablagʻlari hisobiga 2 542,6 mlrd. soʻmni tashkil etib, oʻsish surʼati oʻtgan yilning mos davriga nisbatan 74,8 foizni tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 7,2 foiz), aholi mablagʻlari hisobiga oʻzlashtirilgan investitsiyalar 2 280,6 mlrd. soʻmni tashkil etib, oʻsish surʼati oʻtgan yilning mos davriga nisbatan 106,3 foizni tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 6,5 foiz), tijorat banklari kreditlari va boshqa qarz mablagʻlari 376,1 mlrd. soʻmni tashkil etib, oʻsish surʼati oʻtgan yilning mos davriga nisbatan 100,7 foizni tashkil qildi (umumiy hajmdagi ulushi 1,0 foiz).

Asosiy kapitalga investitsiyalarning moliyalashtirish
manbalari bo'yicha tarkibi

	Jami investitsiyalar, mlrd.so'm	shu jumladan moliyalashtirish manbalari bo'yicha: (jami nisbatan, foiz)					
		Respublika byudjeti	Korxonona mablag' lari	Aholi mablag' lari	Tijorat bank kreditlari va boshqa qarz mablag' lari	Xorijiy investitsiya va kreditlar	Suv ta' minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish
Buxoro viloyati	35 342,9	1,4	7,2	6,5	1,0	83,8	0,1
Buxoro sh.	3 549,2	4,4	28,2	7,7	2,0	57,3	0,4
Kogon sh.	147,5	3,9	25,2	27,7	0,3	41,9	1,0
<i>tumanlar</i>							
Buxoro	2 512,1	1,6	4,5	8,0	3,4	82,5	-
Vobkent	591,7	1,1	15,0	20,8	1,1	61,9	0,1
Jondor	463,4	1,1	17,2	42,7	5,7	33,1	0,2
Kogon	902,2	5,4	17,1	19,0	3,6	54,9	-
Olot	1 269,3	3,3	2,7	16,8	-	77,2	-
Peshko'	618,2	0,4	5,5	30,5	-	63,5	0,1
Romitan	2 050,1	4,9	12,1	10,8	2,8	69,4	-
Shofirkon	456,1	2,5	10,2	26,9	8,8	51,4	0,2
Qorako'l	13 899,8	0,3	1,9	1,3	0,1	96,4	-
Qorovulbozor	3 292,9	0,2	9,6	0,8	0,1	89,3	-
G'ijduvon	5 590,4	0,4	2,4	5,7	0,7	90,8	-

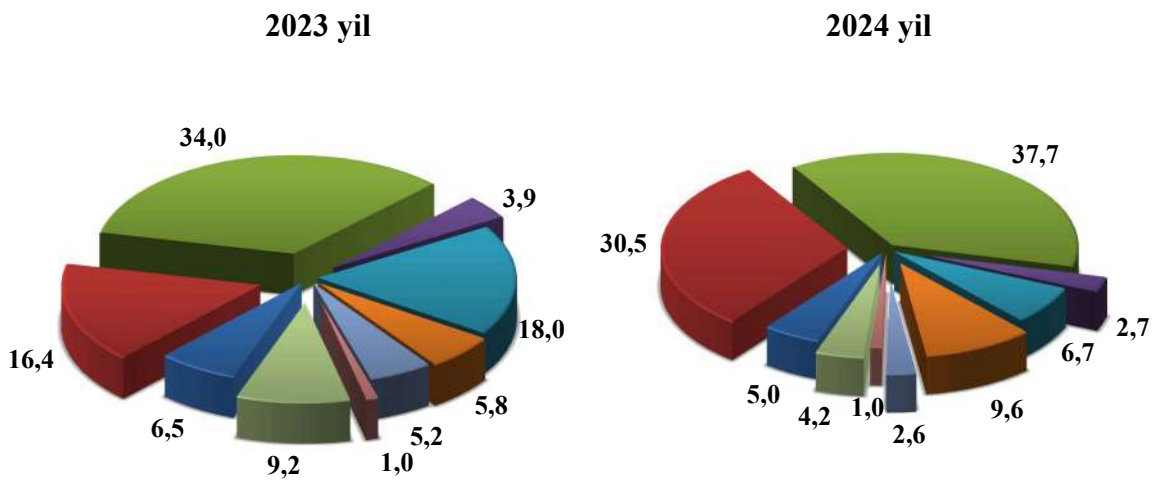
2024 yil yanvar-sentabr oylarida asosiy kapitalga kiritilgan
investitsiyalarning texnologik tarkibi

	mlrd. so'm		
	jami	davlat	nodavlat
Jami	35 342,9	1 926,4	33 416,5
<i>shu jumladan: umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida</i>			
qurilish-montaj ishlari	34,0	72,8	31,7
mashina, uskunalar, transport vositalari ishlab chiqarish va xo'jalik jihozlar	58,3	22,7	60,4
boshqa xarajatlar	7,7	4,5	7,9

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning texnologik tarkibida qurilish va montaj ishlarining ulushi 2023 yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan 7,3 punktga kamaygan va mashina, uskunalar, transport vositalari, ishlab chiqarish va xo‘jalik jihozlar qiymati ulushi 5,2 punktga oshgan.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar va kreditlarni iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha
(umumiy hajmga nisbatan, foizda)
(yanvar-sentabr)

- Uy-joy qurilish
- Ishlab chiqaradigan sanoatda
- Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash
- Qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi
- Tashish va saqlash
- Tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash
- Qurilish
- Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish
- Boshqa faoliyat turlari

Asosiy kapitalga investitsiyalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha tarkibida yuqoridagi diagrammada ko'rsatib o'tilganidek, elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash yetakchilik qilmoqda. Ushbu tarmoqda jami moliyalashtirish manbalari hisobidan 13 338,6 mlrd. so'm yoki jami asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning 37,7 foizi o'zlashtirilgan.

Shuningdek, asosiy kapitalga investitsiyalarning eng ko'p investitsiya hajmlari ishlab chiqaradigan sanoatda 30,5 foizi, tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash 9,6 foizi, uy-joy qurilishiga 5,0 foizi, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi 2,7 foizi, qurilishga 2,6 foizi va boshqa faoliyat turlariga 4,2 foizi to'g'ri keladi.

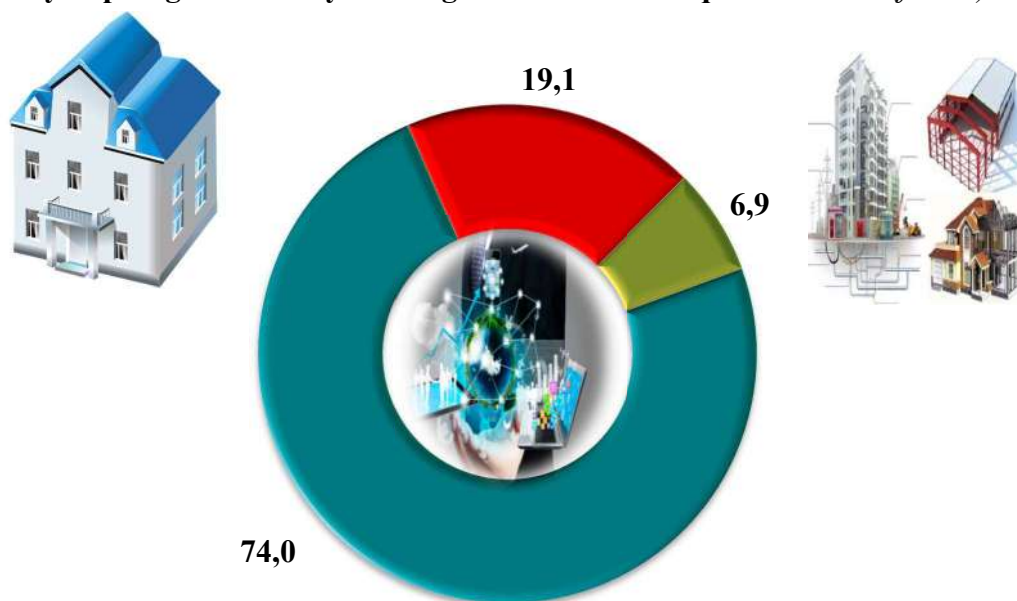
Turar joy qurilishiga investitsiyalar aholini namunaviy loyihalar asosida qurilayotgan va arzonlashtirilgan uy-joylar qurilishi bo'yicha davlat dasturlarining amalga oshirilishi hamda aholi tomonidan yakka tartibdagi turar-joylar qurilishi hajmlari bilan bog'liq.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi
(umumiy hajmga nisbatan, foizda)

	<i>mlrd. so'm</i>	<i>umumiy hajmdagi ulushi, foiz</i>
Jami	35 342,9	100,0
<i>shu jumladan:</i>		
yangi qurilish	26 156,2	74,0
kengaytirish, rekonstruksiya, modernizatsiya qilish va texnik qayta qurollantirish	6 734,9	19,1
boshqa yo'nalishlar	2 451,8	6,9

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi bo'yicha umumiy hajmidan yangi qurilishga 26 152,9 mlrd. so'm yoki 74,0 foizi, kengaytirish, rekonstruksiya, modernizatsiya qilish va texnik qayta qurollantirishga 6 734,9 mlrd. so'm yoki 19,1 foizi va boshqa yo'nalishlarga 2 451,8 mlrd. so'm yoki 6,9 foizi to'g'ri keladi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi (foizda)

- Yangi qurilish
- Kengaytirish, rekonstruksiya, modernizatsiya, texnik qurollantirish
- Boshqalar

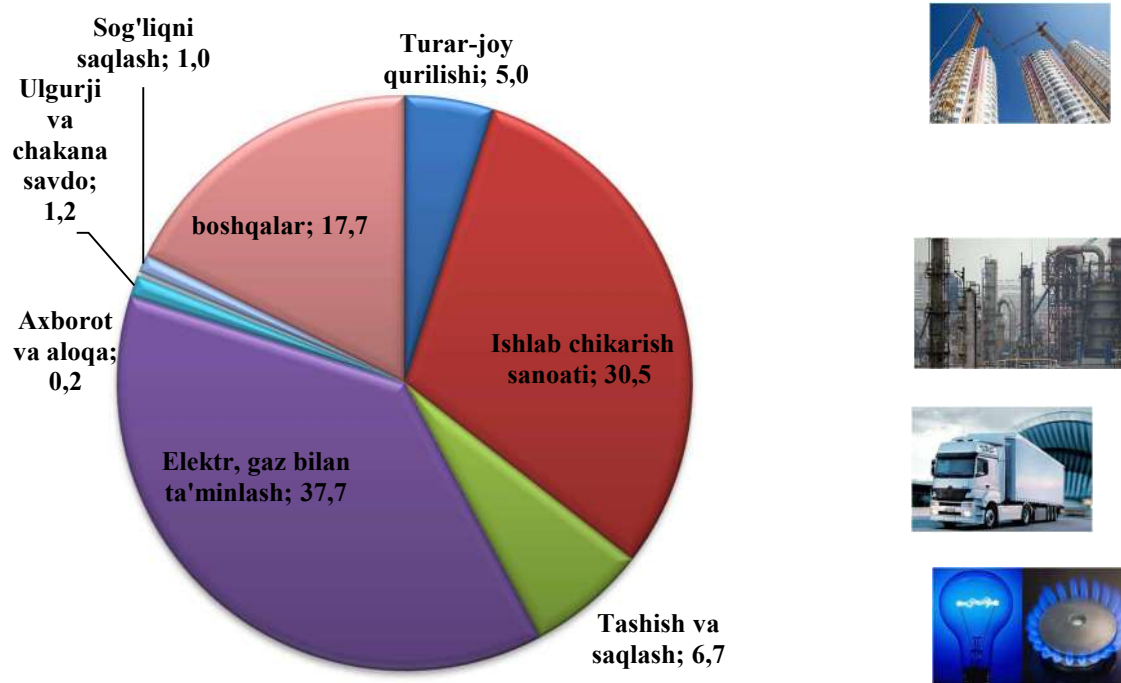
Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha o'zlashtirilgan
asosiy kapitalga investitsiyalar
(yanvar-sentabr)

	mlrd. so'm	Jamiga nisbatan ulushi, foizda	
		2023 yil	2024 yil
Asosiy kapitalga investitsiyalar - jami	35 342,9	100,0	100,0
<i>shu jumladan</i>			
qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	937,9	3,9	2,7
tog' - kon sanoati	3 406,4	5,8	9,6
ishlab chiqarish sanoati	10 749,7	16,4	30,5
elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash	13 338,6	34,0	37,7
suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish	98,1	1,0	0,1

	mlrd. so‘m	Jamiga nisbatan ulushi, foizda	
		2023 yil	2024 yil
qurilish	928,6	5,2	2,6
ulgurji va chakana savdo, motorli transport vositalari va mototsikllarni ta‘mirlash	396,6	3,3	1,2
tashish va saqlash	2 321,3	18,0	6,7
yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	156,3	0,3	0,4
axborot va aloqa	72,3	0,3	0,2
moliya va sug‘urta faoliyati	29,7	0,1	0,1
ta‘lim	247,2	1,2	0,7
sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	367,1	1,0	1,0
jami faoliyat turlaridan tashqari: turar joy qurilishiga investitsiyalar	1 767,6	6,5	5,0
boshqa faoliyat turlari	525,5	3,0	1,5

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha asosiy kapitalga investitsiyalarning o‘zlashtirilishi: ishlab chiqarish sanoatida 10 749,7 mlrd. so‘m (jami investitsiyalar hajmidagi ulushi 30,5 foiz), shu jumladan oziq-ovqat, ichimlik va tamaki mahsulotlari ishlab chiqarish 282,2 mlrd.so‘m (0,8 foiz), to‘qimachilik mahsulotlarni ishlab chiqarish 907,4 mlrd.so‘m (2,6 foiz), kimyo mahsulotlari ishlab chiqarish faoliyati turida 7 872,1 mlrd.so‘m (22,3 foiz), boshqa nometal nomineral mahsulotlar ishlab chiqarish faoliyat turida 83,4 mlrd. so‘m (0,2 foiz), elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash faoliyat turida 13 338,6 mlrd. so‘m, (37,7 foiz), suv bilan ta‘minlash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish faoliyat turida 98,1 mlrd. so‘m, (0,3 foiz), qurilish faoliyati turida 928,6 mlrd. so‘m (2,6 foiz), tashish va saqlash faoliyat turida 2 321,3 mlrd. so‘m (6,7 foiz), ulgurji va chakana savdo, motorli transport vositalari va mototsikllarni ta‘mirlash faoliyat turida 396,6 mlrd. so‘m (1,2 foiz), axborot va aloqa faoliyat turida 72,3 mlrd. so‘m (0,2 foiz), ta‘lim sohasida 247,2 mlrd. so‘m (0,7 foiz), jami faoliyat turlaridan tashqari turar joy qurilishida 1 767,6 mlrd. so‘m 5,0 foiz) investitsiyalar o‘zlashtirildi.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy
kapitalga investitsiyalar tarkibi

Korxonalar va tashkilotlarni modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta qurollantirish, hamda kengaytirishga investitsiyalar hajmi 2023-yil yanvar-sentabrga nisbatan 23,3 punktga kamaygan.

Buxoro viloyati asosiy kapitalga investitsiyalar bo'yicha korxonalar va tashkilotlarni modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta qurollantirish, hamda kengaytirishga investitsiyalar ulushi 19,1 foizni tashkil etdi.

Asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar

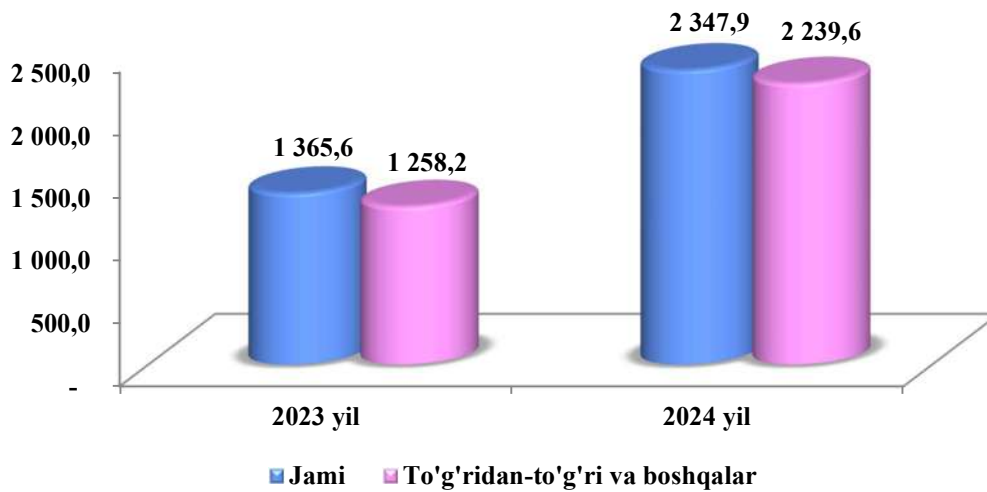
Xorijiy investitsiya va kreditlarning jami asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalardagi ulushi 83,8 foizni tashkil etdi.

Xorijiy investitsiya va kreditlarning eng katta ulushi Qorako'1 (45,3 foiz) va G'ijduvon (87,1 foiz) tumanlarida kuzatildi.

Xorijiy investitsiyalarni o'zlashtirish, kreditlarni qo'shgan holda

	<i>Xorijiy investitsiyalar o'zlashtirildi, mlrd. so'm</i>		<i>Xorijiy investitsiyalar, jamiga nisbatan foizda</i>	
	<i>jami</i>	<i>shu jumladan, kreditlar</i>	<i>jamiga</i>	<i>Asosiy kapitalga investitsiyalar</i>
Buxoro viloyati	29 627,2	11 464,4	100,0	83,8
Buxoro sh.	2 032,1	1 429,0	6,9	57,3
Kogon sh.	61,8	36,3	0,2	41,9
tumanlar				
Buxoro	2 073,4	185,5	7,0	82,5
Vobkent	366,2	268,4	1,2	61,9
Jondor	153,9	121,1	0,5	33,1
Kogon	495,0	348,7	1,7	54,9
Olot	979,3	121,2	3,3	77,2
Peshko'	392,6	141,2	1,3	63,5
Romitan	1 422,9	1 205,6	4,8	69,4
Shofirkon	234,6	4,7	0,8	51,4
Qorako'1	13 400,7	7 113,7	45,3	96,4
Qorovulbozor	2 941,3	299,2	9,9	89,3
G'ijduvon	5 073,4	189,8	17,1	90,8

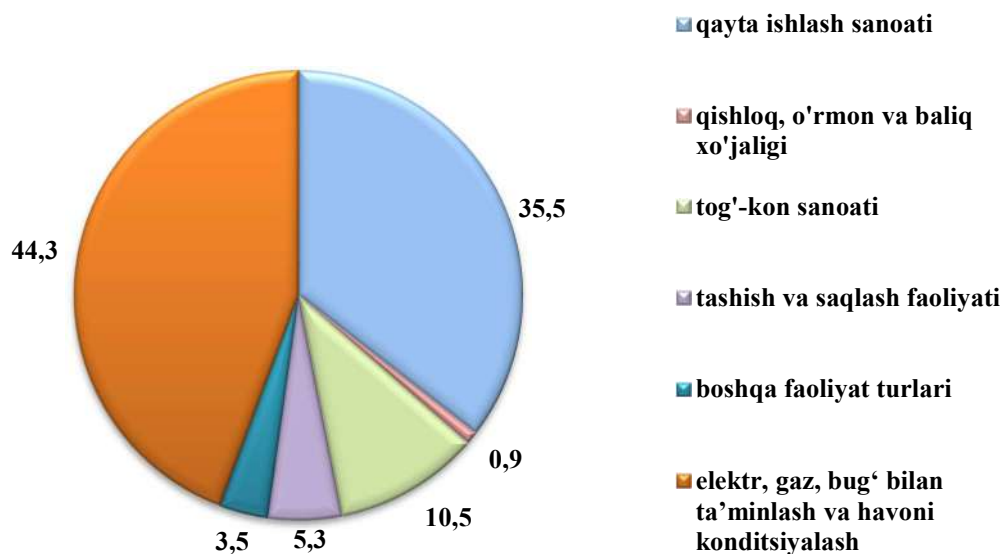
Xorijiy investitsiya va kreditlarni o'zlashtirish
2024 yil yanvar-sentabr (mln. AQSH doll.)

O'zlashtirilgan jami xorijiy investitsiya va kreditlarning dollar ekvivalentidagi qiymati 2 347,9 mln. AQSH dollarini tashkil etib, undan 2 239,6 mln. AQSH dollari to'g'ridan-to'g'ri va boshqa xorijiy investitsiyava kreditlarni, yoki jami xorijiy investitsiya va kreditlarning 95,4 foiz tashkil etdi.

To'g'ridan-to'g'ri va boshqa xorijiy investitsiya va kreditlarning o'zlashtirilgan hajmi 2024 yil yanvar-sentabr oylarida 28 255,4 mlrd. so'mni yoki o'tgan yilning mos davriga nisbatan 177,3 foizni tashkil qildi.

Ayrim iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xorijiy investitsiya va kreditlar tarkibi

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xorijiy investitsiya va kreditlar qayta ishlash sanoati faoliyatiga 2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan 16,9 punktga (jamiga nisbatan ulushi 35,5 foiz), tog'-kon sanoatida 2,2 punktga (10,5 foiz) oshgan, hamda tashish va saqlash faoliyati – 19,3 punktga (5,3 foiz), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi sohasida – 1,2 punktga (0,9 foiz) kamaydi.

Ijtimoiy soha ob'ektlarini qurish

Noishlab chiqarish sohasiga kiritilgan investitsiyalar hajmidan 1 637,6 mlrd.so'm yoki 23,4 foizi uy-joy qurilishida o'zlashtirilgan. 2024 yilning yanvar-sentabr oylarida umumiy maydoni 1 191,6 ming kv.m. bo'lgan 4 014 ta uy-joy (o'sish sur'ati o'tgan yilga nisbatan 98,0 foiz), shu jumladan, qishloq joylarida 909,1 ming kv.m. (o'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati 103,1 foiz) uy-joy foydalanishga topshirildi.

Yangi qurilish va rekonstruksiya hisobiga turar joylar va ijtimoiy ob'ektlarni ishga tushirish

(2024 yil yanvar-sentabr)

	<i>Barcha moliyalashtirish manbalari hisobidan:</i>			
	<i>Ishga tushirildi</i>		<i>o'tgan yilning mos davriga o'sish sur'ati, foizda</i>	
	<i>jami</i>	<i>jumladan qishloq joylarda</i>	<i>jami</i>	<i>jumladan qishloq joylarda</i>
Turar joylar umumiy maydoni, ming kv.m.	1 191,6	909,1	98,0	103,1
<i>ulardan:</i>				
yakka tartibdagi turar joylar	1 174,6	909,1	96,8	103,3
umumta'lim maktablar o'quv o'rni	1 490	240	28,8	8,7

ambulatoriya-poliklinika muassasalari, smenaga qatnov

500 400 166,7 13,3

2024 yil yanvar-sentabr oylarida umumiy maydoni 1 191,6 ming kv.m (2023 yilning mos davriga nisbatan 98,0 foiz) bo'lgan 4 237 xonadonga ega 4,0 ming turar joylar, jumladan 909,1 ming kv.m. (76,3 foiz) qishloq joylarda ishga tushirildi.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida ishga tushirilgan turar joylar

	<i>Ishga tushirildi, jami</i>		<i>Ulardan: yakka tartibdagi turar joylar</i>	
	<i>ming kv.m</i>	<i>o'tgan yilning mos davriga o'sish sur'ati, foizda</i>	<i>ming kv.m</i>	<i>o'tgan yilning mos davriga o'sish sur'ati, foizda</i>
Buxoro viloyati	1 191,6	98,0	1 174,6	96,8
Buxoro sh.	118,8	70,7	102,0	60,7
Kogon sh.	20,6	104,0	20,4	103,0
<i>tumanlar</i>				
Buxoro	116,6	106,4	116,6	106,4
Vobkent	60,0	108,3	60,0	108,3
Jondor	91,4	102,8	91,4	102,8
Kogon	105,6	101,2	105,6	101,2
Olot	132,6	100,0	132,6	101,1
Peshko'	101,8	101,3	101,8	101,3
Romitan	118,3	100,9	118,3	100,9
Shofirkon	59,5	102,1	59,5	102,1
Qorako'l	74,8	103,3	74,8	103,3
Qorovulbozor	6,7	101,5	6,7	101,5
G'ijduvon	184,9	101,6	184,9	102,2

Umumiy maydoni 1 191,6 ming kv.m. yoki o'tgan yilning mos davriga nisbatan 98,0 foiz yakka tartibda qurilgan turar joylar ishga tushirildi.

Umumta'lim maktablarini qurish va qayta ta'mirlashga 129,6 mlrd.so'mlik investitsiyalar o'zlashtirildi, bu esa noishlab chiqarish sohasiga yo'naltirilgan investitsiyalarning 1,9 foizini va ta'lim sohasiga kiritilgan investitsiyalarning 52,4 foizini tashkil qildi.

Sog'liqni saqlash ob'ektlarini qurilishida 40,8 mlrd. so'mlik investitsiyalar o'zlashtirildi, bu noishlab chiqarish sohasiga yo'naltirilgan investitsiyalarning 0,6 foizini tashkil qiladi. Ichimlik suvi tarmoqlari qurilishiga 24,4 mlrd. so'mlik investitsiyalar o'zlashtirildi.

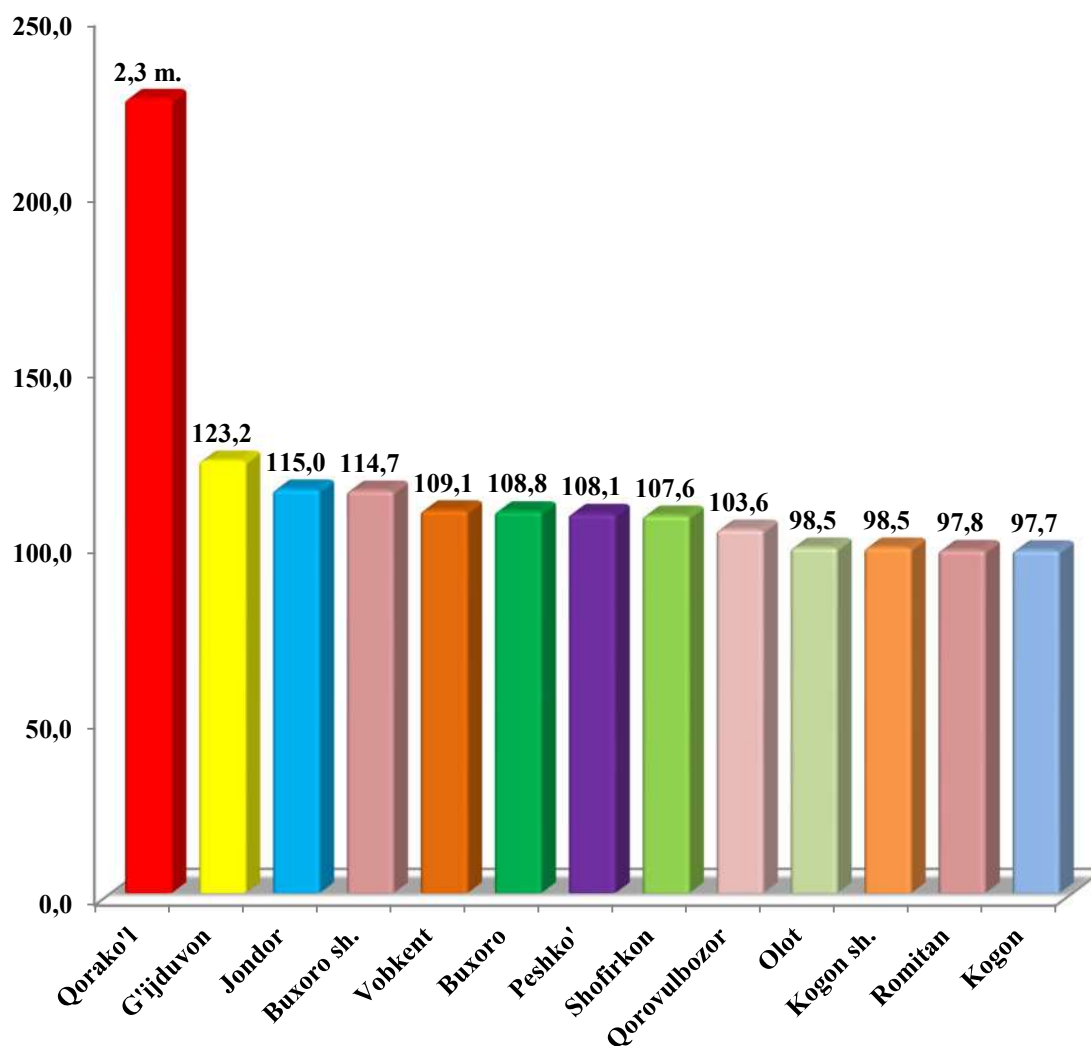
Qurilish faoliyati. 2024 yil yanvar-sentabr oylarida 11 638,1 mlrd. so'mlik qurilish pudrat ishlari bajarilib, 2023 yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan o'sish sur'ati 109,3 foizni tashkil etdi.

Qurilish ishlari umumiy hajmining 75,2 foizi yangi qurilish, rekonstruksiya qilish, kengaytirish va texnik jihatdan qayta jihozlashga, 24,8 foizi kapital ta'mirlash va boshqa pudrat ishlariga to'g'ri keladi.

Hududlar kesimida qurilish ishlari
(yanvar-sentabr oylarida)

	2023 yil (mlrd. so'm)	2024 yil (mlrd. so'm)	O'tgan yilga nisbatan, % da	Jamiga nisbatan ulushi, % da
Buxoro viloyati	9 948,4	11 638,1	109,3	100,0
Buxoro sh.	1 697,0	2 093,9	114,7	18,0
Kogon sh.	540,0	456,5	78,5	3,9
<i>tumanlar</i>				
Buxoro	418,1	486,7	108,8	4,2
Vobkent	243,9	284,9	109,1	2,4
Jondor	346,5	427,2	115,0	3,7
Kogon	725,0	761,3	97,7	6,5
Olot	344,1	361,4	98,5	3,1
Peshko'	451,4	523,4	108,1	4,5
Romitan	785,4	824,7	97,8	7,1
Shofirkon	508,2	587,8	107,6	5,1
Qorako'l	249,2	605,4	2,3 m.	5,2
Qorovulbozor	359,9	401,8	103,6	3,5
G'ijduvon	436,5	572,9	123,2	4,9

Hududlar kesimida qurilish ishlarining o‘shish sur‘ati, foizda
(yanvar-sentabr)

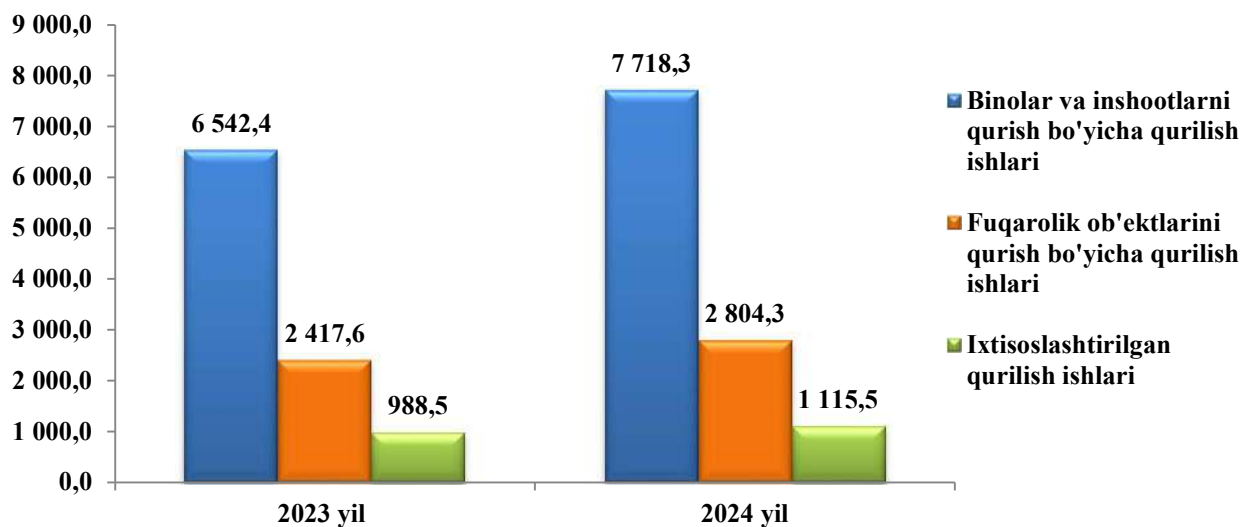
Qurilish ishlari hajmi yirik qurilish tashkilotlar, kichik korxonalar va mikrofirmalar hamda norasmiy sektorlarda o‘z kuchi bilan amalga oshirilgan qurilish ishlar tarkibi bo‘yicha shakllanadi. Shundan: yirik qurilish tashkilotlar tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hajmi 1 571,6 mlrd. so‘m (otgan yilning mos davriga nisbatan 125,5 foiz), kichik korxonalar va mikrofirmalar tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hajmi 5 319,3 mlrd. so‘m (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 107,5 foiz), hamda norasmiy sektor bo‘yicha bajarilgan qurilish ishlari hajmi 4 747,2 mlrd. so‘m (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 106,8 foiz) tashkil qilgan.

Nodavlat mulkchilik shaklidagi tashkilotlar tomonidan 11 312,8 mlrd. soʻmlik qurilish ishlari amalga oshirilib, jami qurilish ishlari hajmidagi ulushi 97,2 foizni (2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan oʻsish surʼati 109,1 foizni) tashkil qildi.

Hududlar kesimida qurilish ishlari

	<i>Jami, mlrd. soʻm</i>	<i>shu jumladan mulkchilik shakllari boʻyicha, jami hajmga nisbatan foizda</i>	
		<i>davlat</i>	<i>nodavlat</i>
Buxoro viloyati	11 638,1	2,8	97,2
Buxoro sh.	2 093,9	9,1	90,9
Kogon sh.	456,5	4,5	95,5
tumanlar			
Buxoro	486,7	1,5	98,5
Vobkent	284,9	2,4	97,6
Jondor	427,2	1,1	98,9
Kogon	761,3	1,3	98,7
Olot	361,4	6,0	94,0
Peshkoʻ	523,4	1,9	98,1
Romitan	824,7	1,2	98,8
Shofirkon	587,8	2,0	98,0
Qorakoʻl	605,4	2,3	97,7
Qorovulbozor	401,8	1,5	98,5
Gʻijduvon	572,9	2,1	97,9

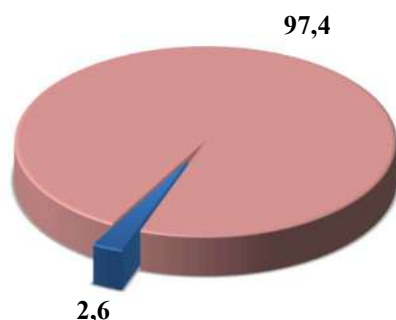
Iqtisodiy foliyat turlari bo'yicha bajarilgan qurilish ishlari
(mlrd.so'm)

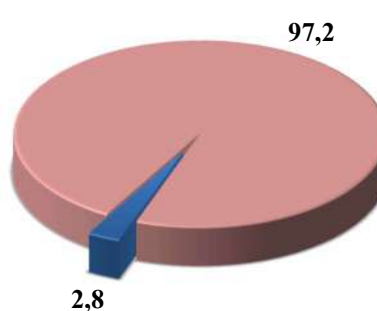
Qurilish ishlari umumiy hajmining 66,3 foizi binolar va inshootlarni qurish bo'yicha qurilish ishlari, 24,1 foizi fuqarolik qurilishi ob'ektlarini qurish bo'yicha qurilish ishlari va 9,6 foizi ixtisoslashtirilgan qurilish ishlariga to'g'ri keldi.

Mulkchilik shakllari bo'yicha qurilish tashkilotlarining
o'z kuchlari bilan bajargan qurilish ishlari taqsimoti
(umumiy hajmga nisbatan, foizda)

2023 yil yanvar-sentabr

2024 yil yanvar-sentabr

■ Davlat mulki ■ Nodavlat mulki

Hisobot davrida bino va inshootlar qurilishi bo'yicha bajarilgan qurilish ishlari hajmi 7 718,3 mlrd. so'mni yoki 2023 yilning mos davriga nisbatan 110,6 foizni, mos ravishda, fuqarolik qurilishi ob'ektlari bo'yicha qurilish hajmi 2 804,3 mlrd. so'mni (yoki 107,5 foizni), ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari bo'yicha qurilish ishlari hajmi 1 115,5 mlrd. so'm (yoki 104,6 foizni) tashkil qildi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha qurilish ishlari hajmi

(mlrd. so'm)

	<i>Qurilish ishlari, xizmatlar jami</i>	<i>shu jumladan iqtisodiy faoliyat turlari</i>		
		<i>Bino va inshootlar qurilishi</i>	<i>Fuqarolik qurilishi ob'ektlari</i>	<i>Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari</i>
Buxoro viloyati	11 638,1	7 718,3	2 804,3	1 115,5
Buxoro sh.	2 093,9	1 051,5	855,5	186,9
Kogon sh.	456,5	189,7	200,0	66,8
tumanlar				
Buxoro	486,7	313,8	123,0	49,9
Vobkent	284,9	184,5	75,6	24,8
Jondor	427,2	277,7	111,0	38,5
Kogon	761,3	390,5	281,4	89,4
Olot	361,4	223,8	53,6	84,0
Peshko'	523,4	314,6	156,0	52,8
Romitan	824,7	534,9	216,1	73,7
Shofirkon	587,8	306,3	209,9	71,6
Qorako'l	605,4	502,9	84,0	18,5
Qorovulbozor	401,8	86,9	118,0	196,9
G'ijduvon	572,9	404,3	110,2	58,4

Viloyatda bajarilgan qurilish ishlarining iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy qismi bino va inshootlar qurilishi (7 718,3 mlrd.so'm) ga to'g'ri kelib, viloyat umumiy hajmida 66,3 foizni tashkil qildi. Shu bilan birga, fuqarolik qurilishi (2 804,3 mlrd. so'm) ob'ektlari bo'yicha bajarilgan qurilish ishlari viloyat umumiy hajmining 24,1 foizni hamda ixtisoslashtirilgan qurilish (1 115,5 mlrd. so'm) ishlari 9,6 foizni tashkil etdi.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Nomoliyaviy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar bu – real mablag'larni yaratishga yo'naltirilgan investitsiyalar bo'lib, quyidagilarni o'z ichiga oladi: asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar, kapital ta'mirlashga xarajatlar, nomoddiy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar (patentlar, litsenziyalar, dasturiy mahsulotlar, yer maydonlaridan va tabiiy resurslardan foydalanish huquqlari va boshqalar).

Asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalarga - barcha turdagi qurilish ishlariga qilingan xarajatlar; asbob-uskunalarni montaj qilish bo'yicha xarajatlar; mashina, asbob-uskunalar (montaj talab etiladigan va talab etilmaydigan), transport vositalari, jihoz va xo'jalik inventarini sotib olish; boshqa kapital ishlar va xarajatlar kiradi. Asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar hajmlari to'g'risidagi ma'lumotlar, ilgari boshqa tashkilotlarning asosiy fondlarida hisobga olingan asbob-uskunalar, binolar va inshootlar (yoki ularning ehtiyot qismlari)ni sotib olishga qilingan xarajatlarsiz keltirilgan.

Chet el investitsiyalari – asosan kelgusida foyda olish maqsadida, O'zbekiston Respublikasi hududidagi korxonalar va tashkilotlarga kiritilgan chet el kapitali.

Investorlar – yuridik va jismoniy shaxslar bo'lib, qarorlarni qabul qiluvchi va o'z mablag'lari, qarz mablag'lari yoki jalb qilingan mablag'larni investitsiya ko'rinishida investitsion loyihalarga kiritishni amalga oshiruvchi hamda ulardan maqsadli foydalanilishini ta'minlab beruvchi investitsion faoliyat subyektlari hisoblanadi.

To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar bu – korxonaga to'liq egalik qiluvchi yoki korxonalar aksionerlik kapitalining 10 foizidan kam bo'lmagan qismini nazorat qiluvchi, ya'ni korxonani boshqarishda ishtirok etish huquqiga ega bo'lgan, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investor yuridik yoki jismoniy shaxs tomonidan kiritilgan investitsiyalar.

Reinvestitsiya - investitsiyalar bo'yicha daromadlar ko'rinishida olingan va ishlab chiqarishni kengaytirish uchun yo'naltirilgan mablag'lar; investorning faoliyati natijasida olingan foydani (daromadni) muomalaga kiritish (qayta investitsiyalash).

Davlat mulkchiligi- mulkchilik shakllaridan biri, davlatga qarashli va uning o'z vazifalarini bajarishi uchun zarur barcha mol-mulklar va mulkiy huquqlardir.

Asosiy kapital – kapitalning asosiy ishlab chiqarish vositalari ni o'z ichiga oluvchi, iqtisodiy jihatdan o'z qiymatini ishlab chiqarilgan tovarlarga asta-sekin va uzoq muddatda o'tkazib boruvchi qismi. Asosiy kapital pul shaklida uskuna, mashina-mexanizmlar, bino-inshootlar va boshqalar qiymatidan iborat bo'lib, ular sotib olingan paytdagi bozor narxi bilan hisoblanadi. Asosiy kapital qiymatining bir qismi har yili mahsulotning ishlab chiqarish va

soʻtish harajatlariga kiradi va amortizatsiya ajratmalari tarzida maxsus amortizatsiya fondida jamgʻariladi.

Investitsiya loyihasi – iqtisodiy, ijtimoiy va boshqa manfaat koʻrish maqsadida investitsiyalar kiritgan holda oldindan belgilangan muddat mobaynida amalga oshiriladigan oʻzaro bogʻliq tadbirlar va ishlar majmui.

Kapital- sarmoya, keng maʼnoda oʻz egasiga daromad keltirish xususiyatiga ega boʻlgan jami vositalar va mablagʻla; yangi qiymat keltiruvchi, oʻzini-oʻzi koʻpaytiruvchi qiymat.

Moliyaviy investitsiyalar- mulkka egalik qilish va mulkdan daromad olish bilan bogʻliq boʻlgan aksiya, obligatsiya va boshqa qimmatli qogʻozlar orqali qoʻyilmalar kiritish.

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar - aksiyalarining (ulushlari, paylarining) yoki ustav jamgʻarmasining kamida oʻttiz foizini chet el investitsiyalari tashkil etadigan korxonalar.

Buyurtmachilar – investitsion jarayonning qatnashchilari. Buyurtmachi sifatida investorning oʻzi, shuningdek, investor tomonidan amaldagi korxonalarni, binolarni, inshootlarni yangi qurilishi, qayta taʼmirlash, kengaytirish va texnik qayta qurollantirishni amalga oshirishlari uchun vakil etib tayinlangan jismoniy va yuridik shaxslar faoliyat koʻrsatishlari mumkin. Shu bilan birga buyurtmachi investitsion jarayon qatnashchilarining tadbirkorlik va boshqa faoliyatiga, agarda ular orasidagi shartnomada nazarda tutilmagan boʻlsa, aralashmasliklari lozim.

Pudratchi – kapital qurilish uchun pudrat shartnomasi asosida bino va inshootlarni qurish boʻyicha qurilish-montaj, qayta taʼmirlash, kapital taʼmirlash hamda texnologik va boshqa uskunalarni montaj qilish, sozlash va boshqa pudrat ishlarini bajarish bilan shugʻullanadi.

Qurilish — biror inshootni tayyorlash jarayoni, shuningdek shunday jarayon ketayotgan joydir. Qurilish murakkab jarayon boʻlib, unda bir necha vazifalar amalga oshiriladi. Bu jarayon moddiy ishlab chiqarishning yirik sohalaridan biri boʻlib, turli maqsadlardagi bino va inshootlarni qurish va rekonstruksiya qilish; ishni yuritish uchun foydalaniladigan hudud bilan birga qurilayotgan bino (inshoot); keng maʼnoda yaratuvchilik jarayoni hisoblanadi.

Rekonstruksiya — mavjud narsani yaxshilash, amaliy ahamiyatini oshirish, takomillashtirish maqsadida tubdan qayta qurish jarayonidir. Bunda qoldiklariga, yozma manbalarga asoslanib, biror narsa qiyofasini yoki dastlabki ko‘rinishini tiklash, qurish hisoblanadi. Rekonstruksiya chizma, rasm, tasvir, loyiha va h.k. orqali amalga oshiriladi.

Kapital ta'mirlash — qurilish konstruksiyalarini, shuningdek, muhandislik jihozlarini kommunikatsiyalar bilan tiklash yoki to'liq almashtirish tushuniladi. Amalda kapital ta'mirlash binoning tashqi ko'rinishini to'liq yoki qisman yangilashda ifodalanishi mumkin.

Joriy ta'mirlash - bu xizmat ko'rsatilayotgan ob'ektni shikastlanish va nosozliklardan o'z vaqtida va tizimli ravishda himoya qilishga qaratilgan tadbirlar tushuniladi.

Pudrat shartnomasi — fuqarolik-huquqiy bitim, unga ko‘ra, bir taraf (pudratchi) ikkinchi taraf (buyurtmachi)ning topshirig‘iga binoan, muayyan ishni bajarish va uning natijasini buyurtmachiga belgilangan muddatda topshirish majburiyatini oladi. Buyurtmachi esa, ish natijasini qabul qilib olish va buning uchun haq to‘lash majburiyatini oladi.

Modernizatsiya, modernizatsiyalash - biror narsani yangilash, unga zamonaviy tus berish, uni zamonaviy talablarga muvofiq o‘zgartirish. Modernizatsiya qilishda mashina, apparat, turli texnologik qurilmalar, muhim kashfiyotlar texnika taraqqiyoti talablariga muvofiq qayta ishlanadi.

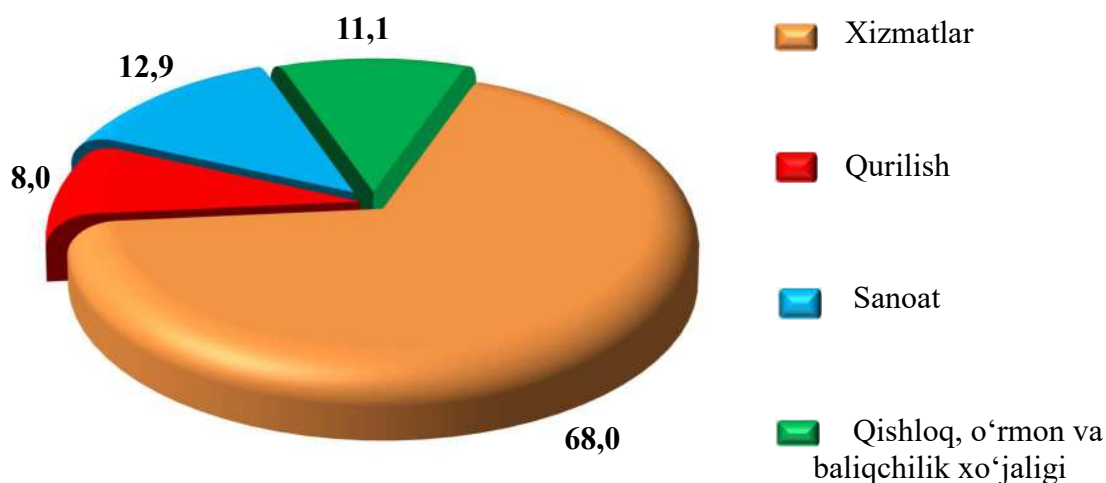
V. XIZMATLAR

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo‘naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda mamlakatda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko‘rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta‘sir ko‘rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifatini va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

Zamonaviy jamiyat hayotida xizmatlar sohasi juda keng tarqalgan hodisa hisoblanadi. Bugungi kunda u yoki bu turdagi xizmatlar ko‘rsatmaydigan yoki hech bo‘lmaganda unga duch kelmagan korxonalar deyarli yo‘q.

2024-yil 1 oktabr holatiga viloyatda 29 917 ta faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar qayd etildi. Shundan, xizmatlar sohasida 20 349 ta korxonalar va tashkilotlar faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu ko‘rsatkich o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 3,6 foizga kamaydi.

2024- yilning 1-oktabr holatiga korxonalar va tashkilotlarning umumiy sonida xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotganlarining ulushi, %
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

Innovatsion xizmatlarni joriy etish va an‘anaviy xizmatlarni rivojlantirish bo‘yicha aniq maqsadli kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirilishi ishlab chiqarilgan bozor xizmatlar hajmini oshishiga olib keldi. Natijada, 2024-yil yanvar-sentabr oylarida xizmatlar ishlab chiqarish hajmi 23 781,7 mlrd.so‘mni tashkil etdib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 112,1 foizga o‘tdi.

2024-yil yanvar-sentabr oylarida ko'rsatilgan xizmat turlari bo'yicha (amaldagi baholarda) quyidagicha ifodalanadi*:

	<i>mlrd. so'm</i>	<i>2023-yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>yakunga nisbatan, foizda</i>
Jami xizmatlar	23 781,7	112,1	100,0

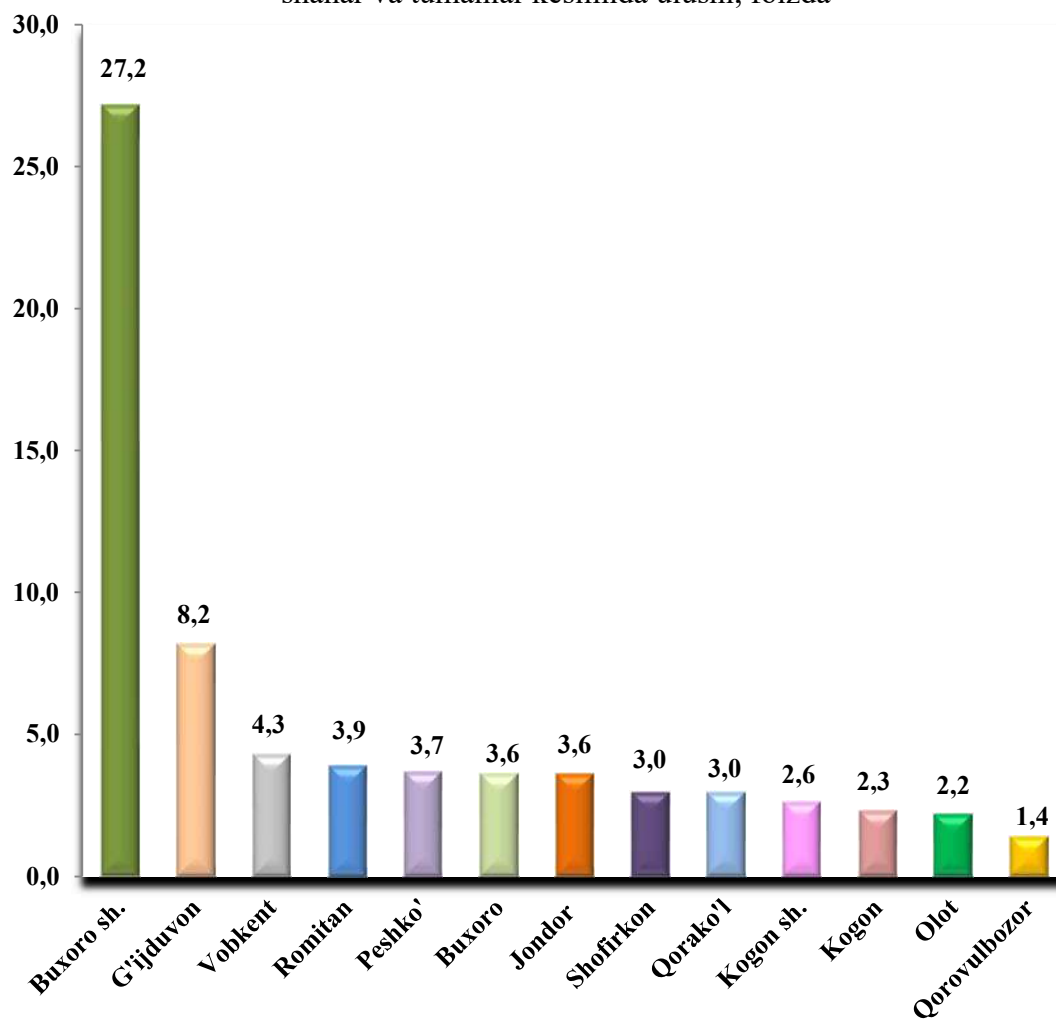
shu jumladan:

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	721,4	116,9	3,0
Moliyaviy xizmatlar	3 349,8	109,2	14,1
Transport xizmatlari	3 642,3	109,1	15,3
shu jumladan: avtotransport xizmati	3 304,0	110,3	13,9
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	6 487,8	112,4	27,3
Savdo xizmatlari	5 441,4	112,2	22,9
Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	359,3	105,9	1,5
Ta'lim sohasidagi xizmatlar	1 183,9	135,0	5,0
Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	402,6	110,7	1,7
Ijara xizmatlari	362,5	103,6	1,5
Kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	460,2	115,9	1,9
Shaxsiy xizmatlar	454,0	108,2	1,9
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	144,7	101,8	0,6
Boshqa xizmatlar	771,8	110,1	3,3

*yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda

Xizmat ko'rsatishda eng katta ulush yashash va ovqatlanish (27,3 foizi), savdo (22,9 foizi), transport (logistik xizmatlar bilan birga) (15,3 foizi), moliyaviy (14,1 foizi) va ta'lim (5,0 foizi) xizmatlarga to'g'ri keldi. Ta'lim sohasidagi xizmatlar (o'tgan yilga nisbatan 135,0 foizga ko'p), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (116,9 foizga ko'p) o'sish yuqori bo'ldi.

**2024 yil yanvar-sentabr oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida*
shahar va tumanlar kesimida ulushi, foizda**

Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida katta ulushga ega bo'lgan Buxoro shahri (27,2 foizni), G'ijduvon tumani (8,2 foizni), Vobkent tumani (4,3 foizni), Romitan (3,9 foizni) tashkil etgan bo'lsa, Peshko' (3,7 foizni) va Buxoro tumanlari (3,6 foizni) eng past ulush ko'rsatkichni qayd etdi.

*yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar
(tuman va shaharlar kesimida)

	<i>Jami</i>			<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mlrd. so'm</i>	<i>2023-yil yanvar- sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>jami xizmatlar hajmiga nisbatan, foizda</i>	<i>ming so'm</i>	<i>2023-yil yanvar- sentabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat bo'yicha*	23 781,7	112,1	100,0	11 565,9	110,3
Buxoro sh.	6 475,7	113,4	27,2	21 818,5	111,2
Kogon sh.	620,4	109,1	2,6	9 545,3	107,6
<i>tumanlar</i>					
Olot	534,9	109,7	2,2	5 099,5	108,2
Buxoro	848,0	110,0	3,6	4 721,4	107,8
Vobkent	1 027,6	119,3	4,3	6 868,9	117,1
G'ijduvon	1 950,2	110,0	8,2	6 009,7	108,2
Kogon	541,5	109,4	2,3	6 355,6	107,1
Qorako'l	714,8	109,6	3,0	4 138,7	108,2
Qorovulbozor	322,7	108,3	1,4	16 053,3	106,1
Peshko'	874,8	109,0	3,7	6 627,2	107,1
Romitan	913,3	108,7	3,9	6 004,6	107,1
Jondor	861,5	110,2	3,6	4 617,1	108,3
Shofirkon	723,9	109,4	3,0	3 869,3	108,3

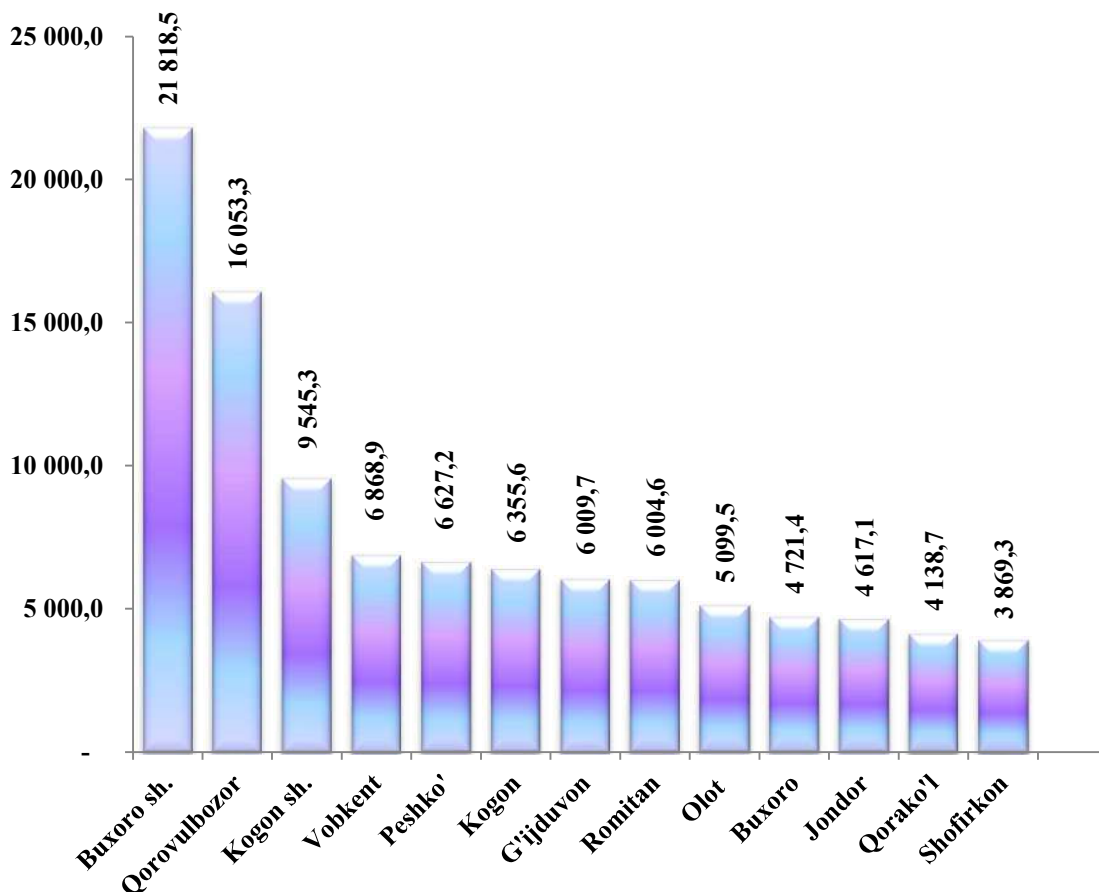
*Buxoro viloyati bo'yicha jami hajm yashirin iqtisodiyotni hisobga olgan holda keltirilgan

Hududlar orasida yuqori o‘shish sur‘atlari Buxoro shaharda (113,4 foiz) hamda Vobkent (119,3 foiz), G‘ijduvon (110,0 foiz) va Buxoro (110,0 foiz) tumanlarida kuzatildi.

Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan xizmatlar bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Buxoro shahrida 21 818,5 ming so‘mga teng bo‘lib, o‘shish sur‘ati o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 111,2 foizni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan xizmatlarning eng past ko‘rsatkichi Shofirkon (3 869,3 ming so‘m), Qorako‘l (4 138,7 ming so‘m) va Jondor (4 617,1 ming so‘m) tumanlarida kuzatildi.

**2024 yil yanvar-sentabr oylarida shahar va tumanlar kesimida
bo‘yicha aholi jon boshiga hajmlar, ming so‘m**

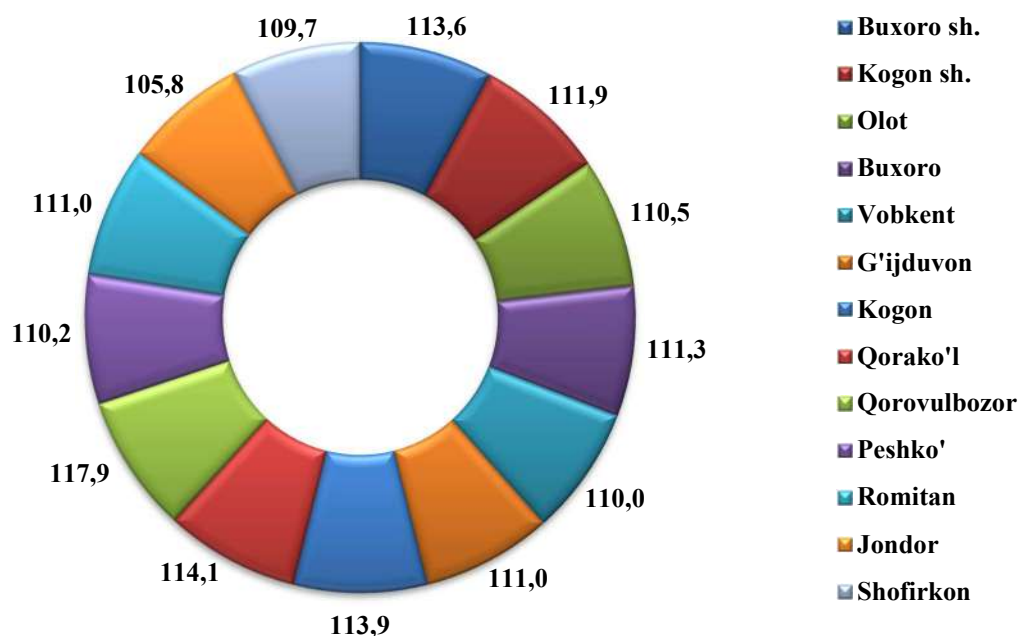
2024-yil yanvar-sentabr oylarida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 11 565,9 ming so‘mni tashkil qildi va o‘shish sur‘ati o‘tgan yilga nisbatan 110,3 foizni tashkil etdi.

Hozirgi kunda viloyatda oziq-ovqat bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar bozor xizmatlarini ko'rsatuvchi xizmatlar turida yetakchi o'rinni egallaydi.

Oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo'yicha qo'yilgan ustamadan tashqari, ovqat tayyorlashda ishlatilgan va qayta ishlanmagan holda sotilgan mahsulotlar qiymatini o'z ichiga oluvchi aylanma qiymatdir.

2024-yil yanvar-sentabr oylarida yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmi 6 487,8 mlrd. so'mga teng bo'ldi, hamda o'tgan yilga nisbatan o'sish 112,4 foizni tashkil etdi. Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmida ulushi 27,3 foizga teng. 2024-yil yanvar-sentabr oylarida yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning jami xizmatlar hajmidagi ulushi 3,3 foizni tashkil etdi, ularning tarkibida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar 96,7 foiz hajm bilan ustunlik qildi.

Shahar va tumanlar kesimida yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarining o'sish sur'ati, foizda
(2024 yil yanvar-sentabr)

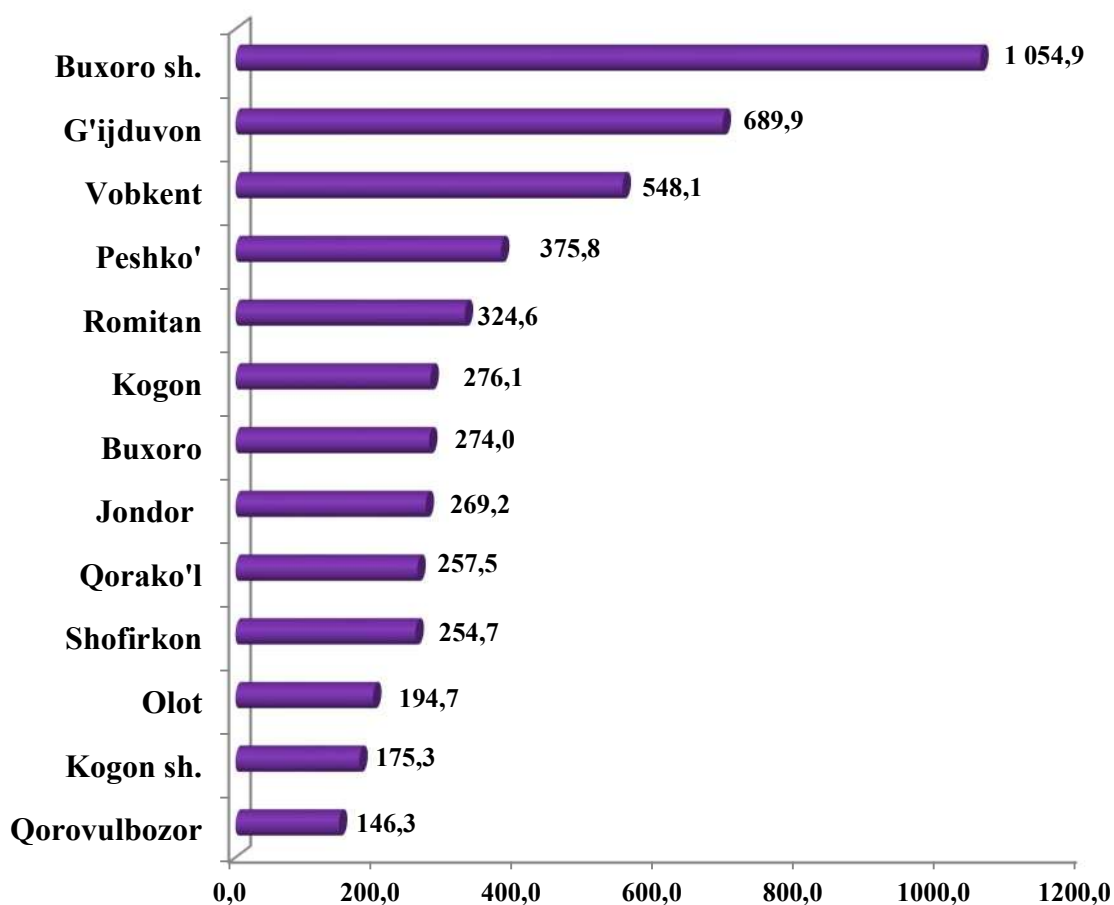
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar bo'yicha yuqori o'sish sur'atlari Qorovulbozor (117,9 foiz) shahrida kuzatildi. O'tgan yilga nisbatan bu xizmatlarning eng past ko'rsatkichi Jondor (105,8 foiz) shahrida qayd etildi.

2024-yil yanvar-sentabr oylarida savdo xizmatlari hajmi 5 441,4 mlrd.so‘mga teng bo‘ldi. Ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmida ulushi 22,9 foizni tashkil etdi.

O‘tgan yilning mos davriga nisbatan savdo xizmatlarining o‘shish sur‘ati 112,2 foizni tashkil etdi.

Savdo xizmatlarining eng katta hajmi Buxoro shahri (1 054,9 mlrd. so‘m), G‘ijduvon (689,9 mlrd. so‘m), Vobkent (548,1 mlrd. so‘m) tumanlarida qayd etildi.

Shahar va tumanlar kesimida savdo xizmatlarining hajmi, mlrd.so‘m
(2024 yil yanvar-sentabr)

Savdo xizmatlari bo‘yicha eng past ko‘rsatkich Qorovulbozor tumanida kuzatildi. Ushbu hududda savdo xizmatlari hajmi 146,3 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi.

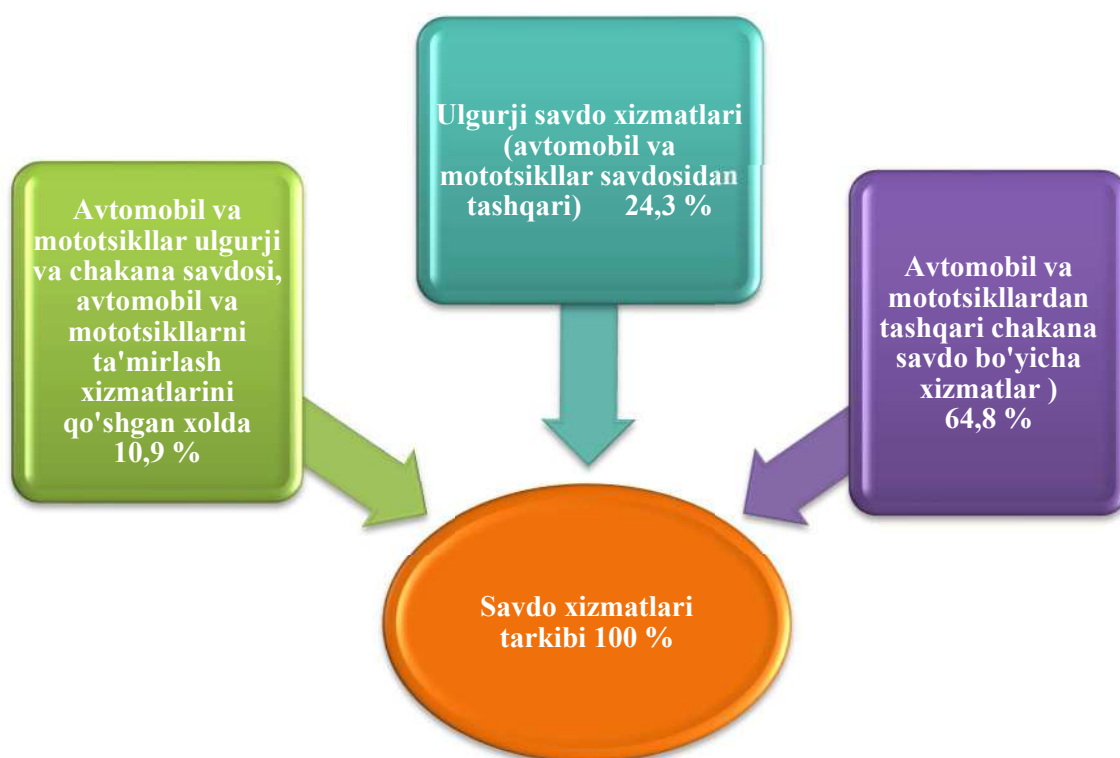
Aholi daromadlari darajasining oshishi bilan iste‘mol talabi va savdo aylanmasi ko‘lami o‘smoqda. Savdo xizmatlari tarkibida avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo‘yicha xizmatlar katta salmoqqa ega. 2024-yil yanvar-sentabr oylarida uning ulushi 64,8 foizni tashkil etdi.

Ulgurji savdo xizmatlarining (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) ulushi 24,3 foizni tashkil etdi.

Avtomobil va mototsikllar ulgurji va chakana savdosi, avtomobil va mototsikllarni ta'mirlash xizmatlarini qo'shgan holda umumiy savdo xizmatlarining 10,9 foizni tashkil qiladi.

Savdo xizmatlari tarkibi, foiz
(2024-yil yanvar-sentabr)

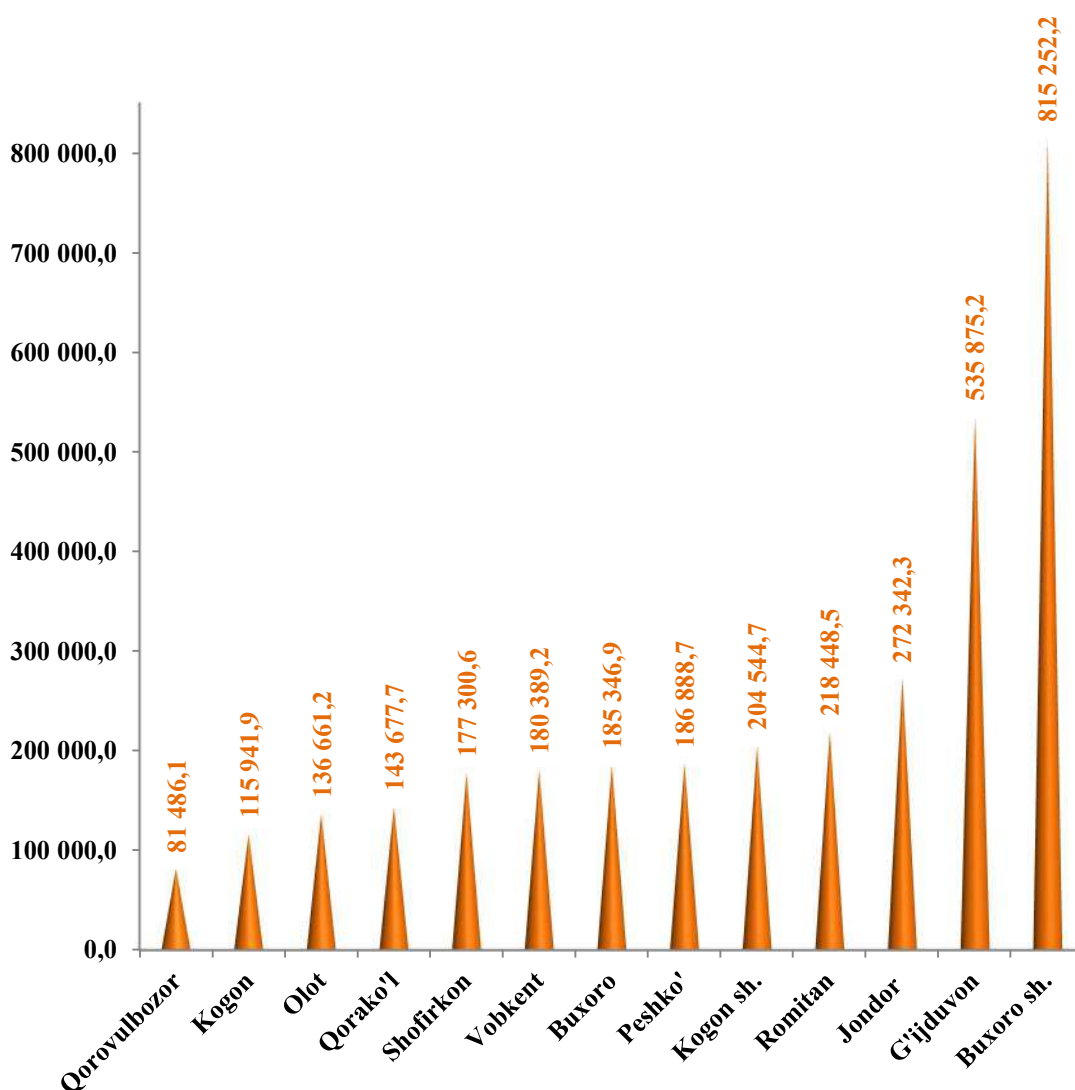
Savdo bu – tovarlarning aylanishini, ularning ishlab chiqarish sohasidan istemol sohasiga o'tishitaminlaydigan iqtisodiyot sohasidir. Ma'lum bir davlat ichida savdo tovarlarni zarur istemolchiga yetkazib berish va zifasini bajaradi.

Transport xizmatlarining eng katta qismi avtomobil transportida yuk va yoʻlovchi tashish xizmatlari hisobiga toʻgʻri keladi.

2024-yil yanvar-sentabr oylarida transport xizmatlarining hajmi 3 642,3 mlrd. soʻmga teng boʻldi. Ularning oʻsishi 109,1 foizni tashkil etdi.

Yuqori oʻsish surʼatlari Buxoro shahrida (109,1 foiz), hamda Gʻijduvon (111,0 foiz), Peshkoʻ (110,4 foiz) tumanlarida qayd etildi.

Shahar va tumanlar kesimida transport xizmatlarining hajmi, mln. soʻm
(2024-yil yanvar-sentabr)

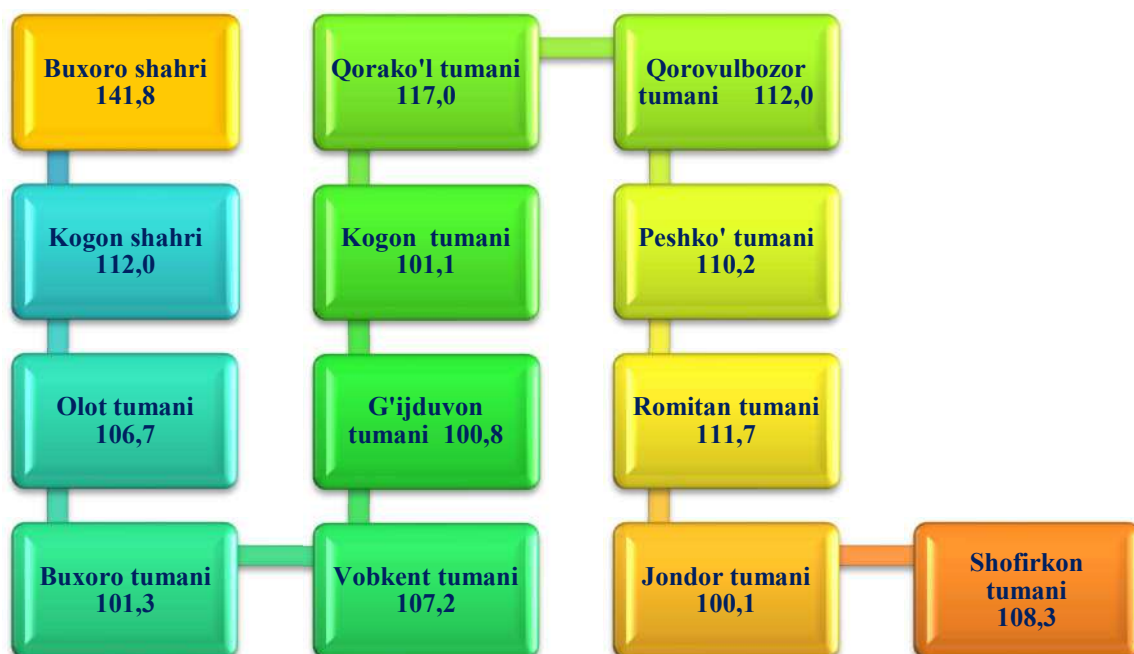
Oʻtgan yilning mos davriga nisbatan transport xizmatlarining oʻsish surʼati, Qorovulbozor (97,4 foiz) tumanida pasayganligi qayd etildi.

Ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan tub islohotlar birinchi navbatda ong va fikrlashdagi ijobiy o'zgarishlarni qo'llab-quvvatlab, ma'naviyatni yuksaltirishga hissa qo'shadi.

Bugungi kunda o'quv jarayonining sifati va samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida maktablarni zamonaviy laboratoriya uskunalari, kompyuter texnikasi, darsliklar va yangi avlod metodik materiallari bilan ta'minlashga alohida e'tibor qaratilmoqda.

2024-yil yanvar-sentabr oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 1 183,9 mlrd. so'mga teng bo'ldi. O'tgan yilga nisbatan o'sish 135,0 foizni tashkil etdi.

Shahar va tumanlar kesimida ta'lim xizmatlarining o'sish sur'ati*, foiz
(2024-yil yanvar-sentabr)

Xizmatlar sohasini jadal rivojlantirish, uning tarkibini etarlicha rivojlangan jamiyat va rivojlangan ehtiyojlar bilan takomillashtirish mumkin va bu umuman hayot sifati kabi hodisa bilan bog'liq, chunki turli ehtiyojlarni qondirish jarayoni hayot sifatining muayyan standartini yaratadi.

Izoh: ma'lumotlarda shahar va tumanlar kesimida yashirin iqtisodiyot hisobga olinmagan

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Xizmatlar iste'molchilar (yuridik va jismoniy shaxslar) holatini o'zgartiruvchi yoki tovarlar, xizmatlar yoki moliyaviy aktivlar bilan ayirboshlashiga ko'maklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Xizmatning o'ziga xos xususiyati, xizmatni bajarish va uni iste'mol qilish davrining bir xil vaqtga to'g'ri kelishi hisoblanadi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar hajmida ko'rsatilgan xizmatlar uchun amaldagi bozor narxlari bo'yicha qo'shilgan qiymat solig'i va aksizsiz hisoblangan to'lovlar hisobga olinadi.

Xizmatlar oldi-sotdi obyekti sifatida chiqqanda va iqtisodiy ahamiyatga ega bo'lgan (xizmatlarni ishlab chiqaruvchining sarf-xarajatlarini to'laligicha yoki sezilarli darajada qoplaydigan) narxlarda sotilganda, xizmatlar bozor uchun mo'ljallanib ishlab chiqarilgan hisoblanadi.

“Ishlab chiqarilgan (ko'rsatilgan) xizmatlar hajmi” statistik ko'rsatkichi – ma'lum bir vaqt davomida ko'rsatilgan xizmatlar qiymatini o'lchovchi, iste'molchilarga (yuridik va jismoniy shaxslar, norezidentlarni qo'shgan holda) ko'rsatilgan xizmatlar qiymatini aks ettiradi.

Ishlab chiqarilgan (ko'rsatilgan) xizmatlar hajmi, bu xizmatlar ishlab chiqarishga ixtisoslashgan va xizmat ko'rsatish asosiy faoliyat turi hisoblanmaydigan barcha xizmatlar ishlab chiqaruvchilari (yuridik va jismoniy shaxslar) tomonidan ko'rsatilgan bozor xizmatlari qiymatidir.

Iste'molchilar tomonidan xizmatlar uchun to'lovlar naqd pul, shu jumladan plastik kartochkalar va pul o'tkazish, elektron to'lovlar va elektron pullar orqali amalga oshirilishi mumkin.

Norezidentlarga ko'rsatilgan xizmatlar (agar to'lov so'mda amalga oshirilmagan bo'lsa), xizmatlarga to'lovlarni amalga oshirish sanasida O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan so'mning belgilangan kursi bo'yicha qayta hisoblangan, shartnoma narxlari bo'yicha aniqlanadi.

Elektron to'lovlar – texnik vositalar, axborot texnologiyalari va axborot tizimlari xizmatlaridan foydalangan holda elektron to'lov hujjatlari orqali naqd pulsiz to'lovlarni amalga oshirish.

Elektron pullar – O‘zbekiston Respublikasi hududida elektron pullar emitentlari tomonidan chiqariladigan pullar bo‘lib, faqat O‘zbekiston Respublikasi milliy valyutasida nomlanishi lozim.

Faoliyat turlari bo‘yicha xizmatlarni tasniflash, O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha mahsulotlarning (tovarlar, ishlar, xizmatlarning) statistik tasniflagichiga (keyingi o‘rinlarda MST debataladi) muvofiq amalga oshiriladi.

Bozor xizmatlari hajmi MST bo‘yicha tasniflangan barcha iqtisodiy faoliyat turlarining xizmatlarga tegishli qismi (G-S seksiyalar) bo‘yicha shakllantiriladi.

Amaldagi narxlarda aloqa va axborotlashtirish xizmatlarini ishlab chiqarish, mazkur sohada xizmat ko‘rsatuvchi korxonalarining daromadlari (sotishdan tushgan tushum miqdori) yig‘indisi sifatida aniqlanadi.

Moliyaviy xizmatlar Markaziy bank, tijorat banklari va boshqa moliya-kredit tashkilotlari tomonidan ko‘rsatiladi. Bu guruh xizmatlarga banklarning moliyaviy vositachiligi xizmatlari (moliyaviy lizing, kredit berish), shu jumladan, masofaviy bank xizmatlari (internet-banking, mobil-banking), investitsiya fondlari va boshqa moliyaviy tashkilotlarning moliyaviy vositachiligi, moliya bozorlari (fond va valyuta birjalari) faoliyatining yordamchi moliyaviy vositachilik xizmatlari va boshqa moliyaviy xizmatlar kiradi.

Amaldagi narxlarda moliyaviy xizmatlarning yalpi ishlab chiqarish hajmi moliyaviy vositachilik hisobidan olingan foizli daromadlar hajmi (xizmatlar uchun belgilangan to‘lovlar miqdorida) hisobga olinadi. Chet el valyutasida kelib tushadigan foizli daromadlar hisobot davridagi O‘zbekiston Respublikasi Markaziy bankining tegishli kursi bo‘yicha hisob-kitob qilinadi va so‘mda aks ettiriladi.

Transport xizmatlari transportning barcha turlarida yuklarni va yo‘lovchilarni tashish faoliyati, shuningdek, transportirovka qilishda yordamchi xizmat turlari, jumladan logistik xizmatlarni o‘z ichiga oladi.

Amaldagi narxlarda transport xizmatlarining yalpi ishlab chiqarish hajmi transport turlari bo‘yicha transport jarayoniga (yuklarni tushirish va yuklash ishlari, transport-ekspeditorlik xizmatlari, transport xizmati va boshqalar) bevosita bog‘liq bo‘lgan tashish va boshqa faoliyatdan olingan daromad summasi sifatida aniqlanadi. Transport xizmatlari umumiy hajmida pochta va kuryerlik faoliyatining ishlab chiqarilgan yalpi hajmi hisobga olinadi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa yashash uchun joylar kabi qisqa muddatli turar joy bilan ta'minlash va oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlarni o'z ichiga oladi.

Savdo xizmatlari ulgurji va chakana xizmatlarni birlashtirib, shuningdek, boshqa shaxs manfaatlari uchun tovarlarni oldi-sotdi shartnomalari, komissiyalari yoki agentlik shartnomalari asosida sotilgan vositachilik xizmatlari hamda avtomobil va mototsikllarni ta'mirlash xizmatlarini o'z ichiga oladi.

Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlarni ko'rsatishda ko'chmas mulk bilan bog'liq operatsiyalar bo'yicha xizmatlar qiymati, korxonaning shaxsiy, xo'jalik yuritish yoki tezkor boshqaruvidagi, shuningdek, ijaraga olingan ko'chmas mulkni ijaraga berishdan olingan daromadlari, ushbu faoliyat tashkilotning asosiy faoliyati yoki yo'qligidan qat'iy nazar aks ettiriladi.

Ta'lim sohasidagi xizmatlar oliy, o'rta maxsus, kasb-hunar, umumta'lim, maktabgacha ta'lim davlat muassasalarida tijorat asosida ta'lim olishni, shuningdek, radio va televideniye, Internet-kanallar va pochta aloqalarini qo'shgan holda har qanday darajadagi xususiy ta'lim olish va xohlagan kasbga o'qishni qamrab oladi. **Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar** statsionar shifoxona muassasalari, poliklinikalar, stomatologiya muassasalari va tibbiy laboratoriyalar tomonidan pul asosida ko'rsatilgan kompleks xizmatlarni qamrab oladi.

Ijara xizmatlari bo'yicha ishlab chiqarish hajmi mashinalar va asbob-uskunalarini operatorlarsiz ijaraga berish, maishiy jihozlar va shaxsiy ehtiyoj buyumlarini ijaraga berishdan olingan daromad miqdori sifatida aniqlanadi.

Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar hajmi shartnomada nazarda tutilgan talablarga muvofiq loyihalar, izlanishlar, konstruktorlik va texnologik ishlar hamda ko'rsatilgan xizmatlar, shuningdek, qurilish ishlari ustidan nazorat va boshqa injenerlik xizmatlarining qiymatini o'z ichiga oladi.

VI. TRANSPORT

Mustaqillik yillarida transport va kommunikatsiya tizimini strategik rivojlantirish bo'yicha katta ishlar amalga oshirildi.

Mamlakatimizda yaratilgan samarali transport tizimi tashqi iqtisodiy aloqalarni rivojlantirish va boshqa mamlakatlar bilan integratsiyalashuv omilidir.

Avtomobil transportining asosiy ko'rsatkichlari

	<i>2024 yil yanvar-sentabr</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>
Tashilgan yuklar, ming t.	52 641,1	104,9
<i>Respublikadagii ulushi, %</i>	5,2	x
Yuk aylanmasi, mln. t-km	2 024,4	107,4
<i>Respublikadagii ulushi, %</i>	12,0	x
Tashilgan yo'lovchilar, ming kishi	218 377,3	102,2
<i>Respublikadagii ulushi, %</i>	4,5	x
Yo'lovchi aylanmasi, mln. yo'lovchi-km	7 591,9	102,2
<i>Respublikadagii ulushi, %</i>	7,4	x

Yuk tashish va yuk aylanmasi. 2024- yilning yanvar-sentabr oylarida barcha turdagi avtomobil transporti tomonidan 52 641,1 ming tonna yuklar tashilib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 104,9 foizni tashkil qildi. Respublikadagii ulushi 5,2 foizni tashkil qildi.

Avtomobil transporti orqali tashilgan yuklar aylanmasi 2 024,1 mln.tonna-kmni tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 107,4 foizni tashkil qildi. Respublikadagi ulushi 12,0 foizni tashkil qildi.

Buxoro viloyatining tuman, shaharlar bo'yicha tashilgan yuk bo'yicha yetakchi o'rinni Buxoro shahar (15 264,1 ming tonna) egalladi. Shu bilan birga, eng yuqori tonnani Romitan (5 791,8 ming tonna), Kogon shahri (3 576,5 ming tonna), Qorovulbozor (3 937,3 ming tonna) va G'ijduvon (4 409,6 ming tonna) tumanlarida kuzatildi.

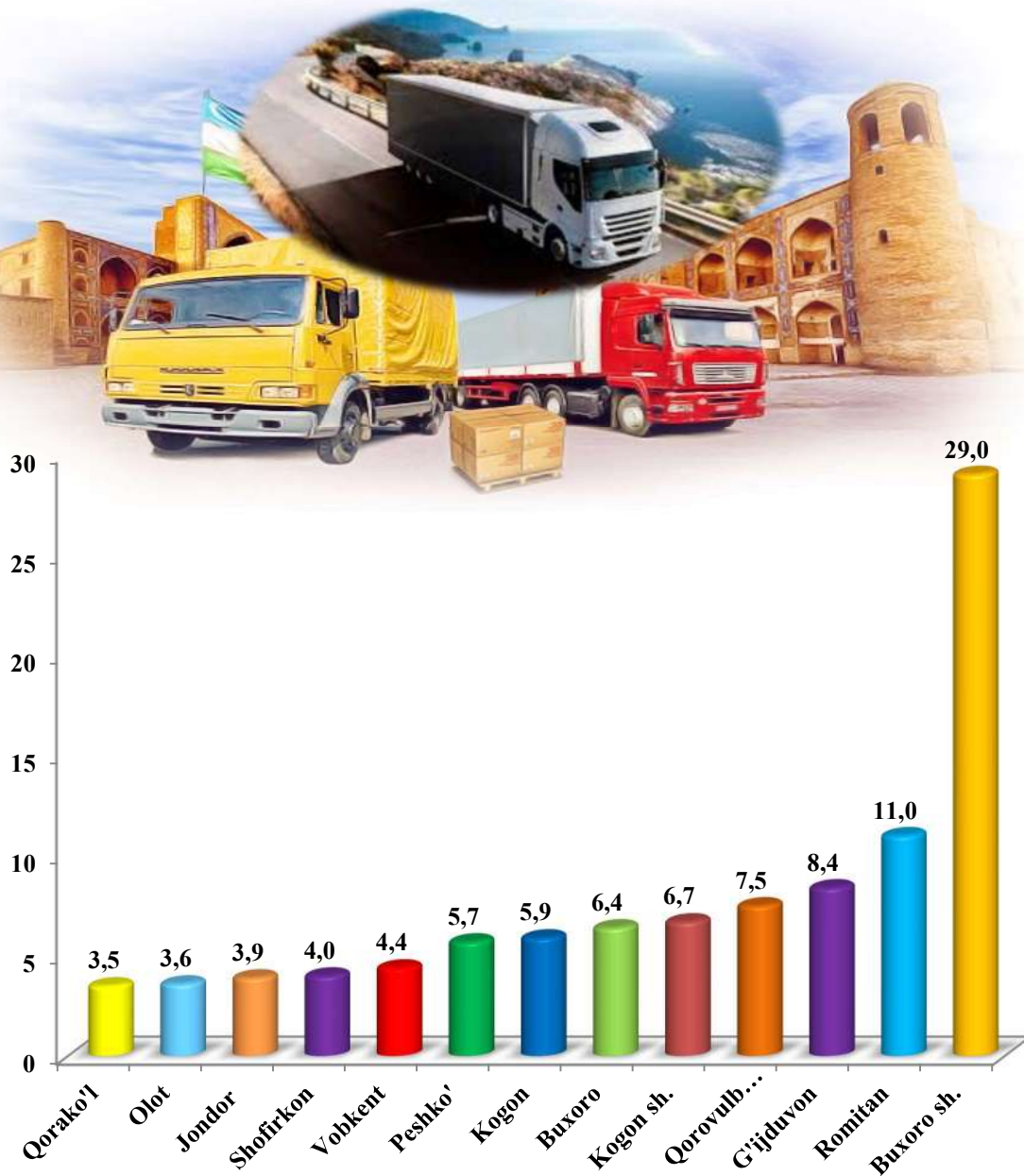
Hududlar kesimida yuk tashish, ming tonna
(2024 yil yanvar–sentabr)

	ming tonna	2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda	jamiga nisbatan ulushi, foizda
Viloyat jami	52 641,1	104,9	100,0
Buxoro sh.	15 264,1	103,4	29,0
Kogon sh.	3 576,5	122,3	6,7
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	3 393,3	101,2	6,4
Vobkent	2 317,9	105,5	4,4
Jondor	2 050,4	106,2	3,9
Kogon	3 115,9	104,6	5,9
Olot	1 876,3	104,5	3,6
Peshko'	2 981,9	105,7	5,7
Romitan	5 791,8	105,4	11,0
Shofirkon	2 107,7	108,1	4,0
Qorako'l	1 818,4	107,7	3,5
Qorovulbozor	3 937,3	96,1	7,5
G'ijduvon	4 409,6	104,8	8,4

Ko'rsatilgan yuk tashishda eng kichik tonna quyidagi hududlar Qorako'l (1 818,4 ming tonna) va Olot (1 876,3 ming tonna) hissasiga to'g'ri keldi.

Tashilgan yukning umumiy hajmida hududlarning ulushi, foiz hisobida
(2024 yil yanvar-sentabr)

Hududlar bo'yicha tashilgan yukning yuqori ulushi bo'yicha yetakchi o'rinni Buxoro (29,0 foiz) shahar egalladi. Shu bilan birga Romitan (11,0 foiz) va G'ijduvon (8,4 foiz) tumanlarida kuzatildi.

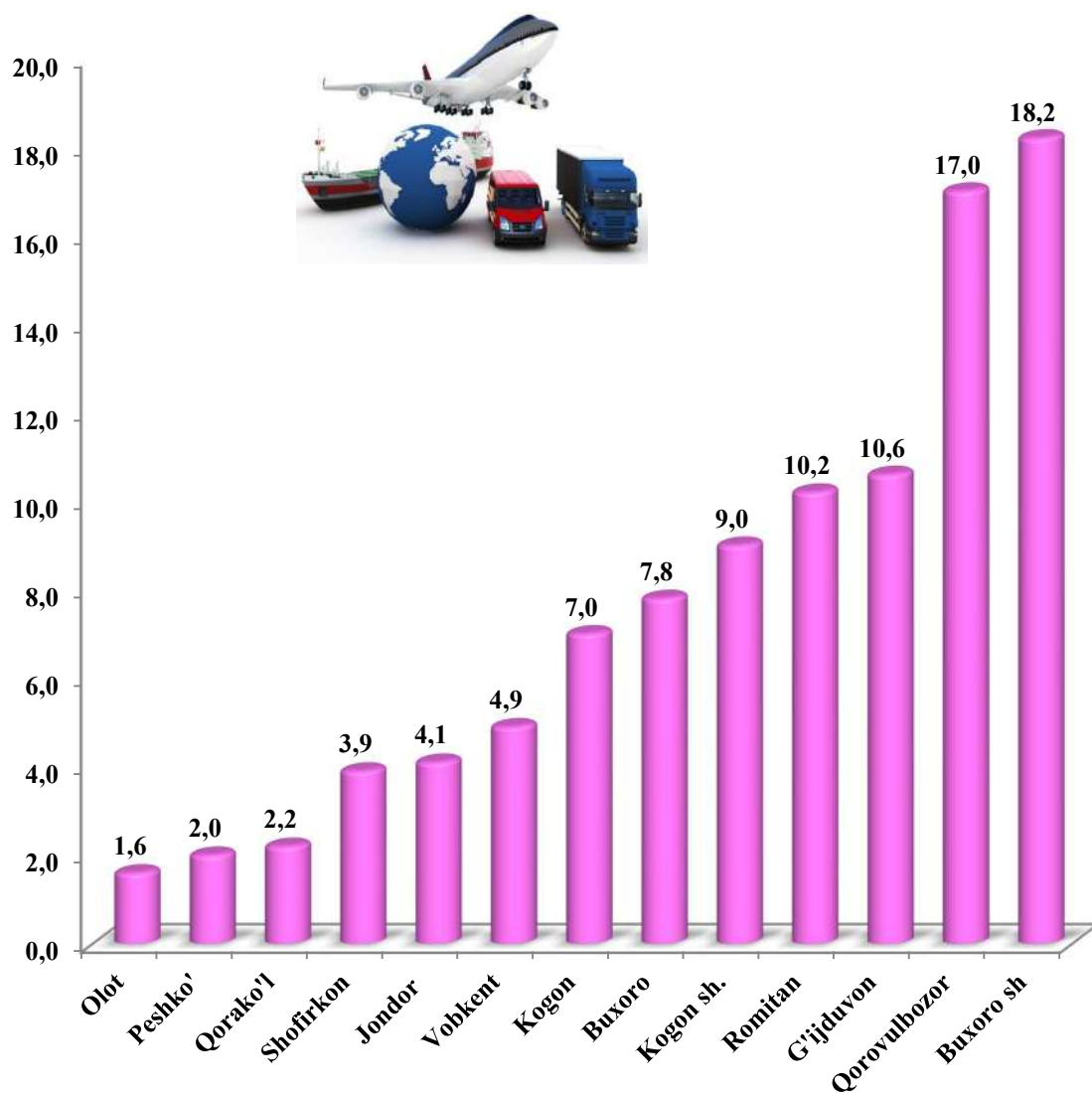
Viloyatning yuk aylanmasi hajmida yetakchi o‘rinni G‘ijduvon tumani (213 857,5 ming tonna-km) egalladi. Shu bilan birga eng yuqori ko‘rsatkich bilan Qorovulbozor tumanida (343 827,5 ming tonna-km) va Buxoro (367 512,9 ming tonna-km) shahrida kuzatildi.

Hududlar kesimida yuk aylanmasi, ming tonna-km

	<i>ming tonna-km</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, foizda</i>
Viloyat jami	2 024 114,9	107,4	100,0
Buxoro sh.	367 512,9	105,7	18,2
Kogon sh.	182 878,7	141,4	9,0
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	157 933,6	104,9	7,8
Vobkent	98 297,9	106,1	4,9
Jondor	82 635,6	104,0	4,1
Kogon	142 593,8	106,2	7,0
Olot	32 603,5	105,7	1,6
Peshko‘	40 789,7	113,0	2,0
Romitan	237 141,1	108,3	11,7
Shofirkon	78 250,7	108,0	3,9
Qorako‘l	45 789,7	132,4	2,2
Qorovulbozor	343 827,5	94,7	17,0
G‘ijduvon	213 857,5	106,5	10,6

Ko'rsatilgan yuk aylanmasidagi eng kichik tonna-km quyidagi Peshko' (40 789,7 ming tonna-km), Olot (32 603,5 ming tonna-km) va Qorako'l (45 792,4 ming tonna-km) tumanlari hissasiga to'g'ri keldi.

**Yuk aylanmasining umumiy hajmida hududlarning ulushi,
foiz hisobida (2024 yil yanvar-sentabr)**

Hududlar bo'yicha yuk aylanmasining yuqori ulushi bo'yicha yetakchi o'rinni Qorovulbozor (17,0 foiz) tumani egalladi. Shu bilan birga Buxoro shahri (18,2 foiz), G'ijduvon (10,6 foiz) va Romitan (11,7 foiz) tumanlarida kuzatildi.

Yakka tartibdagi tadbirkorlarning avtomobil transportidagi yuk aylanmasi 2023-yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan 103,2 foizga o'sdi va 714,2 mln.tn-kmni tashkil etdi.

**Yakka tartibdagi tadbirkorlarning avtomobil transportidagi yuk aylanmasi,
mln.tn-km**

	2024-yil yanvar- sentabr	2023 yil yanvar- sentabrga nisbatan, foizda
Viloyat jami	714,2	103,2
Buxoro sh.	101,3	101,7
Kogon sh.	41,0	102,1
<i>tumanlar</i>		
Buxoro	84,3	103,3
Vobkent	54,5	103,8
Jondor	70,1	103,4
Kogon	61,8	104,0
Olot	19,5	104,4
Peshko‘	10,8	103,7
Romitan	36,3	101,0
Shofirkon	46,9	104,2
Qorako‘l	28,0	103,6
Qorovulbozor	47,6	104,2
G‘ijduvon	112,1	103,9

Avtomobil transportida yo‘lovchi tashish va yo‘lovchi aylanmasi .

2024- yil yanvar- sentabr oylarida avtomobil transportida 218 377,3 ming. yo‘lovchi tashilib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 102,2 foizga oshdi.

2024- yil yanvar- sentabr oylarida avtomobi transportida yo‘lovchi aylanmasi 7 591,9 mln. yo‘lovchi-kmni tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 102,2 foizga o‘tdi.

Yo‘lovchi tashish umumiy xajmida yakka tartibdagi tadbirkorlar yo‘lovchi tashish ulushi 81,1 foizni tashkil etdi. Joriy yilning yanvar-sentabr oylarida 177 027,8 ming yo‘lovchi tashildi. O‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘shir sur‘ati 102,4 foizni tashkil qildi.

Viloyatning tuman, shaharlar bo‘yicha tashilgan yo‘lovchi bo‘yicha yetakchi o‘rinni Buxoro shahri (62 281,0 ming kishi) egalladi. Shu bilan birga, eng yuqori ko‘rsatkich bilan G‘ijduvon (29 403,4 ming kishi) tumani, Buxoro (18 565,9 ming kishi) va Jondor (15 376,7 ming kishi) tumanlarida kuzatildi.

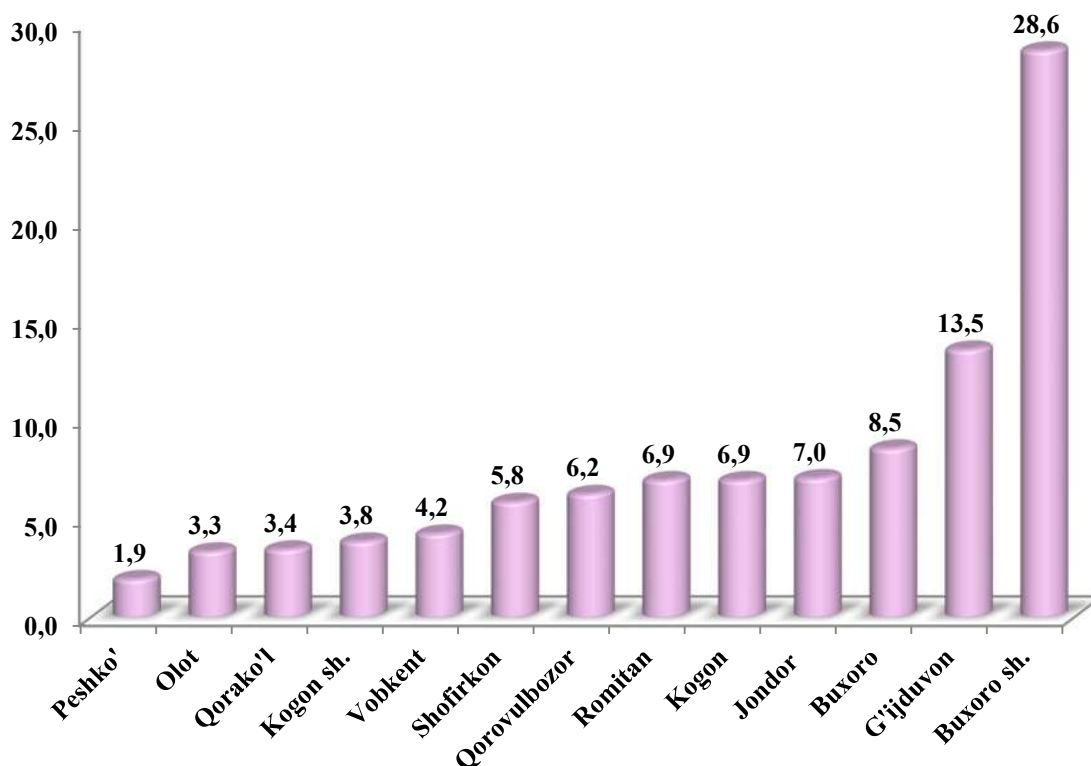
Hududlar kesimida yo‘lovchi tashish, *ming kishi*
(2024 yil yanvar–sentabr)

	<i>ming kishi</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan foizda</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, foizda</i>
Viloyat jami	218 377,3	102,2	100,0
Buxoro sh.	62 281,0	101,7	28,6
Kogon sh.	8 338,4	103,3	3,8
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	18 565,9	102,6	8,5
Vobkent	9 239,9	102,0	4,2
Jondor	15 376,7	102,1	7,0
Kogon	15 145,3	102,4	6,9
Olot	7 247,9	102,3	3,3
Peshko‘	3 865,0	102,8	1,9
Romitan	15 003,2	102,5	6,9

	<i>ming kishi</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan foizda</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, foizda</i>
Shofirkon	12 761,2	101,9	5,8
Qorako'l	7 527,4	102,4	3,4
Qorovulbozor	13 622,0	102,3	6,2
G'ijduvon	29 403,4	102,6	13,5

Transportda tashilgan yo'lovchilar soni bo'yicha eng kichik ko'rsatilgan quyidagi hududlar Peshko' (3 381,9 ming kishi), Qorako'l (6 917,7 ming kishi) tumanlari va Olot tumani (6 388,4 ming kishi) hissasiga to'g'ri keldi.

Tashilgan yo'lovchining umumiy hajmida hududlarning ulushi, foiz hisobida
(2024 yil yanvar-sentabr)

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Hududlar bo'yicha tashilgan yo'lovchining yuqori ulushi bo'yicha yetakchi o'rinni Buxoro (28,6 foiz) shahri egalladi. Shu bilan birga G'ijduvon (13,5 foiz), Buxoro (8,5 foiz) va Jondor (7,8 foiz) tumanlarida kuzatildi.

Viloyatning yo'lovchi aylanmasi hajmida yetakchi o'rinni Buxoro shahri (62 281,0 ming yo'lovchi-km) egalladi. Shu bilan birga eng yuqori ko'rsatkich bilan G'ijduvon (29 403,4 ming yo'lovchi-km), Kogon (15 145,3 ming yo'lovchi-km) va Buxoro (18 565,9 ming yo'lovchi-km) tumanlarida kuzatildi.

Hududlar kesimida yo'lovchi aylanmasi, ming yo'lovchi-km

	<i>ming yo'lovchi-km</i>	<i>2023 yil yanvar- sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, foizda</i>
Viloyat jami	7 591 869,4	102,2	100,0
Buxoro sh.	1 802 954,1	101,1	23,7
Kogon sh.	235 335,6	103,2	3,1
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	778 826,5	102,1	10,3
Vobkent	513 121,8	102,5	6,8
Jondor	549 450,8	102,3	7,2
Kogon	563 290,3	102,8	7,4
Olot	247 732,4	102,2	3,3
Peshko'	49 463,6	102,6	0,7
Romitan	540 820,6	103,0	7,1
Shofirkon	451 068,2	101,9	5,9
Qorako'l	286 948,0	103,6	3,8
Qorovulbozor	525 418,5	101,8	6,9
G'ijduvon	1 047 439,0	102,7	13,8

Yakka tartibdagi tadbirkorlarning avtomobil transportidagi yo‘lovchi aylanmasi 2023-yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan 102,0 foizga o‘tdi va 4 299,7 mln. yo‘lovchi-kmni tashkil etdi.

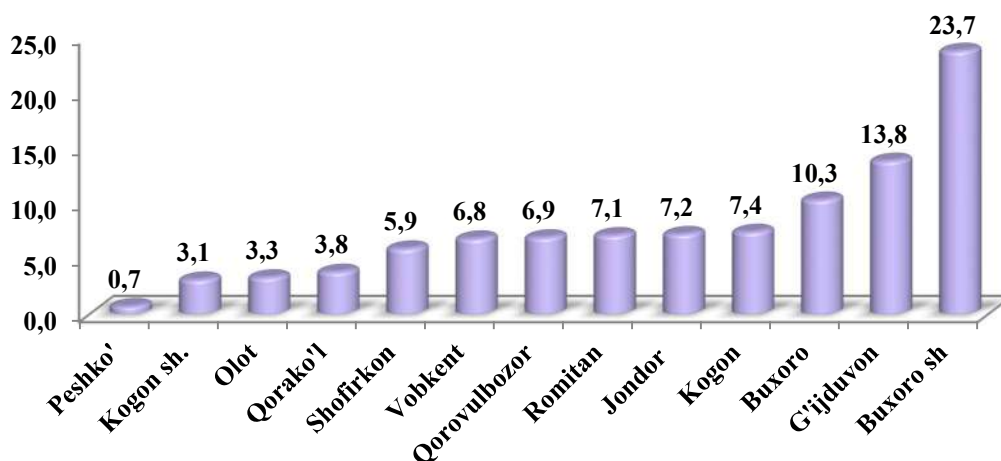
**Yakka tartibdagi tadbirkorlarning avtomobil transportidagi yuk aylanmasi,
mln. yo‘lovchi-km**

	<i>2024-yil yanvar-sentabr</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat jami	4 299,7	102,0
Buxoro sh.	894,9	100,6
Kogon sh.	142,1	102,3
<i>tumanlar</i>		
Buxoro	434,9	102,1
Vobkent	324,3	102,6
Jondor	331,9	102,2
Kogon	355,5	102,8
Olot	151,0	102,3
Peshko‘	25,9	102,5
Romitan	273,5	103,0
Shofirkon	278,7	101,7
Qorako‘l	179,3	103,7
Qorovulbozor	297,1	100,7
G‘ijduvon	610,6	102,7

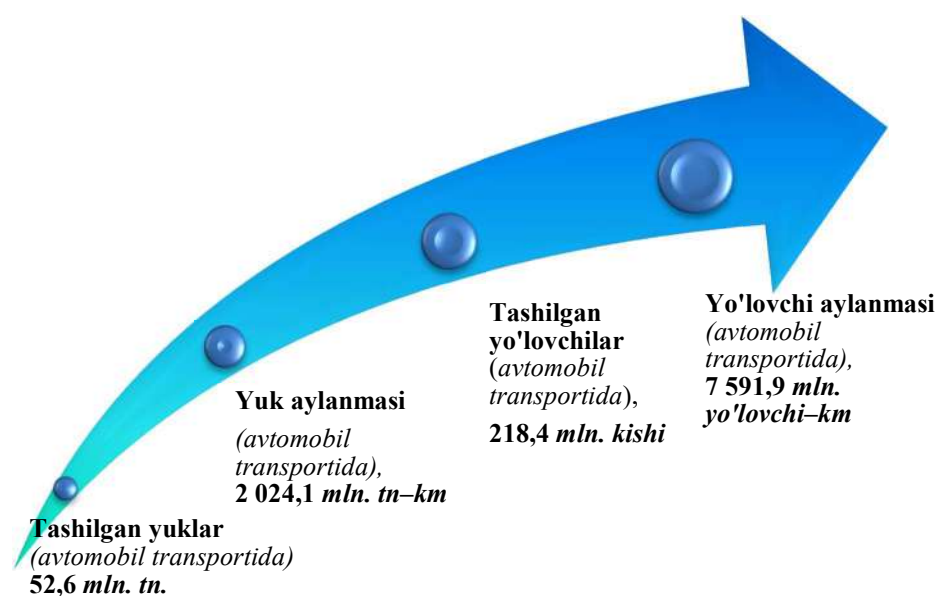
Ko'rsatilgan yo'lovchi aylanmasidagi eng kichik yo'lovchi-km quyidagi hududlar Peshko' (25,9 mln. yo'lovchi-km), Olot (151,0 mln. yo'lovchi-km) tumanlari va Kogon shahri (142,1 mln. yo'lovchi-km) hissasiga to'g'ri keldi.

**Yo'lovchi aylanmasining umumiy hajmida hududlarning ulushi,
foiz hisobida
(2024 yil yanvar-sentabr)**

Hududlar bo'yicha yo'lovchi aylanmasining yuqori ulushi bo'yicha yetakchi o'rinni Buxoro shahri (23,7 foiz) egalladi. Shu bilan birga G'ijduvon (13,8 foiz), Buxoro (10,3 foiz), Kogon (7,4 foiz) va Jondor (7,2 foiz) tumanlarida kuzatildi.

**Transport turlari bo'yicha yuk tashish, yuk aylanmasi,
yo'lovchi tashish va yo'lovchi aylanmasi
(2024 yil yanvar-sentabr)**

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Umumiy foydalanishdagi avtomobil transporti – aholini va iqtisodiyotni barcha tarmoqlarining yo'lovchilar, bagajlar va yuklar, shu jumladan, pochталarni avtomobillarda tashishga bo'lgan ehtiyojlarini tijorat asosida ta'minlovchi transport.

Avtotransport vositalari – yo'lovchilar, bagajlar, yuklar tashishga hamda maxsus ishlarni bajarishga mo'ljallangan avtomobillar, shatakchi-avtomobillar, tirkama va yarim tirkamalar.

Yo'lovchi avtomobili – o'zining tuzilishi va jihozlanishi jihatidan yo'lovchilar va bagajlarni tashishga mo'ljallangan, zarur qulaylik va xavfsizlik bilan ta'minlangan avtomobil.

Yuk avtomobili – yuklarni tashishga mo'ljallangan, qattiq ramali mexanik yo'l transporti vositasi; yuk avtotransporti vositalari foydalanish xarakteri va konstruktiv xususiyatlaridan kelib chiqqan holda umumiy va ixtisoslashtirilgan vositalarga bo'linadi.

Avtobus, mikroavtobus – yo'lovchilarni tashishga mo'ljallangan va haydovchi o'rnini hisobga olmaganda sakkiztadan ortiq o'tirish o'rindig'iga ega bo'lgan, qattiq ramali mexanik yo'l transporti vositasi.

Yengil avtomobil – haydovchi o'rnini hisobga olmaganda, sig'imi sakkiz kishigacha bo'lgan yo'lovchi avtomobili. Yengil avtomobillar soniga pochta tashishga mo'ljallangan, sanitariya va boshqa maxsus yengil avtomobillar qo'shilmaydi.

Tashilgan yuklar (yuk tashish hajmi) – yuk avtomobillarida, shu jumladan avtotirkamalarda, tashilgan yuklar miqdori har bir qatnov uchun yukning tara yoki konteynerlar og'irligini hisobga olgan holdagi haqiqiy og'irligi bo'yicha aniqlanadi (tonnada o'lchanadi). Tashilgan yuk hajmini avtomobilning texnik tavsifnomasida ko'rsatilgan yuk ko'tarish qobiliyati bo'yicha aniqlash, faqatgina tashilgan yukning haqiqiy og'irligi to'g'risidagi ma'lumotlar bo'lmagan hollardagina amalga oshirilishi mumkin.

Yuk aylanmasi – transportning yuk tashish bo'yicha ish hajmi. O'lchov birligi tonna-kilometr hisoblanadi. Transportning yuk aylanmasi tashilayotgan yukning har bir jo'natmasi og'irligini uni tashish masofasiga ko'paytmasining yig'indisi orqali aniqlanadi.

Tashilgan yo'lovchilar – ma'lum vaqt davomida avtomobil vositalarida turli qatnov turlari bo'yicha tashilgan yo'lovchilar soni (statistik kuzatuv birligi bo'lib yo'lovchiqatnovi hisoblanadi).

Yo'lovchi aylanmasi – transportning yo'lovchi tashish bo'yicha ish hajmi. O'lchov birligi yo'lovchi-kilometr hisoblanadi. Har bir tashish bo'yicha yo'lovchilar sonini tashish masofasiga ko'paytmasini yig'indisi orqali aniqlanadi. Qatnov turlari va boshqa belgilar bo'yicha alohida hisoblanadi.

VII. ISTE'MOL BOZORI

Chakana savdo aylanmasi – savdo sohasida yakuniy iste'mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko'p bo'lmagan miqdorlarda naqd pulga (bank kartalari orqali) sotishni nazarda tutuvchi faoliyat.

Yirik korxonalarining chakana savdo tovar aylanmasi 27,6 foizga ko'payib, 1 197,5 mlrd. so'mni va umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 8,8 foizni tashkil qildi.

Kichik korxonalar va mikrofirmalarning tovar aylanmasi 4,5 foizga o'sib, 3 718,1 mlrd. so'mga etdi, umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 27,3 foizni tashkil qildi.

Umumiy tovar aylanmasi hajmining 8 718,5 mlrd. so'm yakka tartibdagi tadbirkorlar va jismoniy shaxslarning hisobiga to'g'ri keldi 2023 yilning shu davriga nisbatan 7,6 foizga oshgan. Ushbu sektorning jami chakana savdo tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 63,9 foizga teng bo'ldi.

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi
(2024 yil yanvar–sentabr)

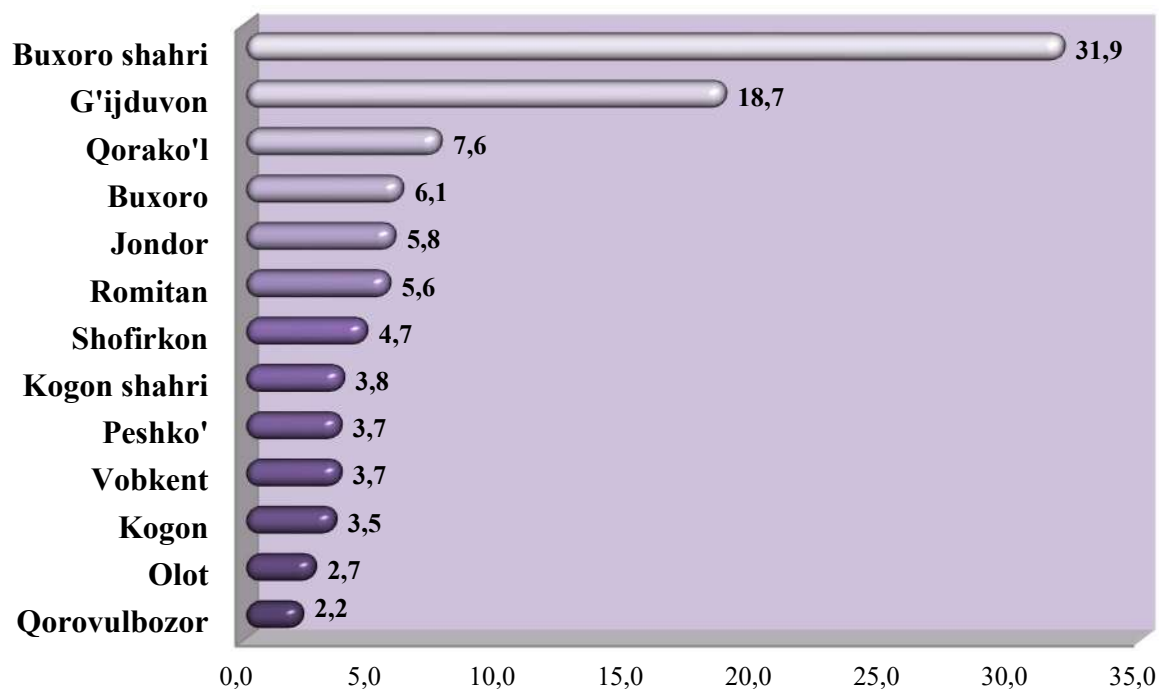

Chakana savdo - tovarlarni yetkazib berishda ishlab chiqaruvchilardan iste'molchilarga bo'lgan tovar harakati jarayonidagi xo'jalik aloqalarining so'nggi zanjiri bo'lib hisoblanadi. Chakana savdoda moddiy resurslar muomala jarayonidan jamoa, yakka xoldagi, shaxsiy iste'mol sohasiga o'tadi, ya'ni iste'molchilarning mulki bo'lib qoladi. Bu jarayon oldi-sotdi orqali amalga oshiriladi, chunki iste'molchilar o'zlariga zarur tovarlarni o'zlarining pul daraomadlariga almashishadi. Bunda ishlab chiqarish va muomala jarayonining yangi sikli uchun yangi imkoniyatlar navdo bo'ladi, chunki ushbu xolatda tovarlar nulga avlanadi.

Chakana savdo tovar aylanmasi umumiy hajmida eng katta ulush Buxoro shahri 31,9 foizni, G'ijduvon tumani 18,7 foizni, Qorako'l tumani 7,6 foizni, Buxoro tumani 6,1 foizni va Romitan tumani 5,6 foizni tashkil etgan bo'lsa, Olot tumani 2,7 foizni, Kogon tumani 3,5 foizni va Qorovulbozor tumani 2,2 foiz ulush bilan eng past ko'rsatkichni qayd etdi.

Hududlarning jami chakana tovar aylanmasidagi ulushi

2024 yil yanvar-sentabr, foiz hisobida

2024 yil yanvar-sentabr oylarida yirik korxonalarining chakana savdo tovar aylanmasi 27,6 foizga ko'paydi. O'z navbatida Buxoro shahri (148,3 foizni) va Buxoro (113,2 foizni) tumanlarida eng yuqori o'sish sur'atlari qayd etildi. Kogon shahri (65,6 foiz) va Romitan (82,3 foiz) tumanlarida past o'sish sur'atlari kuzatildi.

Yuqorida qayd etilgan tadbirkorlik subyektlari faoliyati natijasida, 2024-yilning yanvar-sentabr oylarida viloyatining chakana savdo tovar aylanmasi 14 359,3 mlrd. soʻmni tashkil etib, 2023- yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan 8,3 % ga yetdi.

Jumladan,yirik korxonalarining tovar aylanmasi 1 197,5 mlrd.soʻmni (oʻsish surʼati 127,6%),kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining tovar aylanmasi 12 985,1 mlrd. soʻmni (oʻsish surʼati 106,6 %), shundan uyushmagan savdo tovar aylanmasi 1 745,9 mlrd. soʻmni (oʻsish surʼati 116,1 %) tashkil etdi.

Chakana tovar aylanmasi hududlar kesimida
(avto savdosiz)

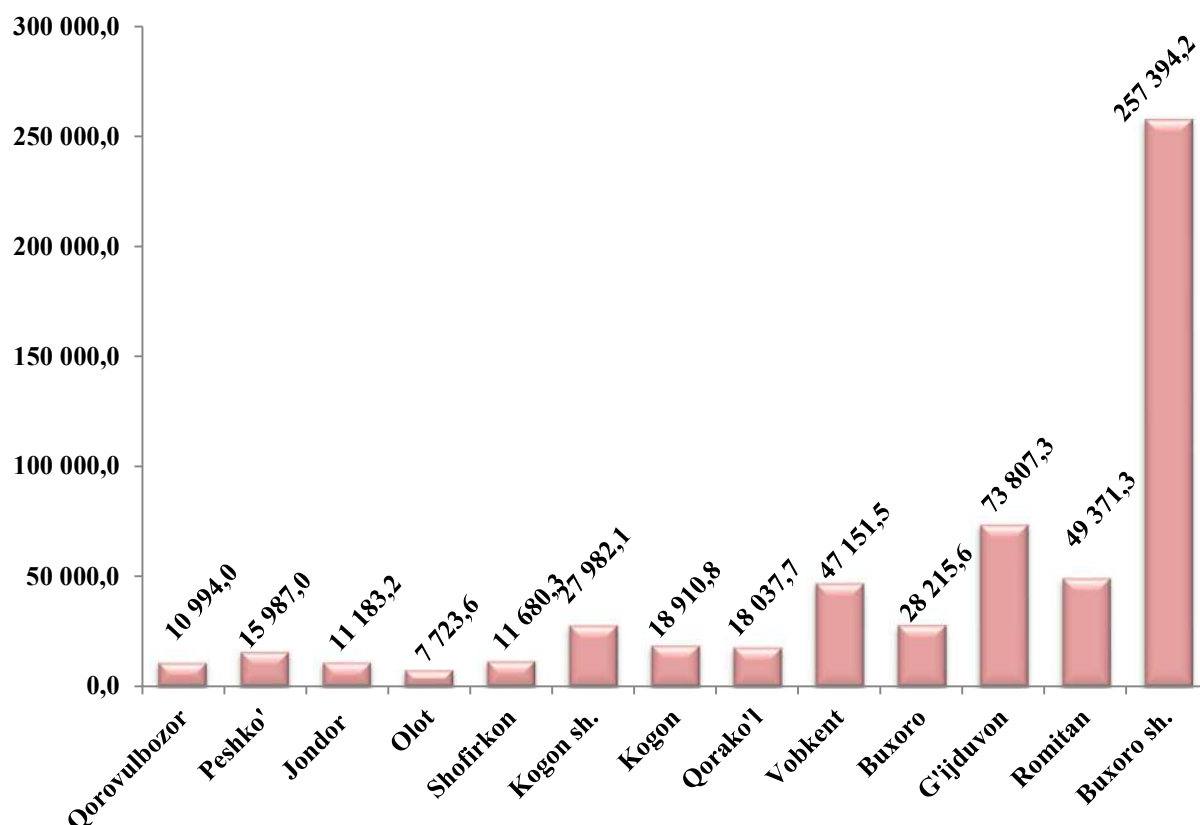
	<i>Jami</i>		<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mlrd. soʻm</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>ming soʻm</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat boʻyicha	14 359,3	108,3	6 983,4	106,5
Buxoro sh.	4 351,4	110,4	14 661,2	108,2
Kogon sh.	520,9	105,8	8 013,8	104,3
<i>tumanlar</i>				
Buxoro	832,9	112,5	4 637,5	110,3
Vobkent	501,0	109,7	3 349,2	107,6
Jondor	785,2	105,2	4 208,0	103,4
Kogon	482,2	108,1	5 660,1	105,9
Olot	363,8	107,9	3 468,0	106,4
Peshkoʻ	508,8	107,4	3 854,9	105,5
Romitan	761,0	107,0	5 003,2	105,4
Shofirkon	635,2	106,8	3 394,8	105,7
Qorakoʻl	1 041,7	105,4	6 031,6	104,0
Qorovulbozor	294,9	105,7	14 670,8	103,6
Gʻijduvon	2 555,2	106,8	7 874,4	105,0

Chakana savdo tovar aylanmasi (avto savdosiz) aholi jon boshiga 6,5 foizga ko'payib, 6 983,4 ming so'mni tashkil etdi (2023 yil yanvar-sentabr oylarida 6 177,5 ming so'mni tashkil qilgan edi). O'rtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko'rsatkichlarni Buxoro shahri (14 661,2 ming so'm), Qorovulbozor tumani (14 670,8 ming so'm) va G'ijduvon (7 874,4 ming so'm), eng past ko'rsatkichlarni esa Vobkent tumanida (3 349,2 ming so'm), Peshko' tumanida (3 854,9 ming so'm) va Shofirkon tumanida (3 394,8 ming so'm) qayd etdi.

UMUMIY OVQATLANISH KORXONALARI SAVDO AYLANMASI

2024- yil 1- oktabr holatiga umumiy ovqatlanish sohasida faoliyat yuritayotgan tijorat korxonalarini soni 1 850 tani tashkil etib, shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni 6 tani, kichik korxonalar va mikrofirmalar soni 1 844 tani tashkil qildi.

Umumiy ovqatlanish tovar aylanmasi, (mln.so'mda)

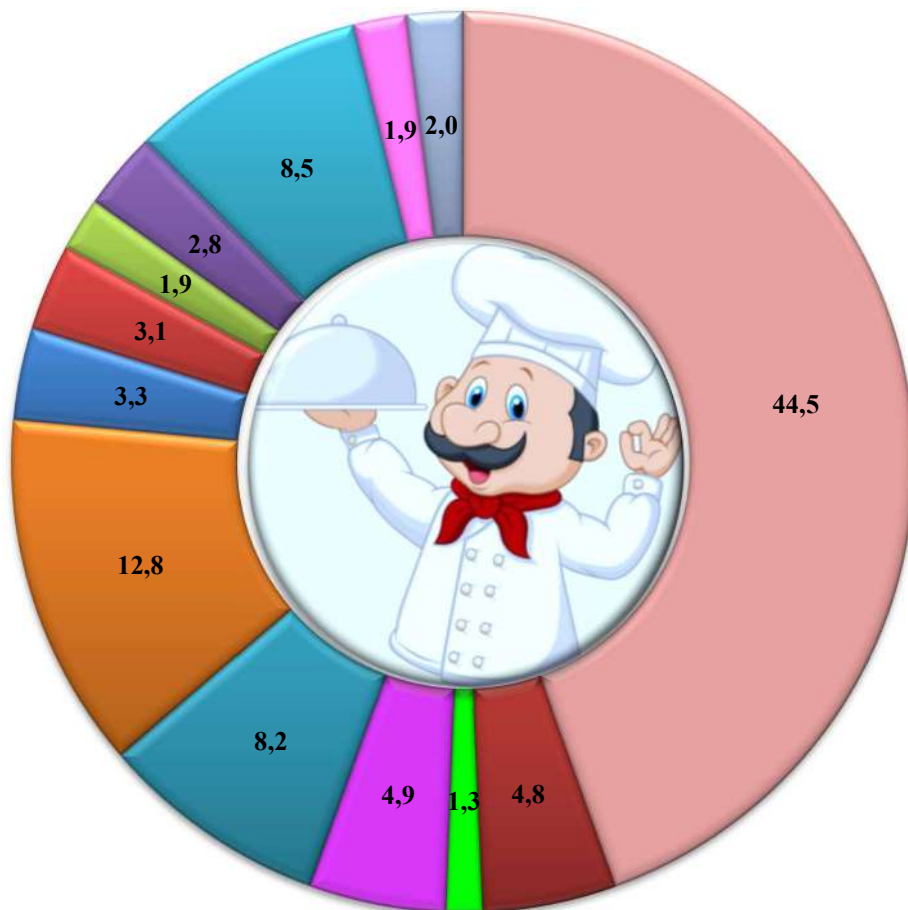

2024- yilning yanvar-sentabr oylarida ovqatlanish korxonalarining savdo aylanmasi 6 630,8 mlrd. soʻmga yetdi. 2023- yilning mos davriga nisbatan 13,1 % ga oshdi. Bunda savdo aylanmasining 88,0 % ulushi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari hissasiga toʻgʻri keldi.

	Jami mlrd. soʻm	2023- yil yanvar- sentabr oylariga nisbatan, foizda
Buxoro viloyati	6 630,8	113,1
Buxoro shahri	257,4	104,0
Kogon shahri	28,0	137,2
<i>tumanlar:</i>		
Buxoro	28,2	116,0
Vobkent	47,2	120,9
Jondor	11,2	93,3
Kogon	18,9	129,6
Olot	7,7	104,5
Peshkoʻ	16,0	86,5
Romitan	49,4	119,4
Shofirkon	11,7	91,4
Qorakoʻl	18,0	101,4
Qorovulbozor	11,0	92,5
Gʻijduvon	73,8	108,2

2024 yil yanvar-sentabr oylarida umumiy ovqatlanish savdo tovar aylanmasida eng yuqori oʻsish surʼatlari Kogon shahri (137,2 foizni), Kogon (129,6 foizni) va Vobkent (120,9 foizni) tumanlarida qayd etilgan boʻlsa, eng past oʻsish surʼatlari Peshkoʻ tumani (86,5 foiz) va Shofirkon (91,4 foiz) da kuzatildi.

Hududlarning umumiy ovqatlanishdagi ulushi, foizda

■ Buxoro sh.	■ Kogon sh.	■ Olot	■ Buxoro	■ Vobkent
■ G'ijduvon	■ Kogon	■ Qorako'l	■ Qorovulbozor	■ Peshko'
■ Romitan	■ Jondor	■ Shofirkon		

Ovqatlanish tashkilotlari tovar aylanmasi aholi jon boshiga 3 224,8 ming soʻmni tashkil etdi. Oʻrtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori koʻrsatkichlari Buxoro shahri (867,2 ming soʻm) va Qorovulbozor tumani (547,0 ming soʻm) kuzatildi.

ULGURJI SAVDO TOVAR AYLANMASI

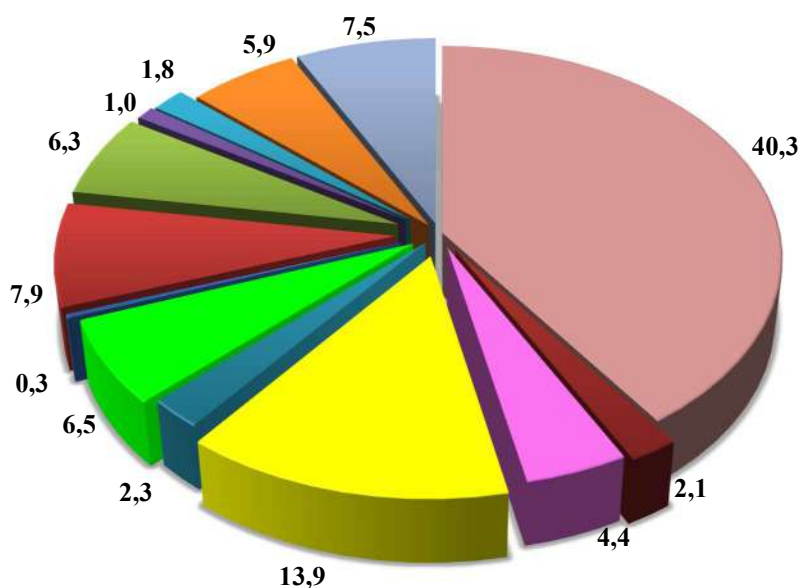
Ulgurji savdo tovar aylanmasi – qayta sotish maqsadida sotib olingan va tadbirkorlik faoliyatida foydalanish yoki o‘z foydalanishi (qayta ishlash) uchun uchinchi tomon tashkilotlari va yakka tartibdagi tadbirkorlarga o‘zgartirmagan holda jo‘natilgan tovarlarning ushbu tovarlar uchun haq to‘lanadigan yoki to‘lanmaganligidan qat’iy nazar qiymati.

2024 yil yanvar–sentabr oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi 11 600,7 mlrd. so‘mni yoki 2023 yilning shu davriga nisbatan 106,1 foizni tashkil qildi.

Umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasida yirik korxonalarining ulgurji savdo tovar aylanmasi 96,4 foizni tashkil qildi, hajmi 3 502,8 mlrd. so‘mni tashkil etganini ko‘rish mumkin.

Xususan, ulgurji savdo tovar aylanmasi hajimda katta ulushga ega bo‘lgan Buxoro shahri (40,3 foiz), Vobkent tumani (13,9 foiz), Peshko‘ tumanida (7,9 foiz) tashkil etgan bo‘lsa, Olot tumani (0,3 foiz), Shofirkon tumanida (1,0 foiz) va Qorako‘l tumani (1,8 foiz) ulush bilan eng past ko‘rsatkichni qayd etdi.

Buxoro viloyati hududlarining ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi, foizda

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Kichik korxonalar va mikrofirmalarning ulgurji savdo tovar aylanmasi 10,9 foizga oshib, 8 097,9 mlrd. soʻmga va umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 69,8 foizni tashkil qildi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi hududlar kesimida

	<i>mlrd. soʻm</i>	<i>Jamiga nisbatan, foizda</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat boʻyicha	11 600,7	100,0	106,1
Buxoro sh.	4 002,0	40,3	116,9
Kogon sh.	205,4	2,1	72,3
tumanlar			
Buxoro	436,6	4,4	103,7
Vobkent	1 376,4	13,9	132,5
Jondor	227,1	2,3	58,4
Kogon	647,3	6,5	93,9
Olot	25,4	0,3	117,1
Peshkoʻ	781,2	7,9	112,0
Romitan	622,3	6,3	97,7
Shofirkon	97,9	1,0	63,0
Qorakoʻl	175,5	1,8	78,1
Qorovulbozor	585,0	5,9	88,7
Gʻijduvon	748,2	7,5	96,3

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Chakana savdo – savdo sohasida yakuniy iste'mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko'p bo'lmagan miqdorlarda naqd pulga sotishni nazarda tutuvchi faoliyat, ya'ni tovarlarni foydalanish sohasidan shaxsiy yoki umumiy iste'mol sohasiga o'tgan vaqtdagi harakatining yakuniy bosqichini ifodalaydi.

Chakana tovar aylanmasi – tovarlarni sotish tarmoqlaridan qat'i nazar, aholiga iste'mol tovarlarini naqd hisob-kitob asosida yoki plastik kartochkalari, kredit kartochkalari, banklarning hisob cheklari orqali (bu ham naqd hisob-kitob asosida sotish kabi hisobga olinadi) sotilgan qiymati.

Umumiy ovqatlanish – yuridik shaxslar tomonidan pazandachilik mahsulotlarini tayyorlashga, sotishga va iste'molini tashkil qilishga ixtisoslashtirilgan faoliyatni amalga oshirish.

Umumovqatlanish aylanmasi – joyida aholiga iste'mol uchun, shuningdek, turli kontingentdagi aholini ovqatlanishini tashkil qilish uchun tashkilot va yakka tadbirkorlarga o'zi ishlab chiqargan kulinariya mahsulotlarini (taom, kulinariya mahsulotlari va yarimfabrikatlar), shuningdek, kulinariya ishlovisiz sotib olingan tovarlarni (unli, qandolatli va non mahsulotlari) sotishdan tushgan tushumni ifodalaydi.

Tovar zaxiralari – chakana savdo korxonalarini balansida turgan va kelgusida sotish uchun mo'ljallangan tovarlar qoldig'i.

Tovar aylanmasining tovar tuzilmasi – umumiy savdoda nisbiy ko'rsatkich – jamiga nisbatan foiz hisobidagi solishtirma og'irlik (ulush) yordamida aks etadigan, umumiy tovar aylanmasi hajmidagi alohida tovar va tovar guruhlari o'rtasidagi nisbat, ya'ni tovar aylanmasi tarkibi.

Ulgurji savdo – tijorat maqsadlarida yoki o'zining ishlab chiqarish-xo'jalik ehtiyojlariga foydalanish uchun, xarid qilingan tovarlarni naqd pulsiz hisob-kitoblar shakli bo'yicha sotish.

Iste'mol tovarlari – yakuniy iste'molga (oilaviy yoki shaxsiy) qaratilgan, bevosita inson ehtiyojini qondiradigan tovarlar va xizmatlar.

Texnik-ishlab chiqarishga mo'ljallangan mahsulotlar – ishlab chiqarish iste'moli uchun mo'ljallangan mahsulot: xomashyo, materiallar, yoqilg'i, butlovchi instrumentlar, mashinalar, ehtiyot qismlar, yarimfabrikatlar va boshqalarni o'z ichiga oladi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi – tuzilgan shartnomalar bo'yicha tijorat maqsadlarida (kelajakda qayta ishlash yoki sotish) yoki o'zining ishlab chiqarish ehtiyojlari uchun naqd pulsiz hisob-kitob shaklida tovarlar sotishdan tushumni ifodalaydi.

VIII. TASHQI IQTISODIY ALOQALAR

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi 2024 yilning yanvar-sentabr oylarida 965,8 mln.AQSH dollarini yoki o'tgan yilning shu davriga nisbatan 107,9 foizni, shu jumladan, eksport 222,6 mln.AQSH dollarini, o'tgan yilga nisbatan 99,4 foizni, import 743,2 mln.AQSH dollarini, o'tgan yilga nisbatan 110,8 foizni tashkil etdi.

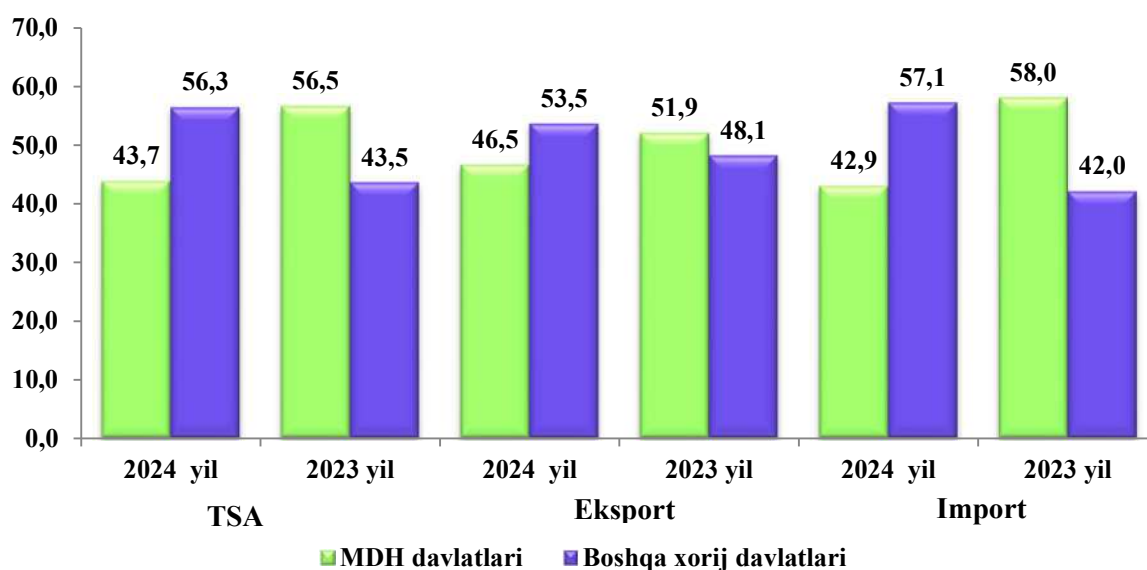
Tashqi savdo saldosi minus 520,7 mln. AQSH dollarni, shu jumladan MDH davlatlari bilan minus 215,4 mln.AQSH dollarni va boshqa davlatlar bilan minus 305,3 mln. AQSH dollarni tashkil etdi.

**2024 yil yanvar-sentabr oylarida MDH va boshqa davlatlar kesimida
viloyatning tashqi savdo aylanmasi (ming AQSH dollari)**

	yanvar-sentabr		2023 yil yanvar- sentabrga nisbatan, foizda
	2023 yil	2024 yil	
Tashqi savdo aylanmasi	894,7	965,8	107,9
MDH mamlakatlari	505,2	422,2	83,6
boshqa xorij mamlakatlari	389,4	543,6	139,6
Eksport	223,9	222,6	99,4
MDH mamlakatlari	116,2	103,4	89,0
boshqa xorij mamlakatlari	107,8	119,1	110,6
Import	670,7	743,2	110,8
MDH mamlakatlari	389,1	318,8	81,9
boshqa xorij mamlakatlari	281,6	424,4	150,7
Saldo	-446,8	-520,7	x
MDH mamlakatlari	-272,9	-215,4	x
boshqa xorij mamlakatlari	-173,9	-305,3	x

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo‘llab – quvvatlash, import o‘rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o‘zgarishga erishildi. Jumladan, xom-ashyo eksportidan, qo‘shilgan qiymati yuqori, hamda sarmoya talab tovarlar eksportiga yo‘naltirilgan tashqi savdo amalga oshirilmoqda.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida viloyat tashqi savdo aylanmasida MDH va boshqa davlatlarning ulushi

Viloyatimiz rezidentlari tomonidan amalga oshirilgan tashqi savdo operatsiyalarida asosiy ulushlarni Osiyo (64,2 foiz), Yevropa (35,0 foiz) davlatlari egallamoqda va ularning umumiy savdo aylanmasidagi ulushi 99,2 foizni tashkil etmoqda.

Buxoro viloyatining 2024 yil yanvar-sentabr oylarida tashqi savdo aylanmasidagi ulushining 43,7 foizi MDH davlatlariga to‘g‘ri keladi qolgan, 56,3 foizi boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keladi. Bu ko‘rsatkichlar 2023 yilda mos ravishda 56,5 foizi MDH davlatlariga to‘g‘ri kelgan bo‘lsa, qolgan 43,5 foizi boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keldi. Buxoro viloyatining MDH davlatlari bilan olib borilgan tashqi savdo aylanmasi 2024 yil yanvar-sentabr oylariga 422,2 mln. AQSH dollarni tashkil qilgan bo‘lsa, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 16,4 foizga kamayishi kuzatilgan. Shundan eksport 11,0 foizga kamaydi va import 18,1 foizga kamaygan.

Dunyodagi mamlakatlar orasida eksportda xamkor davlatlar Xitoy, Rossiya, Turkmaniston, Eron, Afg'oniston hisoblanib, ularning jami eksportdagi ulushi 67,7 foizni tashkil qiladi, importda esa xamkor davlatlar Xitoy, Rossiya, Turkmaniston, Eron, Afg'oniston davlatlari hisoblanadi va ularning ulushi 81,1 foizni tashkil qiladi.

MDH davlatlari orasida tashqi savdo aylanmasida asosiy xamkorlar Rossiya, Qozog'iston, Qirg'iziston, Tojikiston va Turkmaniston, davlatlari hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 96,9 foizni tashkil qildi. Boshqa davlatlar orasida esa Xitoy, Turkiya, Eron, Afg'oniston, Germaniya davlatlarining ulushi 88,2 foizni tashkil qildi.

Tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo'lgan davlatlar
(2024 yil yanvar–sentabr)

(mln. AQSH dollari)

	<i>Eksport</i>	<i>Import</i>	<i>Tovar aylanmasidagi ulushi, foizda</i>
Xitoy Xalq Respublikasi	17,4	271,0	29,9
Rossiya	65,9	204,1	28,0
Turkmaniston	6,5	65,3	7,4
Eron	2,9	61,9	6,7
Afg'oniston	58,0	0,4	6,0
Qozog'iston	10,8	34,6	4,7
Turkiya	11,8	29,3	4,3
Germaniya	3,9	22,8	2,8
Qirg'iziston	8,4	4,3	1,3
Tojikiston	6,4	2,7	0,9
Hindiston	6,2	2,8	0,9
Belorus	1,2	7,6	0,9
AQSH	5,7	0,9	0,7

Viloyatning 2024 yil yanvar-sentabr oylarida tashqi savdoda eng asosiy hamkor davlatlari Xitoy (29,9 foiz), Rossiya (28,0 foiz), Turkmaniston (7,4 foiz), Eron (6,7 foiz) hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi (72,0 foiz)ni tashkil qiladi.

MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi

(ming AQSH dollari)

	<i>Eksport</i>		<i>Import</i>	
	<i>yanvar-sentabr</i>		<i>yanvar-sentabr</i>	
	<i>2023 yil</i>	<i>2024 yil</i>	<i>2023 yil</i>	<i>2024 yil</i>
Jami	116 187,1	103 413,6	389 059,9	318 776,2

shu jumladan:

Rossiya	53 803,9	65 894,6	268 576,4	204 143,1
Turkmaniston	8 189,5	6 469,6	63 446,0	65 327,2
Qozog‘iston	15 189,4	10 755,3	41 293,5	34 553,4
Qirg‘iziston	14 070,1	8 443,6	3 379,6	4 246,8
Tojikiston	18 656,1	6 402,8	1 703,6	2 698,3
Belorisiya	89,4	1 152,1	8 459,3	7 598,8
Ozarbayjon	3 162,8	2 126,2	796,3	-
Ukraina	2 687,2	1 848,5	649,3	207,9
Armaniston	153,3	198,3	9,8	-
Moldova	185,4	122,6	746,0	0,6

Viloyatning eksport tarkibida barcha tovarlar va xizmatlar guruhlarini bo'yicha o'sishi kuzatilmoqda. Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari eksporti o'tgan yilning shu davriga nisbatan 55,9 foizga va sanoat tovarlari 3,9 foizga o'sgan.

Import tarkibining umumiy hajmidan 33,5 foizni mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar, 48,6 foizini mashinalar va transport asbob-uskunalar tashkil qiladi.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida eksport-import tarkibi

(mln. AQSH dollari)

	<i>2023 yil</i>	<i>2024 yil</i>	<i>2023 yil yanvar- sentabrga nisbatan, foizda</i>
Eksport tarkibi	223,9	222,6	99,4
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	17,6	15,9	90,7
Ichimliklar va tamaki	2,5	1,4	58,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	8,5	13,3	155,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	50,5	52,9	104,7
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	3,5	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	7,1	4,0	57,2
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat	105,4	103,9	35,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	3,8	2,3	61,0
Turli xil tayyor buyumlar	13,0	11,1	84,9

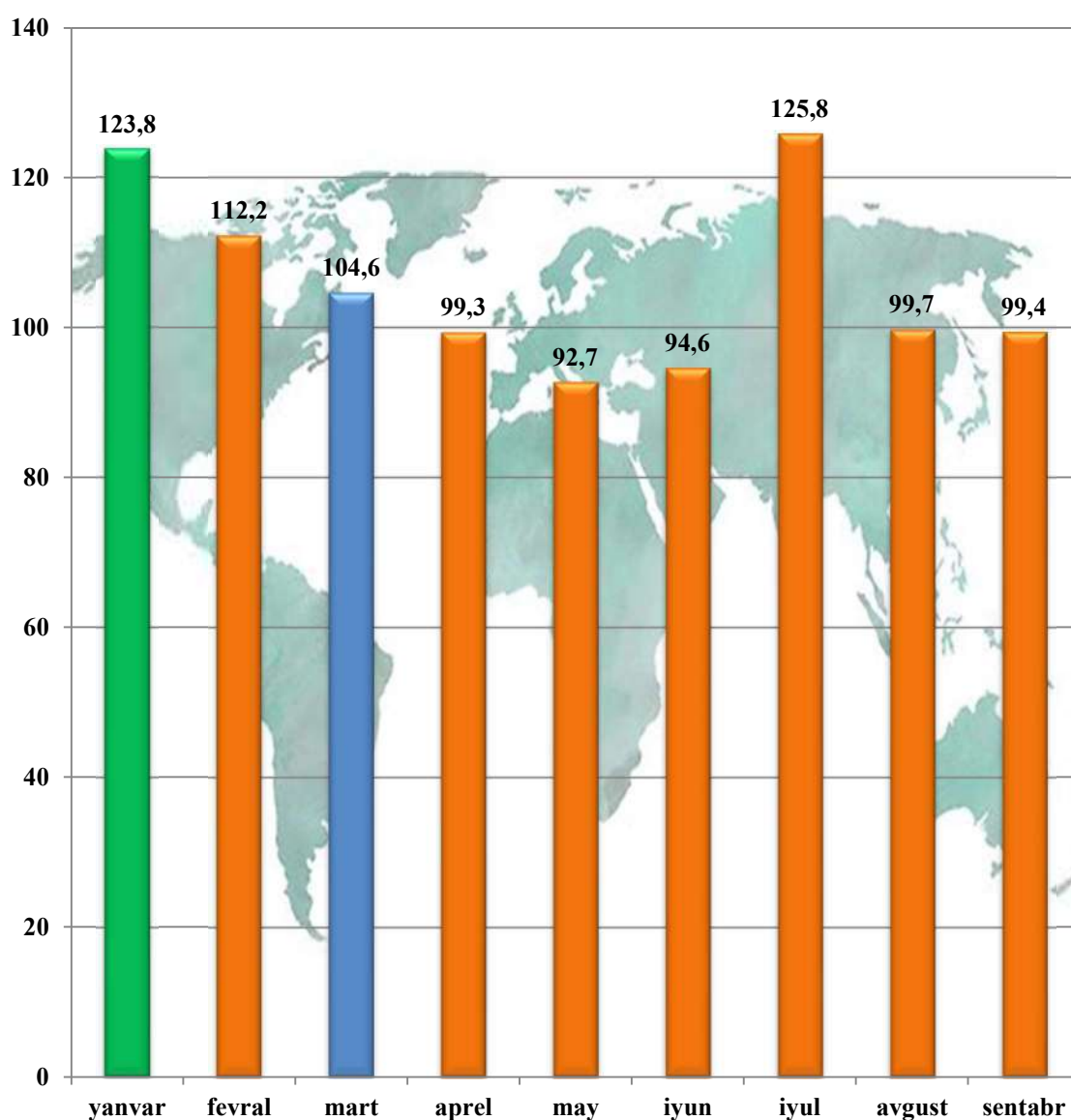

	<i>2023 yil</i>	<i>2024 yil</i>	<i>2023 yil yanvar- sentabrga nisbatan, foizda</i>
Xizmatlar	15,5	14,1	91,3
Import tarkibi	670,7	743,2	110,8
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	18,2	14,5	79,5
Ichimliklar va tamaki	0,1	0,7	9,2 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	20,4	14,5	71,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	308,3	249,0	80,8
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,8	1,1	133,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	70,8	54,5	77,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat	44,1	38,4	87,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	196,9	360,8	183,2
Turli xil tayyor buyumlar	11,1	9,3	83,8
Xizmatlar	-	0,5	-

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2024 yil yanvar-sentabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 43,7 foizni tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 83,6 foizni tashkil qiladi.

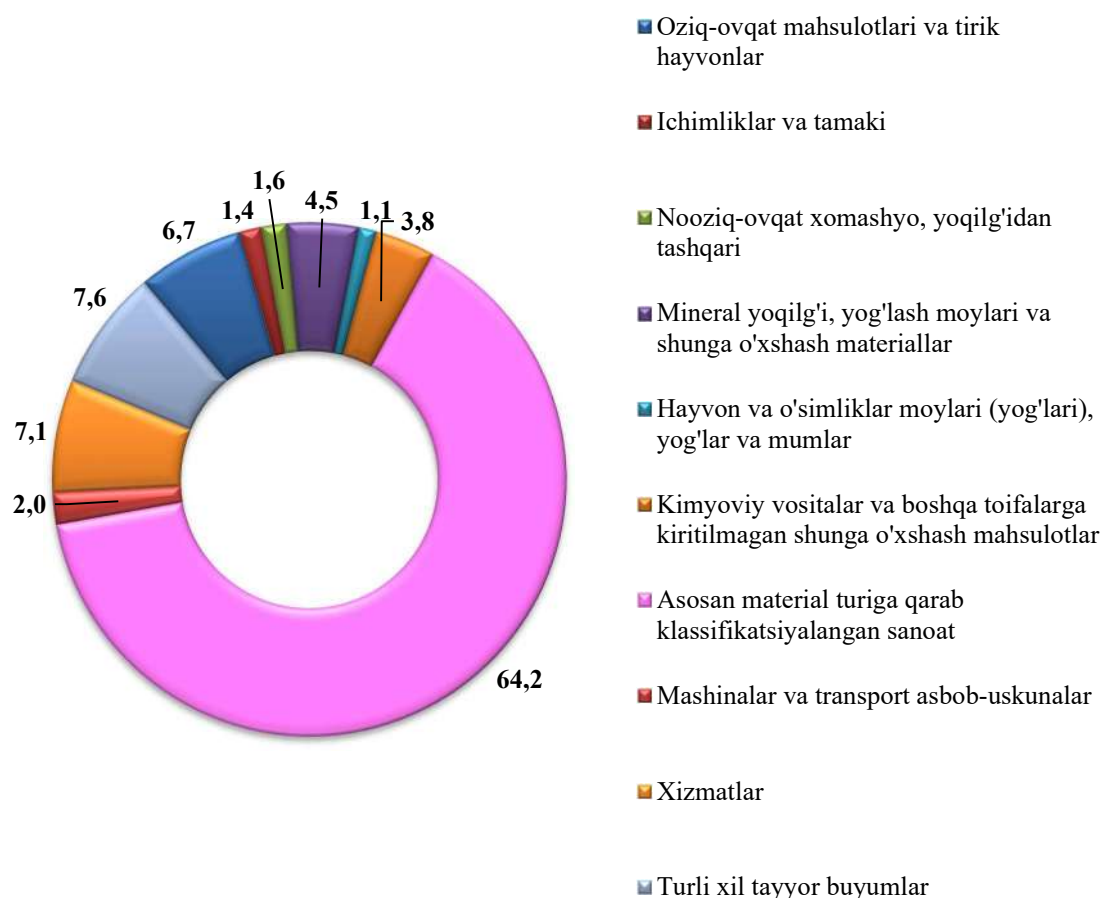
Boshqa xorijiy davlatlarning viloyatimiz tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2024 yil yanvar- sentabr oylarida 56,3 foizni tashkil qilgan bo'lsa, o'tgan yilning ushbu davrida esa tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 43,5 foizga etdi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan 39,6 foizga ko'paydi.

Tovar va xizmatlar eksportining o'sish sur'atlari dinamikasi
(2024 yil; o'tgan yilga nisbatan, foiz)

2024 yil yanvar-sentabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida o'tgan yilning shu davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida MDH amalga oshirilgan eksport tarkibi
(jamiga nisbatan foizda)

Xizmatlar eksporti hajmi 14,1 mln.AQSH dollarini yoki eksport hajmining 6,4 foizni tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 91,3 foizni tashkil qildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari, turizm xizmatlari, telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari hamda moliyaviy xizmatlar hissasiga to'g'ri keladi.

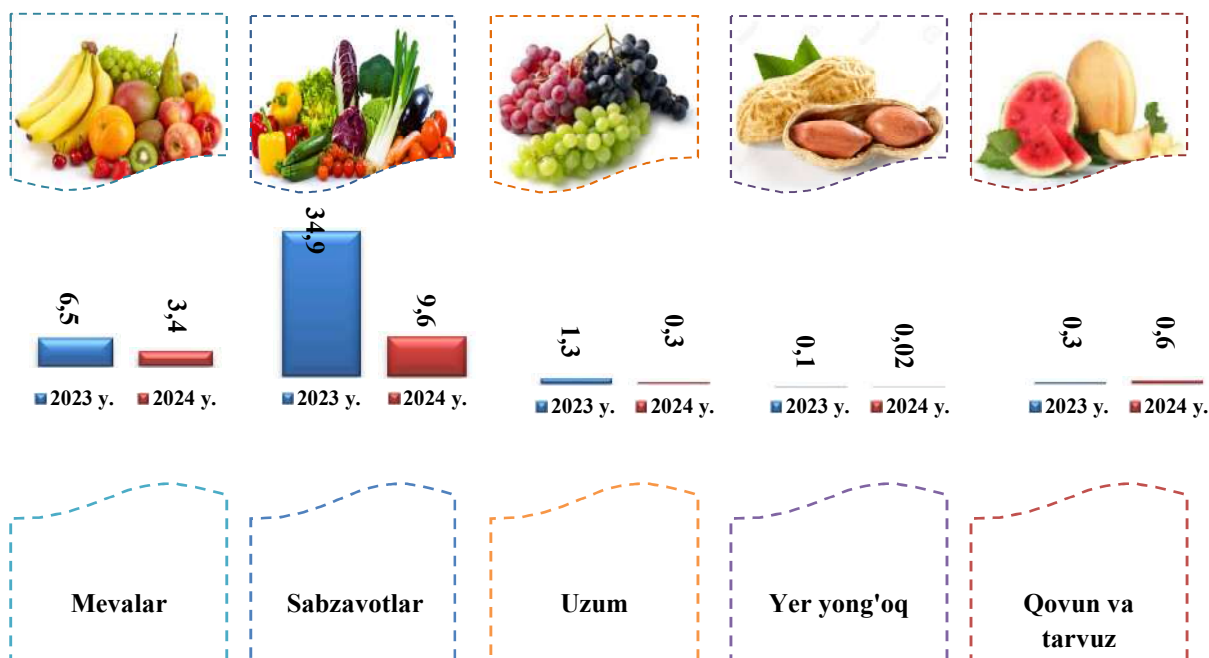
Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

2024 yil yanvar-sentabr oylarida jami 13,0 ming tonnadan ziyod meva-sabzavot mahsulotlari 8,1 mln.AQSH dollariga eksport qilindi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 62,2 foiz) tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 2024 yil yanvar-sentabr oylarida 9,6 ming tonna sabzavotlar 4,8 mln.AQSH dollariga eksport qilingan.

Shuningdek, 3,4 ming tonna meva va rezavorlar 3,3 mln.AQSH dollariga eksport qilingan bo'lib, eksport hajmi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 0,02 mln.AQSH dollariga kamaygan.

Shuni aytib o'tish joizki, mamlakatimizda eksport salohiyatini kengaytirish, yangi bozorlarni o'zlashtirish natijasida meva-sabzavot mahsulotlari, uzum, poliz, dukkakli ekinlar, shuningdek, quritilgan sabzavot va mevalarni eksport qilish hajmi oshib bormoqda. Jumladan, 2024 yilning yanvar-sentabr oylarida meva-rezavorlar hamda sabzavotlar eksport hajmi 8,1 mln.AQSH dollariga yetdi (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 37,8 foizga kamaydi).

Meva-sabzavot mahsulotlarining tarkibi yanvar-sentabr oylari (ming t.)

**Viloyatda etishtirilgan meva va sabzavot mahsulotlarining asosiy bozorlari eksport
geografiyasi**

<i>Davlat nomi</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabr</i>			<i>2024 yil yanvar- sentabr</i>		
	<i>ming tonna</i>	<i>mln. AQSH dollari</i>	<i>ulushi, foiz</i>	<i>ming tonna</i>	<i>mln. AQSH dollari</i>	<i>ulushi, foiz</i>
Qozog‘iston	37,8	9,1	70,0	9,3	4,5	55,6
Rossiya	0,8	1,1	8,5	0,9	1,2	14,8
Boshqa davlatlar	2,9	2,8	21,5	2,8	2,4	29,6

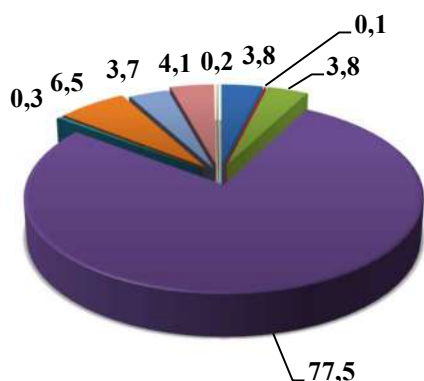
2024 yil yanvar-sentabr oylarida import hajmi 743,2 mln.AQSH dollariga (o‘shish sur‘ati 110,8 foiz) teng bo‘ldi. Import tarkibida eng katta ulush mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar (33,5 foiz) va Mashinalar va transport asbob-uskunalar (48,6 foiz) guruhlarini hisobiga to‘g‘ri keladi.

Import tarkibi
(2024 yil yanvar-sentabr)

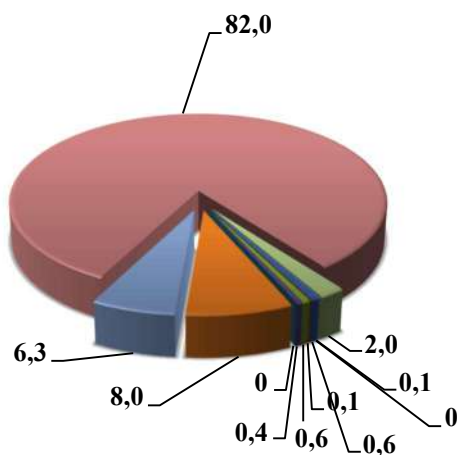
	<i>mln.AQSH doll.</i>	<i>2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>Jamiga nisbatan, foizda</i>
Import	743,2	110,8	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	14,5	79,5	1,9
Ichimliklar va tamaki	0,7	9,2 m.	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	14,5	71,1	2,0
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	249,0	80,8	33,5
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	1,1	133,2	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	54,5	77,0	7,3
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat	38,4	87,0	5,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	360,8	183,2	48,6
Turli xil tayyor buyumlar	9,3	83,8	1,3
Xizmatlar	0,5	-	0,1

**2024 yil yanvar-sentabr oylarida MDH va boshqa xorij davlatlari bilan
amalga oshirilgan import tarkibi, (foizda)**

MDH davlatlari

Boshqa xorij davlatlari

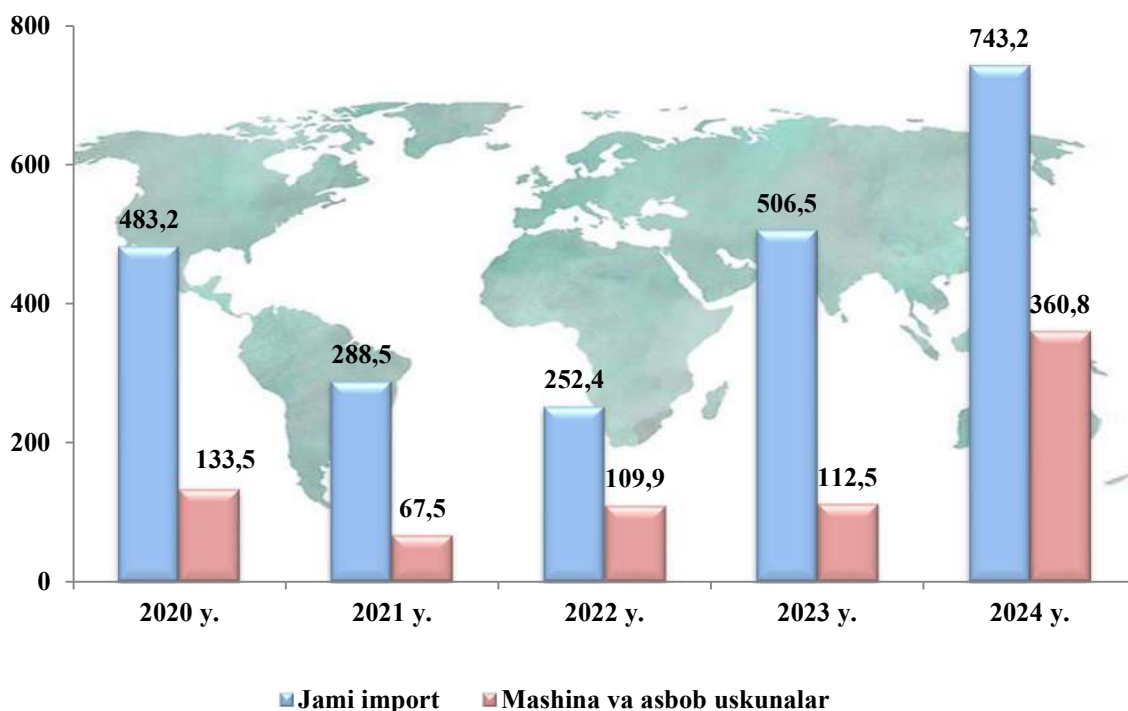
- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar
- Ichimliklar va tamaki
- Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari
- Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar
- Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar
- Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar
- Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat
- Mashinalar va transport asbob-uskunalar
- Turli xil tayyor buyumlar
- Xizmatlar
- Boshqalar

MDH va boshqa davlatlar bilan amalga oshirilgan import tarkibi
(2024 yil yanvar-sentabr)

	<i>MDH davlatlari</i>		<i>Boshqa davlatlar</i>	
	<i>mln AQSH doll.</i>	<i>Jamiga nisbatan, foizda</i>	<i>mln AQSH doll.</i>	<i>Jamiga nisbatan, foizda</i>
Import	318,8	100,0	424,4	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	12,1	3,8	2,4	0,6
Ichimliklar va tamaki	0,2	0,1	0,4	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	12,0	3,8	2,5	0,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	247,1	77,5	1,8	0,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1,1	0,3	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	20,7	6,5	33,9	8,0
Sanoat tovarlar	11,8	3,7	26,6	6,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	13,0	4,1	347,9	82,0
Turli xil tayyor buyumlar	0,7	0,2	8,6	2,0
Xizmatlar	0,2	-	0,3	0,1

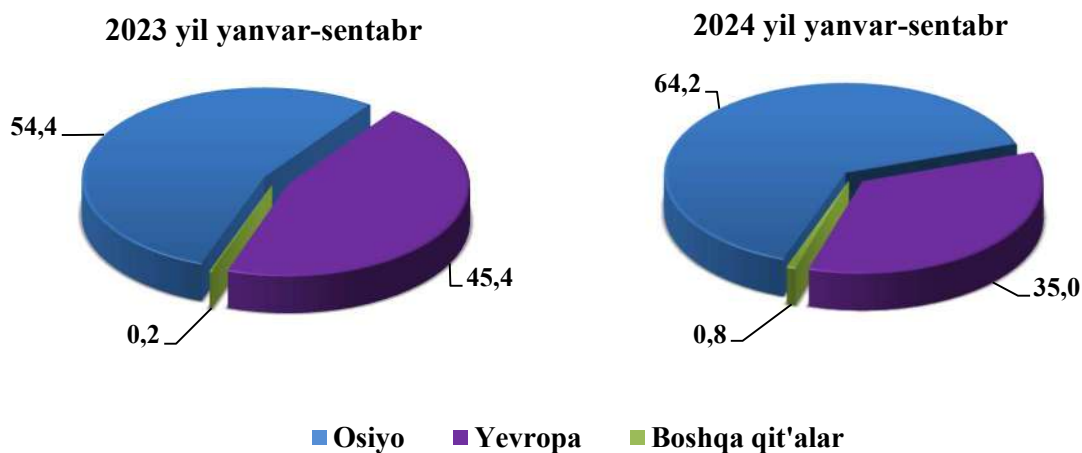
2024 yil yanvar-sentabr oylarida viloyatimizga 64 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 7 ta eng yirik bo'lgan Xitoy, Rossiya Federatsiyasi, Turkmaniston, Eron, Turkiya, Qozog'iston va Germaniya hamkor davlatlaridan jami import hajmi 689,1 mln.AQSH dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 92,7 foizni tashkil qiladi.

Mashina va uskunalar importi dinamikasi
(yanvar-sentabr oylari; mln.AQSH dollari)

Mashina va asbob uskunalar importining ortib borishi to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarning o'zlashtirilishi, ishlab chiqarish quvvatlarini tashkil qilinishi va modernizatsiya qilinishida o'z aksini topadi.

Tashqi savdo aylanmasining qit'alar bo'yicha tarkibi
(umumiy hajmga nisbatan, foiz hisobida)

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Tovar – har qanday ko'chma mulk, shu jumladan valyuta va valyuta qimmatliklari, elektr, issiqlik va boshqa energiya turlari, transport vositalari (yo'lovchilar va tovarlar tashish uchun ishlatiladigan transport vositalari, shu jumladan konteynerlar va boshqa transport uskunalari bundan mustasno), intellektual mulk ob'ektlari.

Tovarlar eksporti – agar qonunchilikda boshqa tartib ko'zda tutilmagan bo'lsa, tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib kirish majburiyatisiz olib chiqish.

Reeksport – xorijiy tovarlar bojxona hududidan olib chiqiladigan bojxona rejimi.

Tovarlar importi – tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib chiqish majburiyatisiz olib kirish.

Reimport – bojxona hududidan eksport rejimida olib chiqilgan O'zbekiston Respublikasi tovarlari O'zbekiston Respublikasining Bojxona kodeksida ko'rsatilgan muddatda (olib chiqilgan paytdan boshlab o'n yil ichida) qaytarib olib kiriladigan rejim.

Tashqi savdo aylanmasi – mamlakatning muayyan davrdagi eksport va import qiymatlari summasi.

Tovarlar kelib chiqqan mamlakat – tovar to'liq ishlab chiqarilgan yoki etarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat (tovar etarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat “Bojxona tarifi to'g'risida”gi O'zbekiston Respublikasi qonunining 26 - moddasiga asosan aniqlanadi).

Tovarlarning belgilangan manzili – yuklab jo'natish paytida tovar etkazib berilishi belgilangan mamlakat sifatida ma'lum bo'lgan mamlakat.

Tovarlarning statistik qiymati – shartnoma valyutasidan qat'iy nazar yagona bazisga keltirilgan shartnoma bo'yicha tovarlar qiymati.

SIF (qiymat, sug'urtalash, fraxt) – tovarlarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug'urtalash hamda import qiluvchi mamlakat portigacha etkazib berish xarajatlari kiritiladi.

SIP (fraxtG'tashish va sug'urtalash) – tovarlarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug'urtalash hamda import qiluvchi mamlakatning chegarasidagi belgilangan joygacha etkazib berish xarajatlari kiritiladi.

FOB (bortda erkin) – tovarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni kema bortigacha etkazib berish va yuklash xarajatlari kiritiladi.

DAF (chegaragacha etkazib berish) – tovarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni belgilangan joygacha yoki eksport qiluvchi mamlakat chegarasidagi joygacha yoxud qo'shni mamlakat chegarasigacha etkazib berish xarajatlari kiritiladi.

Xizmatlar (ishlar) eksporti — O'zbekiston Respublikasining rezidentlari tomonidan norezidentlarga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat'i nazar, ko'rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

IX. KICHIK TADBIRKORLIK

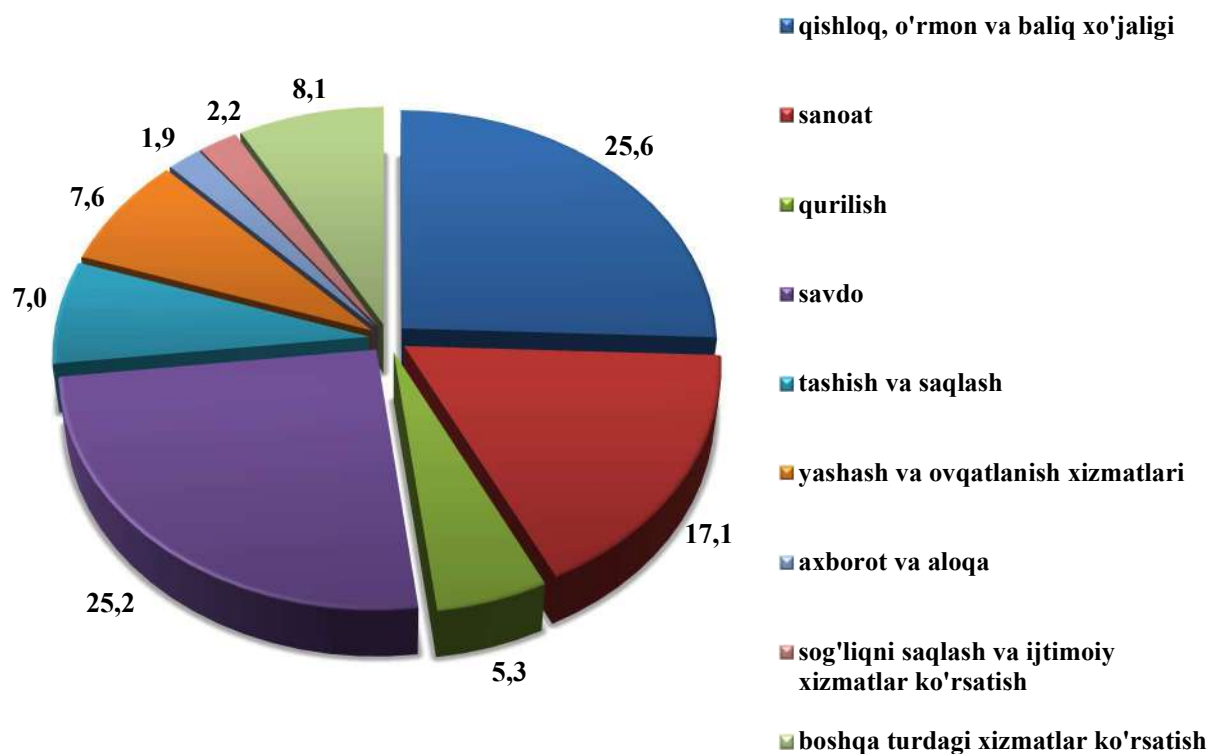
2024 yil 1 oktabr holatiga ro'yxatga olingan jami kichik tadbirkorlik (biznes) sub'ektlari (dehqon va fermer xo'jaliklarisiz) ning soni 37 362 tani tashkil qildi, bu o'tgan yilning shu davriga nisbatan 5,9 foizga o'sgan.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida 4 134 ta kichik korxonalar va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) tashkil qilindi, bu o'tgan yilning shu davriga nisbatan 90,8 foizni tashkil etdi.

Eng ko'p kichik korxonalar va mikrofirmalar savdo (25,2 foiz), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi (25,6 foiz), sanoat (17,1 foiz), yashash va ovqatlanish (7,6 foiz) va qurilish (5,3 foiz) boshqa tarmoqlarda tashkil etilgan.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yangi tashkil etilgan kichik korxonalar va mikrofirmalarning ulushi

(foizda)

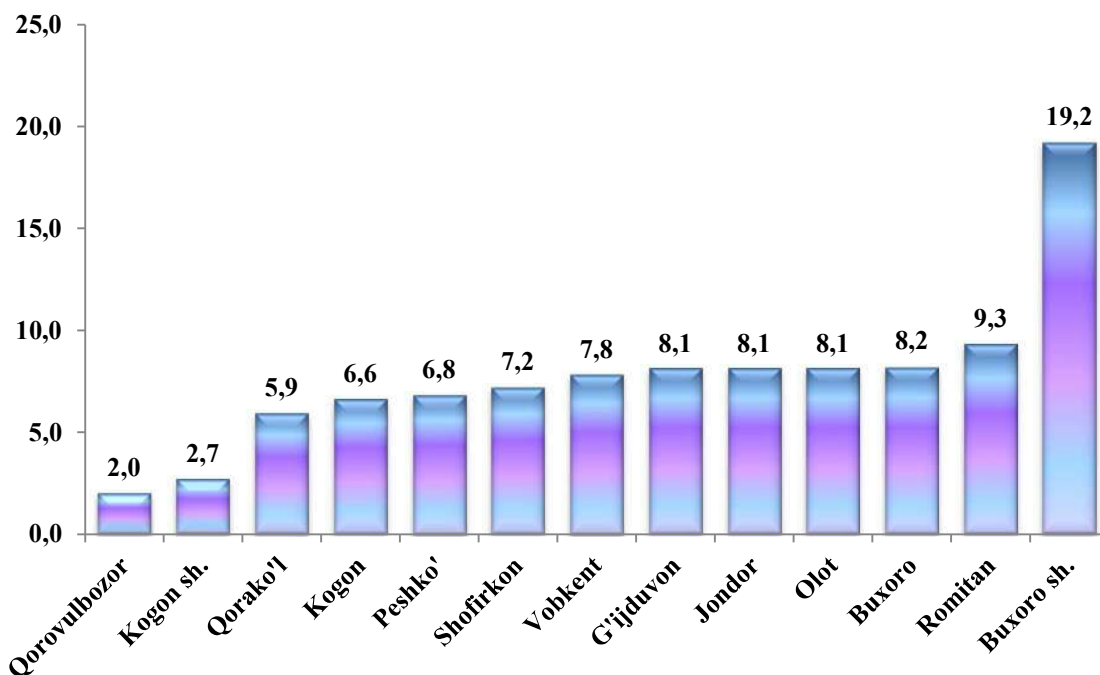

**Hududlar bo'yicha yangi tashkil topgan kichik korxonalar
va mikrofirmalar, birlikda**

	<i>yanvar-sentabr 2023 yil</i>	<i>yanvar-sentabr 2024 yil</i>
Buxoro viloyati	4 551	4 134
Buxoro sh.	884	796
Kogon sh.	213	113
<i>tumanlar</i>		
Buxoro	243	338
Vobkent	359	322
Jondor	347	333
Kogon	366	274
Olot	210	333
Peshko'	286	281
Romitan	453	384
Shofirkon	234	297
Qorako'l	423	246
Qorovulbozor	106	83
G'ijduvon	427	334

2024 yil yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil topgan kichik korxonalar va mikrofirmalar hududlar bo'yicha eng ko'p Buxoro shahri (796 ta), G'ijduvon (334 ta), hamda Romitan (384 ta), Buxoro (338 ta), Jondor (333 ta), tumanlarida tashkil etildi. Kogon, Jondor, Vobkent tumanlarida bu ko'rsatkich o'rta darajani tashkil etgan. Eng past ko'rsatkichni Qorovulbozor (83 ta) tumanida tashkil etilgan.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil topgan kichik korxonalar va mikrofirmalarning hududlar bo'yicha ulushi, foiz hisobida

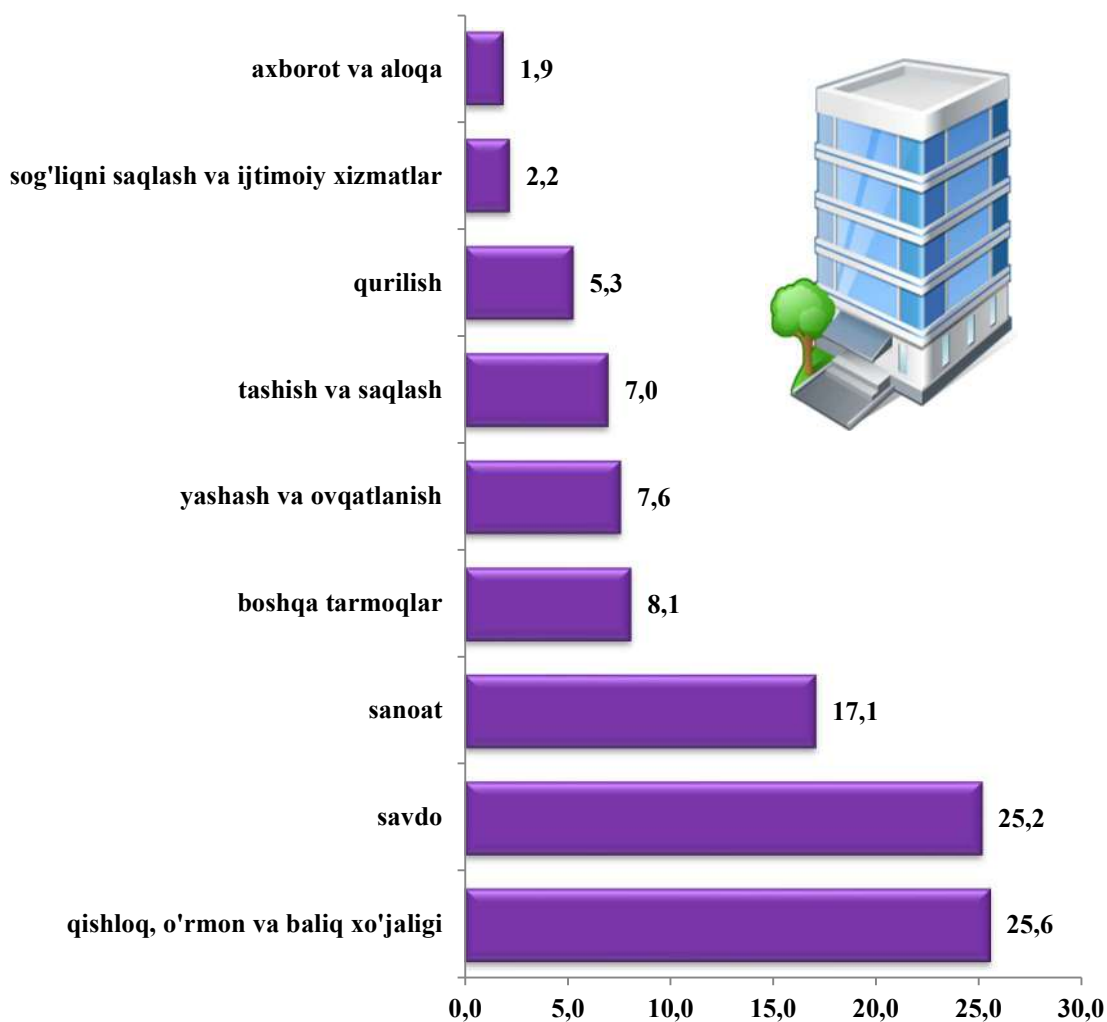
2024 yil yanvar-sentabr holatiga hududlar bo'yicha yangi tashkil topgan kichik korxonalar va mikrofirmalarning jami miqdoridan eng ko'p ulush Buxoro shahriga 19,2 foiz, Qorako'l tumani 5,9 foiz, Romitan tumani 9,3 foiz, Kogon tumani 6,6 foiz, Jondor tumani 8,1 foiz, G'ijduvon tumani 8,1 foiz, Vobkent tumani 7,8 foiz, Kogon shahri 2,7 foiz, eng past ko'rsatkich Qorovulbozor tumanida 2,0 foizni tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yangi tashkil topgan kichik korxonalar va mikrofirmalar, birlikda

	<i>yanvar-sentabr 2023 yil</i>	<i>yanvar-sentabr 2024 yil</i>
Jami	4 551	4 134
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	553	1 057
Sanoat	660	707
Qurilish	255	218
Savdo	1 604	1 043
Tashish va saqlash	623	291

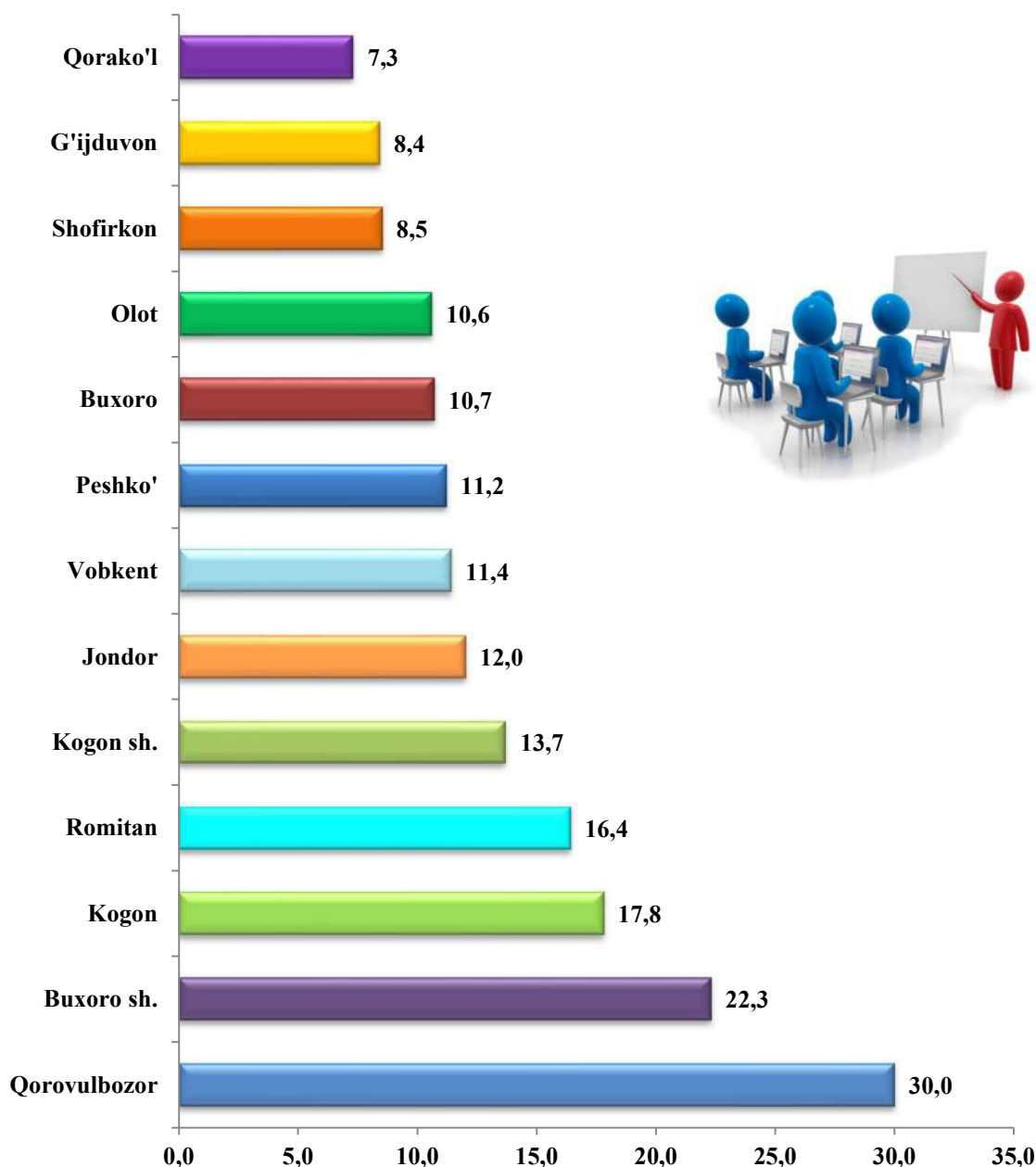
	<i>yanvar-sentabr 2023 yil</i>	<i>yanvar- sentabr 2024 yil</i>
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	296	313
Axborot va aloqa	109	78
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	69	91
Boshqa turdagi xizmatlar	382	336

Yangi tashkil topgan kichik korxonalar va mikrofirmalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ulushi, foiz hisobida

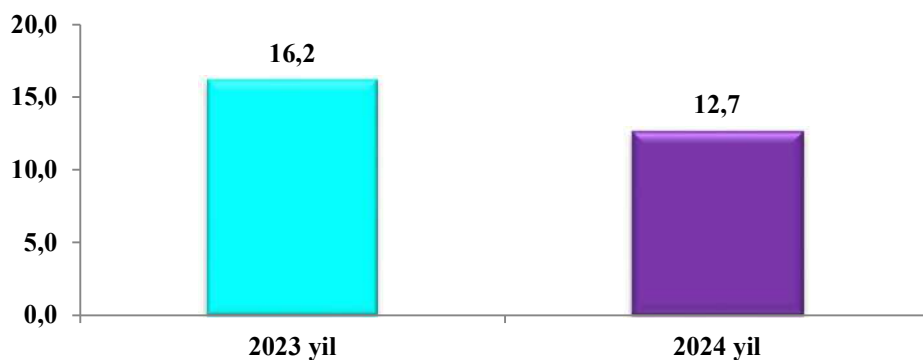
2024 yil 1 oktabr holatida kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni (har 1000 aholiga, birlikda) hududlar bo'yicha eng ko'p ko'rsatkich Qorovulbozor tumanida 30,0 birlikda, Buxoro shahrida 22,3 birlikda, Kogon tumanida 17,8 birlikda, Romitan tumanida 16,4 birlikda, Buxoro tumanida 10,7 birlikda va Peshko' tumanida 11,2 birlikda bo'lib, o'rtacha ko'rsatkich 13,7 -10,6 birlik oralig'ida Jondor, Kogon shahar, Shofirkon va Olot tumanlarida aniqlandi. Qorako'l tumanida 7,3 birlikda ushbu ko'rsatkich past bo'lib qolmoqda.

2024 yil 1 oktabr holatida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni
(har 1000 aholiga, birlikda)

Agar, 2023 yil yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni (har 1000 aholiga, birlikda) 16,2 birlikni tashkil etgan bo'lsa, 2024 yil yanvar-sentabr oylarida bu ko'rsatkich 12,7 birlikka etdi va 2023 yilning shu davriga nisbatan 3,5 birlik past.

Yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni
(har 1000 aholiga, birlikda;)

2024 yil yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlik (biznes) sub'ektlari tomonidan:

-sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi 11 984,8 mlrd. so'mni (jami sanoat ishlab chiqarishining 42,0 foizi) yoki 2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan fizik hajm indeksi 129,1 foizni tashkil qildi;

- 28 458,2 mlrd. so'mlik qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaliklarining ishlab chiqarilgan (ko'rsatilgan xizmatlar) tashkil qilib, o'sish sur'ati 101,8 foizni (qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaliklari yalpi mahsulotining 98,4 foizi) tashkil qildi;

- 19 948,1 mlrd. so'mlik investitsiyalar (umumiy investitsiyalar hajmining 56,4 foizi) o'zlashtirildi va 2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan o'sish sur'ati 126,5 foizini tashkil qildi;

- 10 066,5 mlrd. so'mlik qurilish ishlari (qurilish ishlari umumiy hajmining 86,5 foizi) bajarildi va 2023 yil yanvar- sentabrga nisbatan o'sish sur'ati 107,1 foizni tashkil qildi;

-avtomobil transporti yuk aylanmasining 106,9 foizni (viloyat jami avtomobil transporti yuk aylanmasining 77,7 foizi), yo'lovchi aylanmasining esa 102,1 foizni (umumiy yo'lovchi aylanmasining 98,0 foizi) tashkil qildi;

- 16 104,5 mlrd. so'mlik xizmatlar ko'rsatilib (jami xizmatlar hajmining 67,7 foizi) 2023 yil yanvar-sentabrga nisbatan o'sish sur'ati 112,9 foizini tashkil qildi;

- chakana tovar aylanmasi umumiy hajmining 90,4 foizi yoki 12 985,1 mlrd. soʻmi (oʻsish surʼati 106,6 foizni tashkil qildi) shakllantirildi.

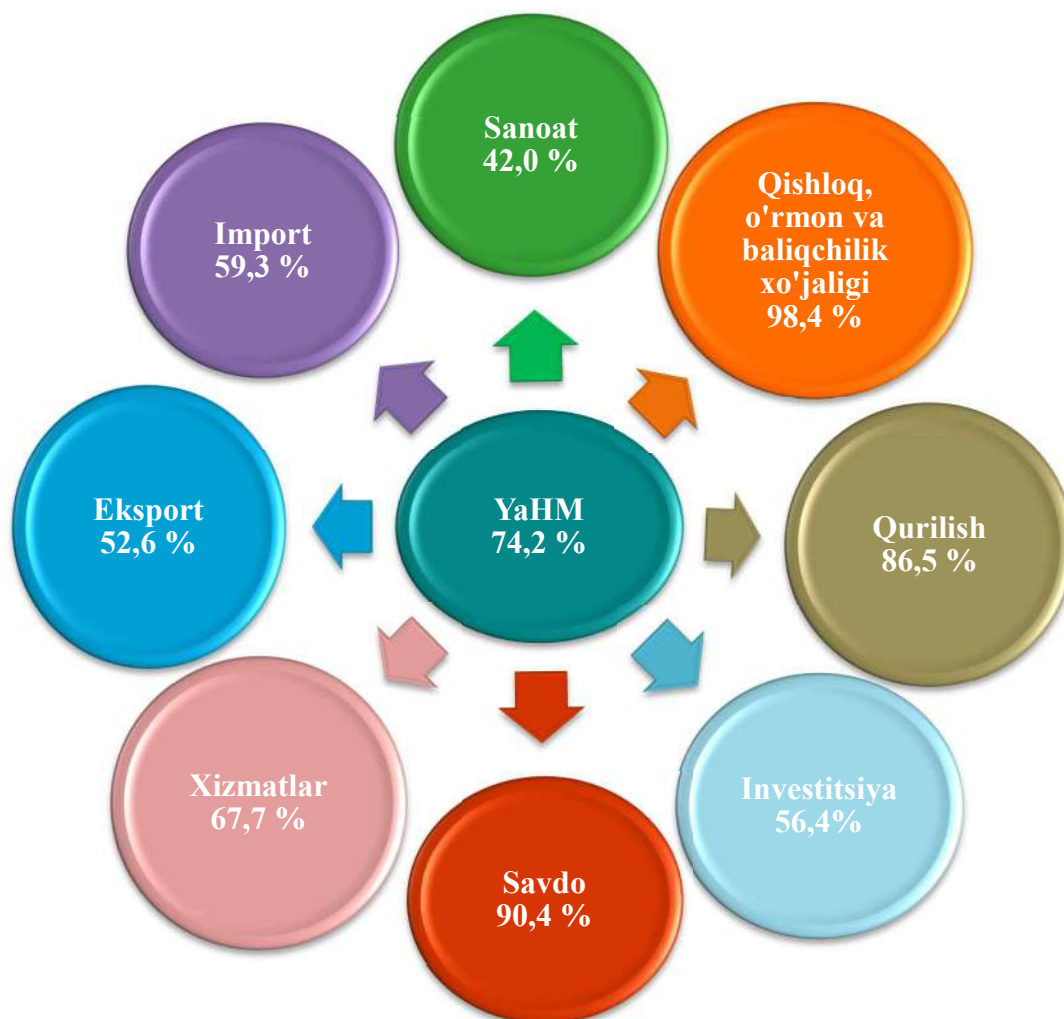
- 117,0 mln.AQSH dollari (umumiy eksport hajmining 52,6 foizi) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) eksport qilindi, bu esa 2023 yilning mos davriga nisbatan 17,7 mln.AQSH dollarga yoki 17,8 foizga oshdi, mos ravishda 441,1 mln. AQSH dollari (umumiy import hajmining 59,3 foizi) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) import qilindi, bu esa 2023 yilning mos davriga nisbatan 123,8 mln.AQSH dollariga oshdi.

Yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlikning asosiy koʻrsatkichlari

	<i>Oʻlchov birligi</i>	<i>2023 yil</i>	<i>2024 yil</i>	<i>(+-)</i>
Faoliyat yuritayotgan kichik korxonalar va mikrofirmalar soni	birlik	27 489	26 307	- 1 182
Yangi tashkil etilgan kichik korxonalar va mikrofirmalar	birlik	4 551	4 134	-417
YAHM	foiz	73,5	74,2	0,7
Sanoat	foiz	31,9	42,0	10,1
Qishloq, oʻrmon va baliqchilik xoʻjaligi	foiz	98,4	98,4	-
Investitsiya	foiz	64,7	56,4	-8,3
Qurilish	foiz	88,3	86,5	-1,8
Savdo	foiz	91,9	90,4	-1,5
Xizmatlar	foiz	67,2	67,7	0,5
Yuk tashish	foiz	90,2	90,4	0,2
Yuk aylanmasi	foiz	78,1	77,7	-0,4
Yoʻlovchi tashish	foiz	97,0	97,1	0,1
Yoʻlovchi aylanmasi	foiz	98,1	98,0	-0,1
Eksport	foiz	44,3	52,6	8,3
Import	foiz	47,3	59,3	12,0

2024 yil yanvar-sentabr oylarida iqtisodiyot tarmoqlarida
kichik tadbirkorlik ulushining tuzilishi

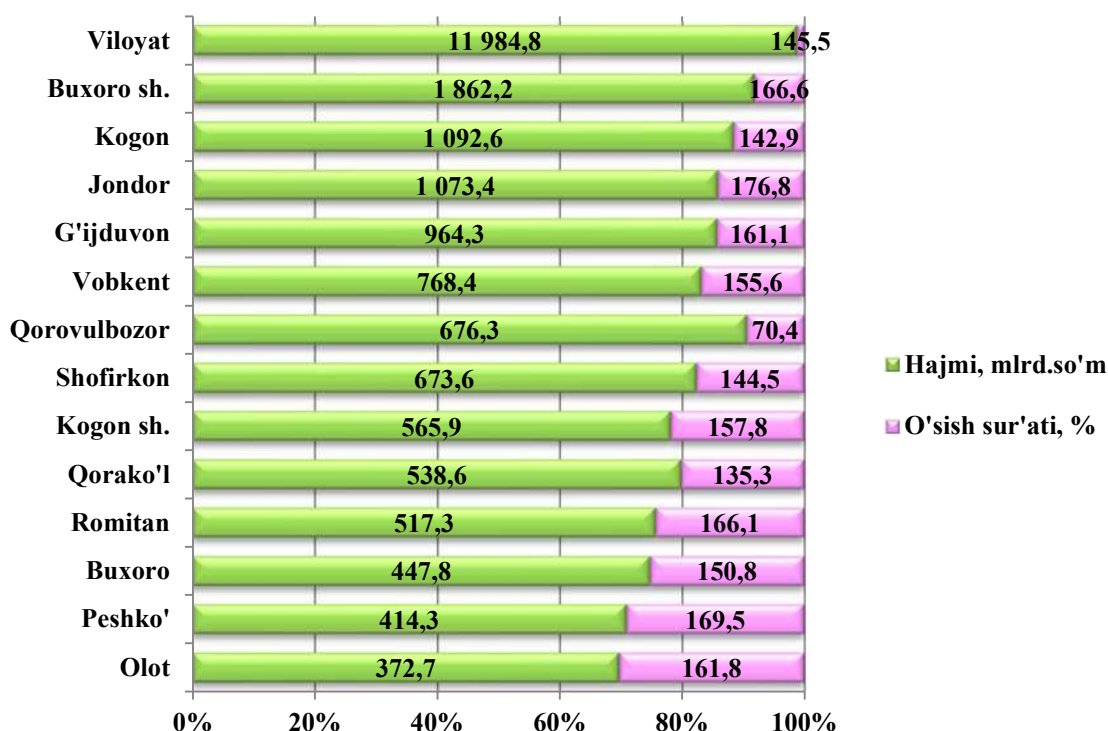
2024 yil yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ishlar, xizmatlar) umumiy hajmidagi xususiyl tadbirkorlikning (fuqarolar mulki) ulushi

	<i>Kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ish, xizmat) hajmi, mlrd.so'm</i>	<i>Kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ish, xizmat) hajmida xususiyl sektor ulushi, foizda</i>
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	28 458,2	100,0
Sanoat	11 984,8	99,4
Qurilish	10 066,5	47,2
Chakana savdo	12 985,1	90,4

Kichik tadbirkorlikning asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlardagi ulushi
(umumiy hajmiga nisbatan mlrd.so'mda)

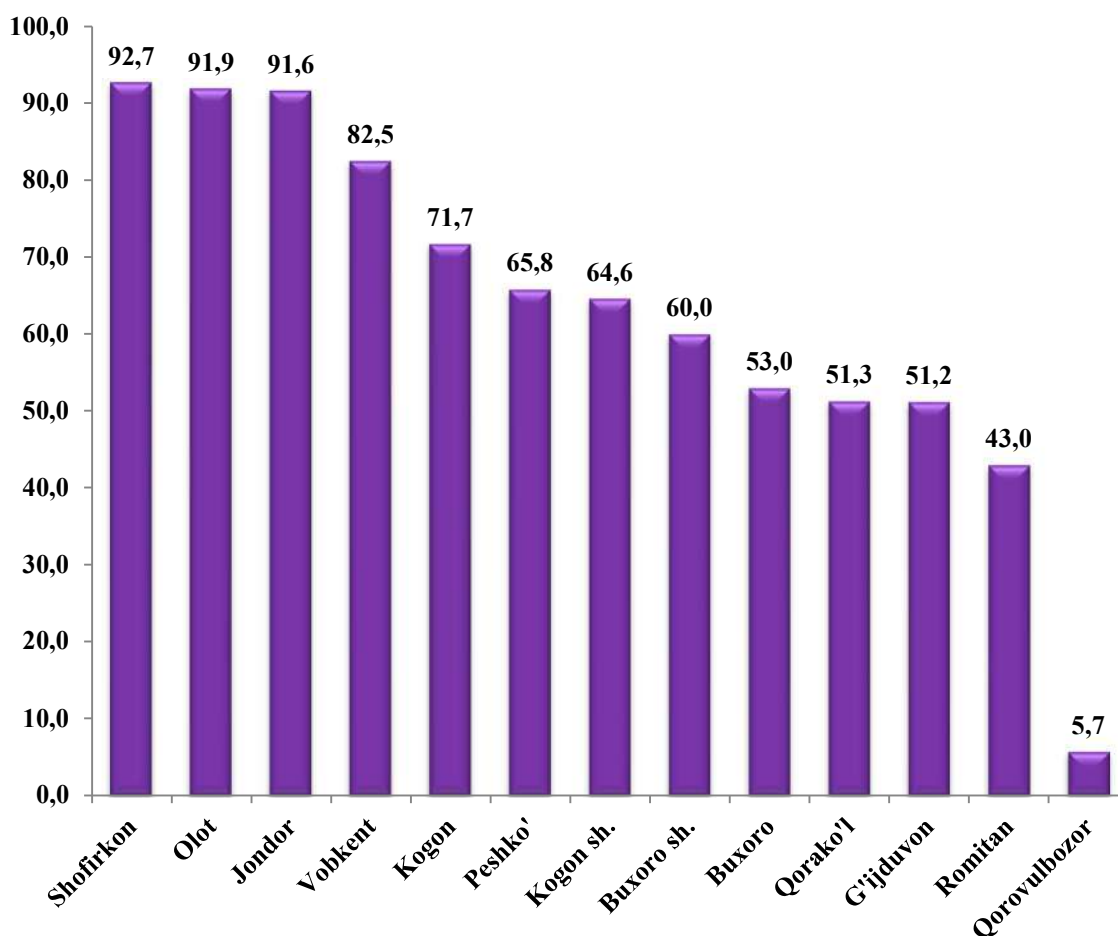
Hududlar bo'yicha eng ko'proq sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi Buxoro shahri (1 862,2 mlrd.so'm), Kogon tumani (1 092,6 mlrd.so'm), Jondor tumani (1 073,4 mlrd.so'm) va G'ijduvon tumani (964,3 mlrd.so'm) hissasiga to'g'ri keladi. Peshko' tumanlarida (414,3 mlrd.so'm) va Olot tumani (372,7 mlrd.so'm) ushbu sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi past bo'lib qolmoqda.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi va o'sish sur'ati

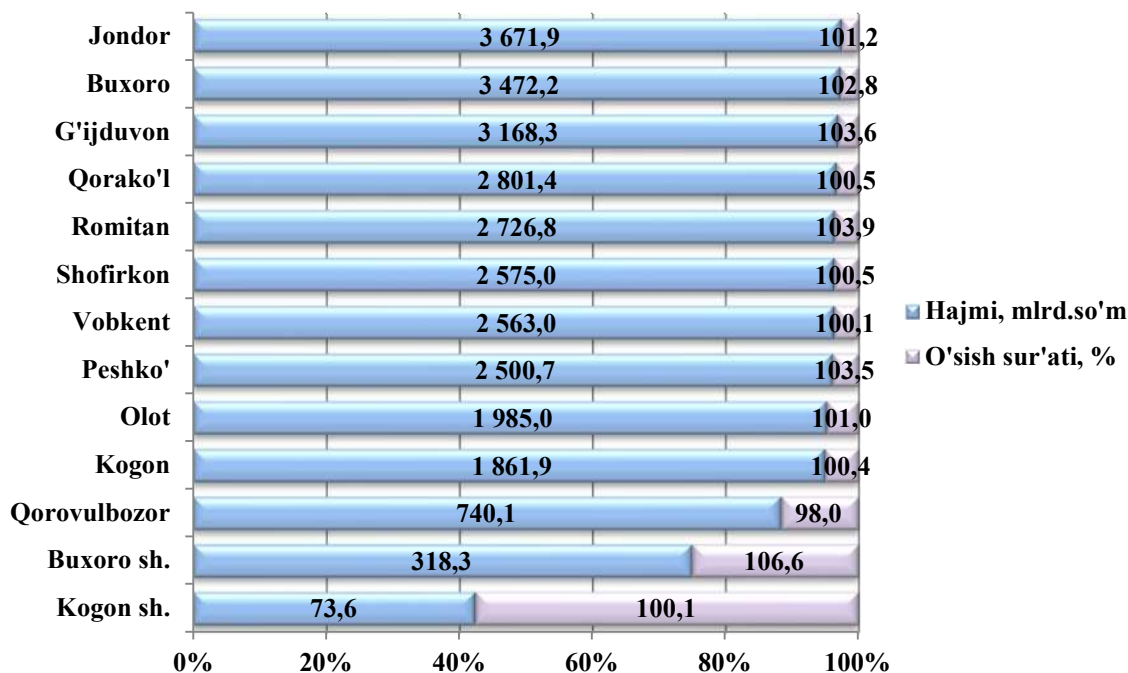
Hududlar kesimida kichik tadbirkorlikning jami sanoat mahsulotidagi eng yuqori ulushi Shofirkon (92,7 foiz), Olot (91,9 foiz), Jondor (91,6 foiz), Vobkent (82,5 foiz), Kogon (71,7 foiz) va Peshko' tumanlari (65,8 foiz) hissasiga to'g'ri keldi. Shu bilan birga Romitan (43,0 foiz) va Qorovulbozor (5,7 foiz) tumanlarida kichik tadbirkorlikning ulushi pastligi kuzatildi.

2024 yil yanvar-sentabr holatiga jami sanoat mahsulotidagi kichik tadbirkorlikning hududlar bo'yicha ulushi, foizda

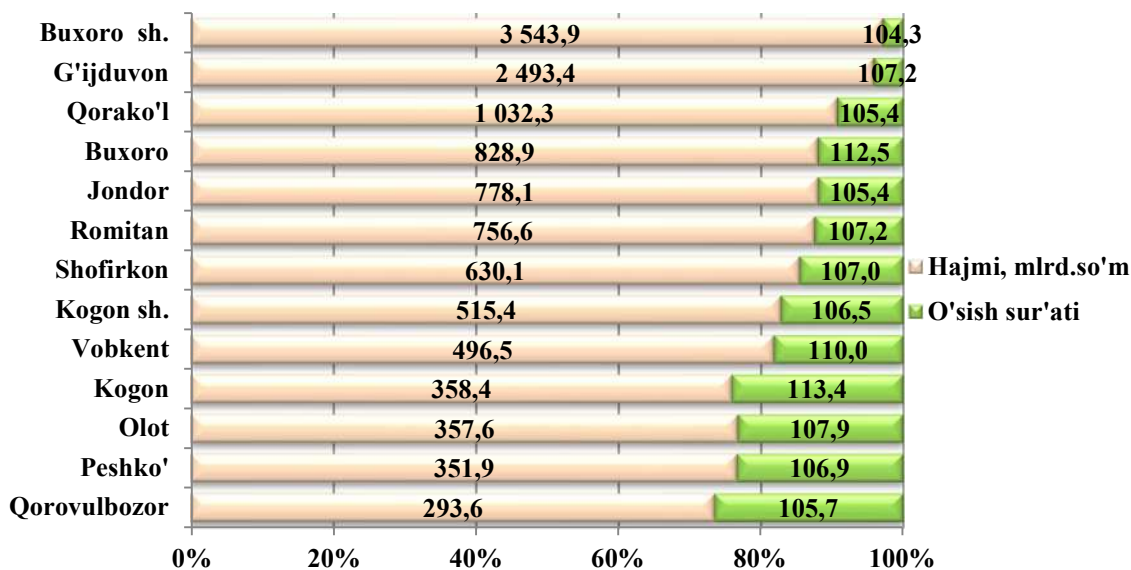
Hududlar bo'yicha ko'proq qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi hajmi Jondor (3 671,9 mlrd.so'm), Buxoro (3 472,2 mlrd.so'm), G'ijduvon (3 168,3 mlrd.so'm), Qorako'l (2 801,4 mlrd.so'm) va Romitan (2 726,8 mlrd.so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi. Kogon (73,6 mlrd.so'm) va Buxoro shaharlarida (318,3 mlrd.so'm) va Qorovulbozor tumanida (740,1 mlrd.so'm) qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi hajmi past bo'lib qolmoqda.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi hajmi va o'sish sur'ati

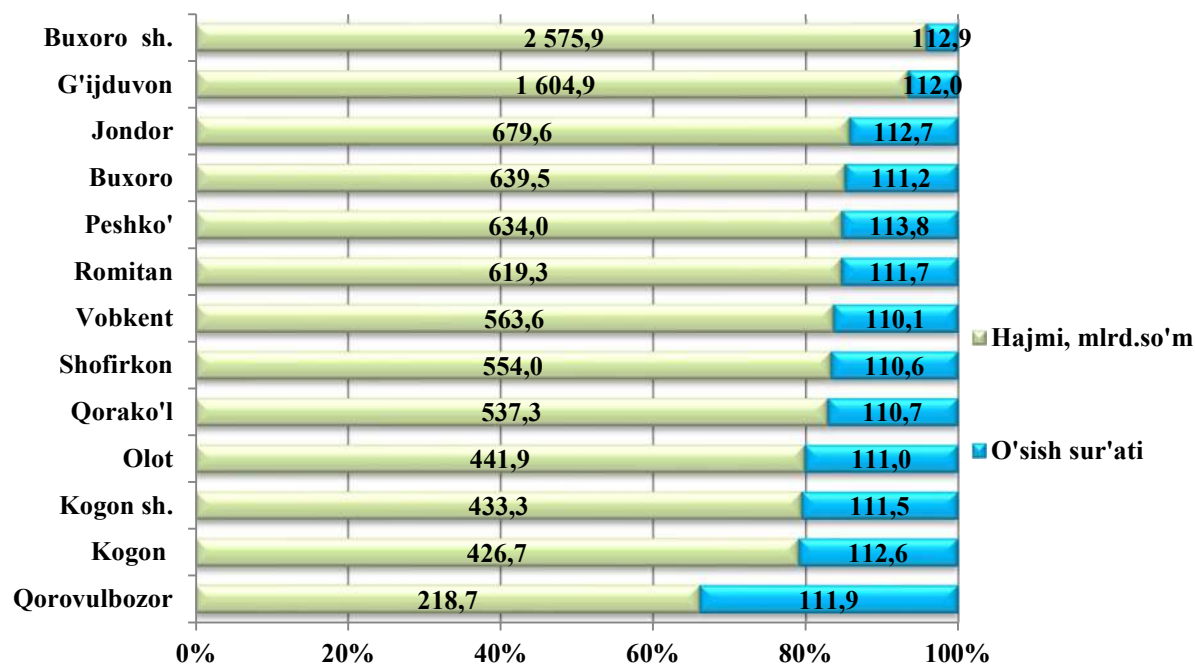
Hududlar bo'yicha ko'proq chakana tovar aylanmasi hajmi Buxoro shahri (3 543,9 mlrd.so'm), G'ijduvon (2 493,4 mlrd.so'm), Qorako'l (1 032,3 mlrd.so'm) va Buxoro (828,9 mlrd.so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi. Olot tumani (357,6 mlrd.so'm), Qorovulbozor (293,6 mlrd.so'm), Peshko' (351,9 mlrd.so'm) va Kogon (358,4 mlrd.so'm) tumanida chakana tovar aylanmasi hajmi past bo'lib qolmoqda.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana tovar aylanmasi hajmi va o'sish sur'ati

Shahar va tumanlar bo'yicha ko'proq xizmatlar hajmi Buxoro shahri (2 575,9 mlrd.so'm), G'ijduvon (1 604,9 mlrd.so'm), Jondor (679,6 mlrd.so'm), Buxoro (639,5 mlrd.so'm), Peshko' (634,0 mlrd.so'm) va Romitan (619,3 mlrd.so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da xizmatlar hajmi va o'sish sur'ati

2024 yil yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlikning iqtisodiy tarmoqlardagi hududlar bo'yicha ulushi, foizda

	Sanoat	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	Investitsiya	Qurilish	Chakana savdo	Xizmatlar
Buxoro viloyati	42,0	98,4	56,4	86,5	90,4	67,7
Buxoro sh.	60,0	98,2	39,5	82,7	81,4	39,8
Kogon sh. tumanlar	64,6	98,2	63,0	84,7	98,9	69,8
Buxoro	53,0	99,7	33,1	96,3	99,5	75,4
Vobkent	82,5	99,5	94,5	97,6	99,1	54,9

*Buxoro viloyatining
ijtimoiy-iqtisodiy holati*

	<i>Sanoat</i>	<i>Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi</i>	<i>Investitsiya</i>	<i>Qurilish</i>	<i>Chakana savdo</i>	<i>Xizmatlar</i>
Jondor	91,6	98,9	92,4	99,0	99,1	78,9
Kogon	71,7	97,5	52,6	93,6	74,3	78,8
Olot	91,9	99,4	89,9	74,0	98,3	82,6
Peshko'	65,8	99,5	32,9	98,1	69,2	72,5
Romitan	43,0	94,2	20,5	80,3	99,4	67,8
Shofirkon	92,7	99,2	92,3	98,0	99,2	76,5
Qorako'l	51,3	98,8	43,7	46,2	99,1	75,2
Qorovulbozor	5,7	91,2	81,2	44,4	99,6	67,8
G'ijduvon	51,2	99,8	93,5	96,9	97,6	82,3

Hududlar bo'yicha sanoat sohasining yuqori ulushini Shofirkon (92,7 foiz), Olot (91,9 foiz), Jondor (91,6 foiz), Vobkent (82,5 foiz) va Kogon tumanlarida (71,7 foiz) tashkil etadi.

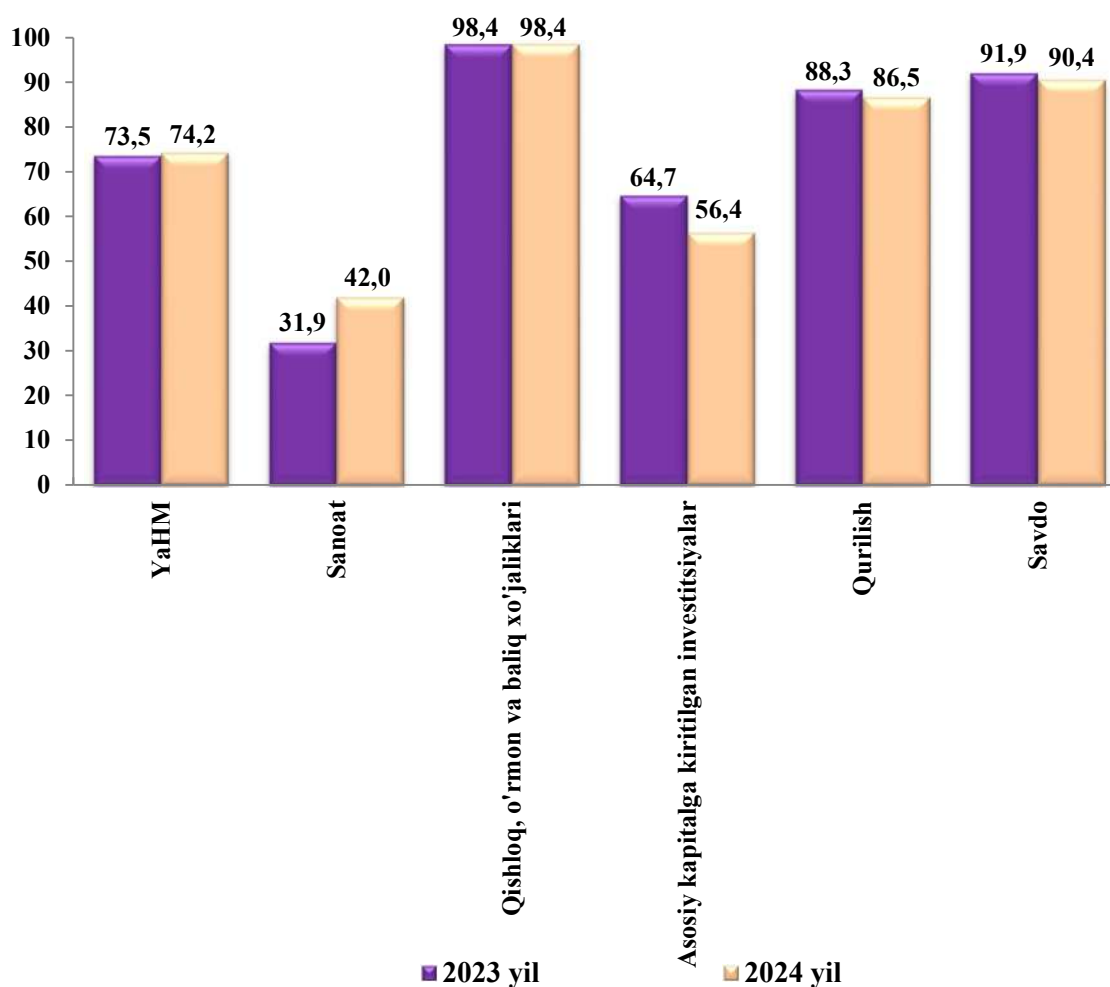
Investitsiyada eng yuqori ulushlarni Vobkent (94,5 foiz), G'ijduvon (93,5 foiz), Jondor (92,4 foiz), Shofirkon (92,3 foiz) va Olot (89,9 foiz) tumanlari tashkil etadi.

Qurilishda Jondor (99,0 foiz), Peshko' (98,1 foiz), Shofirkon (98,0 foiz), Vobkent (97,6 foiz), G'ijduvon (96,9 foiz) va Buxoro tumanlari (96,3 foiz) tashkil etadi.

Chakana savdoda Qorovulbozor (99,6 foiz), Buxoro (99,5 foiz), Romitan (99,4 foiz), Shofirkon (99,2 foiz) va Qorako'l (99,1 foiz) tumanlari tashkil etadi.

Xizmatlar sohasida Olot (82,6 foiz), G'ijduvon (82,3 foiz) va Jondor (78,9 foiz) tumanlari tashkil etadi.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida yalpi hududiy mahsulot va iqtisodiyot tarmoqlari mahsuloti (ishlar, xizmatlar) umumiy hajmida kichik tadbirkorlik (biznes) ulushining o'zgarishi (umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)

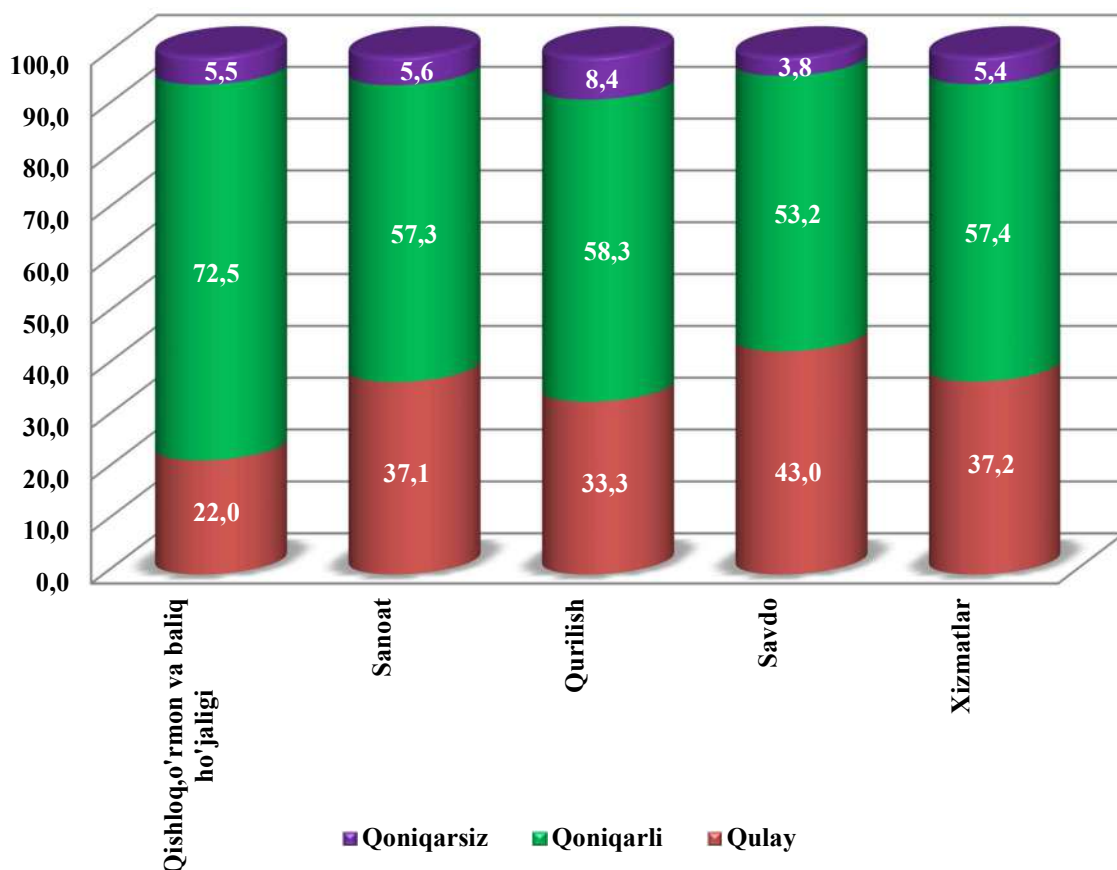

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 2024 yil III-chorak yakunlariga ko'ra, mikrofirma va kichik korxonalarda tanlanma kuzatuvlar o'tkazildi. Unda 1 290 ta respondentlar ishtirok etdi.

Kuzatuv ma'lumotlari tahlili, qurilish sohasida respondentlarning 33,3 foiz iqtisodiy vaziyatni qulay va 58,3 foiz esa qoniqarli deb hisoblashini, mos ravishda savdo sohasida 43,0 foiz va 53,2 foiz, xizmatlar sohasida 37,2 foiz va 57,4 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 22,0 foiz va 72,5 foiz, sanoatda 37,1 foiz va 57,3 foizni tashkil qilganini ko'rsatdi.

Joriy iqtisodiy vaziyatga pessimistik ruhda yondashganlar sanoatda 5,6 foiz, qurilishda 8,4 foiz, qishloq, oʻrmon va baliqchilik xoʻjaligida 5,5 foiz, xizmatlarda 5,4 foiz va savdoda 3,8 foizni tashkil qildi.

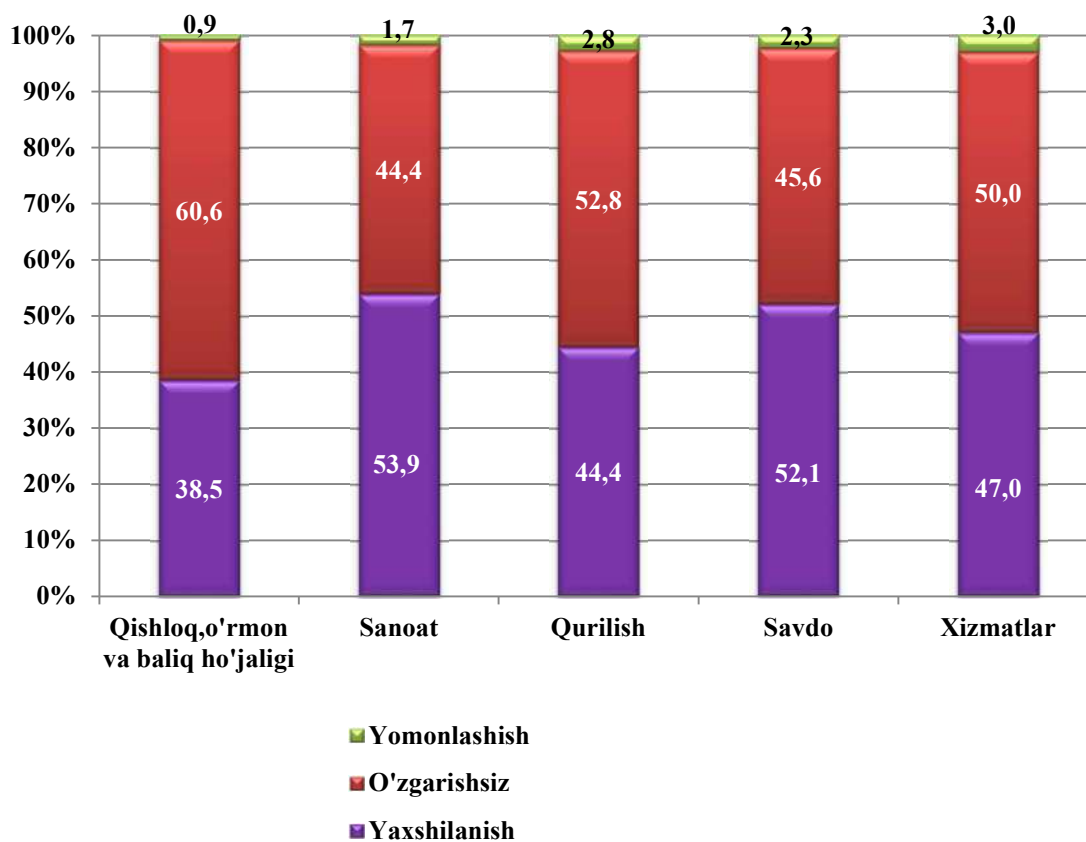
**Kichik tadbirkorlikda iqtisodiy vaziyatni baholash
2024 yil III -chorak uchun, foizda**

Iqtisodiy vaziyat yaqin uch oyda qishloq, oʻrmon va baliqchilik xoʻjaligida yaxshilanish 38,5 foiz, oʻzgarishsiz 60,6 foiz, yomonlashish 0,9 foiz, sanoat korxonalarida yaxshilanishi 53,9 foiz, oʻzgarishsiz 44,4 foizi, yomonlashish 1,7 foiz, savdo yaxshilanish 52,1 foiz, oʻzgarishsiz 45,6 foiz, yomonlashish 2,3 foiz, xizmatlarda yaxshilanish 47,0 foiz, oʻzgarishsiz 50,0 foiz, yomonlashish 3,0 foiz va qurilish sohasida yaxshilanish 44,4 foiz oʻzgarishsiz 52,8 foizi, yomonlashish 2,8 foiz kuzatildi.

**Kichik tadbirkorlik (biznes)da iqtisodiy vaziyatning o'zgarishlar
istiqbolini yaqin uch oyda baholanishi, foizda**

Tahlil natijalaridan kelib chiqib, kichik korxonalar va mikrofirmalarga biznes muhitini yaxshilash uchun ko'rilayotgan chora tadbirlar natijasida respondentlar yaqin istiqbolda umumiy iqtisodiy vaziyatning yaxshilanishini ijobiy baholayotganligini xulosa qilish mumkin.

Tadbirkorlik faoliyati (tadbirkorlik) – tadbirkorlik faoliyati sub`ektlari tomonidan qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladigan, o'zi tavakkal qilib va o'z mulkiy javobgarligi ostida daromad (foйда) olishga qaratilgan tashabbuskorlik faoliyatidir. Tadbirkorlik faoliyati sub`ektlari (tadbirkorlik sub`ektlari) belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tgan hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirayotgan yuridik va jismoniy shaxslardir.

Yuridik shaxs – o'z mulkida, xo'jalik yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo'lgan hamda o'z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o'z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da'vogar va javobgar bo'la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi. Yuridik shaxslar mustaqil balans yoki smetaga ega bo'lishlari kerak.

Yakka tartibdagi tadbirkorlik – jismoniy shaxs (yakka tartibdagi tadbirkor) tomonidan tadbirkorlik faoliyatini yuridik shaxs tashkil etmagan holda amalga oshirishdir.

Yakka tartibdagi tadbirkorlik yakka tartibdagi tadbirkor tomonidan mustaqil mulk huquqi asosida o'ziga tegishli bo'lgan mol-mulk negizida, shuningdek, mol-mulkka egalik qilish va (yoki) undan foydalanishga yo'l qo'yadigan o'zga ashyoviy huquq asosida amalga oshiriladi.

Tadbirkorlik sub`ektlari o'z faoliyatlarini muvofiqlashtirish, shuningdek, o'z huquqlari va manfaatlarini ifoda etish hamda himoya qilish maqsadida notijorat tashkilotlar bo'lgan uyushmalarga (ittifoqlarga) va boshqa birlashmalarga birlashishi mumkin.

Korxonaning faoliyatini tahlil qilish – uning asosida korxonaning faoliyatini xar tomonlama o'rganish. Natijada, ma'lumot to'plashning ma'lum usullaridan foydalanish orqali korxonaning faoliyatini baholash va zaif tomonlarini aniqlash uchun kerakli ma'lumotlarni olish.

Chakana savdo – bu oxirgi foydalanuvchilarga tovarlar va xizmatlar sotish bilan bog'liq iqtisodiy faoliyat. Ulgurji savdo – bu katta miqdordagi tovarlarni sotishni o'z ichiga olgan iqtisodiy faoliyat.

Tovarlarni realizatsiya qilish – mahsulotni samarali sotishga qaratilgan ishlab chiqaruvchi tomonidan amalga oshiriladigan tadbirlar tizimi.

Reklama – bu xaridorlarning keng doirasi o'rtasida mahsulot to'g'risida ma'lumotni samarali tarqatish usuliga asoslangan reklama vositasining kommunikativ shakli.

Tavakkalchilik – kelajakda har qanday harakatlarni amalga oshirishda, qaror qabul qilishda mumkin bo'lgan yo'qotishlar.

Bozor – bu savdo operatsiyalarini amalga oshirish munosabati bilan turli shaxslar o'rtasida shakllanadigan munosabatlar tizimi.

**X. KORXONA VA TASHKILOTLARNING
MOLIYAVIY NATIJALARI**

Foyda. Hisobot ma'lumotlariga ko'ra, 2024 yil yanvar-avgust oylarida iqtisodiyot tarmoqlarida korxonalar va tashkilotlar tomonidan 233 023,6 mln. so'm miqdorda yakuniy moliyaviy natija olindi.

Bu o'tgan yilning mos davriga nisbatan solishtirganimizda foyda 366 955,3 mln.so'mga kamaygan yoki 38,8 foizni tashkil etdi.

**2024 yil yanvar-avgust oylarida iqtisodiy faoliyat
turlari bo'yicha yakuniy moliyaviy natijalari**

	<i>Foyda, zarar (-), mln. so'm</i>	<i>2023 yil yanvar-avgustga nisbatan, foizda</i>
Jami	233 023,6	38,8
Tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash	74,1	-
Ishlab chiqaradigan sanoat	90 536,3	22,8
Elektr, gaz, bug' bilan ta'min-lash va havoni konditsiyalash	-49 362,0	-
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	33,2	76,0
Qurilish	6 304,0	122,4
Savdo	104 206,9	114,3
Ta'lim sohasidagi	121 265,5	167,3
Tashish va saqlash	3 507,0	12,8
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	1 359,5	85,9
Ko'chmas mulk bilan operatsiyalar	841,8	103,0
Professional, ilmiy va texnik faoliyat	283,7	143,8
Boshqarish bo'yicha faoliyat va yordamchi xizmatlar ko'rsatish	10,9	17,5 m.
Boshqalar	-46 037,3	-

**Korxonalar va tashkilotlarning
moliyaviy natijalari**

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

2024 yil yanvar-avgust oylarida o'tgan yilning shu davriga nisbatan solishtirganimizda, foydaning asosiy o'sishi "O'z sanoatqurilish materiallari uyushmasi" (96 859,5 mln.so'm), "O'zbekneftgaz" AJ (73 221,5 mln.so'm) ga to'g'ri keladi.

Foydaning pasayishi. Yirik tijorat korxonalari tomonidan foydaning pasayishi kuzatildi. Hududiy elektr tarmoqlari AJ – 44 456,5 mln.so'mga to'g'ri keldi.

2024 yil yanvar- avgust oylarida hududlar kesimida yakuniy moliyaviy natijalari

	<i>Foyda, zarar (-), mln. so'm</i>	<i>2023 yil yanvar-avgustga nisbatan, foizda</i>
Buxoro viloyati ¹⁾	233 023,6	38,8
Buxoro sh.	124 000,5	85,2
Kogon sh.	2 858,7	157,5
<i>tumanlar</i>		
Buxoro	-982,7	-
Vobkent	5 039,0	46,3
Jondor	88,0	-
Kogon	99 915,3	62,6
Olot	72,4	3,6 m.
Peshko'	32 381,9	98,9
Romitan	2 739,8	59,2
Shofirkon	57,9	35,0
Qorako'l	-102 079,7	-
Qorovulbozor	75 844,8	32,6
G'ijduvon	-6 912,3	-

¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo'jalik korxonalari, fermer va dehqon xo'jaliklari, sug'urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.

Hududlar kesimida foydaning asosiy qismi Buxoro shahri 124 000,5 mln. so‘m, Qorako‘l tumani 102 079,7 mln.so‘m, Kogon tumani 99 915,3 mln. so‘m, Qorovulbozor tumaniga 75 844,8 mln.so‘m va Peshko‘ 32 381,9 mln. so‘m to‘g‘ri keladi.

Zararlar. 2024 yil yanvar-avgust oylarida 17 ta korxonalar va tashkilotlar 224 671,2 mln. so‘m zararga yo‘l qo‘ydi. Zararning asosiy qismi “O‘zcharmsanoat” uyushmasi 102 139,7 mln. so‘m (45,5 foizi), “Hududiy elektr tarmoqlari” AJ 44 456,5 mln. so‘m (jami zararning 19,8 foizi), O‘zbekiston to‘qimachilik va tikuv trikotaj sanoati korxonalar uyushmasi 10 598,0 mln. so‘m (4,7 foizi) boshqa soha korxonalariga to‘g‘ri keladi.

2024 yil yanvar- avgust oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha zarar ko‘rgan korxonalar va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

	<i>Korxonalar soni</i>	<i>Zarar summasi</i>	
		<i>mln. so‘m</i>	<i>jamiga nisbatan, foizda</i>
Jami	17	224 671,2	100,0
Ishlab chiqaradigan sanoat	4	112 737,8	50,2
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘min-lash va havoni konditsiyalash	3	49 467,2	22,0
Qurilish	2	1 446,0	0,6
Suv bilan ta‘minlash, kanalizatsiya tizimi,chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish	2	47 961,6	21,4
Ta‘lim	2	2 631,5	1,2
Chakana va ulgurji savdo motorli transport vositalari va mototsikllarni ta‘mirlash	1	10 390,7	4,6
Boshqalar	3	36,4	-

Buxoro viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy holati

Zararlarning asosiy qismi suv bilan ta'minlash kanalizatsiya tizimi, elektr,gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash 49 467,2 mln. so'm (22,0 foiz), ishlab chiqaradigan sanoat 112 737,8 mln. so'm (50,2 foiz), chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish 47 961,6 mln. so'm (jami zararining 21,4 foizi), ulgurji va chakana savdo 10 390,7 mln. so'm (4,6 foiz) va boshqalar 4 113,9 mln. so'm (1,8 foiz) korxonalarini hissasiga to'g'ri keldi.

2024 yil yanvar-avgust oylarida hududlar kesimida zarar ko'rgan korxonalar va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

	<i>Korxonalar soni</i>	<i>Zarar ko'rgan korxonalarning ulushi, foizda</i>	<i>Zarar summasi, mln. so'm</i>
Viloyat bo'yicha	17	100,0	224 671,2
Buxoro shahri	8	47,1	105 848,4
Buxoro tumani	1	0,5	1 113,3
Kogon tumani	1	0,5	696,0
G'ijduvon tumani	3	4,6	10 410,0
Qorako'l tumani	3	47,5	106 597,5
Kogon shahri	1	-	6,0

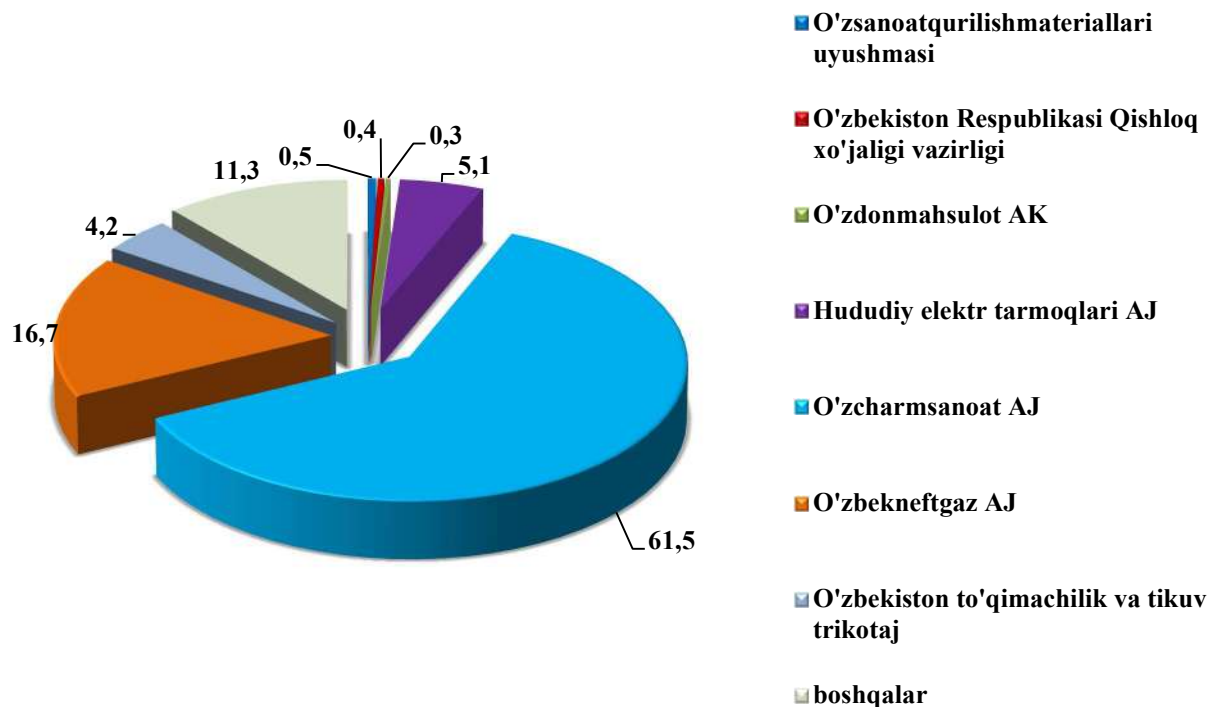
Korxonalar va tashkilotlarning debitorlik va kreditorlik qarzdorligi holati¹⁾

2024 yil 1 sentabr holatiga debitor qarzdorlikning umumiy hajmi 9 901 037,8 mln. so'mni, shundan muddati o'tgan 35 872,6 mln. so'm yoki jami qarzdorlikning 0,4 foizini tashkil qiladi. Muddati o'tgan debitor qarzdorlik 2023 yil 1 sentabrga nisbatan solishtirganimizda 2,7 marta ko'pni tashkil qiladi.

¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo'jalik korxonalarini, fermer va dehqon xo'jaliklari, sug'urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalari.

2024 yil 1 sentabr holatiga vazirlik va idoralarning debitor qarzdorligi

(jamiga nisbatan, foizda)

Eng ko'p debitor qarzdorlik O'zcharmsanoat AJ 6 086 285,5 mln. so'm (61,5 foiz), "O'zbekneftgaz" AJ korxonalarida 1 648 564,2 mln. so'm (16,7 foiz) va "Hududiy elektr tarmoqlari" AJ 508 817,0 mln. so'm (viloyat bo'yicha jami qarzdorlikdan 5,1 foiz) kuzatilmoqda.

Iqtisodiyot tarmoqlari, hududlarda va idoralarda muddati o'tgan qarzdorlikni tugatish bo'yicha tizimli ishlar tashkillashtirilganligi natijasida muddati o'tgan debitor qarzdorlikning o'sish sur'ati kamayib bormoqda.

**2024 yil 1 sentabr holatiga hududlar kesimida
korxonalar va tashkilotlarning debitor qarzdorligi**

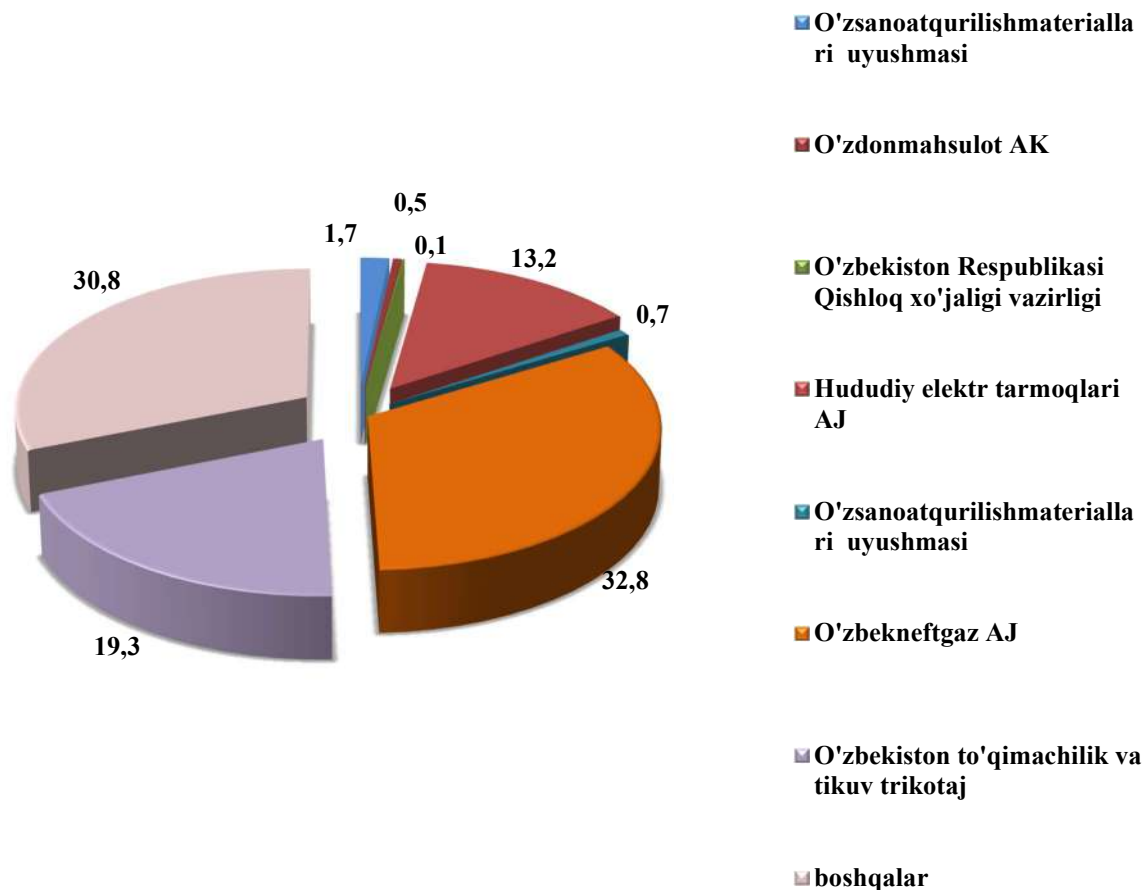
	Debitor qarzdorlik, mln. so'm	shundan muddati o'tgani	muddati o'tgan qarzdorlik ulushi, foizda
Buxoro viloyati ¹⁾	9 901 037,8	35 872,6	0,4
Buxoro sh.	888 840,5	32 946,1	37,1
Kogon sh.	94 413,8	-	-
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	136 593,3	-	-
Vobkent	4 975,0	-	-
Jondor	35 800,0	-	-
Kogon	82 031,7	-	-
Olot	10 170,5	-	-
Peshko'	139 477,5	-	-
Romitan	35 316,9	-	-
Shofirkon	13 224,2	-	-
Qorako'l	6 120 905,1	-	-
Qorovulbozor	1 801 533,9	-	-
G'ijduvon	537 755,4	2 926,5	0,5

¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo'jalik korxonalar, fermer va dehqon xo'jaliklari, sug'urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz

2024 yil 1 sentabr holatiga vazirlik va idoralarning kreditor qarzdorligi

(jamiga nisbatan foizda)

Eng ko'p kreditor qarzdorlik "O'zbekneftgaz" AJ 1 482 727,6 mln.so'm (32,8 foiz), O'zbekiston to'qimachilik va tikuv trikotaj uyushmasi 872 477,0 mln.so'm (19,3 foiz), "Hududiy elektr tarmoqlari" AJ 595 810,5 mln.so'm viloyat bo'yicha jami kreditor qarzdorlikdan (13,2 foiz) kuzatildi.

Hududlar kesimida kreditor qarzdorlikning asosiy qismi Qorovulbozor (1 556 467,2 mln. so'm), G'ijduvon (937 834,3 mln. so'm) tumanlari va Buxoro (1 066 645,6 mln. so'm) shahriga to'g'ri keladi.

Muddati o'tgan kreditorlik qarzdorliklar 26 818,5 mln. so'mni tashkil qiladi.

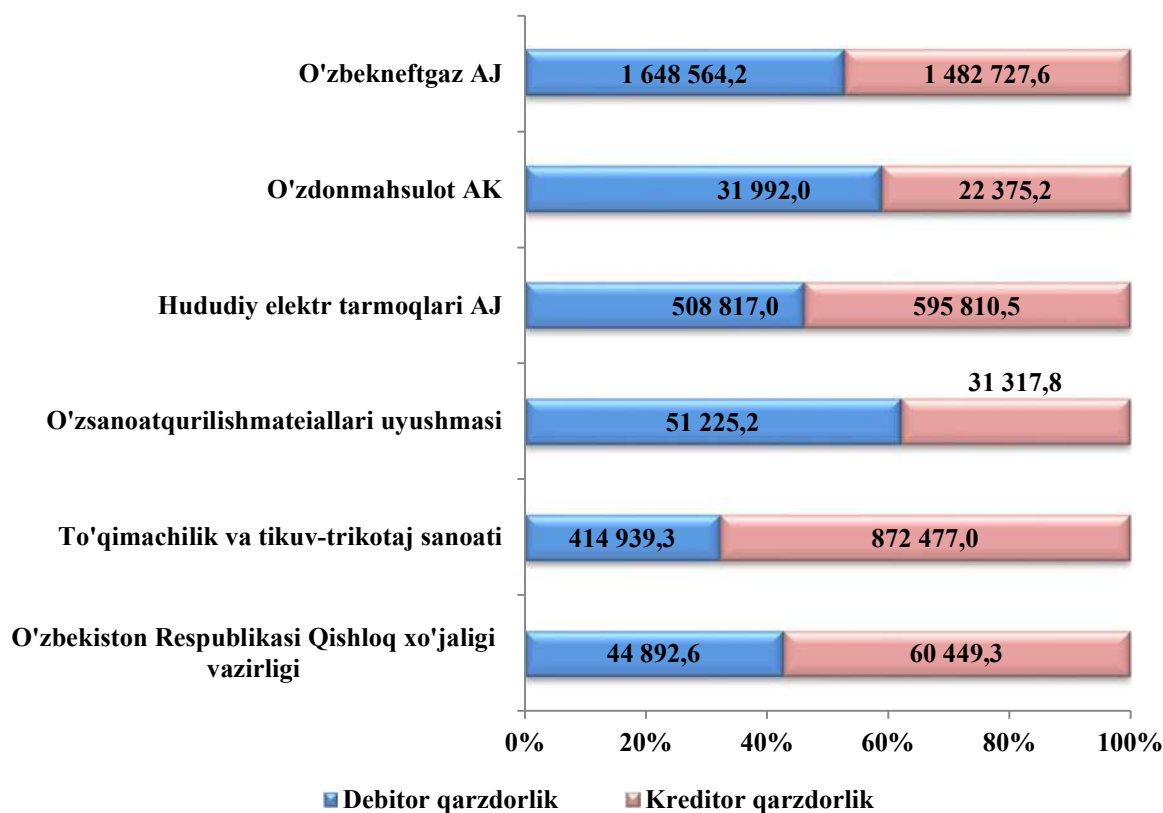
2024 yil 1 sentabr holatiga hududlar kesimida korxonalar va tashkilotlarning kreditor qarzdorligi

	Kreditor qarzdorlik, mln.so‘m	shundan muddati o‘tgani	Muddati o‘tgan qarzdorlik ulushi, foizda
Buxoro viloyati ¹⁾	4 522 740,4	26 818,5	0,6
Buxoro sh.	1 066 645,6	14 646,7	1,4
Kogon sh.	171 279,4	-	-
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	2 750,8	-	-
Vobkent	154 057,0	-	-
Jondor	57 485,4	-	-
Kogon	54 619,6	-	-
Olot	81 143,2	-	-
Peshko‘	102 773,5	-	-
Romitan	59 300,5	-	-
Shofirkon	239 701,7	-	-
Qorako‘l	38 682,0	-	-
Qorovulbozor	1 556 467,2	-	-
G‘ijduvon	937 834,3	12 171,7	1,3

¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo‘jalik korxonalari, fermer va dehqon xo‘jaliklari, sug‘urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.

Alohida xo'jalik boshqaruv organlarining debitor va kreditor qarzdorligi

mln. so'm

Xo'jalik boshqaruv organlarida jami kreditor qarzdorlikning debitorlik qarzdorlikka nisbatan quyidagi ma'lumotlar bilan tavsiflanadi:

	Kreditor qarzdorlikning debitorlikdan oshishi	
	mln. so'm	Debitorga nisbatan, foizda
Hududiy elektr tarmoqlari AJ	86 993,5	117,1
To'qimachilik va tikuv-trikotaj sanoati	457 537,7	2,1 m.
O'zbekiston Respublikasi Qishloq xo'jaligi vazirligi	15 556,7	134,6

Jami kreditor qarzdorlikning debitordan oshishi Hududiy elektr tarmoqlari AJ 86 993,5 mln. so'mga (117,1 foiz), To'qimachilik va tikuv-trikotaj sanoati 457 537,7 mln.so'mga (2,1 marta ko'p), O'zbekiston Respublikasi Qishloq xo'jaligi vazirligi 15 556,7 mln.so'mga (134,6 foiz) kuzatildi. Bu korxonaning moliyaviy barqarorligiga salbiy ta'sir etishi mumkin.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Daromad (foyda) solig'i to'lagunga qadar foyda (zarar) – korxonada va tashkilotlarning barcha xo'jalik operatsiyalarini buxgalteriya hisobida aks ettiradigan yakuniy moliyaviy natija. Mahsulot (tovar, ish va xizmat)larni sotishning yalpi foydasi (zarari), asosiy faoliyatning boshqa daromadlari, moliyaviy faoliyatning daromadlari va favqulodda foyda yig'indisidan davr xarajatlari, moliyaviy faoliyat bo'yicha xarajatlar va favqulodda xarajatlar chegirib tashlanadigan foydaning umumiy foydasini (zararini) ifodalaydi.

Debitorlik qarzlari – xaridorlar va buyurtmachilar, sho'ba va qaram xo'jalik jamiyatlarining qarzlari, xodimlarga, mol yetkazib beruvchilar va pudratchilarga berilgan bo'naklar, budjet va davlat maqsadli jamg'armalariga soliqlar, yig'imlar va sug'urta bo'yicha bo'nak to'lovlari, muassislarning ustav fondidagi ulushlari bo'yicha qarzi, xodimlarning boshqa operatsiyalar bo'yicha qarzlari va boshqa debitorlik qarzlari o'z ichiga oladi.

Kreditorlik qarzlari – yetkazib beruvchilar va pudratchilar, sho'ba va qaram xo'jalik jamiyatlarining qarzi, soliq va boshqa majburiy to'lovlar bo'yicha muddati kechiktirilgan majburiyatlar, olingan avanslar, budjetga to'lovlar bo'yicha qarz, sug'urta bo'yicha qarz, davlat maqsadli jamg'armalariga to'lovlar bo'yicha qarz, ta'sischi'larga qarzlari, mehnatga haq to'lash bo'yicha qarzlari va boshqa kreditorlik qarzlari o'z ichiga oladi.

Mahsulot (tovar, ish va xizmatlar) – tayyor mahsulot, tovar, bajarilgan ish va ko'rsatilgan xizmatlarni sotishdan olingan daromadlar, shuningdek, sotilgan tovarlarning qaytishi, sotish va baholardan chegirmalar qo'shimcha qiymat solig'i hamda aksiz solig'ini qo'shgan holda.

Muddati o'tgan qarzlari – qonun hujjatlarida belgilangan muddatlarda so'ndirilmagan qarzning umumiy summasi.

Aktiv – ma'lum bir sanadagi tashkilot aktivlari tarkibi va qiymatini aks ettiruvchi buxgalteriya balansi (chap tomon).

Passiv – korxonada mablag'lari (majburiyatlari va kapitali) shakllanishining barcha manbalari yig'indisining (o'ng tomoni) qarama-qarshi qismi.

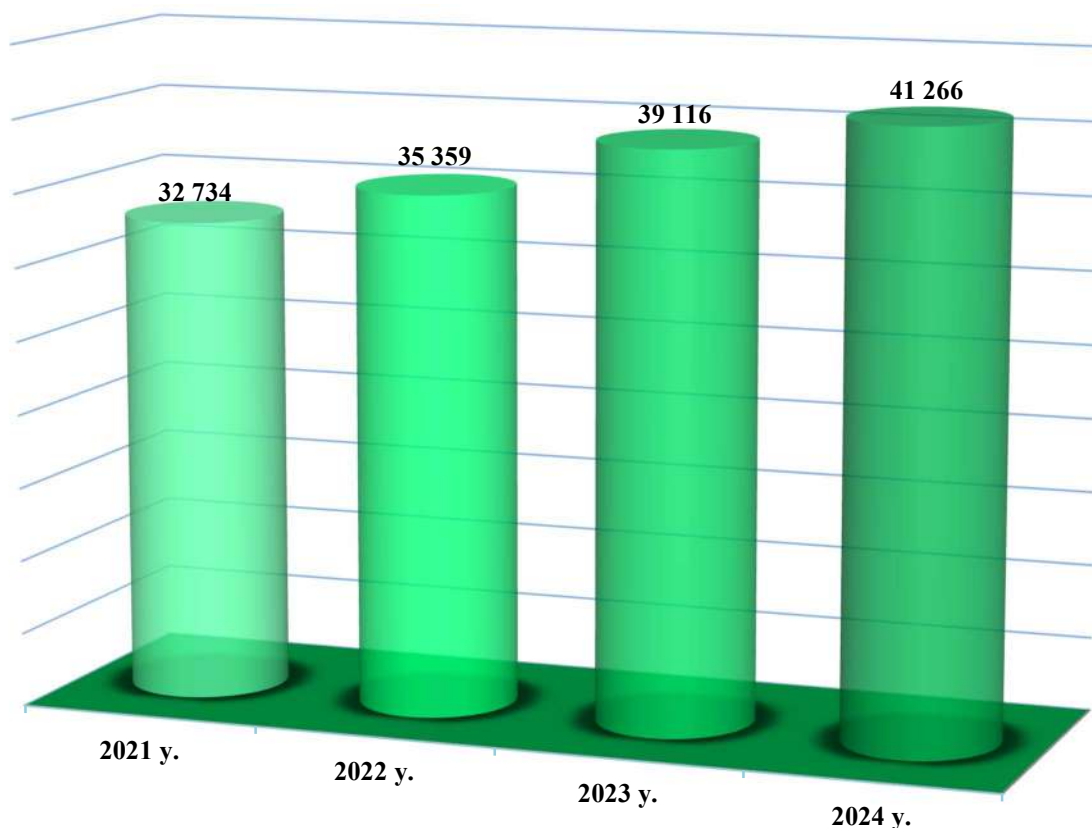
XI. KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TA'RIFI

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g'oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo'llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta'minlash bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo'g'ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo'llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag'batlantirish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilyapti.

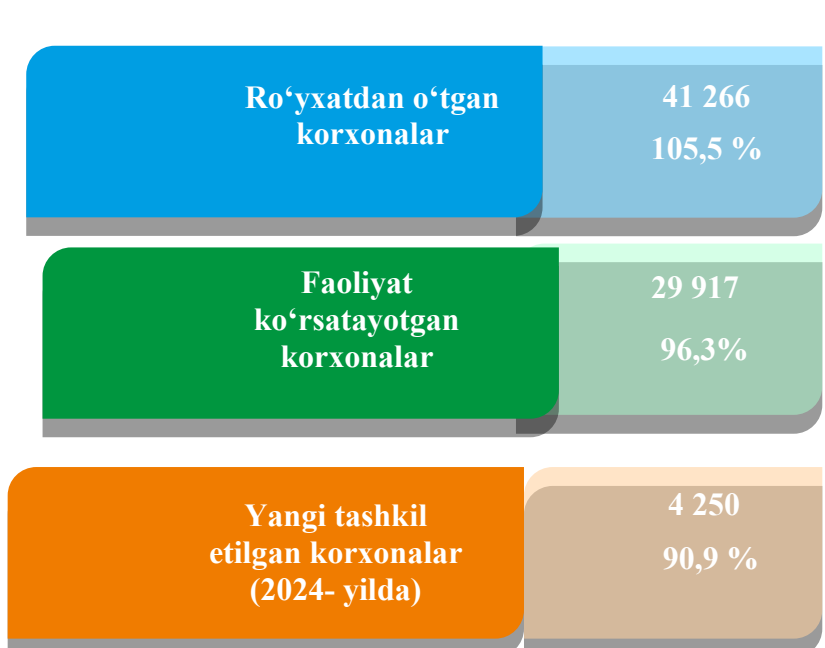
Ro'yxatdan o'tgan korxonalar va tashkilotlar soni

(1 oktabr holatiga ko'ra, ming birlikda)

**Korxonalar va tashkilotlar
faoliyatining umumiy tavsifi**

Korxonalar va tashkilotlar soni
(2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Yuridik shaxs:

Yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo'lgan hamda o'z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o'z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da'vogar va javobgar bo'la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi.

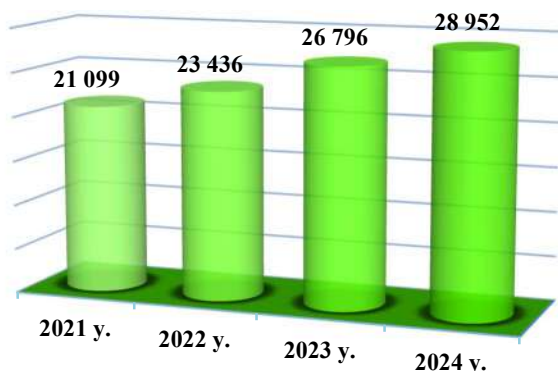
Ro'yxatdan o'tgan tijorat korxonalar soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

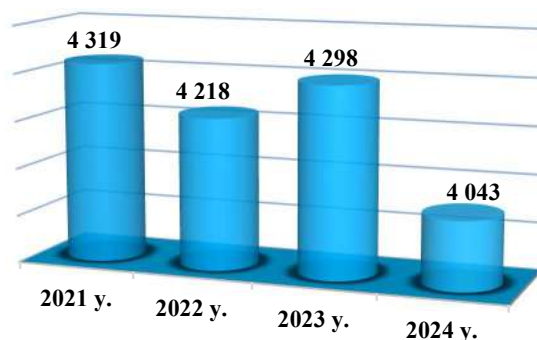

**Korxonalar va tashkilotlar
faoliyatining umumiy tavsifi**

*mas'uliyati cheklangan jamiyat,
ming birlik*

*xususiy korxonalar,
ming birlik*

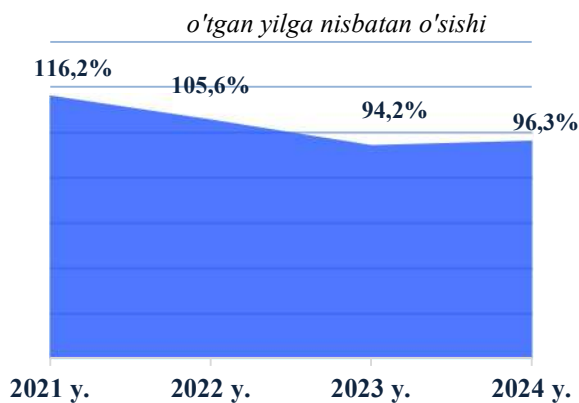
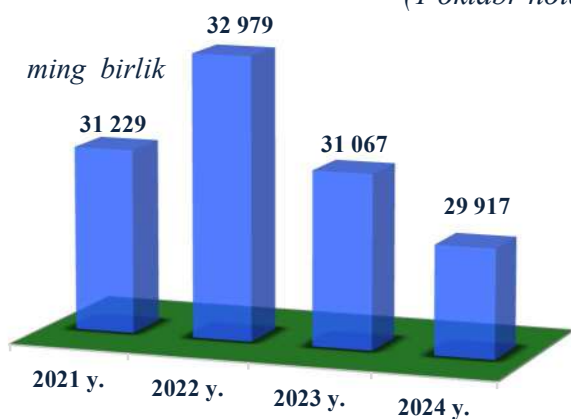

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi.

Xususiy korxonalar – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e'tirof etiladi. Xususiy korxonalar tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

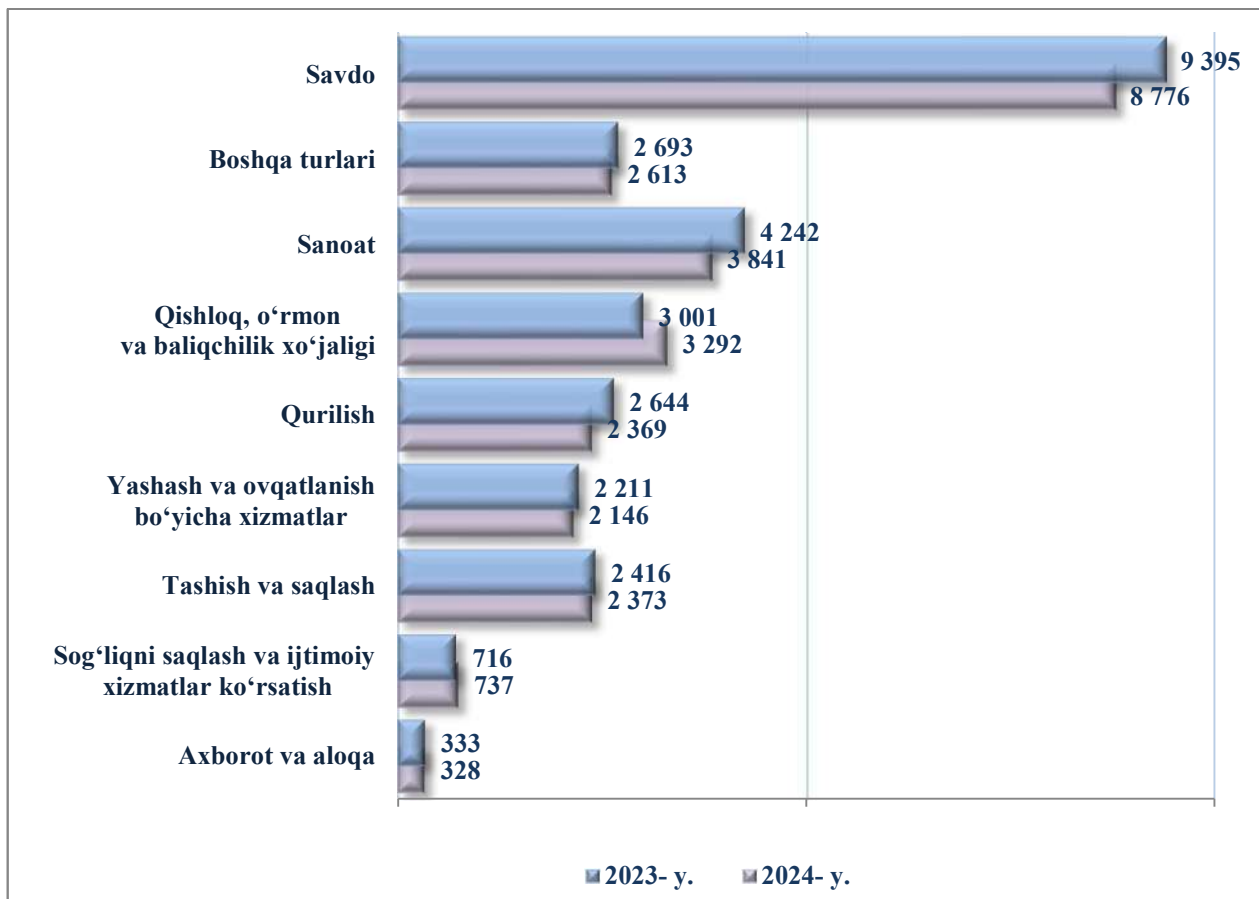
(1 oktabr holatiga ko'ra)

2024- yil 1- oktabr holatiga faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni 2020- yilning mos davriga (26 880 ta) nisbatan 3 037 taga ko'payganligini quyidagi sohalarida korxonalar sonining sezilarli o'sishi bilan ifodalash mumkin: savdo – 6 989 tadan 8 780 taga (o'sish 1 791 taga), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida – 2 972 tadan 3 332 taga (o'sish 360 taga), tashish va saqlash – 1501 tadan 2376 taga (o'sish 875 taga).

Korxonalar va tashkilotlar faoliyatining umumiy tavsifi

Faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo'lmoqda. 2024-yil yanvar-sentabr holatiga ko'ra yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 4 147 ta bo'lib, shundan:

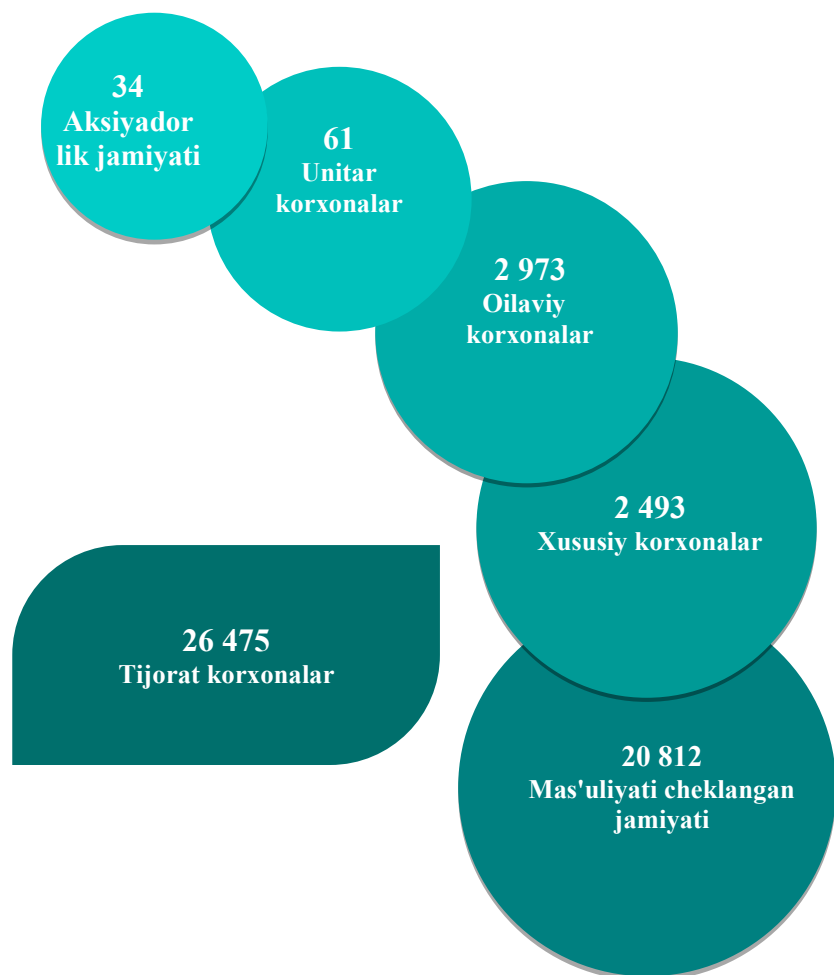
- mikrofirmalar va kichik korxonalar 4 134 ta;
- yirik korxonalar 13 ta.

Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2024- yil 1- oktabr holatiga 26 475 taga yetib, 2023-yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 112,0 foizni tashkil etdi (23 640 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 33,1 foiz, sanoat – 14,5 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 12,4 foiz, qurilish – 8,9 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 8,1 foiz, tashish va saqlash – 8,7 foiz, axborot va aloqa – 1,2 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 2,8 foiz, boshqa turlari – 9,9 foiz.

Korxonalar va tashkilotlar faoliyatining umumiy tavsifi

Faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalarini soni
(tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

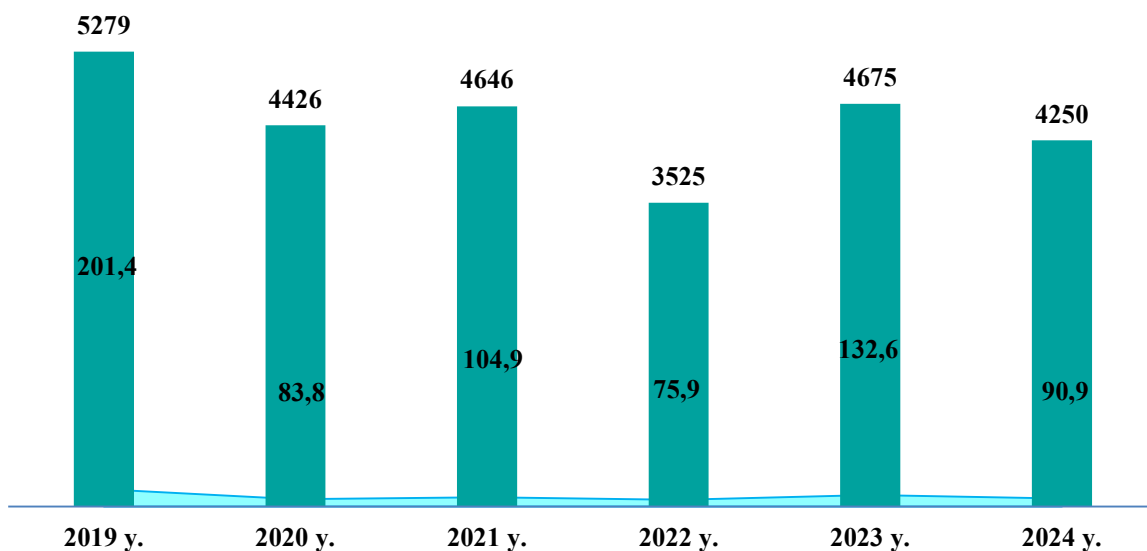
Aksiyadorlik jamiyati:

Ustav fondi muayyan aksiyalar soniga bo'lingan jamiyat - aksiyadorlik jamiyati hisoblanadi aksiyadorlik jamiyatining ishtirokchilari (aksiyadorlar) uning majburiyatlari bo'yicha javob bermaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zarar uchun o'zlariga qarashli aksiyalar qiymati doirasida javobgar bo'ladilar.

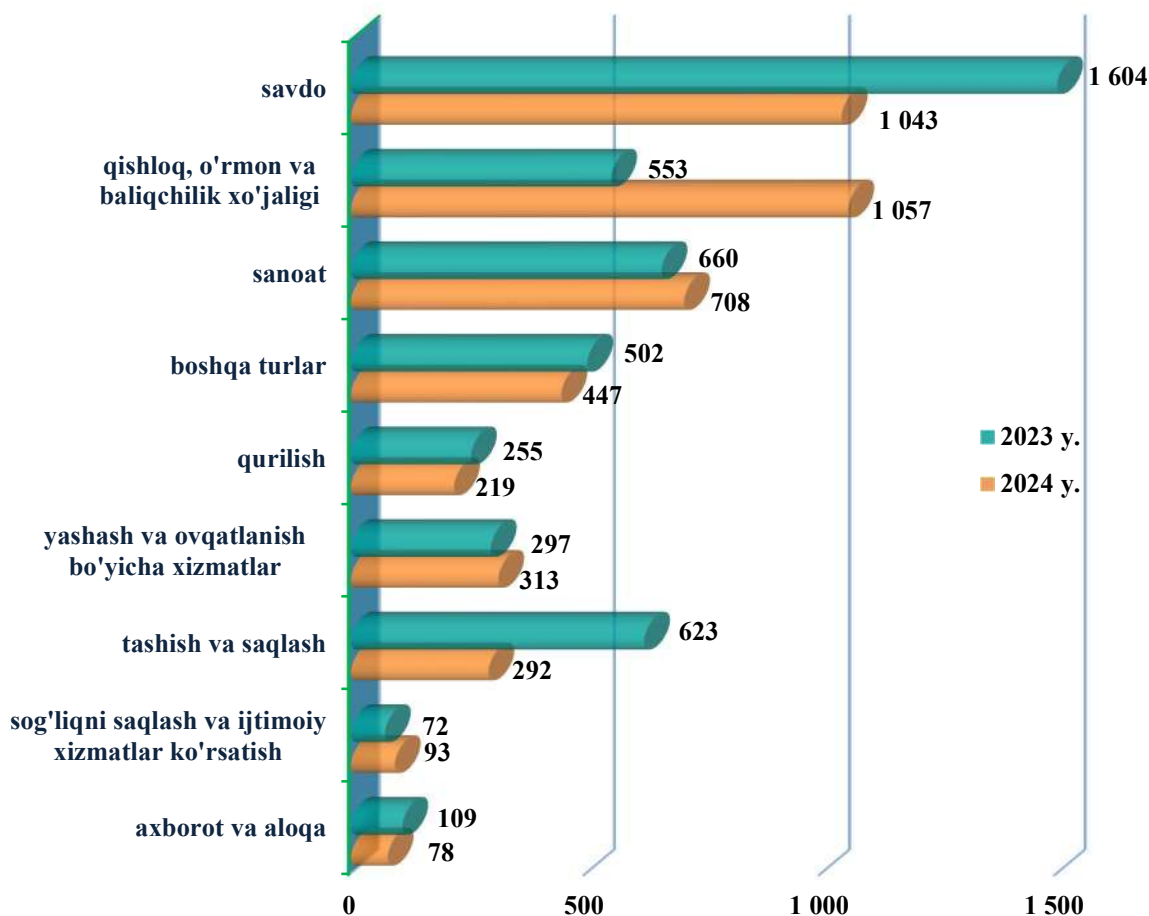
Aksiyalar haqini batamom to'lamagan aksiyadorlar, aksiyadorlik jamiyatining majburiyatlari bo'yicha, o'zlariga qarashli aksiyalar qiymatining to'lanmagan qismi doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

Aksiyadorlik jamiyatining firma nomida, jamiyatning nomi hamda bu jamiyat aksiyadorlik jamiyati ekanligi o'z ifodasini topishi kerak.

Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni
(yanvar-sentabr oylarida, ming birlikda)

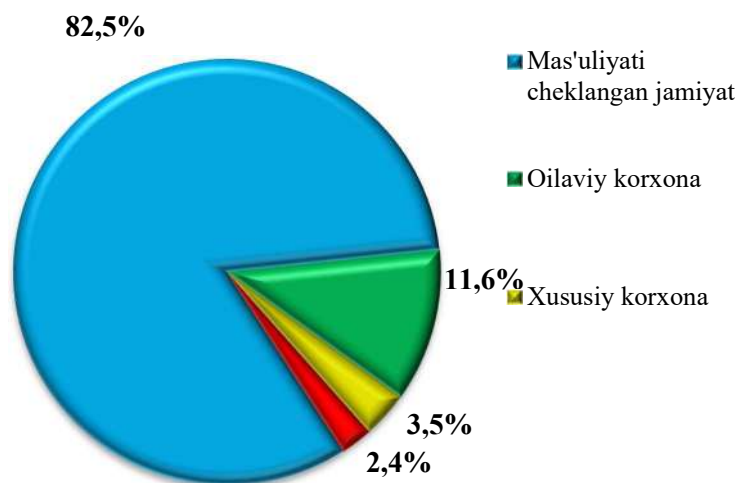

Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yanvar-sentabr oylarida, birlikda)

Korxonalar va tashkilotlar faoliyatining umumiy tavsifi

**Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlarning
tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha tarkibi**
(2024 yil yanvar-sentabr oylarida, umumiy sonidagi ulushi)

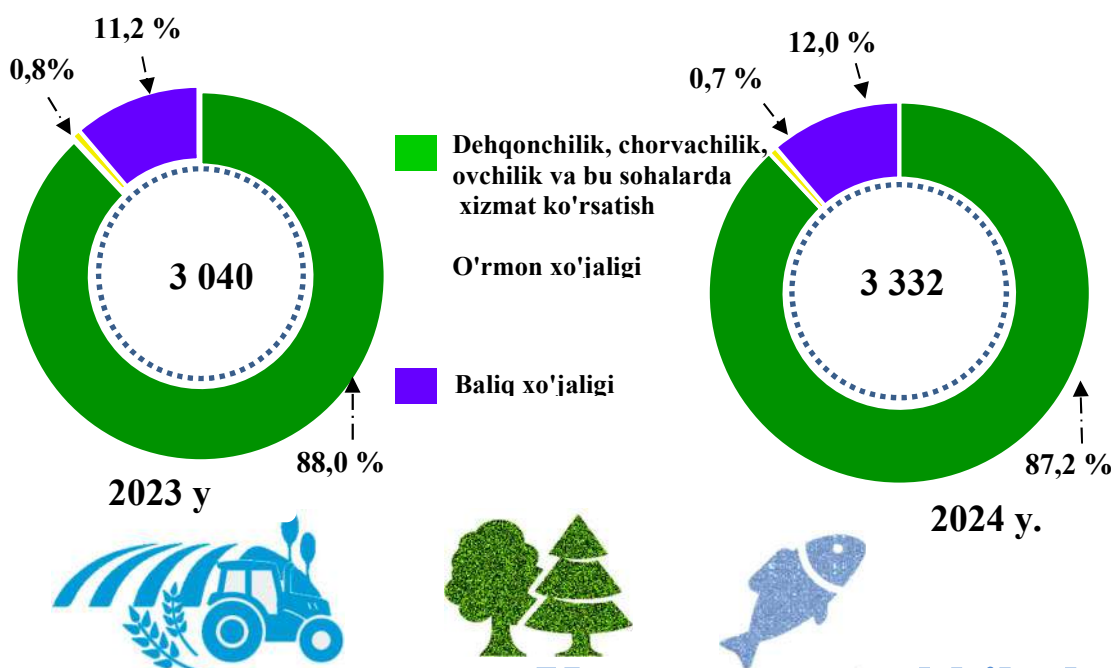

2024 yilning yanvar-sentabr oylarida 4 250 ta korxonalar va tashkilotlar yangi tashkil etildi. Shundan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar 3 507 ta, xususi korxonalar 147 ta, oilaviy korxonalar 492 ta va boshqalar 104 tani tashkil etdi.

O'zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qishloq xo'jaligini rivojlantirishning chuqur o'ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

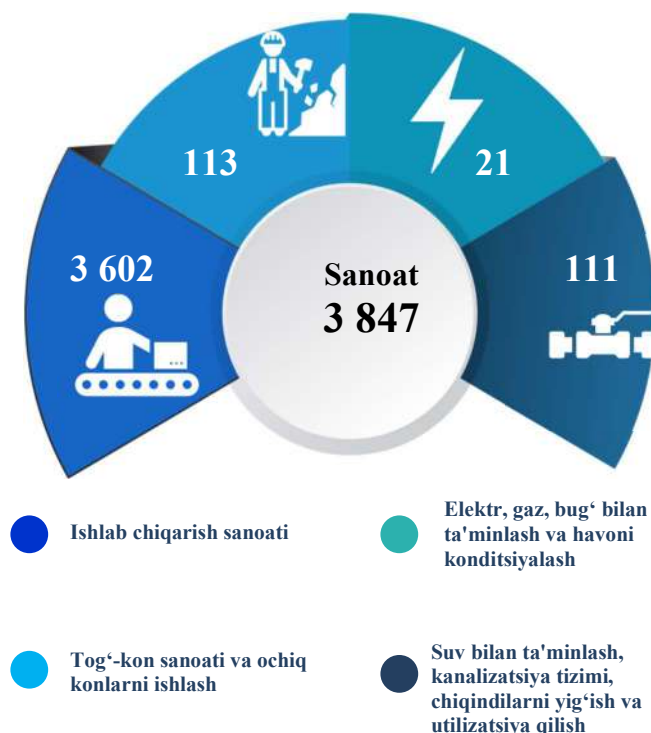
Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri mevasabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to'liq ta'minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo'nalishlardan biriga aylandi.

**Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi faoliyati bilan shug'ullanayotgan
korxonalar va tashkilotlar tarkibi**
(1 oktabr holatiga ko'ra)

**Korxonalar va tashkilotlar
faoliyatining umumiy tavsifi**

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni
(2024 yil 1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)

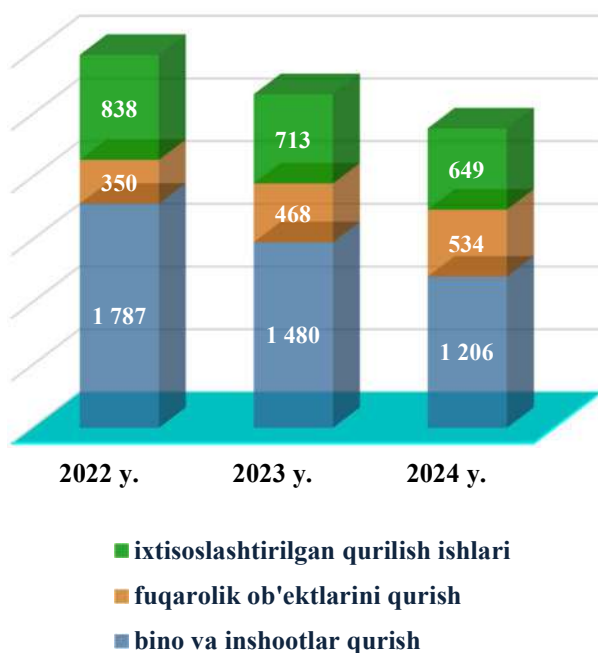

2024- yil 1- oktabr holatiga ko‘ra, sanoat korxonalarini va tashkilotlarini soni 3 847 nisbatan 90,6 % ni tashkil etdi.

Jami sanoat korxonalarini va tashkilotlarini ko‘payishining asosiy omili (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan), ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida 90,0 % ga (jami sanoatdagi ulushi 93,6 %), tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash 89,0 % ga (jami sanoatdagi ulushi 3,0 %), elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash 110,5 % ga (jami sanoatdagi ulushi 0,5 %) va suv bilan ta‘minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilitatsiya qilishning 111,0 % ga (jami sanoatdagi ulushi 2,9 %) o‘shidir.

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

(1 oktabr holatiga ko‘ra, birlikda)

2024 yil 1 oktabr holatiga ko‘ra qurilish sohasida korxonalar va tashkilotlar soni 2 389 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 89,8 foizni tashkil etdi. Jami qurilish sohasidagi korxonalar va tashkilotlar soni ko‘payishining asosiy omili bino va inshootlar qurishda o‘tgan yilga nisbatan 81,5 foizga (jami qurilishdagi ulushi 50,5 foiz), fuqarolik ob'ektlarini qurish 114,1 foizga (jami qurilishdagi ulushi 22,3 foiz), ixtisoslashtirilgan qurilish ishlarining 91,0 foizga (jami qurilishdagi ulushi 27,2 foiz) tashkil etdi.

Korxonalar va tashkilotlar faoliyatining umumiy tavsifi

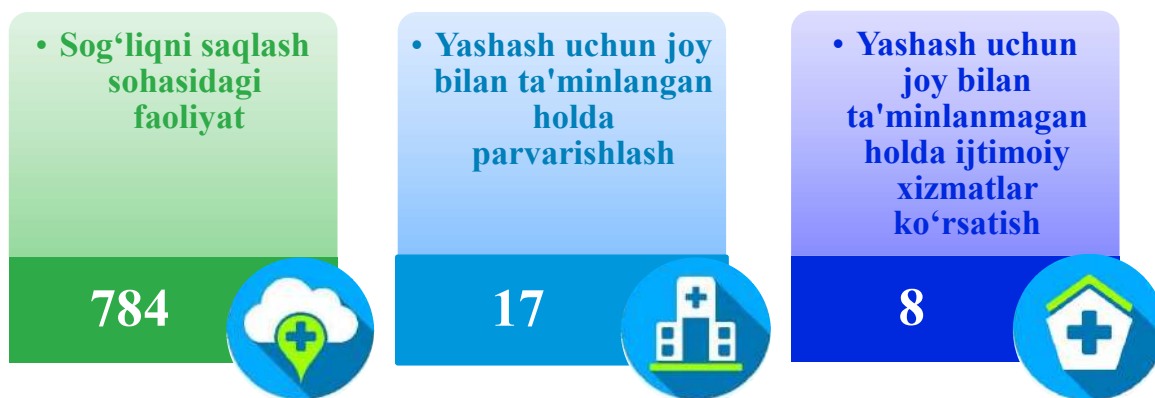
Savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

(1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra savdo sohasidagi korxonalar va tashkilotlar soni 8 780 tani tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 93,4 foizni tashkil etdi. Jami savdo korxonalarini va tashkilotlarini soni ko'payishining asosiy omili avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdoda o'tgan yilga nisbatan 91,5 foizga (jami savdodagi ulushi 60,7 foiz), avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdoda o'tgan yilga nisbatan 27,2 foizga (jami savdodagi ulushi 95,9 foiz), avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlashning o'tgan yilga nisbatan 98,0 foizga (jami savdodagi ulushi 12,1 foiz) tashkil etdi.

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

(2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

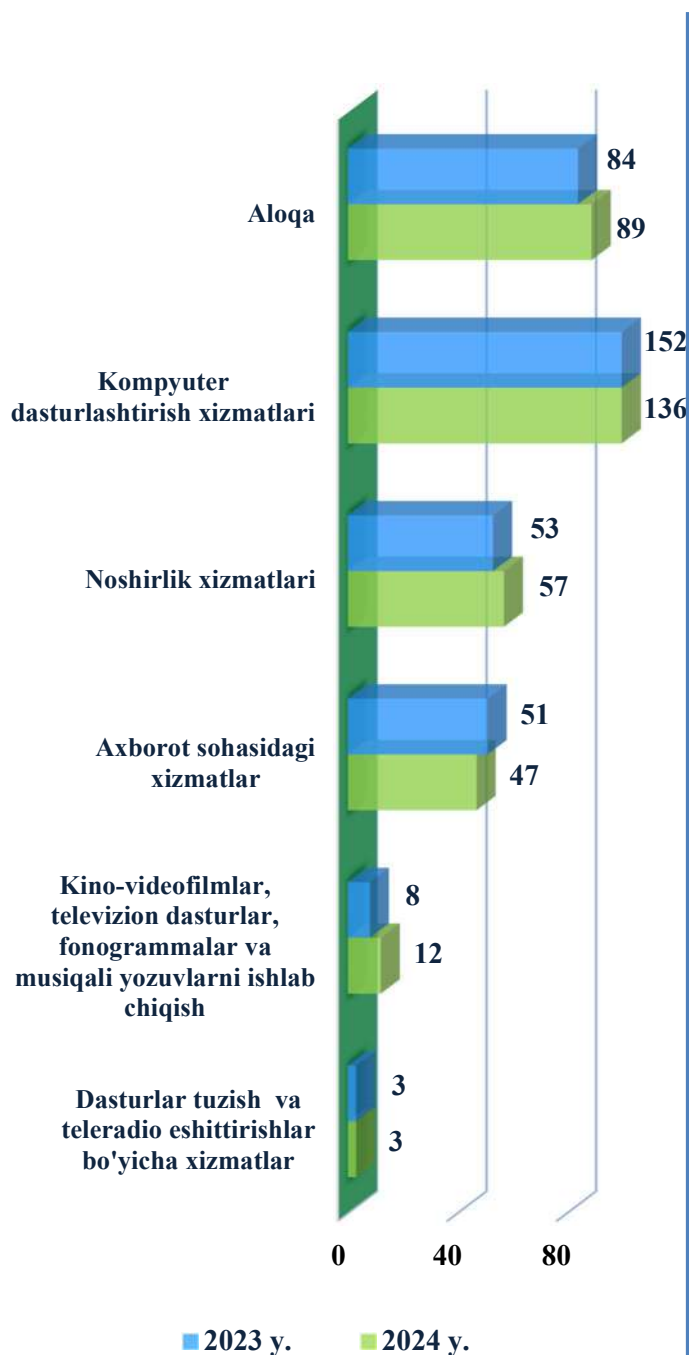
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

(2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

2024- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasidagi korxonalar va tashkilotlar soni 2 148 tani tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 97,0 % ga tashkil etdi. Jami yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasidagi korxonalar va tashkilotlar soni ko'payishining asosiy omili oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar 96,4 % ga (jami yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 82,5 %), yashash bo'yicha xizmatlarning 100,5 % ga (jami yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasidagi ulushi 17,5 %) tashkil etdi.

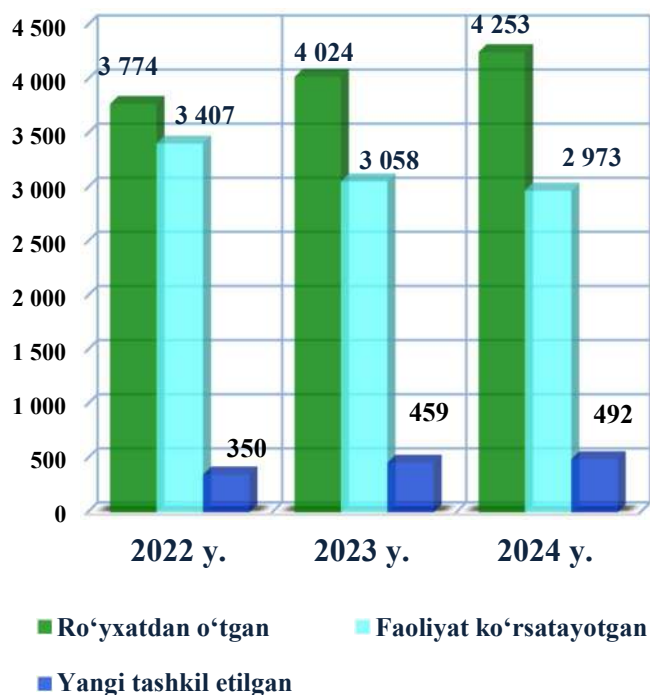
Korxonalar va tashkilotlar faoliyatining umumiy tavsifi

**Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko'rsatayotgan
korxonalar va tashkilotlar soni**
(1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra axborot va aloqa sohasida korxonalar va tashkilotlar soni 344 tani tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 98,0 foizni tashkil qildi. Jami axborot va aloqa sohasida korxonalar va tashkilotlar soni ko'payishining asosiy omili kino video-filmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish bo'yicha xizmatlar o'tgan yilga nisbatan 150,0 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 3,5 foiz), axborot sohasidagi xizmatlar o'tgan yilga nisbatan 92,2 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 13,7 foiz), nashriyotchilik xizmatlari o'tgan yilga nisbatan 107,5 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 16,6 foiz), dasturlar tuzish va teleradio eshittirishlar bo'yicha xizmatlar 100,0 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 0,9 foiz), kompyuter dasturlashtirish xizmatlari o'tgan yilga nisbatan 89,5 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 39,5 foiz), telekommunikatsiya xizmatlarining 106,0 foizga (jami axborot va aloqa sohasidagi ulushi 25,9 foiz) o'sgan.

Oilaviy korxonalar soni (1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan oilaviy korxonalar soni 2024-yilning 1-oktabr holatiga ko'ra 4 253 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 229 taga yoki 105,7 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2 973 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 85 taga yoki 97,2 % ga kamayganligini ko'rish mumkin.

2024-yilning yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 492 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 33 taga yoki 107,2 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni (1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Tashkiliy - huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra 28 952 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 2 156 taga yoki 108,0 foizga oshganligini ko'rsatmoqda.

Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 20 812 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 496 ga yoki 97,7 foizga kamayganligini ko'rish mumkin.

2024 yilning yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 3 507 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan olganda 203 taga yoki 94,5 foizga kamaygan.

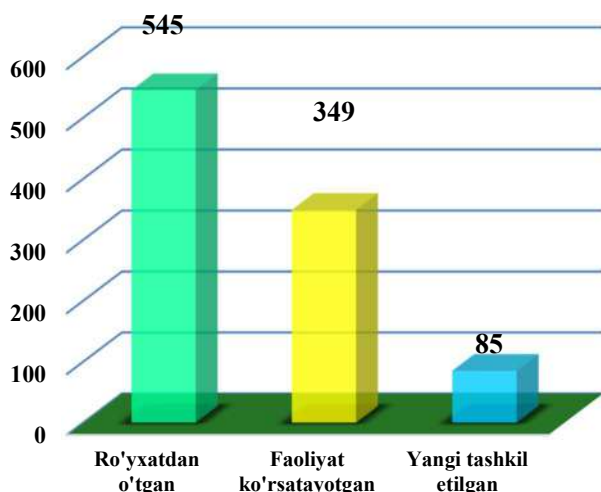

Korxonalar va tashkilotlar faoliyatining umumiy tavsifi

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg'armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo'linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo'yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, chet el investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko'rishimiz mumkin.

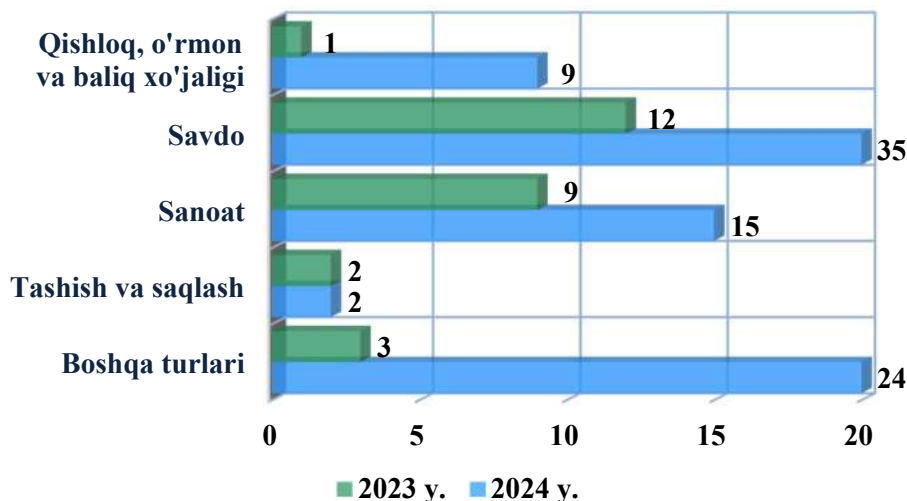
**Buxoro viloyatidagi xorijiy kapital ishtirokidagi
korxonalar va tashkilotlar soni**
(2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Ro'yxatdan o'tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar va tashkilotlar soni 2024- yil 1- oktabr holatiga ko'ra 545 tani tashkil etib, ulardan 349 tasi yoki 64,0 % faoliyat ko'rsatmoqda. Bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 52 taga yoki 117,5 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

2024- yilning yanvar-sentabr oylarida viloyatimizda 85 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

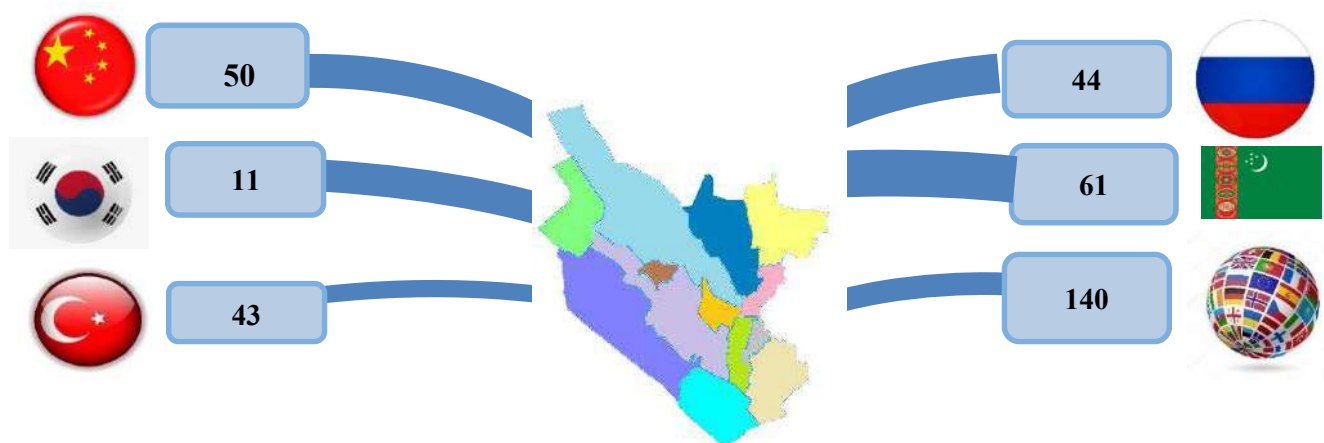
Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha yanvar-sentabr oylarida, birlikda)

**Korxonalar va tashkilotlar
faoliyatining umumiy tavsifi**

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarining davlatlar kesimida soni
(2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Faoliyat ko'rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni
(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

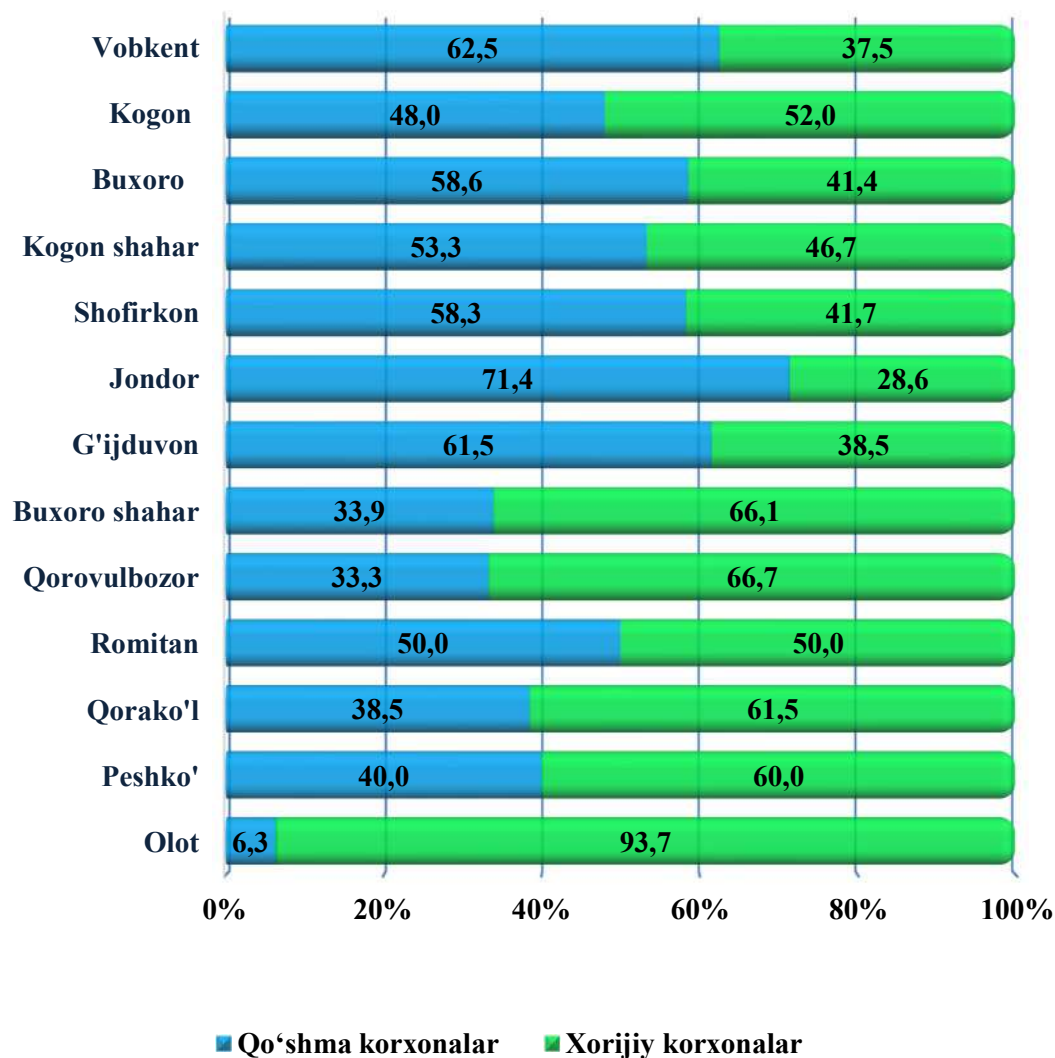
	2020 y.	2021 y.	2022 y.	2023 y.	2024 y.
Jami	285	322	378	297	349
<i>shu jumladan:</i>					
qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	21	30	33	16	20
sanoat	122	130	141	113	108
qurilish	28	32	31	25	27
savdo	60	72	102	91	119
tashish va saqlash	6	5	8	10	14
yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	21	23	26	18	24
axborot va aloqa	1	1	5	3	3
sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	5	7	7	4	5
boshqa turlar	21	22	25	17	29

Korxonalar va tashkilotlar faoliyatining umumiy tavsifi

**Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi
faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni**
(2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

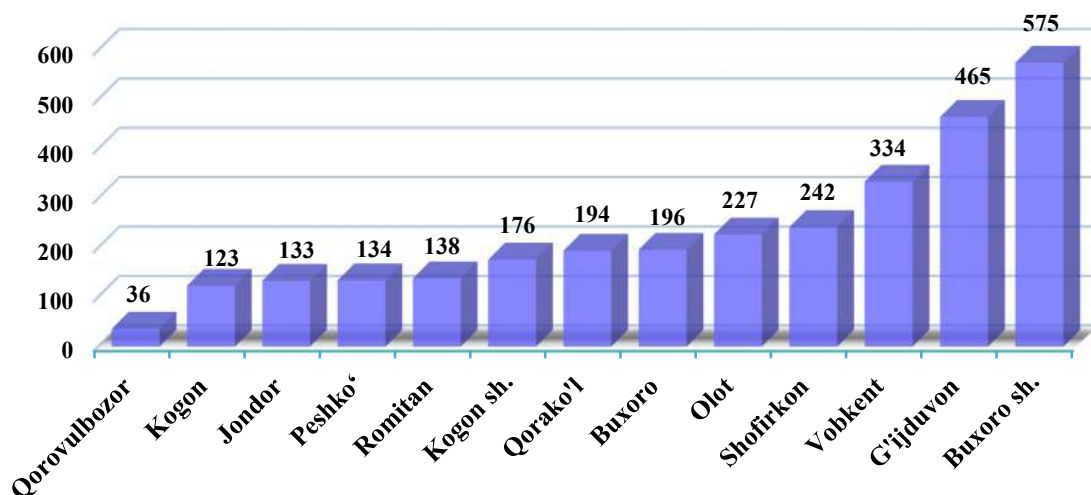
	<i>Jami</i>	<i>shundan:</i>	
		<i>qo'shma korxonalar</i>	<i>xorijiy korxonalar</i>
Buxoro viloyati	349	142	207
Buxoro shahri	186	63	123
Kogon shahri	15	8	7
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	29	17	12
Vobkent	8	5	3
Jondor	7	5	3
Kogon	25	12	13
Olot	16	1	15
Peshko'	5	2	3
Romitan	14	7	7
Shofirkon	12	7	5
Qorako'l	13	5	8
Qorovulbozor	6	2	4
G'ijduvon	13	8	5

Hududlar kesimida jami xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalarinig qo'shma korxonalar va xorijiy korxonalariga taqsimlanishi
(2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, jamiga nisbatan ulushi % da)

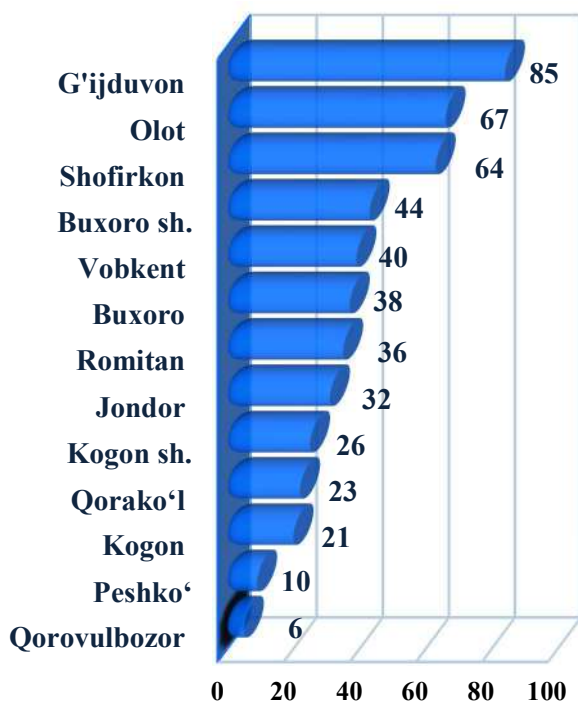

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarining asosiy qismi Buxoro shahrida 186 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 53,3 %), Kogon tumani 25 ta (7,2 %), Olot tumani 16 tani (4,6 %), Kogon shahar 15 ta (4,3 %), Buxoro tumani 29 ta (8,3 %), hamda Romitan tumanlarida 14 tani (4,0 %) tashkil etadi.

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalarining hududlar kesimida soni
(2024 yil 1 oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Hududlar kesimida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni
(2024 yil yanvar-sentabr oylarida, birlikda)

2024- yilning yanvar- sentabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, ularning soni Buxoro shahri (8,9 %), G'ijduvon (17,3 %), Buxoro (7,7 %), Romitan (7,3 %), Peshko' (2,0 %), Kogon (4,3 %), Jondor (6,5 %), Vobkent (8,1 %), Shofirkon (13,0 %), Qorako'l (4,7 %), Olot (13,6 %), Qorovulbozor (1,2 %) tumanlari va Kogon shahar (5,3 %), ulushiga tegishli.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – axborot ma'lumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reyestrda mavjud bo'lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashkari).

Faoliyat ko'rsatayotgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Faoliyat ko'rsatmayotgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan, moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotgan yoki belgilangan muddatda ustav jamg'armalarini shakllantirmagan hamda tugatish jarayonida bo'lganligi haqida ma'lumotlar mavjud bo'lgan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan- ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reyestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Faoliyati tugatilgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan yuridik shaxslarning davlat reyestriga yuridik shaxsni tugatilganligi to'g'risidagi yozuv kiritilgandan so'ng bu haqda davlat statistika organlariga ma'lumot taqdim etilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma'lum bir davrda faoliyat ko'rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro'yxatdan o'tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Yuridik shaxslarning yangi tashkil etilganlik darajasi – ma'lum bir davr oralig'ida tashkil etilgan yuridik shaxslarning jami faoliyat ko'rsatayotgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxonalar va mikrofirmalar – O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida" 275-sonli qarorining 1-ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo'lgan.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo'limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

XII. DEMOGRAFIYA VA MEHNAT

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2024 yil 1 oktabr holatiga viloyatda doimiy aholi soni 2 068,4 ming kishini tashkil qildi va yil boshidan 24,3 ming kishiga yoki 1,2 foizga ko'paydi.

Buxoro viloyatining doimiy aholi soni to'g'risida ma'lumot (2024 yil 1 oktabr holatiga)

	<i>Doimiy aholi soni, ming kishi</i>			<i>Doimiy aholi sonining o'sish sur'ati, foiz</i>		
	<i>Jami</i>	<i>shu jumladan:</i>		<i>Jami</i>	<i>shu jumladan:</i>	
		<i>shahar</i>	<i>qishloq</i>		<i>shahar</i>	<i>qishloq</i>
Buxoro viloyati	2 068,4	762,9	1 305,5	101,2	101,2	101,2
Buxoro sh.	299,0	273,7	25,3	101,5	101,6	100,8
Kogon sh.	65,3	65,3	-	101,0	101,0	-
<i>tumanlar</i>						
Buxoro	180,8	41,2	139,6	101,3	101,2	101,4
Vobkent	150,6	29,1	121,5	101,3	101,3	101,3
Jondor	187,8	36,2	151,6	101,2	101,2	101,2
Kogon	85,8	6,4	79,4	101,5	101,2	101,5
Olot	105,5	39,7	65,8	101,1	101,0	101,2
Peshko'	132,8	16,9	115,9	101,2	101,0	101,3
Romitan	152,7	38,1	114,6	100,9	100,7	100,9
Shofirkon	187,8	43,2	144,6	100,7	100,2	100,9
Qorako'l	173,6	66,7	106,9	101,0	101,0	101,0
Qorovulbozor	20,3	11,6	8,7	101,8	102,0	101,5
G'ijduvon	326,4	94,8	231,6	101,2	101,3	101,2

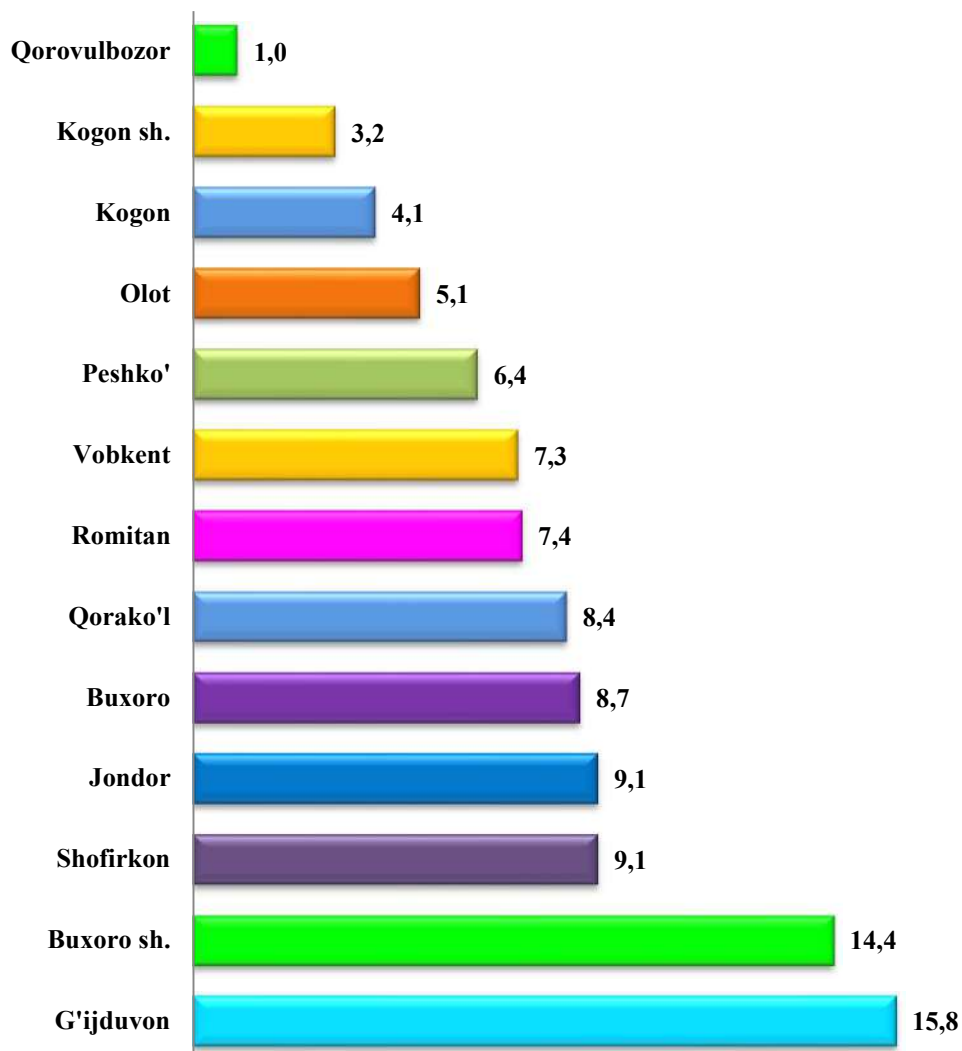
Doimiy aholi sonida erkak va ayollar to'g'risida ma'lumot
(2024 yil 1 oktabr holatiga)

	<i>Doimiy aholi soni, ming kishi</i>		
	<i>Jami</i>	<i>shu jumladan:</i>	
		<i>erkak</i>	<i>ayol</i>
Buxoro viloyati	2 068,4	1 037,2	1 031,2
Buxoro sh.	299,0	148,3	150,7
Kogon sh.	65,3	31,8	33,5
<i>tumanlar</i>			
Buxoro	180,8	90,6	90,2
Vobkent	150,6	75,9	74,7
Jondor	187,8	93,2	94,6
Kogon	85,8	42,7	43,7
Olot	105,5	52,9	52,6
Peshko'	132,8	66,5	66,3
Romitan	152,7	77,5	75,2
Shofirkon	187,8	94,8	93,0
Qorako'l	173,6	85,9	87,7
Qorovulbozor	20,3	10,1	10,2
G'ijduvon	326,4	167,0	159,4

2024 yil 1 oktabr holatiga Buxoro viloyatining shahar va tumanlar kesimida eng ko'p aholi soni G'ijduvon tumanida 326,4 ming kishini (viloyat aholi sonidagi ulushi 15,7 foiz), Buxoro shahrida 299,0 ming kishini (14,4 foiz), Shofirkon tumanida 187,8 ming kishini (9,1 foiz) va Jondor tumanida 187,8 ming kishini (9,1 foiz) tashkil etdi.

Hududlar kesimida doimiy aholi sonining o'rish sur'ati

(2024 yil 1 oktabr holatiga, foizda)

Hududlar bo'yicha 2024- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, o'tgan yilning shu davriga nisbatan aholi sonining eng yuqori o'sishi Qorovulbozor (1,8 foiz), Buxoro shari (1,5 foiz), Kogon (1,5 foiz) va Vobkent tumanlarida (1,3 foiz) kuzatildi.

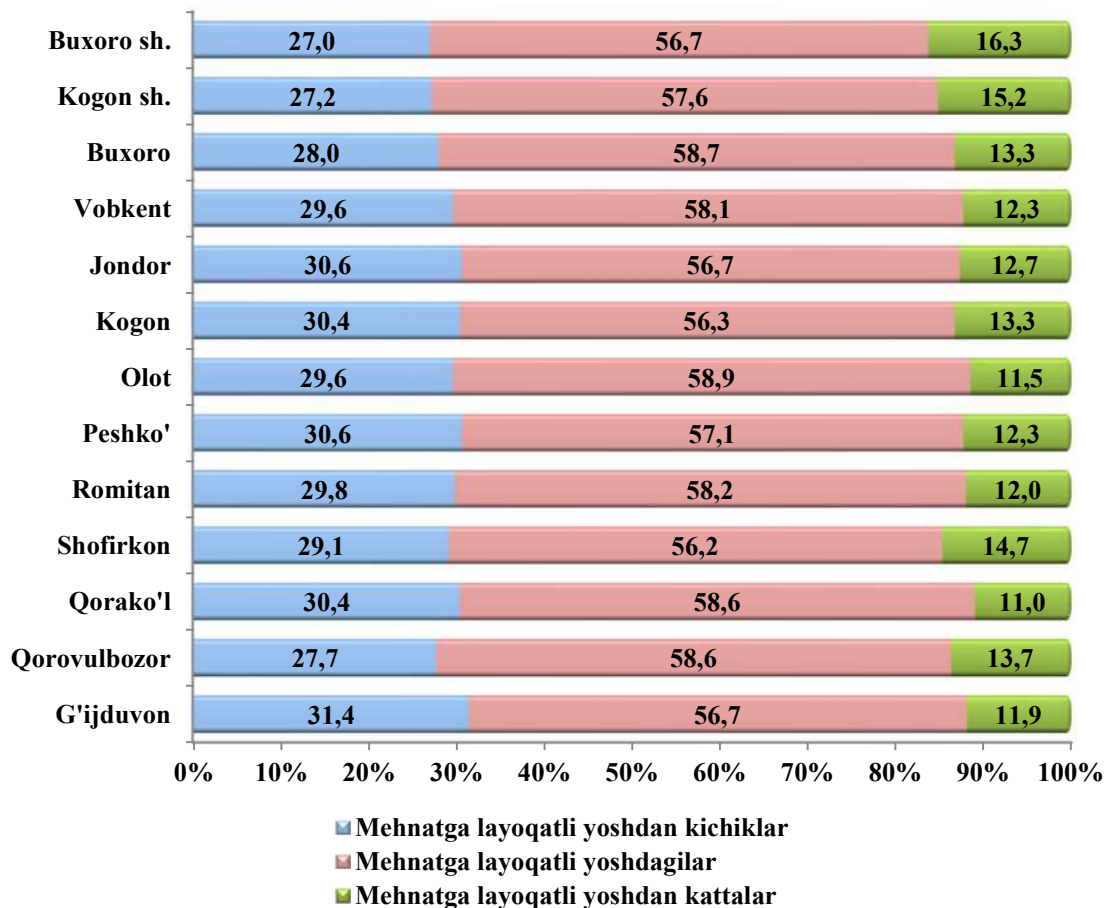

Aholi soni to'g'risida ma'lumot
(2024 yil, 1-yanvar kishi)

	<i>Jami aholi soni</i>	<i>shundan:</i>			
		<i>0-2 yosh</i>	<i>3-6 yosh</i>	<i>7-16 yosh</i>	<i>0-16 yosh</i>
Buxoro viloyati	2 044 044	132 853	156 695	345 219	634 767
Buxoro sh.	294 536	19 677	18 758	45 735	84 170
Kogon sh.	64 687	4 104	4 247	10 353	18 704
<i>tumanlar</i>					
Buxoro	178 404	10 353	12 896	29 248	52 497
Vobkent	148 670	10 056	11 706	24 366	46 128
Jondor	185 531	12 004	14 783	32 843	59 630
Kogon	84 568	5 403	7 066	14 509	26 978
Olot	104 319	6 412	8 158	18 029	32 599
Peshko'	131 167	8 606	10 771	22 863	42 240
Romitan	151 397	9 648	12 271	25 430	47 349
Shofirkon	186 484	11 768	14 535	30 619	56 922
Qorako'l	171 856	11 127	14 124	29 847	55 098
Qorovulbozor	19 906	1 295	1 463	3 070	5 828
G'ijduvon	322 519	22 400	25 917	58 307	106 624

Doimiy aholi sonining asosiy yosh guruhlari bo'yicha taqsimlanishi

(2024-yil 1 yanvar; jamiga nisbatan foizda)

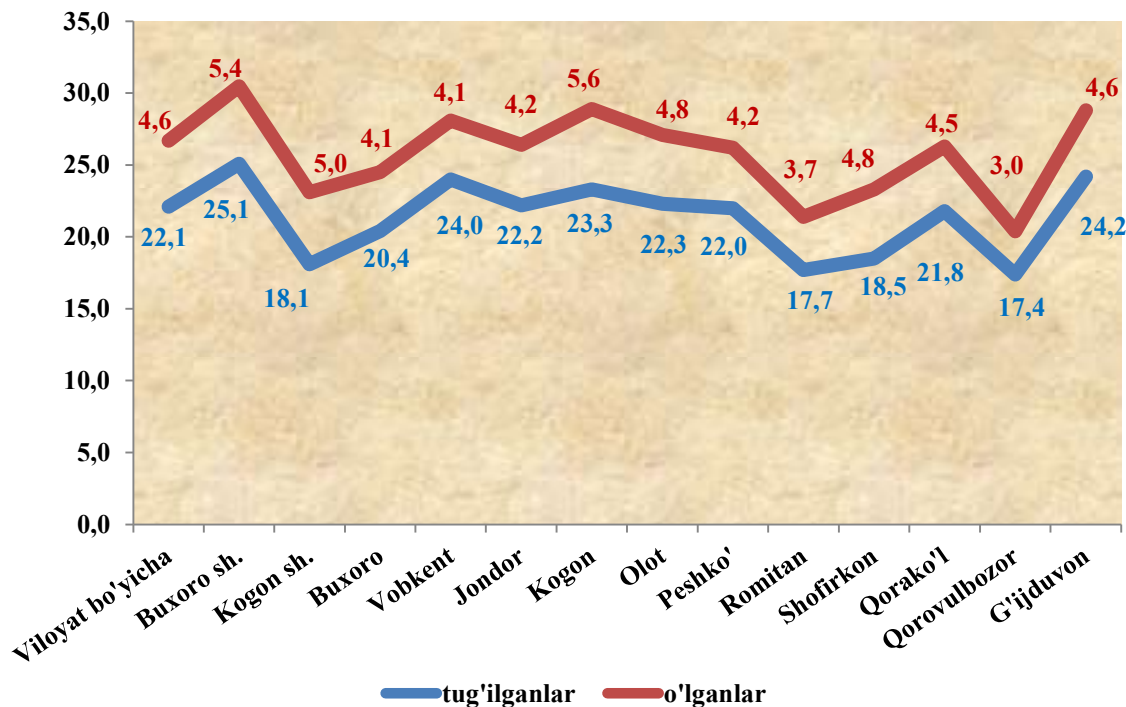
2024-yil yanvar-sentabr oylarida tug'ilish, nikoh va nikohdan ajralishlar

	kishi			har 1000 kishiga	
	2023 yil	2024 yil ¹⁾	o'sish, kamayish	2023 yil	2024 yil
Tug'ilganlar	34 134	33 963	-171	22,6	22,1
O'lganlar	6 557	7 025	468	4,3	4,6
Tabiiy o'sish	27 577	26 938	-639	18,3	17,5
Nikohlar	10 243	9 898	-345	6,8	6,4
Ajralishlar	1 881	1 760	-121	1,2	1,1

¹⁾ dastlabki ma'lumot

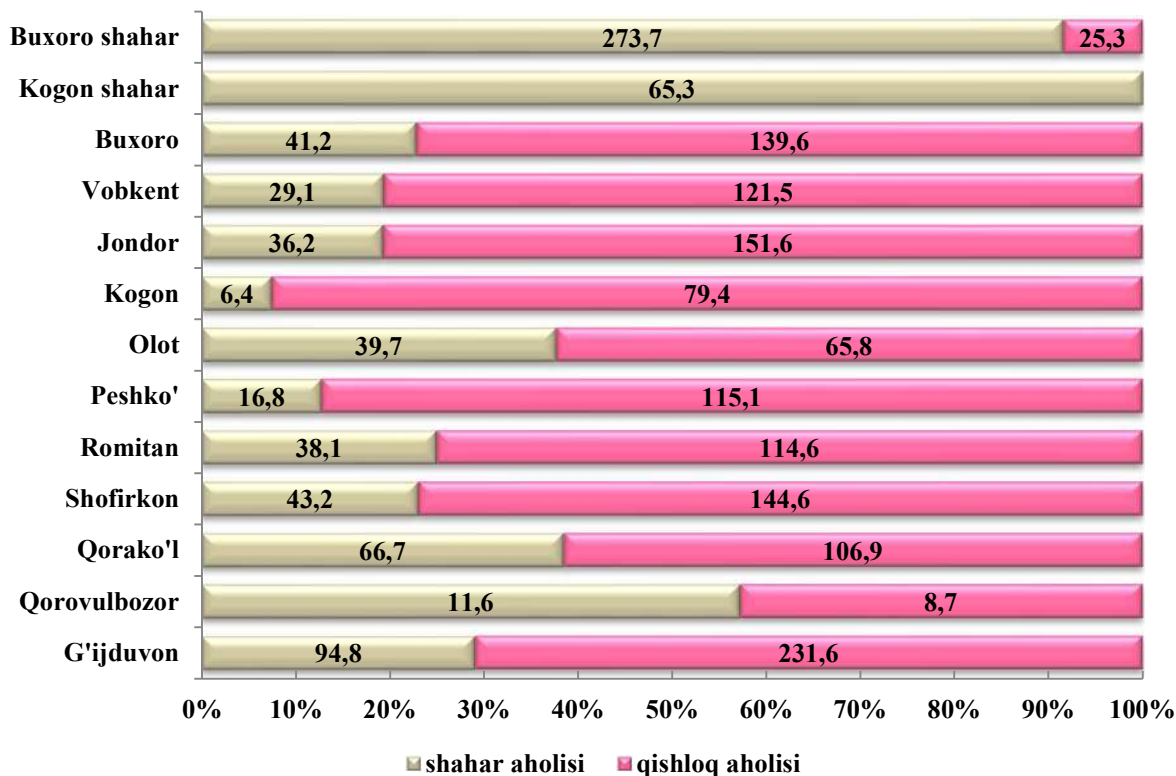
2024 yil yanvar-sentabr oylarida tug'ilganlar

(har 1000 kishiga)

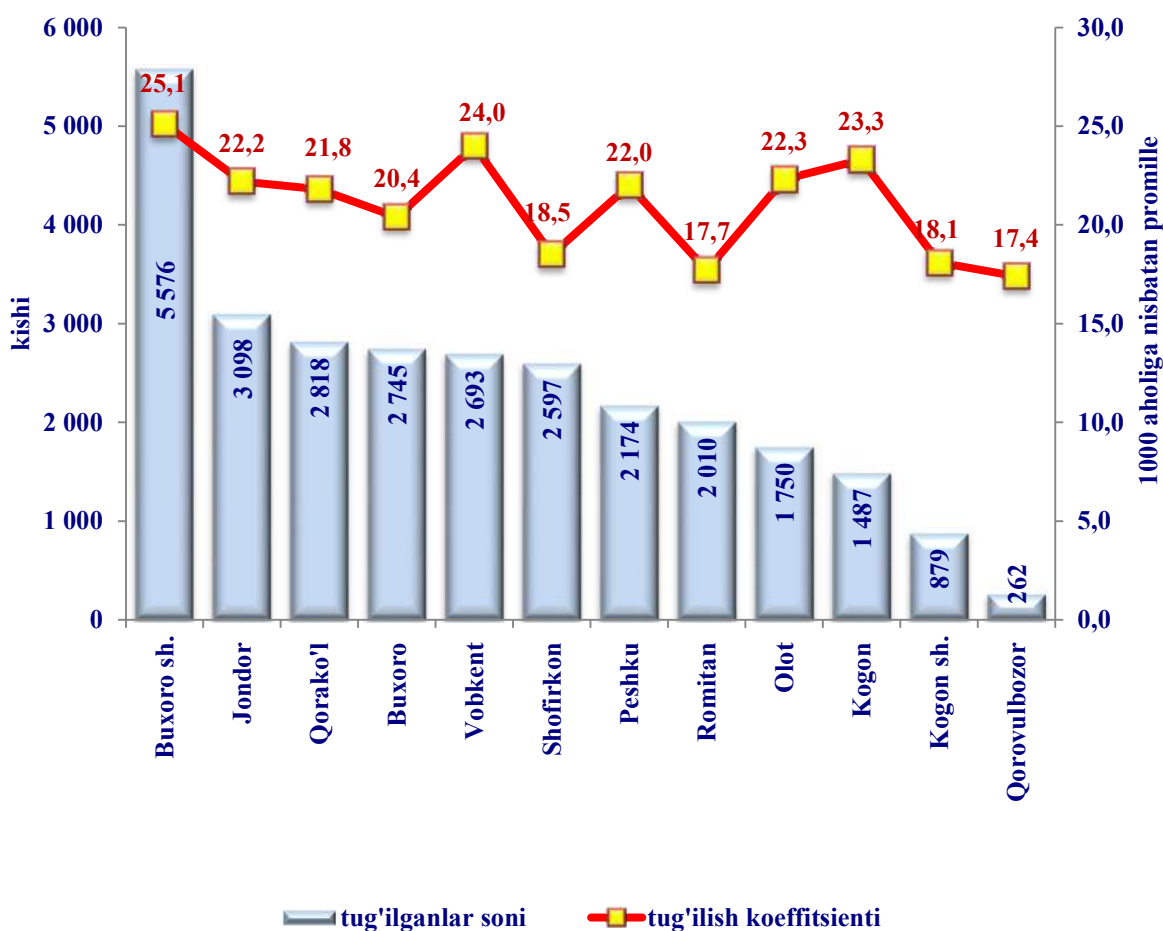
Doimiy aholi soni

(2024 yil 1 oktabr holatiga, ming kishi)

Tug‘ilish. 2024 yil yanvar-sentabr oylarida tug‘ilganlar soni 33 963 kishini (bu erda va bundan keyin tug‘ilganlar sifatida faqat tirik tug‘ilganlar inobatga olingan) tashkil qildi va 2023 yilning shu davriga (34 134 kishi) nisbatan 171 taga kamaydi. Tug‘ilish koeffitsienti mos ravishda 22,1 promilleni tashkil qildi va 2023 yilning shu davriga (22,6 promille) nisbatan 0,5 promillega kamaydi.

Hududlar kesimida tug‘ilganlar soni va koeffitsienti
(2024 yil yanvar – sentabr)

Ma'lumot uchun:

2024 yil davomida eng ko'p tug'ilish sentabr oyida, ya'ni 5 022 kishi qayd etilganligi kuzatildi

Tug‘ilish koeffitsientining sezilarli darajada o‘shishi Buxoro shahrida (23,0 promilledan 25,1 promillega) va Qorako‘l (21,6 promilledan 21,8 promillega) tumanida qayd etildi.

Ma'lumot uchun:

Oxirgi 3 yillikda Buxoro viloyatida eng yuqori tug'ilish 2023 yilda, ya'ni 46,6 ming bola, 2022 yilda, ya'ni 45,1 ming bola, aksincha eng past - 2021 yilda, ya'ni 43,2 ming bola qayd etilgani kuzatildi.

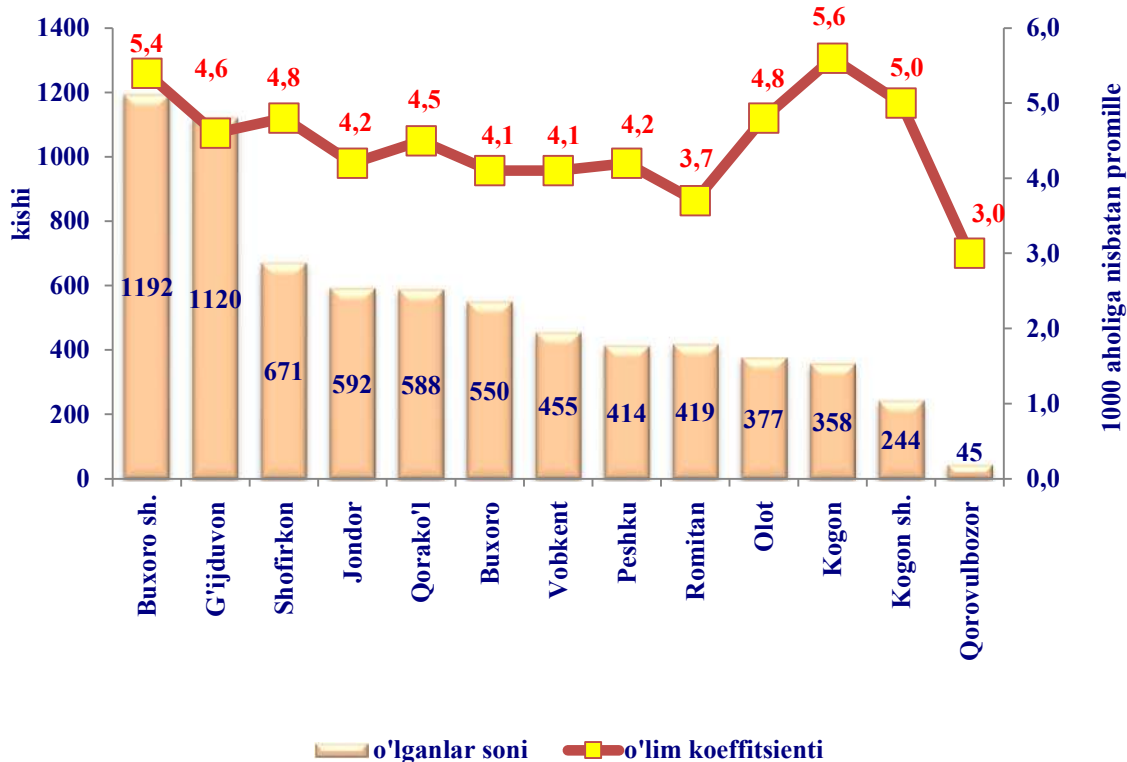
O'lim darajasi. 2024 yil yanvar-sentabr oylarida o'lganlar soni 7 025 kishini tashkil qildi va 2023 yilning shu davriga (6 557 kishi) nisbatan 468 taga ko'paydi. Mos ravishda o'lim koeffitsienti 4,3 promilleni tashkil qildi (2023 yil yanvar-sentabrda 4,6 promille).

Ma'lumot uchun:

2024 yil davomi eng ko'p o'lim avgust oyida, ya'ni 1 274 kishi qayd etilgani kuzatildi.

Hududlar kesimida vafot etganlar soni va koeffitsienti

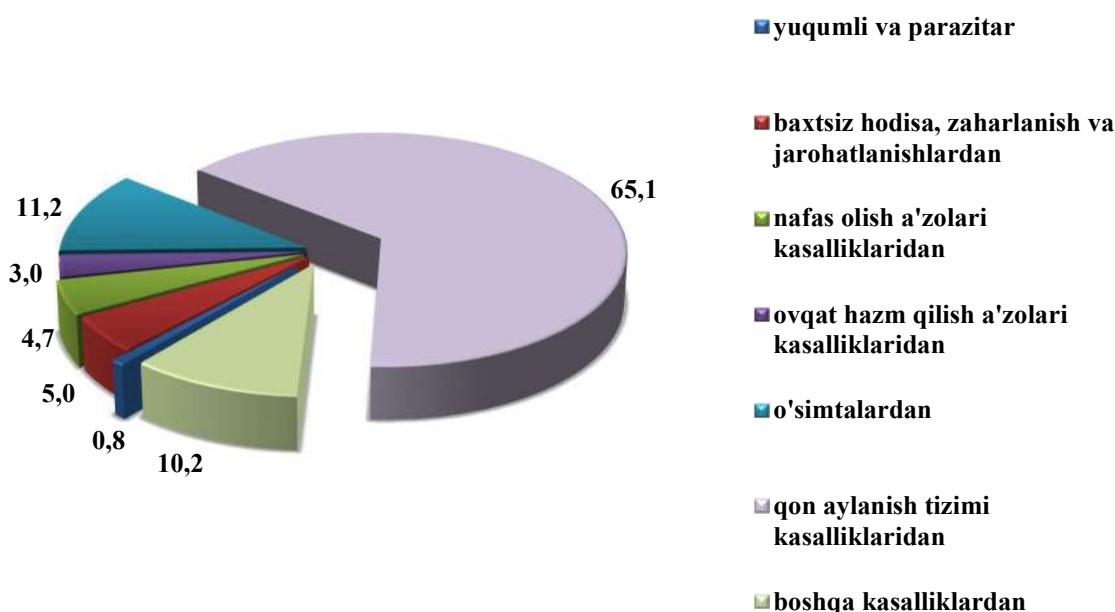
(2024 yil yanvar – sentabr)

O‘lim sonining kamayganligi barcha tumanlarida kuzatildi. Ro‘yxatga olingan jami o‘lganlarning 65,1 foiz qon aylanish tizimi kasalliklaridan, 11,2 foiz o‘simtalardan, 5,0 foiz baxtsiz hodisa, zaharlanish va jarohatlanishlardan, 3,0 foiz ovqat hazm qilish a‘zolari kasalliklaridan, 4,7 foiz nafas olish a‘zolari kasalliklaridan, 0,8 foiz yuqumli va parazitlar kasalliklaridan hamda 10,2 foiz boshqa kasalliklardan vafot etgan.

2024 yil yanvar-sentabr oylarida o‘lganlarning asosiy o‘lim sababi bo‘yicha taqsimlanishi

(jami vafot etganlarga nisbatan foizda)

Migratsiya. Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2024 yil yanvar-sentabr oylarida viloyat bo'yicha ko'chib kelganlar soni 6 956 kishini, shu davr mobaynida ko'chib ketganlar soni esa 9 587 kishini tashkil qildi. Migratsiya qoldig'i minus 2 631 kishiga (2023 yilning shu davrida minus 2 770 kishi) teng bo'ldi.

Migratsiya saldosing yuqori darajasi G'ijduvon tumani (minus 820), Shofirkon tumani (minus 602) hamda Qorako'l (minus 506) tumanida qayd etildi. Migratsiya saldosi ijobiy darajasi Buxoro (plyus 174) va Kogon (plyus 142) tumanlarida kuzatildi.

Aholi migratsiyasi
(yanvar-sentabr, kishi)

	<i>Kelish</i>		<i>Ketish</i>		<i>Migratsiya saldosi</i>	
	<i>2023 yil</i>	<i>2024 yil</i>	<i>2023 yil</i>	<i>2024 yil</i>	<i>2023 yil</i>	<i>2024 yil</i>
Buxoro viloyati	6 029	6 956	8 799	9 587	-2 770	-2 631
Buxoro sh.	1 800	2 310	2 133	2 238	-333	72
Kogon sh.	400	470	416	480	-16	-10
<i>tumanlar</i>						
Buxoro	1 020	1 026	720	852	300	174
Vobkent	219	256	529	580	-310	-324
Jondor	192	252	474	527	-282	-275
Kogon	633	656	469	514	164	142
Olot	103	139	342	363	-239	-224
Peshko‘	158	161	319	309	-161	-148
Romitan	316	145	333	394	-17	-249
Shofirkon	309	378	895	980	-586	-602
Qorako‘l	124	183	671	689	-547	-506
Qorovulbozor	265	316	182	177	83	139
G‘ijduvon	490	664	1 316	1 484	-826	-820

Nikohlar. 2024 yil yanvar-sentabr oylarida FHDYO organlarida 9 898 ta nikohlar olingan bo‘lib, 1000 aholiga nisbatan 6,4 ta nikoh tuzish (2023 yilning tegishli davrida 10 243 ta) koeffitsienti 6,8 promillega kuzatildi.

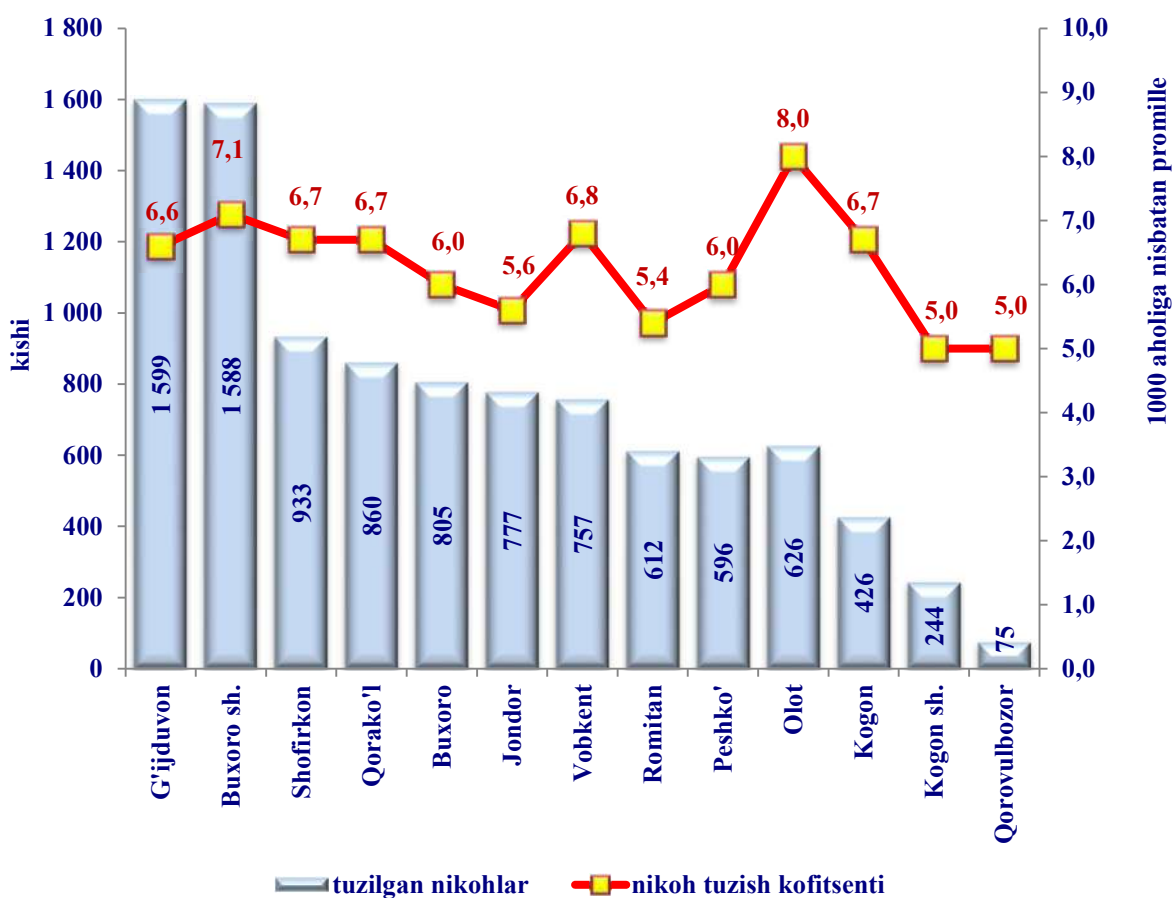
Ma'lumot uchun:

2024 yil davomida eng ko'p nikoh sentabr oyida, ya'ni 1 449 ming birlik qayd etilgani kuzatildi

Nikoh tuzish ko'effitsientining o'sishi Olot tumanida (7,0 promilidan 8,0 promillega) kuzatildi.

Hududlar kesimida tuzilgan nikohlar soni va ko'effitsienti¹⁾

(yanvar-sentabr)

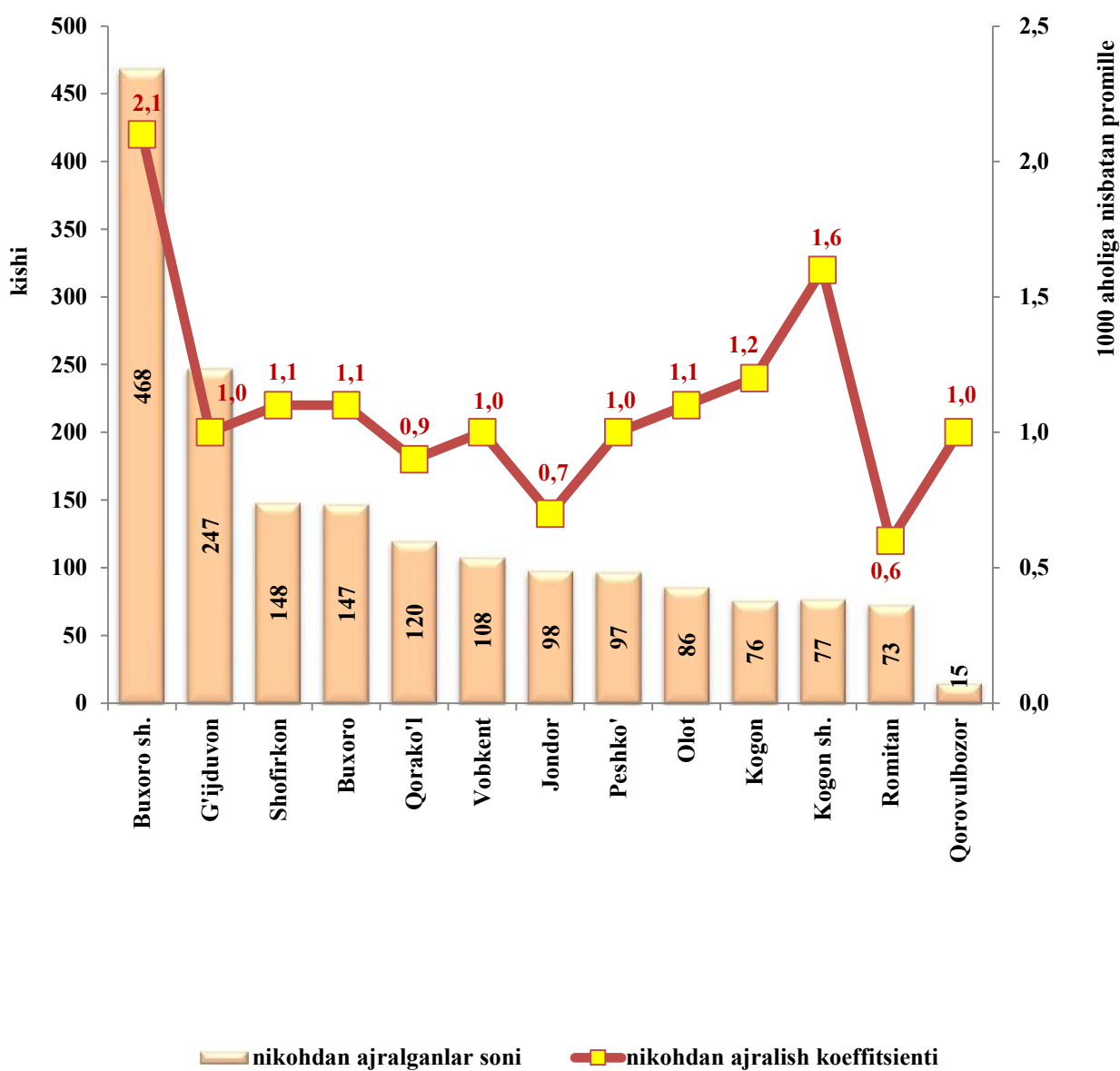
Nikohdan ajralishlar. 2024 yil yanvar-sentabr oylarida FHDYO organlari tomonidan 1 760 ta nikohdan ajralishlar qayd etilgan bo'lib, 1000 aholiga nisbatan 1,1 ta nikohdan ajralishlar (2023 yilning tegishli davrida 1 881 ta) nisbatan 1,2 ta kuzatildi. Nikohdan ajralish ko'effitsientining sezilarli darajada o'sishi Peshko' tumanida (0,9 dan 1,0 promillega) kuzatildi.

Ma'lumot uchun:

2024 yil davomida eng ko'p nikohdan ajralish may oyida, ya'ni 218 birlik qayd etilgani kuzatildi.

Hududlar kesimida nikohdan ajralishlar soni va koeffitsienti
(yanvar-sentabr)

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Doimiy aholi – ro'yxatdan o'tkazilayotgan vaqtda muayyan aholi punkti yoki hududda doimiy istiqomat qilayotgan aholidan iborat bo'lib, bunga ushbu hududda doimiy ro'yxatda turib, lekin vaqtincha yashamaydigan aholi ham kiritiladi.

Shahar aholisi – shahar hududlarida, ya'ni meyoriy hujjatlar bilan shaharlar, shaharchalar sifatida belgilangan aholi punktlarida istiqomat qiluvchi aholi.

Qishloq aholisi – shaharlar va shaharchalar toifasiga kiritilmagan hududlarda - qishloq joylarda (ovullar, qishloqlar va boshqalar) istiqomat qiluvchi aholi.

Doimiy aholi sonini baholash - oxirgi aholini ro'yxatga olish ma'lumotlari asosida hisoblanib, unga har yili tug'ilganlar va muayyan hududga ko'chib kelganlar soni qo'shib, o'lganlar va muayyan hududdan ko'chib ketganlar soni ayiriladi.

Tug'ilish – tug'ilish jarayonlarining sodir bo'lishi va boshqa xususiyatlarini tavsiflovchi ko'rsatkich.

1000 aholiga nisbatan tug'ilish koeffitsiyenti – hisobot yilida jami tug'ilganlar (tirik) sonini hisobot davridagi doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

1000 ta aholiga nisbatan o'lim koeffitsiyenti – hisobot yilida jami o'lganlar sonini hisobot yilidagi doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

Nikoh – erkak va ayol o'rtasidagi, ularning bir-birlariga va farzandlariga nisbatan huquq va majburiyatlarini belgilab beradigan o'zaro munosabatlari shakli. Er va xotin o'rtasidagi yuridik munosabatlar fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish (FHDYO) organlarida nikohlarini ro'yxatdan o'tkazish natijasida o'rnatiladi.

1000 aholiga nisbatan nikohlar koeffitsiyenti - hisobot yilida tuzilgan nikohlar sonini doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

Nikohdan ajralish (nikohni bekor qilish) – er-xotinlarning hayoti davomida, tomonlar uchun qayta nikoh huquqini beruvchi, nikohlarning to'liq yuridik to'xtatilishi, nikoh FHDYO yoki sud organlarida ajralishni ro'yxatdan o'tkazilganidan so'ng bekor qilingan hisoblanadi.

1000 aholiga nisbatan nikohdan ajralish koeffitsiyenti - hisobot yilida nikohdan ajralishlar sonini doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi

Ko'chib kelganlar soni – ko'chib kelganlarning absolyut miqdori, ya'ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko'chib kelganlardan iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo'yicha ro'yxatga olishda tuziladigan ko'chib kelishni statistik hisobga olish so'rovnomalarini qayta ishlash natijasida aniqlanadi.

Ko'chib ketganlar soni – ko'chib ketganlarning absolyut miqdori, ya'ni muayyan hududdan uning tashqarisiga ko'chib ketganlardan iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo'yicha ro'yxatdan chiqarishda tuziladigan ko'chib ketishni statistik hisobga olish varaqalarini qayta ishlash natijasida aniqlanadi.

Aholining migratsion o'sishi (farqi) - hisobot davrida ko'chib kelganlar va ko'chib ketganlar soni o'rtasidagi farqning absolyut miqdori.

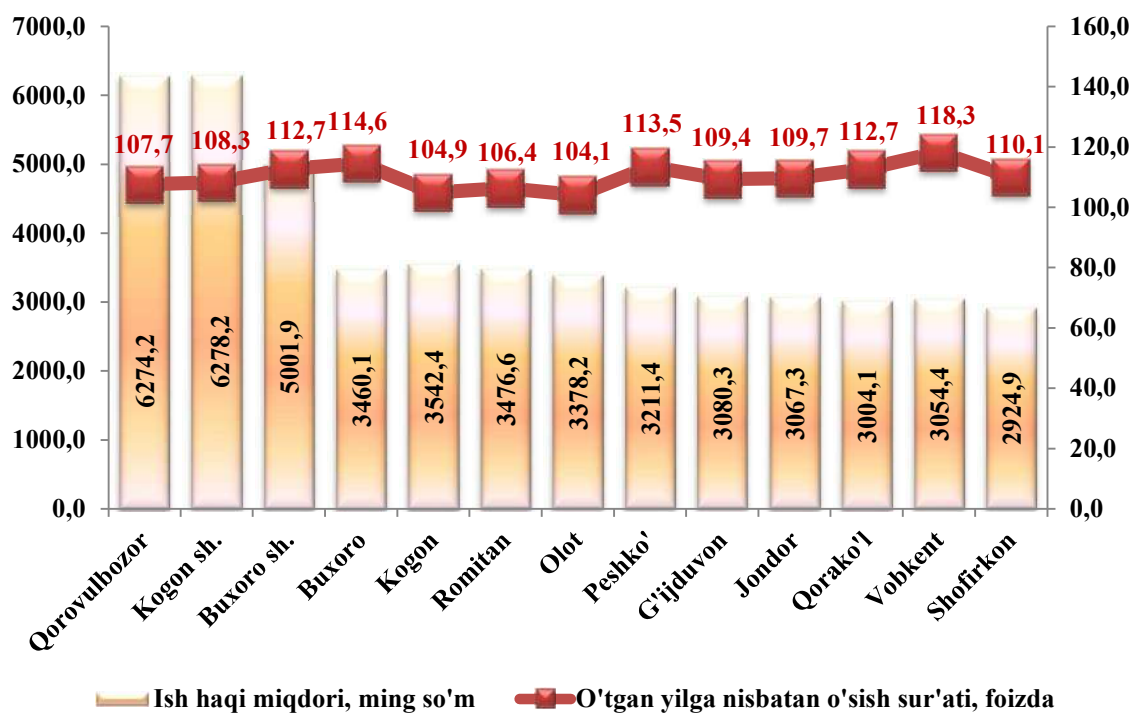
XIII. O‘RTACHA OYLIK NOMINAL HISOBLANGAN ISH HAQI

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi¹⁾ 2024-yil sentabr oyida 4 240,6 ming so‘mni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 4,9 foizga o‘tdi.

Yanvar – sentabr oylarida o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqining o‘tgan yilning mos davriga nisbatan eng yuqori o‘sishi iqtisodiy faoliyat turlarining bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik sohasida (117,0 foizga), savdo sohasida (114,0 foizga), sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish sohasida (113,3 foizga) kuzatildi.

O‘rtacha ish haqining yuqori miqdori iqtisodiy faoliyat turlarining bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik faoliyatida 11 651,4 ming so‘m (viloyat bo‘yicha o‘rtacha oylik ish haqiga nisbatan 2,0 marta ko‘p), axborot va aloqa sohasida 8 110,0 ming so‘m (193,1 foizga), tashish va saqlashda 7 398,7 ming so‘m (176,2 foizga), savdo sohasida 5 358,0 ming so‘m (127,6 foizga) kuzatildi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha o‘rtacha oylik
nominal hisoblangan ish haqi
(2024-yil yanvar-sentabr)

¹⁾ Bu yerda va keyingi o‘rinlarda dastlabki ma‘lumotlar, qishloq xo‘jaligi va kichik tadbirkorlik sub‘ektlarisiz, qayta hisoblangan.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha o'rtacha
oylik nominal hisoblangan ish haqi**
(qishloq xo'jalikligi va kichik tadbirkorlik sub'ektlaridan tashqari)

(ming so'm)

	<i>Yanvar-sentabr</i>		<i>Viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan, foiz</i>	
	<i>2023 yil</i>	<i>2024 yil</i>	<i>2023 yil</i>	<i>2024 yil</i>
Jami viloyat bo'yicha	3 797,9	4 199,3	x	x
<i>shu jumladan:</i>				
Sanoat	4 535,5	5 067,8	119,4	120,7
Qurilish	4 338,9	4 806,6	114,2	114,5
Savdo	4 702,0	5 358,0	123,8	127,6
Tashish va saqlash	6 795,1	7 398,7	178,9	176,2
Axborot va aloqa	7 977,7	8 110,0	210,1	193,1
Bank, sug'urta, lizing, kredit va vositachilik	9 954,3	11 651,4	262,1	277,5
Ta'lim	2 845,8	3 133,5	74,9	74,6
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy hizmatlar ko'rsatish	3 045,5	3 449,9	80,2	82,2
Boshqa faoliyat turlari	4 095,4	4 647,3	107,8	110,7

Ta'lim sohasida ishlovchilarga hisoblangan o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 3 133,5 ming so'mni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 110,1 foizga o'sdi.

Ta'lim sohasidagi o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko'rsatkichini Viloyat hududlari bo'yicha ko'radigan bo'lsak, ya'ni o'rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori, Buxoro shahrida 4 494,7 ming so'mni viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan (143,4 foiz), Qorovulbozor tumanida 3 608,0 ming so'mni (115,1 foiz) tashkil etgan bo'lsa, Peshko' tumanida 2 535,5 ming so'mni (80,9 foiz), Vobkent tumanida 2 482,9 ming so'mni (79,2 foiz), Kogon tumanida 2 358,0 ming so'mni (75,3 foiz), tashkil etib, boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo'lmoqda.

Sanoat sohasida ishlovchilarga hisoblangan o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 5 067,8 ming so'mni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 111,7 foizga ko'paydi.

Sanoat sohasidagi o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko'rsatkichini viloyat hududlari bo'yicha ko'radigan bo'lsak, ya'ni o'rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori Buxoro tumanida 24 677,3 ming so'mni (viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan 4,0 marta ko'p), Kogon tumanida 8 658,8 ming so'mni (170,9 foiz) va Qorovulbozor tumanida 7 984,6 ming so'mni (157,6 foiz) tashkil etgan bo'lsa, Shofirkon tumanida 2 414,9 ming so'mni (47,7 foiz), Vobkent tumanida 2 092,5 ming so'mni (41,3 foiz) va Romitan tumanida 2 016,9 ming so'mni (39,8 foiz) tashkil etib, boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo'lmoqda.

Qurilish sohasida ishlovchilarga hisoblangan o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 4 806,6 ming so'mni, 2023-yilning mos davriga nisbatan 110,8 foizni tashkil etdi.

Ushbu sohadagi o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko'rsatkichini viloyat hududlari bo'yicha ko'radigan bo'lsak, ya'ni o'rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori Kogon tumanida 5 286,2 ming so'mni (viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan 110,0 foiz) bo'lsa va Olot tumanida 5 256,3 ming so'mni (109,4 foiz), Romitan tumanida 3 647,9 ming so'mni (75,9 foiz) va Buxoro tumanida 3 196,6 ming so'mni (66,5 foiz) boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega bo'lmoqda.

Sogʻliqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida ishlovchilarga hisoblangan oʻrtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 3 449,9 ming soʻmni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 113,3 foizni tashkil etdi.

Mazkur sohalardagi oʻrtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi koʻrsatkichini viloyat hududlari boʻyicha koʻradigan boʻlsak, yaʼni oʻrtacha oylik ish haqining yuqori miqdori Vobkent tumanida 4 002,7 ming soʻmni (viloyatdagi oʻrtacha oylik ish haqiga nisbatan 116,0 foiz), Peshkoʻ tumani 3 912,4 ming soʻmni (113,4 foiz), Qorovulbozor tumanida 3 754,1 ming soʻmni (108,8 foiz) tashkil etgan boʻlsa, Kogon tumanida 2 803,1 ming soʻmni (81,3 foiz), Qorakoʻl tumanida 2 659,9 ming soʻmni (77,1 foiz), Buxoro tumanida 2 632,1 ming soʻmni (76,3 foiz) tashkil etib, boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega boʻlmoqda.

Bank, sugʻurta, lizing, kredit va vositachilik sohasida ishlovchilarga hisoblangan oʻrtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 11 651,4 ming soʻmni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 117,0 foizga oʻsdi.

Oʻrtacha oylik ish haqi koʻrsatkichini viloyat hududlari boʻyicha koʻradigan boʻlsak, eng yuqori miqdori Kogon shahrida 6 278,2 ming soʻmni viloyatdagi oʻrtacha oylik ish haqiga nisbatan (149,5 foiz), Qorovulbozor tumanida 6 274,2 ming soʻmni (149,4 foiz), Buxoro shahrida 5 001,9 ming soʻmni (119,1 foiz) etgan boʻlsa, Vobkent tumanida 3 054,4 ming soʻmni (72,7 foiz), Qorakoʻl tumanida 3 004,1 ming soʻmni (71,5 foiz), Shofirkon tumanida 2 924,9 ming soʻmni (69,7 foiz) tashkil etib boshqa hududlarga nisbatan kam miqdorga ega boʻlmoqda.

Oʻrtacha oylik ish haqining eng past koʻrsatkichlari Qorakoʻl (3 004,1 ming soʻm) va Shofirkon (2 924,9 ming soʻm) tumanlarida kuzatildi. Bu tumanlarda oʻrtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi koʻrsatkichlari viloyatdagi oʻrtacha oylik ish haqiga nisbatan mos ravishda kam boʻlgan.

Buxoro viloyati bo'yicha o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi
(qishloq xo'jalikligi va kichik tadbirkorlik sub'ektlaridan tashqari)

(ming so'm)

	<i>Yanvar- sentabr</i>		<i>Viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan, foiz</i>	
	<i>2023-yil</i>	<i>2024-yil</i>	<i>2023-yil</i>	<i>2024-yil</i>
Buxoro viloyati	3 797,9	4 199,3	x	x
Buxoro sh.	4 439,6	5 001,9	116,9	119,1
Kogon sh.	5 798,6	6 278,2	152,7	149,5
<i>tumanlar</i>				
Buxoro	3 020,2	3 460,1	79,5	82,4
Vobkent	2 582,9	3 054,4	68,0	72,7
Jondor	2 795,9	3 067,3	73,6	73,0
Kogon	3 376,2	3 542,4	88,9	84,4
Olot	3 244,2	3 378,2	85,4	80,4
Peshko'	2 830,3	3 211,4	74,5	76,5
Romitan	3 268,1	3 476,6	86,1	82,3
Shofirkon	2 657,3	2 924,9	70,0	69,7
Qorako'l	2 665,7	3 004,1	70,2	71,5
Qorovulbozor	5 826,4	6 274,2	153,4	149,4
G'ijduvon	2 816,1	3 080,3	74,1	73,4

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Nominal hisoblangan ish haqi – ma'lum bir davr (soat, oy, yil) mobaynida xodim tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot (bajarilgan ish yoki ko'rsatilgan xizmat) evaziga ish beruvchilar tomonidan, amaldagi qonun hujjatlariga asoslangan holda soliq va boshqa to'lovlarni o'z ichiga oluvchi yollanma xodimning mehnatiga haq to'lash tarzida jismoniy shaxsga pul shaklida hisoblangan daromadlardan iborat.

O'rtacha ish haqini hisoblash uchun qabul qilinadigan xodimlar soni – homiladorlik va tug'ish bo'yicha ta'tilda bo'lgan, bevosita tug'uruqxonaning o'zidan yangi tug'ilgan chaqaloqni farzandlikka olish munosabati bilan ta'tilda bo'lgan, hamda bolani uning qonun hujjatlariga muvofiq ma'lum bir yoshga to'lguniga qadar parvarish qilish bo'yicha ta'tilda bo'lgan ayollar; ta'lim muassasalarida o'qiyotgan va ish haqi saqlanmagan holda qo'shimcha mehnat ta'tilida bo'lganlar, shuningdek, ta'lim muassasalariga kirish imtihonlarini topshirish uchun ish haqi saqlanmagan holda ta'tilda bo'lgan xodimlarni inobatga olmagan holda, mehnat daftarchalari mavjud bo'lgan va ish haqi hisoblangan xodimlarning o'rtacha sonini ifodalaydi.

Ish vaqti- korxonada yoki muassasada muayyan ishni bajarish uchun qonuniy berilgan muddat ish kuni va ish haftasi bilan belgilanadi. Ish vaqti davomida ishlanmagan vaqt (nima sababdan sodir bo'lgani dan qat'iy nazar) bekor turish vaqti deyiladi.

Ish haqi- joriy davrda ish beruvchi tomonidan yollangan xodimga bajargan ishlari uchun berilgan pul yoki natura usulidagi to'lovlar bo'lib, ular hisoblangan summalar yig'indisidan tashkil topadi va ikki qismga bo'linadi: ish haqi va ijtimoiy sug'urtaga ajratmalar.

Ish haqiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar- Bozor iqtisodiyoti sharoitida ish haqi hajmiga bir qator bozor omillari va bozordan tashqari omillar ta'sir ko'rsatadi, buning natijasida mehnatga haq to'lashning muayyan darajasi vujudga keladi. Bular tovarlar va xizmatlar bozorida talab va taklif o'zgarishlari, mehnatga bo'lgan talab, narxining o'zgaruvchanligi, iste'mol tovarlari va xizmatlar narxi o'zgarishi va boshqalar kiradi.

**BUXORO VILOYATINING
IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANISHINING
ASOSIY KO‘RSATKICHLARI**

2024 yil yanvar-sentabr

*Nashrga mas’ul:
Statistika faoliyatini tashkil etish
va yig‘ma-axborot tahliliy ishlar bo‘limi*

Tel: (65)223-72-59

25.10.2024 y.

Tiraj 10 nusxa

Buxoro viloyati statistika boshqarmasi
Buxoro sh., S. Ayni ko‘chasi, 3